

1. Η Διαδικασία της Εσωτερικής Αξιολόγησης

Η Ενότητα αυτή περιλαμβάνει μια σύντομη περιγραφή, ανάλυση και κριτική αξιολόγηση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης, καθώς και ενδεχόμενες προτάσεις για τη βελτίωσή της.

1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα.

1.1.1. Ποια ήταν η σύνθεση της ΟΜΕΑ;

Το παρόν προσχέδιο ετοιμάστηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ιατρικής Σχολής υπό την επίβλεψη του Προέδρου της Ιατρικής Σχολής, κ. Καθ. Στεφανάδη Χ. και του Αναπλ. προέδρου της Ιατρικής Σχολής κ. Δημόπουλο Μ.Α. Η ομάδα εσωτερικής αξιολόγησης απαρτίζεται από τους: Στεφανάδης Χριστόδουλος (Καθηγητής), Δημόπουλος Αθανάσιος - Μελέτιος (Καθηγητής), Χρούσος Γεώργιος (Καθηγητής), Ζακόπουλος Νικόλαος (Καθηγητής), Σταυριανέας Νικόλαος (Καθηγητής), Γουλιάμος Αθανάσιος (Καθηγητής), Γεωργίου Ευάγγελος (Καθηγητής), Κουράκλης Γρηγόριος (Καθηγητής), Βασιλόπουλος Δημήτριος (Καθηγητής), μετά από την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής της 10/4/2009. Ως εκπρόσωπος των φοιτητών ορίστηκε ο Βαϊόπουλος Αριστείδης.

1.1.2. Με ποιους και πώς συνεργάστηκε η ΟΜΕΑ για τη διαμόρφωση της έκθεσης;

Η ΟΜΕΑ, μέσω ηλεκτρονικών μηνυμάτων συνεργάστηκε άμεσα με όλα τα μέλη ΔΕΠ, το εργαστηριακά και διοικητικό προσωπικό, καθώς και με τους φοιτητές κάθε βαθμίδας.

1.1.3. Ποιες πηγές και διαδικασίες χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση πληροφοριών;

Η Γραμματεία της Ιατρικής Σχολής, τα αρχεία του ΕΚΠΑ, διεθνείς βάσεις καταγραφής ερευνητικών εργασιών αποτελούν κάποιες από τις πηγές από τις οποίες αντλήθηκαν όλες οι απαραίτητες πληροφορίες.

1.1.4. Πώς και σε ποια έκταση συζητήθηκε η έκθεση στο εσωτερικό του Τμήματος;

Στην παρούσα και την επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά θα αποτελέσει ένα από τα κυριότερα μελήματα, ώστε να υπάρχει ένα πολύ καλό αποτέλεσμα.

1.2. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης.

Με την σωστή μηχανοργάνωση και τον καταμερισμό των ευθυνών τα τελικά παραδοτέα της εσωτερικής αξιολόγησης θα είναι εντυπωσιακά εκτεταμένα και στον τεράστιο όγκο της δουλειάς που έχουν επιτελέσει τα μέλη ΔΕΠ της Ιατρικής Σχολής, το λοιπό εργαστηριακό και διοικητικό προσωπικό, σε συνεργασία με τους φοιτητές σε κάθε βαθμίδα: προπτυχιακούς, μεταπτυχιακούς, διδακτορικούς.

1.3. Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας.

Δεν υπάρχει κάποια συγκεκριμένη πρόταση.

2. Παρουσίαση του Τμήματος

Η Ενότητα αυτή παρουσιάζει συνοπτικά το Τμήμα και τις κύριες παραμέτρους λειτουργίας του.

2.1. Γεωγραφική θέση του Τμήματος (π.χ. στην πρωτεύουσα, σε μεγάλη πόλη, σε μικρή πόλη, συγκεντρωμένο, κατανεμημένο σε μια πόλη κλπ).

Οι προπτυχιακές σπουδές παρέχονται στο κεντρικό κτίριο της Ιατρικής Σχολής που βρίσκεται στο Γουδί (Μ.Ασίας 75, 11527), στην Αθήνα, όπως και σε όλες τις Πανεπιστημιακές Κλινικές, οι οποίες είναι διασκορπισμένες σε διάφορα νοσοκομεία στην Αθήνα που διαθέτουν πανεπιστημιακές κλινικές, όπως και στα Πανεπιστημιακά νοσοκομεία, Αττικό, Αρεταίειο και Αιγινήτειο. Στο Γουδί βρίσκονται τα Εργαστήρια που εισάγουν τους φοιτητές στις βασικές επιστήμες και τους προετοιμάζουν για την είσοδο στις κλινικές. Εδώ βρίσκεται και το Κτήριο διοίκησης της Ιατρικής Σχολής. Εφαπτόμενο και με εξαιρετική διαχρονική κλινική δραστηριότητα και προσφορά βρίσκεται το Λαϊκό Νοσοκομείο, το οποίο στεγάζει πολλές πανεπιστημιακές κλινικές. Στο Νοσοκομείο Συγγρού βρίσκεται η πανεπιστημιακή Δερματολογική Κλινική, ενώ στο Γενικό Κρατικό Νοσοκομείο "Γ.Γεννηματάς" στεγάζεται η Πανεπιστημιακή Οφθαλμολογική Κλινική. Πολύ κοντά στο κτηριακό συγκρότημα του Γουδί βρίσκεται το μεγαλύτερο παιδιατρικό νοσοκομειακό σύμπλεγμα στον ευρωπαϊκό χώρο, τα νοσοκομεία Αγία Σοφία και Παναγή-Αγλαΐα Κυριακού, που διαθέτουν πανεπιστημιακές παιδιατρικές κλινικές.

Επιπρόσθετα, το Ιπποκράτειο Νοσοκομείο στεγάζει σήμερα πολλές πανεπιστημιακές κλινικές και είναι διεθνώς γνωστό για το υψηλό κλινικό του επίπεδο και την ερευνητική του δραστηριότητα. Παραπλεύρως βρίσκεται και το νοσοκομείο "Αλεξάνδρα", ευρύτερα γνωστό ως κέντρο Μαιευτικής και Γυναικολογίας που στεγάζει επίσης τη Θεραπευτική κλινική. Στο νοσοκομείο νοσημάτων θώρακος "Σωτηρία" στεγάζεται η πανεπιστημιακή πνευμονολογική κλινική, ενώ τα τελευταία χρόνια και παθολογική κλινική, συμβάλλοντας καθοριστικά στην πρόοδο του νοσοκομείου. Ο Ευαγγελισμός, το μεγαλύτερο νοσοκομείο της Αθήνας στεγάζει τις κλινικές Εντατικής Θεραπείας και Νευροχειρουργικής και παλαιότερα τη δεύτερη προπαιδευτική παθολογική κλινική μέχρι την πρόσφατη μετακίνησή της στο Αττικό Νοσοκομείο. Το μεγαλύτερο τραυματολογικό και ορθοπαιδικό νοσοκομείο της χώρας, το ΚΑΤ στεγάζει ορθοπαιδική πανεπιστημιακή κλινική όπως και το Κωνσταντοπούλειο της Νέας Ιωνίας. Στο Σισμανόγλειο στεγάζεται η μεγαλύτερη πανεπιστημιακή ουρολογική κλινική. Το Ευγενίδειο Θεραπευτήριο, πανεπιστημιακό νοσοκομείο από εικοσαετίας, στεγάζει κλινικές και εργαστηριακές ερευνητικές μονάδες της Ιατρικής Σχολής.

Τέλος, το 2003 παραχωρείται στην Ιατρική Σχολή από την Ελληνική πολιτεία το Αττικό Νοσοκομείο, και στελεχώνεται ευθύς εξαρχής με 150 μέλη ΔΕΠ της Ιατρικής Σχολής. Είναι το πρώτο γενικό πανεπιστημιακό νοσοκομείο μετά από τα Αρεταίειο και Αιγινήτειο που λειτούργησαν έναν αιώνα νωρίτερα. Περιλαμβάνει τις περισσότερες από τις κλινικές και εργαστηριακές ειδικότητες. Με την διαρκή στήριξη του κράτους μπορεί να αποτελέσει υπόδειγμα πανεπιστημιακού νοσοκομείου διεθνώς και στην κλινική άσκηση, αλλά και την εργαστηριακή έρευνα. Το γεγονός ότι το νέο αυτό νο-

σοκομείο δεν περιορίζεται χωροταξικά του δίνει την δυνατότητα για σχεδόν απεριόριστη κτηριακή εξέλιξη και επέκταση.

2.2. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος

2.2.1. Στελέχωση του Τμήματος σε διδακτικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό, κατά την τελευταία πενταετία (ποσοτικά στοιχεία).¹

Τα μέλη ΔΕΠ που εργάζονται στην Ιατρική Σχολή είναι περίπου 730. Από αυτά περίπου 70 είναι τακτικοί καθηγητές, 250 και 250 οι αναπληρωτές και οι επίκουροι, ενώ οι υπόλοιποι είναι λέκτορες. Το διοικητικό προσωπικό ανέρχεται στα 25 περίπου άτομα για την Γραμματεία αλλά υπάρχουν πολύ περισσότερα στις γραμματείες των Κλινικών και Εργαστηρίων. Από το Υπουργείο Παιδείας δίνονται κάθε έτος 50-10 νέες θέσεις, ενώ η ορκωμοσία των ατόμων που για πρώτη φορά γίνονται μέλη ΔΕΠ κυμαίνεται από 1-1.5 έτη. Λόγω της διασποράς των μελών ΔΕΠ σε κλινικές και εργαστήρια σε νοσοκομεία όλης της Αθήνας και του μεγάλου αριθμού προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών φοιτητών κρίνεται αναγκαία η αύξηση των μελών ΔΕΠ.

2.2.2. Αριθμός και κατανομή των φοιτητών ανά επίπεδο σπουδών (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί, διδακτορικοί) κατά την τελευταία πενταετία.²

Περίπου 200 νέοι φοιτητές εισέρχονται στην Ιατρική Σχολή ανά έτος, με αποτέλεσμα στα 6 έτη σπουδών οι προπτυχιακοί φοιτητές να ξεπερνούν τους 1000. Οι μεταπτυχιακοί αναέρχονται στους 1500 με αυξητικές τάσεις, αφού έχουν εγκριθεί και άλλα μεταπτυχιακά, ενώ οι διδακτορικοί ξεπερνούν την τελευταία 5 ετία τις 2000.

2.3. Σκοπός και στόχοι του Τμήματος.

2.3.1. Ποιοι είναι οι στόχοι και οι σκοποί του Τμήματος σύμφωνα με το ΦΕΚ ίδρυσής του;

Με το Βασιλικό Διάταγμα της 18/30 Μαρτίου 1835 "περί συστάσεως θεωρητικού και πρακτικού διδασκαλικού καταστήματος χειρουργίας, φαρμακοποιίας και ιατρική" ιδρύθηκε η Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, όπου αναφερόταν η δυσκολία μεν της αμέσου συστάσεως σχολείου "υψηλών επιστημών" αλλά και καταδεικνυόταν η επιβλητική ανάγκη της άμισθης εκπαίδευσης των εμπειρικών γιατρών και των αυτών που μελλοντικά θέλουν να ασκήσουν την Ιατρική.

2.3.2. Πώς αντιλαμβάνεται η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος τους στόχους και τους σκοπούς του Τμήματος;

Η Ιατρική Σχολή της Αθήνας αποτέλεσε όλα τα χρόνια την αιχμή του δόρατος της ανάπτυξης και εξέλιξης της ιατρικής επιστήμης στη χώρα μας, στελεχώνοντας με αποφοίτους της τις νέες Ιατρικές Σχολές-Τμήματα που ιδρύθηκαν τα τελευταία 25 χρόνια. Είναι γνωστή η ενεργός και πολυπληθής παρουσία μελών ΔΕΠ της Ιατρικής Σχολής σε όλα τα διεθνή συνέδρια, ερευνητικά φόρα και επιτροπές. Η Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών με το έργο των μελών της συγκαταλέγεται σήμερα στις κορυφαίες ιατρικές σχολές παγκοσμίως. Έμπειροι και δραστήριοι ερευνητές-ιατροί με καινοτόμες ιδέες και τεχνικές, δουλεύοντας με ιδιαίτερο ζήλο και μεράκι σε διάφορα εργαστήρια και κλινικές του πανεπιστημίου, συμβάλλουν τα μέγιστα στην εξέλιξη της Επιστήμης, προσφέρουν στη διδασκαλία και καταφέρνουν να δημοσιεύουν τις εργασίες τους στα μεγαλύτερης απήχησης ιατρικά περιοδικά του κόσμου τιμώντας το Πανεπιστήμιο και τη χώρα μας.

Απόφοιτοι της Ιατρικής Αθηνών, άλλωστε, είναι οι κορυφαίοι γιατροί Γεώργιος Παπανικολάου και Γεώργιος Κοτζιάς. Καταξιωμένοι δάσκαλοι της Ιατρικής Σχολής Αθηνών του σήμερα αναμένεται

¹ Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τον πίνακα 11-1.

² Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τους πίνακες 11-2.1 και 11-2.2

να έχουν παρόμοια αναγνώριση στο πάνθεον της παγκόσμιας ιατρικής επιστήμης. Η Ιατρική Σχολή καθ' όλη την διάρκεια της πορείας της έχει αναπτύξει σχέσεις συνεργασίας με κορυφαία πανεπιστήμια και ιατρικές σχολές του εξωτερικού και υπάρχει μια συνεχής διάχυση πληροφορίας, γνώσης και επιστήμης. Έτσι, μέλη της Ιατρικής Αθηνών έχουν διακριθεί και τιμηθεί για το έργο τους και την προσφορά τους σε πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα του εξωτερικού, ενώ η Ιατρική Σχολή έχει αναγορεύσει ως επιτίμους διδάκτορες της, κορυφαίους ακαδημαϊκούς της αλλοδαπής που έχουν διακριθεί παγκοσμίως για το έργο τους.

Το σημαντικότερο έργο, όμως, της Ιατρικής Αθηνών μετά αυτό της διδασκαλίας των φοιτητών της είναι η τεράστια κοινωνική της προσφορά. Οι πανεπιστημιακές κλινικές συμμετέχουν, αποτελώντας την "αιχμή του δόρατος", στο πρόγραμμα εφημεριών του Εθνικού Συστήματος Υγείας και αντιμετωπίζουν καθημερινά έναν πολύ μεγάλο αριθμό ιατρικών περιστατικών και πολλά σπάνια νοσήματα από όλη την ελληνική επικράτεια. Στον τομέα της θεραπείας πρωτοποριακές θεραπευτικές προσεγγίσεις έχουν εφαρμοστεί διεθνώς στα πανεπιστημιακά νοσοκομεία της Ιατρικής Σχολής και αφορούν στην αντιμετώπιση παθολογικών και χειρουργικών παθήσεων, της καρδιαγγειακής νόσου, του καρκίνου, εκφυλιστικών ασθενειών του νευρικού συστήματος, του ανοσοποιητικού, και όχι μόνο. Τα τελευταία χρόνια, με σημαντικότερες προσπάθειες μελών της Ιατρικής Σχολής όπως αρθρογραφίες, ομιλίες σε δήμους και άλλους φορείς έχει κατορθωθεί η αφύπνιση του κόσμου και η αλλαγή βλαβερών για την υγεία συνηθειών. Η ανάδειξη της σημασίας της διατροφής και της σωματικής άσκησης έχουν αρχίσει ήδη να αποφέρουν τα πρώτα ενθαρρυντικά αποτελέσματα, ισχυροποιώντας το Ιπποκρατικό "προλαμβάνει ή θεραπεύει". Η διαρκής ενημέρωση για θέματα ψυχικής υγείας και τα ναρκωτικά, για την δωρεά οργάνων και τις μεταμοσχεύσεις αποτελούν προτεραιότητα. Τέλος, δεν θα πρέπει να ξεχνούμε τους άξιους ερευνητές των Εργαστηρίων της Ιατρικής Σχολής Αθηνών που τα αποτελέσματα των ερευνών τους θέτουν τις βάσεις για την εφαρμογή καινοτόμων θεραπειών.

2.3.3. Υπάρχει απόκλιση των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος από εκείνους που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει;

Δεν υπάρχει απόκλιση από τους στόχους του Τμήματος, έτσι όπως ίσχυαν στο παρελθόν, με αυτούς που σήμερα η Ιατρική Σχολή της Αθήνας επιδιώκει να ικανοποιήσει. Η εκπαίδευση προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών φοιτητών αποτελεί πρωταρχικό μέλημα. Παράλληλα η μεγάλη ερευνητικά παραγωγή, το σημαντικό κλινικό έργο και η κοινωνική προσφορά αποτελούν επιπρόσθετους τομείς που το Τμήματα επιδιώκει να προσφέρει.

2.3.4. Επιτυγχάνονται οι στόχοι που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει; Αν όχι, ποιοι παράγοντες δρουν αποτρεπτικά ή ανασταλτικά στην προσπάθεια αυτή;

Επιτυγχάνονται σε πολύ καλό βαθμό οι στόχοι του Τμήματος. Πάντοτε βέβαια υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης, με τη βοήθεια της Πολιτείας.

2.3.5. Θεωρείτε ότι συντρέχει λόγος αναθεώρησης των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος;

Δεν συντρέχει λόγος αναθεώρησης.

2.4. Διοίκηση του Τμήματος.

2.4.1. Ποιες επιτροπές είναι θεσμοθετημένες και λειτουργούν στο Τμήμα;

Οι Επιτροπές που λειτουργούν στο Τμήμα είναι:

1. Επιτροπή Μεταπτυχιακών σπουδών
2. Επιτροπή Προγράμματος σπουδών

3. Επιτροπή Βιοηθικής και Δεοντολογίας
4. Επιτροπή Προγραμματισμού θέσεων ΔΕΠ
5. Επιτροπή κληρώσεων Εκλεκτορικών Σωμάτων
6. Επιτροπή Εσωτερικής Αξιολόγησης

2.4.2. Ποιοι εσωτερικοί κανονισμοί (π.χ. εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών) υπάρχουν στο Τμήμα;

Στην Ιατρική Σχολή υπάρχουν 3 ειδών εσωτερικοί κανονισμοί:

1. των Εργαστηρίων και Κλινικών (πίνακας)
2. των Μεταπτυχιακών (κάθε ΠΜΣ έχει δικό του εσωτερικό κανονισμό που εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση Τμήματος)
3. για την απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος

Κλινικές & Εργαστήρια	ΦΕΚ Ιδρύσεως
ΑΓΓΕΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	17/21.3.03
ΠΛΑΣΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	1754/26.11.03
Γ' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	Π.Δ. 81/90 40/A/90
ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	236/26.2.07
Β' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	126/24.6.71
Β' ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	6/30.1.92
Α' ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	523/5.5.03
ΚΑΡΔΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	523/5.5.03
Β' ΠΡΟΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	523/5.5.03
Δ' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	523/5.5.03
Γ' ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	1864/14.9.07
Β' ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑΣ	899/3.7.03
Β' ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	899/3.7.03
ΘΩΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	523/5.5.03
Β' ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΦΡΟΔΙΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΕΡΜΑΤΙΚΩΝ ΝΟΣΩΝ	899/3.7.03
Β' ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ	899/3.7.03
Β' ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	899/3.7.03
Β' Ω.Ρ.Λ. ΚΛΙΝΙΚΗ	899/3.7.03
Β' ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΤΡΑΥΜΑΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	899/3.7.03
Β' ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	899/3.7.03
ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	899/3.7.03
Γ' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	224/6.10.89
Α' ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	1574/20.10.04
Δ' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	143/A/83 Π.Δ. 81/90
Β' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ & ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	236/26.2.07
Α' ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	1658/9.11.04

Κλινικές & Εργαστήρια	ΦΕΚ Ιδρύσεως
Γ' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	1520/1.8.08
Α' ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	899/3.7.03
Β' ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	182/6.10.93
Α' ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	236/22.2.07
Α' ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ	1262/17.8.04
Α' ΠΡΟΠ/ΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	1981/31.12.04
Β' ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	93/14.6.93
ΓΝΑΘΟΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	1177/22.8.03
Α' ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	625/25.8.89
Α' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	1535/17.8.07
Α' ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	286/10.2.04
Ε' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	70/14.05.93
ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	214/17.10.97
ΠΑΙΔΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	1185/25.8.03
Γ' ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	1185/25.8.03
Γ' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	110/10.6.96
ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	973/τευχ.Β'/27.11.91
Β' ΠΡΟΠ/ΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	128/65 τ.Α'
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗΣ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ	852/1.6.07
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΧΗΜΕΙΑΣ	852/1.6.07
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗΣ	852/1.6.07
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑΣ	852/1.6.07
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ	Π.Δ. 143/10.6.96
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ	37/1.3.02
Α' ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗΣ	1494/17.8.07
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑΣ	Α' 86/23.3.23
Α' ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑΣ	49/1.3.73 τ. Α'
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΥΠΕΙΝΗΣ & ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑΣ	ΒΑΣΙΛΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 10.12.1938
Β' ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗΣ	900/3.7.03
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	199/29.11.94
Β' ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑΣ	145/8.7.97
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	6/30.1.92
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ	108/27.5.99
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗΣ ΚΥΤΤΑΡΟΛΟΓΙΑΣ	900/3.7.03
ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	900/3.7.03
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑΣ	900/3.7.03
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑΣ	900/3.7.03
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΒΙΟΧΗΜΕΙΑΣ	900/3.7.03

2.4.3. Είναι διαρθρωμένο το Τμήμα σε Τομείς; Σε ποιους; Ανταποκρίνεται η διάρθρωση αυτή στη σημερινή αντίληψη του Τμήματος για την αποστολή του;

Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται οι Τομείς του Τμήματος με τους Διευθυντές κατά το Ακαδημαϊκό Έτος 2008-2009. Θεωρούμε ότι η παρούσα διάρθρωση έχει λειτουργικότητα και σωστή συλλογιστική και βοηθά στην πραγμάτωση της αποστολής της Ιατρικής Σχολής.

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ	Σταυριανέας Ν.	Καθηγητής
ΚΛΙΝΙΚΟΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ	Γουλιάμος Α.	Καθηγητής
ΜΟΡΦΟΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ	Γεωργίου Ε.	Καθηγητής
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ - ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ	Βασιλόπουλος Δ.	Καθηγητής
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ	Παπαλάμπρος Ε.	Καθηγητής
ΥΓΕΙΑΣ-ΜΗΤΕΡΑΣ-ΠΑΙΔΙΟΥ	Κρεατσάς Γ.	Καθηγητής

Επιπρόσθετα, στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται οι Τομείς του Τμήματος με τους Διευθυντές κατά το Ακαδημαϊκό Έτος 2010-2011.

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ	Ζακόπουλος Ν.	Καθηγητής
ΚΛΙΝΙΚΟΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ	Πατσούρης Ε.	Καθηγητής
ΜΟΡΦΟΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ	Παπαδοπούλου - Νταϊφώτη Ζ.	Καθηγητής
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ - ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ	Βασιλόπουλος Δ.	Καθηγητής
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ	Παπαλάμπρος Ε.	Καθηγητής
ΥΓΕΙΑΣ- ΜΗΤΕΡΑΣ - ΠΑΙΔΙΟΥ	Κρεατσάς Γ.	Καθηγητής

3. Προγράμματα Σπουδών

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα των προγραμμάτων σπουδών (προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών), απαντώντας σε μια σειρά ερωτήσεων που αντιστοιχούν επακριβώς στα κριτήρια αξιολόγησης που περιγράφονται στο έντυπο "Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Ανάλυση κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων" Έκδοση 2.0, Ιούλιος 2007, ΑΔΙΠ, Αθήνα, (<http://www.adip.gr>).

Η απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει, τουλάχιστον, να περιλαμβάνει:

- α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο
- β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

3.1.1. Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας;

Στην Ιατρική Σχολή Αθήνας κάθε ακαδημαϊκό έτος χωρίζεται σε διδακτικές περιόδους που ονομάζονται εξάμηνα, το χειμερινό και το εαρινό. Τα μαθήματα που προπτυχιακού προγράμματος σπουδών διακρίνονται σε υποχρεωτικά και κατ' επιλογήν υποχρεωτικά, καταναμημένα σε 12 εξάμηνα. Στα χειμερινά ανήκουν τα 1, 3, 5, 7, 9, 11 εξάμηνα, ενώ κατά τη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου διδάσκονται τα μαθήματα του 2, 4, 6, 8, 10, και 12 εξαμήνου. Η εκπαίδευση των φοιτητών γίνεται μέσω των παραδόσεων των μαθημάτων, τις φροντιστηριακές ασκήσεις, τις εργαστηριακές ασκήσεις και τις κλινικές ασκήσεις. Το ισχύον πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει 49 υποχρεωτικά μαθήματα, ενώ από τα μαθήματα επιλογής υποχρεωτικά, ο φοιτητής υποχρεούται να επιλέξει τουλάχιστον 12.

Αρμόδια για την κατάρτιση του Προγράμματος Σπουδών είναι η Γενική Συνέλευση (ΓΣ) της Σχολής, ενώ το πρόγραμμα Σπουδών αναθεωρείται κάθε Απρίλιο. Ο Πρόεδρος της Σχολής συγκροτεί Επιτροπή Προγράμματος από μέλη της ΓΣ της Σχολής με ετήσια θητεία, η οποία υποβάλλει σχετική εισήγηση στη ΓΣ, αφού προηγουμένως κωδικοποιήσει τις προτάσεις των Τομέων. Η απόφαση της ΓΣ για το Πρόγραμμα Σπουδών κοινοποιείται στην Πρυτανεία και δημοσιεύεται στον Οδηγό Σπουδών της Σχολής.

Στον Πίνακα 3.1 παρατίθεται το πρόγραμμα υποχρεωτικών μαθημάτων κατά το Ακαδημαϊκό Έτος 2008-2009, με παράλληλη καταγραφή των διδακτικών ωρών.

Στον Πίνακα 3.2 καταγράφεται το περιεχόμενο των υποχρεωτικών μαθημάτων κατά το ίδιο Ακαδημαϊκό Έτος.

Ο Πίνακας 3.3 αναφέρεται στα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα.

Στον Πίνακα 3.4 ενημερωτικά παρουσιάζεται το ωρολόγιο πρόγραμμα των προπτυχιακών μαθημάτων για το Ακαδημαϊκό Έτος 2008-2009.

Στον Πίνακα 3.5 ενημερωτικά παρουσιάζεται το ωρολόγιο πρόγραμμα των προπτυχιακών κατ' επιλογήν μαθημάτων για το Ακαδημαϊκό Έτος 2008-2009.

3.1.2. Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών είναι έτσι δομημένο, ώστε να καλύπτει όλες τις θεματικές ενότητες που είναι απαραίτητο να γνωρίζει ο νέος γιατρός. Τα μαθήματα προχωρούν από τα προκλινικά (τα 3 πρώτα έτη) στα κλινικά (τα 3 επόμενα), ενώ υπάρχουν σκέψεις ώστε τα κλινικά να αρχίσουν από το τρίτο έτος, ώστε να εντρυφήσει ο φοιτητής όσο το δυνατό νωρίτερα στην πρακτική, την επαφή και την κλινική εξέταση του ασθενή. Στην Επιτροπή Προπτυχιακών Σπουδών σε συνεργασία με τους φοιτητές γίνεται προσπάθεια να επιλυθούν άμεσα όλα τα θέματα που αφορούν τα μαθήματα, αλλά και να επικαιροποιείται το πρόγραμμα, όσο είναι δυνατόν.

3.1.3. Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα

Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία και αντίστοιχο χρόνο για εξετάσεις. Οι εξεταστικές περιόδους είναι τρεις: του Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου, του Ιουνίου και του Σεπτεμβρίου. Η διάρκεια των εξετάσεων είναι τυπικά τρεις (3) εβδομάδες για τις περιόδους Σεπτεμβρίου και Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου και δύο (2) εβδομάδες για την περίοδο του Ιουνίου, που συνήθως, οι φοιτητές ζητούν να είναι μεγαλύτερης διάρκειας.

Ο φοιτητής δικαιούται να εξεταστεί κατά την περίοδο του Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου στα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου, ενώ κατά την περίοδο του Ιουνίου στα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου. Κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου ο φοιτητής δικαιούται να εξεταστεί στα μαθήματα και των δύο εξαμήνων (χειμερινού και εαρινού). Ο επιτυχής φοιτητής έχει το δικαίωμα να εξετάζεται, σε όλες τις εξεταστικές περιόδους, στα μαθήματα χειμερινού και εαρινού εξαμήνου. Επιπλέον, με απόφαση Συγκλήτου οι επιτυχείς φοιτητές της Ιατρικής Σχολής (μόνον) έχουν και τέταρτη εξεταστική περίοδο από 20 Νοεμβρίου έως 20 Δεκεμβρίου. Η βαθμολογία σε κάθε μάθημα καθορίζεται από το διδάσκοντα, ο οποίος υποχρεώνεται να οργανώσει κατά την κρίση του γραπτές ή και προφορικές εξετάσεις ή και να στηριχθεί σε θέματα ή εργαστηριακές ασκήσεις. Αν φοιτητής αποτύχει τουλάχιστον τέσσερις (4) φορές σε εξετάσεις οποιουδήποτε μαθήματος, το Δ.Σ. τμήματος μπορεί, ύστερα από αίτηση του και λαμβάνοντας υπόψη τυχόν πρόσθετες προϋποθέσεις, που προβλέπονται στον εσωτερικό κανονισμό του τμήματος, να ορίζει τριμελή επιτροπή επανεξέτασης στην οποία συμμετέχει υποχρεωτικά και ο εξεταστής. Οι φοιτητές του 11ου και 12ου εξαμήνου, έχουν τη δυνατότητα αναβαθμολόγησης μόνον σε έως 4 μαθήματα

Τέλος, μετά την πάροδο του χρονικού διαστήματος, που προβλέπεται ως ελάχιστη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών ενός τμήματος προσαυξανόμενου κατά δύο (2) έτη, δεν χορηγούνται οι προβλεπόμενες πάσης φύσεως παροχές προς τους φοιτητές, όπως ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, υποτροφίες επίδοσης και υποτροφίες και δάνεια ενίσχυσης, δωρεάν σίτιση, στέγαση και παροχή διδακτικών βιβλίων ή άλλων βοηθημάτων, διευκόλυνση για τις μετακινήσεις κ.ά.

Τόσο για τα υποχρεωτικά όσο και για τα κατ' επιλογήν μαθήματα, οι εξετάσεις γίνονται από τον διδάσκοντα ή τους διδάσκοντες στο τέλος του εξαμήνου σε καθορισμένη ύλη, γραπτά, με ερωτήσεις πολλαπλών ερωτήσεων, ανάπτυξης ή προφορικά. Η βαθμολογία των μαθημάτων εκφράζεται με την κλίμακα 0-10, με βάση επιτυχίας το 5 και χωρίς τη χρήση κλάσματος. Το εξεταστικό σύστημα αυτό είναι το ευρέως χρησιμοποιούμενο σχεδόν σε όλες τις σχολές. Ανά μαθήματα υπάρχουν και άλλοι τρόποι αξιολόγησης, όπως για παράδειγμα, η παράδοση εργασιών σε θεματολογία που έχει προκαθοριστεί από τον υπεύθυνο διδάσκοντα του μαθήματος.

3.1.4. Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών είναι εφάμιλλο των αντίστοιχων του εξωτερικού. Επιπρόσθετα, Οι Έλληνες φοιτητές Ιατρικής, όπως και την Αθήνας έχουν τη δυνατότητα, μέσω της Ελληνικής Επιτροπής Διεθνών Σχέσεων και Ανταλλαγών Φοιτητών Ιατρικής (Hellenic Medical Student's International Committee), HelMSIC να πηγαίνουν για ορισμένο χρονικό διάστημα στο εξωτερικό, μετά από εξετάσεις που διενεργούνται μεταξύ των ενδιαφερόμενων φοιτητών. Η HelMSIC οργανώνει κάθε χρόνο προγράμματα ανταλλαγών με τα οποία 230 και πλέον Έλληνες φοιτητές Ιατρικής φιλοξενούνται κι εκπαιδεύονται σε ιατρικές σχολές του εξωτερικού για ένα μήνα, ενώ αντίστοιχος αριθμός ξένων φοιτητών εκπαιδεύεται και φιλοξενείται στις ιατρικές σχολές της χώρας. Η Τοπική επιτροπή Αθήνας της HelMSIC διαθέτει γραφείο δίπλα απ' το "Παπουλάκειο" Αναγνωστήριο της Ιατρικής Σχολής και η τακτική συνέλευση των μελών γίνεται κάθε εβδομάδα (www.helmsic.gr, www.athens.helmsic.gr).

Ακόμη, το πρόγραμμα Σωκράτης/Ερασμος δίνει τη δυνατότητα σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές αλλά και σε φοιτητές που εκπονούν διδακτορική διατριβή να φοιτήσουν σε Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια με τα οποία έχουν συναφθεί διμερείς συμφωνίες. Η διάρκεια των σπουδών στο εξωτερικό κυμαίνεται από 3 έως 12 μήνες και εξαρτάται από τις επιμέρους συμφωνίες που συνάπτουν τα μέλη Δ.Ε.Π. της Ιατρικής Σχολής. Τέλος, μέλη ΔΕΠ της Ιατρικής Σχολής, μέσω συνεργασιών που έχουν με Ακαδημαϊκά Ιδρύματα του εξωτερικού βοηθούν τους φοιτητές να έρθουν σε επαφή με ιδρύματα του εξωτερικού και να παρακολουθήσουν κάποια κλινική ή εργαστήριο.

3.1.5. Πώς κρίνετε την πρακτική άσκηση των φοιτητών;

Δεδομένου της μεγάλης Ακαδημαϊκής εμπειρίας των μελών ΔΕΠ η πρακτική άσκηση των φοιτητών είναι πολύ σημαντική και γίνεται τόσο σε προκλινικά όσο και σε κλινικά μαθήματα. Επίσης, σε περίπτωση απουσιών των φοιτητών συστήνεται η παρακολούθηση εφημεριών, ώστε να αναπληρωθεί το κενό.

3.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών³

3.2.1. Τίτλος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η Ιατρική Σχολή Αθήνας διαθέτει φέτος 21 ενεργά μεταπτυχιακά προγράμματα, ενώ τα προγραμματισμένα προς υλοποίηση μεταπτυχιακά είναι 13. Ο συνολικός αριθμός ενεργών μεταπτυχιακών φοιτητών ανέρχεται στους 1500.

Πιο αναλυτικά, η Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών το έτος 2003-2004 είχε 5 ΠΜΣ ως εξής:

1. Βιοστατιστική (Ξεκίνησε με επιχορήγηση από το ΕΠΕΑΕΚ και συνέχισε με δίδακτρα ύψους 1.200 Ευρώ/εξάμηνο έως σήμερα) - Επιστημονική Υπεύθυνη Καθηγήτρια κα Κ. Κατσουγιάννη
2. Ιατρική Φυσική-Ακτινοφυσική (Ξεκίνησε με επιχορήγηση από το ΕΠΕΑΕΚ και συνέχισε με δίδακτρα ύψους 3.000 Ευρώ/συνολικά έως σήμερα) - Επιστημονικός Υπεύθυνος Αναπλ. Καθηγητής Π. Δημητρίου.
3. Μοριακή Ιατρική (Ξεκίνησε με επιχορήγηση από το ΕΠΕΑΕΚ έως 31/8/2008 και θα συνεχίσει δωρεάν)-Επιστημονικός Υπεύθυνος Καθηγητής κ. Ν.Π. Ανάγνου.
4. Επεμβατική ακτινολογία (Ξεκίνησε με επιχορήγηση από το ΕΠΕΑΕΚ έως 31/8/2008 και θα συνεχίσει με δίδακτρα-και συνεχίζει με δίδακτρα 1.000/εξάμηνο έως σήμερα) - Επιστημονικός Υπεύθυνος Καθηγητής κ. Δ. Κελέκης

³ Στην περίπτωση που στο Τμήμα λειτουργούν περισσότερα από ένα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών η ενότητα αυτή πρέπει να επαναληφθεί για το καθένα από τα ΠΜΣ.

5. Κλινική Ιατρική, Εργαστηριακή Ιατρική, Προληπτική και Κοινωνική Ιατρική (Ξεκίνησε με επιχορήγηση από το ΕΠΕΑΕΚ και πλέον δεν προκηρύσσεται). - τελευταίος Επιστημονικός Υπεύθυνος Καθηγητής κ. Γ. Κρεατσάς.

Στο τέλος του ακαδημαϊκού έτους 2004-2005 στη Σχολή λειτούργησαν 10 ΠΜΣ, (τα 5 παραπάνω σύν 5 νέα):

6. Προαγωγή και Αγωγή της Υγείας (Ξεκίνησε με επιχορήγηση από το ΕΠΕΑΕΚ και συνέχισε με δίδακτρα ύψους 1.000 Ευρώ/εξάμηνο έως σήμερα) - Επιστημονικός Υπεύθυνος Αναπλ. Καθηγητής κ. Γ. Τούντας
7. Περιβάλλον και Υγεία, Διαχείριση Περιβαλλοντικών Θεμάτων με επιπτώσεις στην υγεία (Ξεκίνησε με επιχορήγηση από το ΕΠΕΑΕΚ έως 31/8/2008 και θα συνεχίσει με δίδακτρα 700 Ευρώ/εξάμηνο έως σήμερα) - Επιστημονική Υπεύθυνη Αναπλ. Καθηγήτρια κα Π. Σταμάτη-Νικολοπούλου
8. Περιβαλλοντική Υγεία-Διαχείριση και Οικονομική Αποτίμηση (Ξεκίνησε με επιχορήγηση από το ΕΠΕΑΕΚ και συνέχισε με δίδακτρα ύψους 1.500 Ευρώ/εξάμηνο έως σήμερα) - Επιστημονική Υπεύθυνη Αναπλ. Καθηγήτρια κα Α. Λινού.
9. Μονάδες Εντατικής Θεραπείας-Καρδιολογική Νοσηλευτική (Ξεκίνησε και συνεχίζει με δίδακτρα ύψους 1.000 Ευρώ/εξάμηνο) - Επιστημονικός Υπεύθυνος Καθηγητής κ. Χρ. Στεφανιάδης
10. Ελάχιστα Επεμβατική Χειρουργική, Ρομποτική Χειρουργική και Τηλεχειρουργική. (Ξεκίνησε με επιχορήγηση από το ΕΠΕΑΕΚ έως 31/8/2008 και θα συνεχίσει με δίδακτρα 1.000 Ευρώ/εξάμηνο έως σήμερα) - Επιστημονικός Υπεύθυνος Αναπλ. Καθηγητής κ. Χρ. Τσιγκρής.

Στο τέλος του ακαδημαϊκού έτους 2005-2006 στη Σχολή λειτούργησαν 12 ΠΜΣ, (τα 10 παραπάνω συν 2 νέα):

11. Μονάδες Εντατικής Θεραπείας-Επείγουσα Νοσηλευτική (Ξεκίνησε και συνεχίζει με δίδακτρα ύψους 750 Ευρώ/εξάμηνο) - Επιστημονικός Υπεύθυνος Καθηγητής κ. Χ. Ρούσσοις.
12. Κλινική Παιδιατρική και Νοσηλευτική Έρευνα (Ξεκίνησε και συνεχίζει με δίδακτρα ύψους 1.250 Ευρώ/εξάμηνο) - Επιστημονικός Υπεύθυνος Καθηγητής κ. Γ. Χρούσος

Στο τέλος του ακαδημαϊκού έτους 2006-2007 στη Σχολή λειτουργούν 18 ΠΜΣ, (τα παραπάνω 12 σύν 6 νέα):

13. Έλεγχος του Στρες και Προαγωγή της Υγείας (Ξεκίνησε με δίδακτρα ύψους 4.000 Ευρώ/εξάμηνο) - Επιστημονικός Υπεύθυνος Καθηγητής κ. Γ. Χρούσος.
14. Διεθνής Ιατρική-Διαχείριση Κρίσεων Υγείας (Ξεκίνησε και συνεχίζει με δίδακτρα 1.250 Ευρώ/εξάμηνο) - Επιστημονικός Υπεύθυνος Αναπλ. Καθηγητής κ. Θ. Ρόζενμπεργκ.
15. Εργαστηριακή και Κλινική Νοσηλευτική Καρδιολογία (Ξεκίνησε και συνεχίζει με δίδακτρα 3.250 Ευρώ/έτος) - Επιστημονικός Υπεύθυνος Καθηγητής κ. Δ. Κρεμαστινός.
16. Έρευνα στη Γυναικεία Αναπαραγωγή (Ξεκίνησε και συνεχίζει με δίδακτρα 750 Ευρώ/εξάμηνο) - Επιστημονικός Υπεύθυνος Επικ. Καθηγητής κ. Γ. Μαστοράκος
17. Μεταβολικά Νοσήματα Οστών (Ξεκίνησε και συνεχίζει με δίδακτρα 750 Ευρώ/εξάμηνο) - Επιστημονικός Υπεύθυνος Καθηγητής κ. Γ.Π. Λυρίτης.
18. Καρδιοαναπνευστική Αναζωογόνηση (Ξεκίνησε και συνεχίζει με δίδακτρα 1.000 Ευρώ/εξάμηνο) - Επιστημονική Υπεύθυνη Αναπλ. Καθηγήτρια κα Λ. Παπαδημητρίου-Παπακώστα

Στο τέλος του ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 στη Σχολή λειτουργούν 21 ΠΜΣ (τα παραπάνω 18 σύν 3 νέα):

19. Κλινική Νευροψυχολογία (Ξεκίνησε και συνεχίζει με δίδακτρα 1.500 Ευρώ/εξάμηνο) - Επιστημονικός Υπεύθυνος Καθηγητής κ. Δ. Βασιλόπουλος

20. Μοριακή και Εφηρμοσμένη Φυσιολογία (Ξεκίνησε και συνεχίζει με διδάκτρα 1.000 Ευρώ/εξάμηνο) - Επιστημονικός Υπεύθυνος Καθηγητής κ. Μ. Κουτσιλιέρης
21. Νεοπλασματική Νόσος στον Άνθρωπο (Ξεκίνησε και συνεχίζει με διδάκτρα 1.000 Ευρώ/εξάμηνο) - Επιστημονικός Υπεύθυνος Καθηγητής κ. Ε. Πατσούρης

Έχουν εγκριθεί από ΓΣΕΣ και Σύγκλητο Ειδικής Σύνθεσης και θα λειτουργήσουν στη Σχολή στην αρχή του ακαδημαϊκού έτους 2009-2010 31 ΠΜΣ, (τα παραπάνω 21 συν 10 νέα):

22. "Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας"- Επιστημονικός Υπεύθυνος: Αναπλ. Καθηγητής Ι. Τούντας.
23. "Διασυνδεδετική Ψυχιατρική: Απαρτιωμένη Φροντίδα Σωματικής & Ψυχικής Υγείας"-Επιστ. Υπεύθυνος: Καθηγητής Κ. Σολδάτος, Καθηγητής Ε. Λύκουρας & Επικ. Καθηγητής Ι. Ζέρβας.
24. "Ανδρική και Γυναικεία Υπογονιμότητα" - Επιστ. Υπεύθυνοι: Καθηγητής Γ. Κρεατσάς & Επικ. Καθηγητής Γ. Μαστοράκος (Διοικητική Υποστήριξη θα έχει η Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης).
25. "Οργάνωση και Διαχείριση ανακουφιστικής & υποστηρικτικής φροντίδας χρόνιων πασχόντων"- Επιστημονικός Υπεύθυνος: Καθηγητής Λ. Βλάχος.
26. "Ενδαγγειακές Χειρουργικές Τεχνικές" - Επιστημονικός Υπεύθυνος: Καθηγητής Χ. Λιάπης.
27. "Ακοολογία & Νευροτολογία" - Επιστημονικός Υπεύθυνος Αναπλ. Καθηγητής Ι. Ξενέλλης.
28. "Θρόμβωση-Αιμορραγία-Ιατρική των μεταγίσεων" - Επιστημονική Υπεύθυνη: Αναπλ. Καθηγήτρια Ω. Τραυλού.
29. "Αναπαραγωγική-Αναγεννητική" - Επιστημονικός Υπεύθυνος Καθηγητής Δ. Λουτράδης.
30. "Προαγωγή Ψυχικής Υγείας-Πρόληψη Ψυχιατρικών Διαταραχών" - Επιστημονικός Υπεύθυνος Καθηγητής Γ. Παπαδημητρίου.
31. "Ψυχιατροδικαστική" - Επιστημονικός Υπεύθυνος Καθηγητής Ε. Λύκουρας.
32. "Παθολογία της Κύησης" με Επιστ. Υπεύθυνο τον Καθηγητή κ. Ε. Σαλαμαλέκη
33. "Ογκολογία Θώρακος: Σύγχρονη Κλινικοεργαστηριακή Προσέγγιση και Έρευνα" με Επιστ. Υπεύθυνο τον Αναπλ. Καθηγητή Κ. Συρίγο.

Όπως φαίνεται από την καταγραφή των μεταπτυχιακών, υπάρχει κάλυψη πλειάδας θεματικών ενότητων, ενώ οι επιστημονικοί υπεύθυνοι είναι από τους πλέον εξειδικευμένους στον ακαδημαϊκό χώρο για την κάλυψη της θεματολογίας αυτής.

3.2.2. Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.⁴

Στα μεταπτυχιακά προγράμματα που διενεργούνται στην Ιατρική Σχολή καταλέγονται στα **Μονομηματικά** και στα **Διατμηματικά**, ανάλογα με τον τρόπο διοίκησής τους. Παρακάτω, για το κάθε μεταπτυχιακό αναφέρονται.

1. Η Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών σε συνεργασία με το Τμήμα Μαθηματικών του Πανεπιστημίου Αθηνών και το Τμήμα Μαθηματικών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων διοργανώνει το ΠΜΣ "Βιοστατιστικής" με Επιστ. Υπεύθυνο την Καθηγήτρια κα Κ. Κατσουγιάννη: λειτουργεί από το 1998 και προκηρύσσεται κάθε χρόνο (22 φοιτητές). Έχει δεχθεί συνολικά 143 φοιτητές από τους οποίους έχουν ορκιστεί οι 87 και συνεχίζουν να είναι ενεργοί οι 54. Έχει διάρκεια 2 ετών (4 εξάμηνα). Είναι **Διατμηματικό**.
2. Το πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην "Ιατρική Φυσική - Ακτινοφυσική" με Επιστ. Υπεύθυνο τον Καθηγητή κ. Π. Δημητρίου λειτουργεί με τη συνεργασία του Πανεπιστημίου Αθηνών (Ιατρική Σχολή, Φυσικό Τμήμα, Βιολογικό Τμήμα) και των Ιατρικών Τμημάτων του Αρι-

⁴ Συμπληρώνεται μόνο στην περίπτωση λειτουργίας Διατμηματικού ή Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

στοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και του Πανεπιστημίου Κρήτης καθώς και με την θεσμοθετημένη συνεργασία της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (ΕΕΑΕ) και του Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. "Δημόκριτος". Τη διοίκηση ασκεί η Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Λειτουργεί από το 1994 και προκηρύσσεται κάθε χρόνο (14 φοιτητές). Έχει διάρκεια 2,5 έτη (5 εξάμηνα). Είναι **Διατμηματικό**.

3. Η Ιατρική Σχολή και τα Τμήματα Βιολογίας και Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Αθηνών, οργανώνουν και λειτουργούν το νέο Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη "Μοριακή Ιατρική" με Επιστ. Υπεύθυνο τον Καθηγητή κ. Ν.Π. Ανάγνου, από το Ακαδημαϊκό έτος 2003-2004. Στο Πρόγραμμα συνεργάζονται τρία Εθνικά Ερευνητικά Κέντρα, α) το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ), β) το Ερευνητικό Κέντρο Βιοϊατρικών Επιστημών Α. Fleming και γ) το Ελληνικό Ινστιτούτο Pasteur. Λειτουργεί από το 2003 και προκηρύσσεται κάθε χρόνο (20 φοιτητές). Έχει διάρκεια 2 ετών (4 εξάμηνα). Δεν έχει διδάκτρα. Είναι Διατμηματικό - **Διδρυματικό**.
4. Η Ιατρική Σχολή του Παν. Αθηνών οργανώνει και λειτουργεί το νέο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην "Επεμβατική Ακτινολογία" με Επιστ. Υπεύθυνο τον Καθηγητή κ. Δ. Κελέκη. Λειτουργεί από το 2003 και προκηρύσσεται κάθε χρόνο (20 φοιτητές). Έχει διάρκεια 2 ετών (4 εξάμηνα). Είναι **Μονοτμηματικό**.
5. Η Ιατρική Σχολή του Παν. Αθηνών και το Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής & Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, σε σύμπραξη με τα τμήματα Επισκεπτών /τριών Υγείας και Δημόσιας Υγιεινής της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας του ΤΕΙ Αθηνών λειτουργεί το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην "Προαγωγή και Αγωγή της Υγείας" με Επιστ. Υπεύθυνο τον Αναπλ. Καθηγητή κ. Γ. Τούντα. Λειτουργεί από το 2003 και προκηρύσσεται κάθε χρόνο (20 φοιτητές). Έχει διάρκεια 2 ετών (4 εξάμηνα). Είναι **Διατμηματικό**.
6. Η Ιατρική Σχολή του Παν. Αθηνών σε συνεργασία με το Γενικό τμήμα Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας των Τ.Ε.Ι. Αθήνας και με το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών λειτουργεί το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών "Διαχείριση Περιβαλλοντικών Θεμάτων με επιπτώσεις στην Υγεία". Λειτουργεί από το 2003 με Επιστ. Υπεύθυνο την Αναπλ. Καθηγήτρια Π. Νικολοπούλου-Σταμάτη και προκηρύσσεται κάθε χρόνο (20 φοιτητές). Έχει διάρκεια 2 ετών (4 εξάμηνα). Είναι **Διατμηματικό**.
7. Η Ιατρική Σχολή του Παν. Αθηνών και το Τμήμα Πολιτικών Επιστημών και Δημόσιας Διοίκησης του Παν. Αθηνών σε σύμπραξη με το Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας του ΤΕΙ Κρήτης λειτουργεί το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών "Περιβαλλοντική Υγεία-Διαχείριση και Οικονομική Αποτίμηση". Λειτουργεί από το 2004 με Επιστ. Υπεύθυνο την Αναπλ. Καθηγήτρια κα Α. Λινού και προκηρύσσεται κάθε χρόνο (20 φοιτητές). Έχει διάρκεια 2 ετών (4 εξάμηνα). Είναι **Διατμηματικό**.
8. Η Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών σε σύμπραξη με το Τμήμα Νοσηλευτικής Α΄ του ΤΕΙ Αθήνας, ανακοινώνει τη λειτουργία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών "Μονάδες Εντατικής Θεραπείας-Καρδιολογική Νοσηλευτική". Λειτουργεί από το 2004 με Επιστ. Υπεύθυνο τον Καθηγητή κ. Χρ. Στεφανάδη και θα προκηρύσσεται κάθε χρόνο (30 φοιτητές). Έχει διάρκεια 2 ετών (4 εξάμηνα). Είναι **Διατμηματικό**.
9. Η Ιατρική Σχολή του Παν. Αθηνών σε σύμπραξη με το Τμήμα Αυτοματισμού του ΤΕΙ Πειραιά λειτουργεί το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών "Ελάχιστη Επεμβατική Χειρουργική, Ρομποτική Χειρουργική και Τηλεχειρουργική". Λειτουργεί από το 2004 με Επιστ. Υπεύθυνο τον

Αναπλ. Καθηγητή κ. Χρ. Τσιγκρή και θα προκηρύσσεται κάθε χρόνο (20 φοιτητές). Έχει διάρκεια 2 ετών (4 εξάμηνα). Είναι **Διατμηματικό**.

10. Η Ιατρική Σχολή του Παν. Αθηνών σε σύμπραξη με το Τμήμα Νοσηλευτικής Α' του ΤΕΙ Αθήνας λειτουργεί το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών "Κλινική Παιδιατρική και Νοσηλευτική Έρευνα". Θα λειτουργήσει από το 2006 με Επιστ. Υπεύθυνο τον Καθηγητή κ. Γ. Χρούσο και θα προκηρύσσεται κάθε χρόνο (30 φοιτητές). Έχει διάρκεια 2 ετών (4 εξάμηνα). Είναι **Διατμηματικό**.
11. Η Ιατρική Σχολή του Παν. Αθηνών σε σύμπραξη με το Τμήμα Νοσηλευτικής Α' του ΤΕΙ Αθήνας λειτουργεί το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών "Μονάδες Εντατικής Θεραπείας και Επείγουσα Νοσηλευτική". Θα λειτουργήσει από το 2006 με Επιστ. Υπεύθυνο τον Καθηγητή κ. Χ. Ρούσο και θα προκηρύσσεται κάθε χρόνο (40 φοιτητές). Έχει διάρκεια 2 ετών (4 εξάμηνα). Είναι **Διατμηματικό**.
12. Η Ιατρική Σχολή του Παν. Αθηνών λειτουργεί το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών "Έλεγχος του Στρες και Προαγωγή της Υγείας". Θα λειτουργήσει από το 2008 με Επιστ. Υπεύθυνο τον Καθηγητή κ. Γ. Χρούσο και θα προκηρύσσεται κάθε χρόνο (15 φοιτητές). Έχει διάρκεια 1 ετών (2 εξάμηνα). Είναι **Μονοτμηματικό**.
13. Η Ιατρική Σχολή του Παν. Αθηνών λειτουργεί το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών "Διεθνής Ιατρική-Διαχείριση Κρίσεων Υγείας". Θα λειτουργήσει από το 2007 με Επιστ. Υπεύθυνο τον Αναπλ. Καθηγητή κ. Θ. Ροζενμπεργκ και θα προκηρύσσεται κάθε χρόνο (30 φοιτητές). Έχει διάρκεια 2 ετών (4 εξάμηνα). Είναι **Μονοτμηματικό**.
14. Η Ιατρική Σχολή του Παν. Αθηνών σε σύμπραξη με το Τμήμα Μαιευτικής του ΤΕΙ Αθήνας λειτουργεί το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών διάρκειας "Έρευνα στη Γυναικεία Αναπαραγωγή". Θα λειτουργήσει από το 2007 με Επιστ. Υπεύθυνο τον Επικ. Καθηγητή κ. Γ. Μαστοράκο και θα προκηρύσσεται κάθε χρόνο (25 φοιτητές). Έχει διάρκεια 2 ετών (4 εξάμηνα). Είναι **Διατμηματικό**.
15. Η Ιατρική Σχολή του Παν. Αθηνών λειτουργεί το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών "Μεταβολικά Νοσήματα των Οστών". Θα λειτουργήσει από το 2007 με Επιστ. Υπεύθυνο τον Καθηγητή κ. Γ. Λυρίτη και θα προκηρύσσεται κάθε χρόνο (25 φοιτητές). Έχει διάρκεια 2 ετών (4 εξάμηνα). Είναι **Μονοτμηματικό**.
16. Η Ιατρική Σχολή του Παν. Αθηνών σε σύμπραξη με τα Τμήματα Νοσηλευτικής Β' και Δημόσιας Υγιεινής του Τ.Ε.Ι. Αθήνας λειτουργεί το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών "Εργαστηριακή και Κλινική Νοσηλευτική Καρδιολογία". Θα λειτουργήσει από το 2007 με Επιστ. Υπεύθυνο τον Καθηγητή κ. Δ. Κρεμασινό και θα προκηρύσσεται κάθε χρόνο (20 φοιτητές). Έχει διάρκεια 2 ετών (4 εξάμηνα). Έχει διδάκτρα 1.625 Ευρώ ανά εξάμηνο. Είναι **Διατμηματικό**.
17. Η Ιατρική Σχολή του Παν. Αθηνών σε σύμπραξη με το Τμήμα Βασικών Ιατρικών Μαθημάτων του Τ.Ε.Ι. Αθήνας λειτουργεί το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών "Καρδιοαναπνευστική Αναζωογόνηση". Θα λειτουργήσει από το 2007 με Επιστ. Υπεύθυνη την Αναπλ. Καθηγήτρια κα Λ. Παπαδημητρίου-Παπακώστα και θα προκηρύσσεται κάθε χρόνο (30 φοιτητές). Έχει διάρκεια 2 ετών (4 εξάμηνα). Είναι **Διατμηματικό**.
18. Η Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών σε συνεργασία με το Health Science Center University of Texas- Χιούστον, Τέξας των ΗΠΑ λειτουργεί το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών "Κλινική Νευροψυχολογία". Θα λειτουργήσει από το 2009 με Επιστ. Υπεύθυνο τον Καθηγητή κ. Δ. Βασιλόπουλο και θα προκηρύσσεται κάθε χρόνο (30 φοιτητές). Έχει διάρκεια 3 ετών (6 εξάμηνα). Είναι **Διακρατικό**.
19. Η Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών λειτουργεί το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών

Σπουδών "Μοριακή και Εφηρμοσμένη Φυσιολογία". Θα λειτουργήσει από το 2009 με Επιστ. Υπεύθυνο τον Καθηγητή κ. Μ. Κουτσιλιέρη και θα προκηρύσσεται κάθε χρόνο (50 φοιτητές). Έχει διάρκεια 2 ετών (4 εξάμηνα). Είναι **Μονομηματικό**.

20. Η Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών λειτουργεί το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών "Νεοπλασματική Νόσος στον Ανθρώπο". Θα λειτουργήσει από το 2009 με Επιστ. Υπεύθυνο τον Καθηγητή κ. Ε. Πατσούρη και θα προκηρύσσεται κάθε χρόνο (35 φοιτητές). Έχει διάρκεια 2 ετών (4 εξάμηνα). Είναι **Μονομηματικό**.

Συμπερασματικά, στα Διατμηματικά προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών συνεργασίες έχουν γίνει με ΑΕΙ Αθήνας και περιφέρειας, με ΤΕΙ, όσο και με Πανεπιστήμια του Εξωτερικού, στοιχείο που συντελεί στην προσφορά καλύτερης ποιότητας γνώσης στους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

3.2.3. Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;

Τα προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, με την ανάπτυξη της θεματολογίας τους και την αύξηση του αριθμού των εισακτέων τους καλύπτουν τους στόχους του τμήματος για μετεκπαίδευση των νέων γιατρών αλλά και λοιπών ειδικοτήτων. Πιθανότατα σταδιακά θα αρχίσουν να λειτουργούν και νέα τμήματα, ώστε να καλυφθούν οι ιατρικές εξειδικεύσεις που ακόμη δεν έχουν μεταπτυχιακό. Τα προγράμματα ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της κοινωνίας για πιο εξειδικευμένη γνώση.

3.2.4. Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών θα μπορούσαν να έχουν μεγαλύτερη συνοχή μεταξύ τους αν αποτελούνταν από έναν κύριο κορμό με κοινή θεματολογία, όπως επιδημιολογία, στατιστική, συγγραφή ερευνητικών εργασιών- μετα-ανάλυση. Τα τέσσερα εξάμηνα, που αποτελούν τη συνήθη διάρκεια των μεταπτυχιακών, θεωρείται επαρκής χρόνος για να καλυφθούν όλες οι εξειδικεύσεις.

3.2.5. Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να παρακολουθήσει επιτυχώς έναν αριθμό από τα προσφερόμενα μεταπτυχιακά μαθήματα (όλα τα υποχρεωτικά και ένα αριθμό που προκαθορίζεται από τα υποχρεωτικά επιλογής). Θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει κάποιο μάθημα (και επομένως έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις) μόνο αν έχει συμπληρώσει το ποσοστό των ωρών του μαθήματος που καθορίζεται από τον εσωτερικό κανονισμό του ΠΜΣ (Παραδόσεις και Ασκήσεις). Σε αντίθετη περίπτωση υποχρεούται να επαναλάβει το μάθημα.

Στα περισσότερα ΠΜΣ, εκτός από την συγκέντρωση των προβλεπόμενων Πιστωτικών Μονάδων από μαθήματα, είναι απαραίτητη και η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας που γίνεται σε χρόνο που καθορίζεται από τον εσωτερικό κανονισμό του. Για κάθε διδαχθέν μάθημα υπάρχουν δύο περίοδοι εξετάσεων. Η πρώτη διενεργείται κατά το χρονικό διάστημα Οκτωβρίου-Ιουλίου του ακαδημαϊκού έτους στο οποίο έγινε η διδασκαλία και η δεύτερη τον επόμενο Σεπτέμβριο. Ποσοστό της τελικής βαθμολογίας ενός μαθήματος προκύπτει από γραπτές ή/και προφορικές εξετάσεις που δίδονται κατά την πρώτη ή δεύτερη εξεταστική περίοδο.

Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να συγγράψει διπλωματική εργασία σε θέμα συναφές με τα μαθήματα του προγράμματος. Μετά το τέλος του 3ου εξαμήνου των σπουδών του αν πρόκειται για μεταπτυχιακό που είναι 4 εξάμηνα, κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής επιλέγει ένα θέμα και υποβάλλει αίτηση για ορισμό επιβλέποντος. Προς τούτο διαμορφώνεται κατάλογος σχετικών θεμάτων για Διπλωματικές Εργασίες, ο οποίος γνωστοποιείται στους φοιτητές. Ο επιβλέπων προτεεί-

νει δύο συνεξεταστές, οι οποίοι μαζί με τον επιβλέποντα αποτελούν την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή της διπλωματικής εργασίας. Από το σύνολο των μελών της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής τουλάχιστον ένας θα πρέπει να ανήκει σε ένα από τα Συνεργαζόμενα Τμήματα, αν υπάρχουν. Όλοι οι φοιτητές θα πρέπει να έχουν επιλέξει θέμα διπλωματικής εργασίας έως το τέλος του 4ου εξαμήνου σπουδών.

Το εξεταστικό σύστημα κατά συνέπεια είναι το σύνηθες χρησιμοποιούμενο στα Ελληνικά Πανεπιστήμια, και μπορεί να συμπεριλαμβάνει γραπτές, προφορικές εξετάσεις, εκπόνηση γραπτών εργασιών, καθώς και συγγραφή διπλωματικής εργασίας, ώστε οι φοιτητές να αξιολογηθούν με κάθε δυνατό τρόπο ως προς τις γνωστικές ικανότητές τους στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο.

3.2.6. Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;⁵

Κάθε ακαδημαϊκό έτος, με απόφαση των ΕΔΕ ή της ΓΣΕΣ προκηρύσσεται αριθμός θέσεων μεταπτυχιακών φοιτητών, σύμφωνα με τις υπουργικές αποφάσεις (ΥΑ). Υποψήφιοι μπορούν να είναι οι πτυχιούχοι σχολών που αναφέρονται στον εσωτερικό κανονισμό και στην αντίστοιχη ΥΑ έγκρισης του εκάστοτε ΠΜΣ, και τελειόφοιτοι των ιδίων σχολών, οι οποίοι με το πέρας της τελευταίας, προ της έναρξης του Π.Μ.Σ., εξεταστικής περιόδου θα έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τις σπουδές τους και θα έχουν προσκομίσει σχετική βεβαίωση.

Η προκήρυξη δημοσιεύεται στον ημερήσιο τύπο και λαμβάνεται μέριμνα ενημέρωσης των σχετικών Τμημάτων οι απόφοιτοι των οποίων δικαιούνται να είναι υποψήφιοι μεταπτυχιακοί φοιτητές, καθώς και της σελίδας Διαδικτύου του ΠΜΣ. Η Επιτροπή Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών (ΕΕΜΦ) αναλαμβάνει την αξιολόγηση των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών και τους κατατάσσει κατά σειρά επιτυχίας. Η τελική επιλογή γίνεται μετά από εισήγηση της ΕΕΜΦ του ΠΜΣ.

Για την επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών του κάθε ΠΜΣ μπορεί να ληφθεί υπόψη: Βαθμολογία σε προπτυχιακά μαθήματα, βαθμός πτυχίου, και ανάλογα με το ΠΜΣ, η επίδοση σε εξετάσεις που διενεργούνται με τη φροντίδα της ΕΕΜΦ, συνέντευξη και συστατικές επιστολές. Απαραίτητη προϋπόθεση για την εισαγωγή στην πλειονότητα των ΠΜΣ είναι η επαρκής γνώση της αγγλικής γλώσσας. Σε περίπτωση μη κατοχής επίσημου τίτλου η ΕΕΜΦ ελέγχει την επάρκεια του φοιτητή να μεταφράσει σχετικά κείμενα στην Αγγλική γλώσσα με διενέργεια ειδικής γραπτής εξέτασης.

3.2.7. Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Εκτός από τη χρηματοδότηση των Μεταπτυχιακών προγραμμάτων από τους φοιτητές που τα παρακολουθούν και που αναφέρεται παραπάνω, μπορεί να υπάρχει και χρηματοδότηση από την Πολιτεία. Η καλύτερη χρηματοδότηση μπορεί να βελτιώσει σημαντικά την ποιότητα εκπαίδευσης στα Μεταπτυχιακά προγράμματα.

3.2.8. Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Προς το παρόν υπάρχει ένα Μεταπτυχιακό που είναι διακρατικό. Σε όλα σχεδόν όμως τα Μεταπτυχιακά υπάρχουν Καθηγητές από το Εξωτερικό που έρχονται ως υπεύθυνοι μαθημάτων των Μεταπτυχιακών. Η διεθνής διάσταση των Μεταπτυχιακών είναι πολύ σημαντική και θα πρέπει να διερευνηθεί η δυνατότητα για σχεδιασμό ενός μεταπτυχιακού ξενόγλωσσου που θα απευθύνεται κυρίως σε αλλοδαπούς.

3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

3.3.1. Πώς κρίνετε τον βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;

⁴ Συμπληρώνεται, στην Ενότητα 11, τον Πίνακα 11-3.

Το Πρόγραμμα Διδακτορικών σπουδών ανταποκρίνεται στους στόχους του τμήματος για πληρέστερη εκπαίδευση των φοιτητών, αφού οι διδακτορικές διατριβές πληρούν προϋποθέσεις υψηλού επιστημονικού επιπέδου και ανταποκρίνονται σε πραγματικές ανάγκες της σύγχρονης ιατρικής επιστήμης και της κοινωνίας

3.3.2. Πώς κρίνετε τη δομή του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;

Η δομή όλων των διδακτορικών σπουδών δεν είναι η ίδια, αλλά εξαρτάται από την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή. Η τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή ορίζεται από την Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης της Σχολής κατόπιν αποφάσεως του οικείου Τομέα και αποτελείται από 3 μέλη, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 9 παρ. 2 του Ν. 3685/08, εκ των οποίων ένα, μέλος ΔΕΠ του οικείου τμήματος της βαθμίδας του Καθηγητή ή του Αναπληρωτή Καθηγητή ή του Επίκουρου Καθηγητή ορίζεται ως επιβλέπων. Τα άλλα δύο μέλη, τα οποία μπορεί να είναι μέλη ΔΕΠ του ιδίου ή άλλου Τμήματος του ιδίου ή άλλου Πανεπιστημίου της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, αποχωρήσαντες λόγω ορίου ηλικίας καθηγητές Α.Ε.Ι., καθηγητές Α.Σ.Ε.Ι. ή μέλη Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. και της Α.Σ.ΠΑΙ.ΤΕ. ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ' αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου του εσωτερικού ή εξωτερικού, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή καθορίζει τον τίτλο της διατριβής (με συνημμένο το ερευνητικό πρωτόκολλο) εντός τριών μηνών από τον ορισμό της. Ο τίτλος της διατριβής θα πρέπει να είναι σύντομος και περιεκτικός.

3.3.3. Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδακτόρων;⁶

Σύμφωνα με τον τελευταίο εσωτερικό κανονισμό της Ιατρικής Σχολής για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών:

1. Ο υποψήφιος μαζί με την αίτησή του στην Ιατρική Σχολή υποβάλλει υπόμνημα με τα στοιχεία από το βιογραφικό του και αντίγραφο πτυχίου πρωτότυπο ή επικυρωμένο φωτοαντίγραφο και για τους κατέχοντες πτυχίο Πανεπιστημίων αλλοδαπής την αναγνώριση ή ισοτιμία του ΔΟ-ΑΤΑΠ.
2. Στην αίτηση του υποψηφίου επισυνάπτεται βεβαίωση του Διευθυντού της Κλινικής ή του Εργαστηρίου όπου θα εκπονηθεί η διατριβή, η οποία αναφέρει ότι υπάρχει και είναι διαθέσιμος ο απαραίτητος τεχνικός εξοπλισμός, χώρος, υλικό, ασθενείς κ.λ.π. για την υλοποίηση της έρευνας.
3. Εφόσον πληρούνται οι παραπάνω προϋποθέσεις γίνεται κατ' αρχήν αποδεκτή η αίτηση από την ΓΣΕΣ και ορίζεται τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή. Μετά δε τη συγκρότηση της 3 μελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής ο υποψήφιος σε συνεργασία με το επιβλέπον μέλος ΔΕΠ, καταρτίζει και υποβάλλει το πρωτόκολλο της έρευνάς του, συνυπογεγραμμένο και από τους δύο.

Δικαίωμα εκπόνησης έχουν:

- α) Οι πτυχιούχοι των Τμημάτων Ιατρικής της ημεδαπής ή αντιστοίχων αναγνωρισμένων Τμημάτων της αλλοδαπής. Η χρονική διάρκεια για την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής.
- β) Πτυχιούχοι τμημάτων Βιολογίας, Οδοντιατρικής, Κτηνιατρικής, Χημείας και Φαρμακευτικής, εφ' όσον είναι κάτοχοι Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης διετούς, τουλάχιστον φοίτησης. Η χρονική διάρκεια για την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής.

⁴ Συμπληρώνεται, στην Ενότητα 11, τον Πίνακα 11-4.

Στην περίπτωση που δεν είναι κάτοχοι Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης η διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής, αυτής της κατηγορίας πτυχιούχων, θα είναι το λιγότερο (5) έτη από την ημερομηνία ορισμού της 3μελούς συμβουλευτικής επιτροπής.

γ) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων ΑΕΙ-ΤΕΙ εκτός των προαναφερθέντων τμημάτων με την προϋπόθεση να είναι κάτοχοι Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στην Ιατρική Σχολή. Για τους υποψηφίους αυτής της κατηγορίας η διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής, θα είναι το λιγότερο (5) έτη από την ημερομηνία ορισμού της 3μελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Η β' παράγραφος ισχύει από 11-12-07, ημερομηνία απόφασης Δ.Σ. της Ιατρικής Σχολής.

Η διαδικασία επιλογής των υποψήφιων διδασκόντων είναι σωστή, θα μπορούσαν όμως να προστεθούν και άλλα μέσα αξιολόγησης των υποψηφίων, ώστε αυτοί να ξεπερνούν όλα τους συνυποψηφίους τους από την άποψη του βιογραφικού και λοιπών ακαδημαϊκών προσόντων.

3.3.4. Πώς κρίνετε την οργάνωση σεμιναρίων και ομιλιών;

Θα μπορούσε να υπάρχει μεγαλύτερη συμμετοχή του υποψήφιου διδάκτορα σε σεμινάρια και ομιλίες.

3.3.5. Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;

Σύμφωνα με τον τελευταίο εσωτερικό κανονισμό, απαιτείται μια δημοσίευση ξενόγλωσση συναφή με το γνωστικό αντικείμενο της διατριβής και με πρώτο όνομα τον διατρίβοντα για να γίνει αποδεκτή η διατριβή. Σε μερικά εργαστήρια- κλινικές δίνεται έμφαση σε περισσότερες από 1 δημοσιεύσεις, ώστε να δίνεται παρουσιάζονται διεθνώς τα ερευνητικά πονήματα των υποψήφιων διδασκόντων.

3.3.6. Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Η παρουσίαση της διατριβής γίνεται δημόσια ενώπιον της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής με δυνατότητα να παρευρίσκονται μέλη του Τομέα. Η Επιτροπή συγκαλείται από τον επιβλέποντα, προεδρεύεται από τον αρχαιότερο των Καθηγητών και συνέρχεται στο χώρο του εργαστηρίου ή κλινικής που εκπονήθηκε η διατριβή. Για την έγκριση διδ. διατριβής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη πέντε (5) τουλάχιστον μελών της εξεταστικής επιτροπής. Η δοκιμασία διαρκεί περί τα 30 λεπτά και συνίσταται σε προφορική ανάπτυξη της διατριβής ενώ ακολουθούν ερωτήσεις προς τον υποψήφιο.

Αμέσως μετά την παρουσίαση συνεδριάζει η επταμελής εξεταστική επιτροπή, κατ' ιδίαν και αποφασίζει για την έγκριση ή μη της διατριβής και την βαθμολογία (άριστα, λίαν καλώς ή καλώς) και ανακοινώνει την απόφασή της στον υποψήφιο. Η έγκριση και ο βαθμός ορίζονται κατά πλειοψηφία Η επίσημη αναγόρευση των διδασκόντων της Ιατρικής Σχολής γίνεται σε ειδική τελετή ενώπιον της ΓΣΕΣ της Σχολής παρουσία εκπροσώπου των Πρυτανικών αρχών. Το εξεταστικό αυτό σύστημα είναι το σύνηθες χρησιμοποιούμενο στα Ελληνικά και ξένα Πανεπιστήμια και ως ένα μεγάλο βαθμό μπορεί να βοηθήσει τα Μέλη ΔΕΠ να αναγνωρίσουν την επάρκεια ή μη του υποψήφιου διδάκτορα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1.

Εξ/νο	Μάθημα	Ώρες/εβδ. Διαλέξεις	Διδασκαλίας Ασκήσεις	Σύνολο ωρών/εβδ.	Σύνολο ωρών/εξάμηνο
1ο	1. Ιατρική Φυσική I	3	2	5	65
	2. Γενική Ιατρική Χημεία I	4	1	5	65
	3. Ιατρική Στατιστική	3	1	4	52
	4. Βιολογία I	4	-**	-**	62
	5. Ψυχολογία	2	-	2	26
2ο	1. Ιατρική Φυσική II	3	2	5	65
	2. Γενική Ιατρική Χημεία II	4	-*	4	52
	3. Βιολογία II	4	-**	-**	62
3ο	1. Περιγραφική Ανατομική II	5	5	10	130
	2. Φυσιολογία (χειμερινού εξαμήνου)***	4	16	4	52
	3. Βιολογική Χημεία I	4	3	7	91
	4. Ιστολογία - Εμβρυολογία I	3	3	6	78
4ο	1. Περιγραφική Ανατομική I	5	-*	5	65
	2. Φυσιολογία (εαρινού εξαμήνου)***	4	16	7	52
	3. Βιολογική Χημεία II	3	-*	3	39
	4. Ιστολογία - Εμβρυολογία II	3	3	6	78
5ο	1. Παθολογική Ανατομική I	3	1	4	52
	2. Παθολογική Φυσιολογία I	3	1	4	52
	3. Γενική Μικροβιολογία/ Ανοσολογία	3	1	4	52
	4. Πειρ/κή Φαρμακολογία I	3	12	3	52
	5. Γενική Επιδημιολογία & Μεθ/γία Έρευνας	3	1	4	52
	6. Αρχές Φιλοσοφίας & Ιστορίας της Ιατρικής	2	-	2	26

* Οι μισοί φοιτητές ασκούνται στο 1ο εξάμηνο και οι άλλοι μισοί στο 2ο εξάμηνο.

** Ο κάθε φοιτητής ασκείται στο εργαστήριο σε 4 ασκήσεις των 2,5 ωρών στο 1ο εξάμηνο και σε 4 ασκήσεις των 2,5 ωρών στο 2ο εξάμηνο

*** Η Φυσιολογία χειμερινού εξαμήνου περιλαμβάνει: Φυσιολογία νευρικού, ενδοκρινικού, μυϊκού συστήματος και θερμορρύθμιση. Η Φυσιολογία εαρινού εξαμήνου περιλαμβάνει Φυσιολογία συστημάτων.

(συνεχίζεται στην επόμενη σελίδα)

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1.

Εξ/νο	Μάθημα	Ώρες/εβδ. Διαλέξεις	Διδασκαλίας Ασκήσεις	Σύνολο ωρών/εβδ.	Σύνολο ωρών/εξάμηνο
(συνέχεια)					
6ο	1. Παθ/κή Ανατομική II	3	3	6	78
	2. Παθ/κή Φυσιολογία II	3	1	4	52
	3. Ιατρική Μικροβιολογία	3	1	4	52
	4. Πειρ/κή Φαρμακολογία II	3	12	3	52
7ο	1. Σημειολογία-Νοσολογία	6	6	12	156
	2. Χειρουργική Παθολογία I	3	3	6	78
	3. Ακτινολογία*	4	2	6	78
	4. Εισαγωγή στην ψυχοπαθολογία**	3	-	3	39
8ο	1. Παθολογία	4	4	8	104
	2. Χειρουργική Παθολογία II	4	5	9	117
	3. Προληπτική Ιατρική	4	1	5	65
	4. Ιατρική της εργασίας	2	-	2	26
9ο&10ο	1. Νευρολογία	4	40	60	100
	2. Καρδιολογία	2	20	30	50
	3. Πνευμονολογία	2	20	30	50
	4. Δερματολογία	2	20	30	50
	5. Ουρολογία	2	20	30	50
	6. Οφθαλμολογία	2	20	30	50
	7. ΩΡΛ	2	20	30	50
	8. Ορθοπαιδική - Τραυματολογία	2	20	30	50
	9. Θεραπευτική	2	20	30	50
	10. Παθ/γία Εντ/κή Θεραπεία	2	20	30	50
	11. Μαιευτική & Γυναικολογία**	13	4	-	52
11ο&12ο	1. Παθολογία	12	10	30	480
	2. Παιδιατρική	10	10	30	400
	3. Χειρουργική	7	10	30	280
	4. Μαιευτική - Γυναικολογία	7	5	35	280
	5. Ψυχιατρική	4	10	25	140
	6. Ιατροδικαστική - Τοξικολογία	13	4	1	65

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

I. Υποχρεωτικά μαθήματα (49)

1^ο ΕΞΑΜΗΝΟ		ώρες 62
<p>1. Ιατρική Φυσική I <i>ώρες 65</i></p> <p>Τομέας Μορφολειτουργικός</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η σύνθεση της ύλης - Ραδιενέργεια - Ακτινοβολία Χ - Αλληλεπιδράσεις Ιοντίζουσας Ακτινοβολίας και Ύλης - Μέτρηση της Ιοντίζουσας Ακτινοβολίας - Βιολογικές επιδράσεις της Ιοντίζουσας Ακτινοβολίας - Φυσικές Αρχές της Ακτινοδιαγνωστικής - Φυσικές Αρχές της Πυρηνικής Ιατρικής - Φυσικές Αρχές της Ακτινοθεραπευτικής - Το Διεθνές Σύστημα Μονάδων (SI) - Κυματική - Υπέρηχοι <p><i>Φυσική του Ανθρώπινου Σώματος:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ορολογία, σχεδιασμός προτύπων και μετρήσεις - Ήχος και ομιλία - Φυσική του Ωτός και της Ακοής 	<p>2. Γενική Ιατρική Χημεία I <i>ώρες 65</i></p> <p>Τομέας Μορφολειτουργικός</p> <p>Δομή του ατόμου, περιοδικό σύστημα, χημικός δεσμός-μόρια, διαμοριακές δυνάμεις - καταστάσεις της ύλης, χημική κινητική, χημική θερμοδυναμική, χημική ισορροπία, διαλύματα, οξέα και βάσεις, οξειδοαναγωγή.</p>	<p>4. Βιολογία I <i>ώρες 62</i></p> <p>Τομέας Μορφολειτουργικός</p> <p>Γενικές αρχές της νέας Βιολογίας και η θέση της στις βιοϊατρικές επιστήμες. Εισαγωγή στην επιστημονική μεθοδολογία και στο πείραμα. Γενική θεώρηση και βασικά χαρακτηριστικά της οργάνωσης του κυττάρου. Ευκαρυωτικό και προκαρυωτικό κύτταρο. Ομοιότητα και ποικιλότητα κυττάρων. Χημική σύσταση του κυττάρου. Μακρομόρια του κυττάρου. Τεχνικές μελέτης του κυττάρου (φωτομικροσκόπιο, μικροσκόπιο φθορισμού, ηλεκτρονικό μικροσκόπιο, κυτταροχημεία και ανοσοϊστοχημεία, κυτταρική κλασμάτωση, υπερφυγοκέντρηση, ηλεκτροφόρηση, αυτοραδιογραφία, κυτταροκαλλιέργειες, διαχωρισμός, απομόνωση και χαρακτηρισμός βιομορίων). Ρόλος των βιομορίων του κυττάρου. Δομή και λειτουργία των πρωτεϊνών. Δομή πλασματικής μεμβράνης. Μεμβρανικές πρωτεΐνες, ιοντικοί διάλυοι και μεμβρανική μεταφορά. Ενδοκυττάρια διαμερίσματα και μεταφορά. Μεμβρανικά οργανίδια. Οδοί έκκρισης και ενδοκυττάρωσης. Κυτταρική επικοινωνία. Υποδοχείς συνδεόμενοι με G-πρωτεΐνες ή με ένζυμα. Κυτταροσκελετός. Ενδιάμεσα ινίδια, μικροσωληνίσκοι και νημάτια ακτίνης. Παραγωγή ενέργειας του κυττάρου. Μιτοχόνδρια και οξειδωτική φωσφορυλίωση. Χλωροπλάστες και φωτοσύνθεση. Οργάνωση και λειτουργία του γενετικού υλικού. Ροή και ρύθμιση της γενετικής πληροφορίας στο κύτταρο. RNA και προέλευση της ζωής. Κυτταρική διαίρεση. Κυτταρικός κύκλος και συστήματα ελέγχου του κυτταρικού κύκλου. Ιστοί και πολυκυτταρική οργάνωση. Αρχές και μηχανισμοί αναπτυξιακής βιολογίας.</p> <p><i>Εργαστηριακές Ασκήσεις: (10 ώρες)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Μέθοδοι Παρατήρησης των Κυττάρων. Φωτομικροσκόπιο. 2. Το Ευκαρυωτικό Κύτταρο. 3. Ενζυμική Κατάλυση και Φωτοσύνθεση. 4. Κλασμάτωση Ευκαρυωτικού Κυττάρου.
<p>3. Ιατρική Στατιστική <i>ώρες 52</i></p> <p>Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής, Ψυχιατρικής, Νευρολογίας</p> <p>Περιγραφική ιατρική στατιστική, δειγματοληψία, η έννοια της στατιστικής δοκιμασίας - μηδενική υπόθεση - στατιστικά σφάλματα, πιθανό σφάλμα και όρια αξιοπιστίας μέσης τιμής - σύγκριση μέσων τιμών (t-test), διαξονική κατανομή - στατιστική δοκιμασία χ^2, πιθανό σφάλμα και όρια αξιοπιστίας αναλογίας, βασικοί κανόνες πιθανοτήτων, συσχέτιση και απλή γραμμική εξάρτηση (παλινδρόμηση) ποσοτικών χαρακτηριστικών, πολλαπλή γραμμική εξάρτηση και άλλα στατιστικά μοντέλα, ερμηνεία στατιστικών ευρημάτων, μη παραμετρικές στατιστικές δοκιμασίες, αξιολόγηση εργαστηριακών ευρημάτων.</p>	<p>5. Ψυχολογία <i>ώρες 26</i></p> <p>Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής, Ψυχιατρικής, Νευρολογίας</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Εισαγωγή στην Ψυχολογία 2. Μεγάλες θεωρητικές σχολές στην Ψυχολογία 3. Οι βιολογικές βάσεις της συμπεριφοράς 4. Ανάπτυξη-Ψυχολογία των φάσεων της ζωής (A) 	

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

I. Υποχρεωτικά μαθήματα (49) (συνέχεια)

5. Ανάπτυξη-Ψυχολογία των φάσεων της ζωής (B)
6. Αντίληψη και σκέψη
7. Μάθηση
8. Μνήμη
9. Νοημοσύνη
10. Βιολογικά κίνητρα συμπεριφοράς
11. Ψυχοκοινωνικά κίνητρα συμπεριφοράς
12. Συναισθήματα και συμπεριφορά
13. Κοινωνικοί παράγοντες και συμπεριφορά
14. Διαπροσωπικές σχέσεις
15. Προσωπικότητα
16. Μέθοδοι εκτίμησης της προσωπικότητας
17. Μηχανισμοί άμυνας
18. Από το φυσιολογικό στο παθολογικό
19. Παράγοντες που συνδέονται με παθολογική συμπεριφορά
20. Ψυχολογικές διαταραχές
21. Ουσιοεξαρτήσεις
22. Ψυχολογικές αντιδράσεις στους ενήλικες με χρόνια σωματική ασθένεια και η αντιμετώπισή τους
23. Ψυχολογικές αντιδράσεις στα παιδιά με χρόνια σωματική ασθένεια και η αντιμετώπισή τους
24. Επικοινωνία και σχέση γιατρού-ασθενούς

Φυσική του Ανθρώπινου Σώματος

- Μύες και Δυνάμεις
- Φυσική του σκελετού
- Πίεση στο σώμα
- Φυσική του καρδιαγγειακού συστήματος

2. Γενική Ιατρική Χημεία II

ώρες 52

Τομέας Μορφολειτουργικός

Οι υδρογονάνθρακες: αλκάνια, αλκένια, αλκίνια. Η συντακτική ισομέρεια και η στερεοϊσομέρεια, η εναντιομέρεια και η διαστεροϊσομέρεια, η γεωμετρική ισομέρεια, το σύστημα D-L και το σύστημα R-S, μηχανισμοί χημικών αντιδράσεων, αντιδράσεις αλειφατικές και αρωματικές - ηλεκτρονιόφιλης και πυρηνόφιλης υποκατάστασης και προσθήκης, επαγωγικό και συζυγιακό φαινόμενο, συντονισμός και αρωματικότητα, αλκοόλες και αιθέρες, αλδεΐδες και κετόνες, καρβοξυλικά οξέα και παράγωγα τους, ενώσεις θείου και φωσφόρου, αμίνες και παράγωγα τους, υδατάνθρακες, λιπιδίδια, αμινοξέα και πρωτεΐνες, ένζυμα και συνένζυμα, χημική και ενζυμική κατάλυση, κινητική των ενζυμικών αντιδράσεων, κινητική της οξυγόνωσης της αιμοσφαιρίνης, χημική τροποποίηση των πρωτεϊνών και αλκυλιωτικοί παράγοντες ως αντικαρκινικά φάρμακα, ελεύθερες ρίζες στην Βιολογία και την Ιατρική, μέθοδοι φυσικής ανάλυσης.

2ο ΕΞΑΜΗΝΟ

I. Ιατρική Φυσική II

ώρες 65

Τομέας Μορφολειτουργικός

- Μηχανική των Ρευστών
- Βιοϋλικά
- Οπτική
- Κινητική θεωρία της θερμότητας - Θερμοκρασία
- Ιατρικές Εφαρμογές της Θερμότητας
- Εφαρμογή της Θερμοδυναμικής στη Βιολογία
- Εισαγωγή στη Φυσική του Περιβάλλοντος και τη Ρύπανσή του
- Μαγνητισμός
- Στατικός Ηλεκτρισμός
- Ηλεκτρικό Ρεύμα
- Ηλεκτρομαγνητικά Φαινόμενα
- Εισαγωγή στην Ηλεκτρονική
- Το Ηλεκτρικό Σήμα
- Ο Ηλεκτρισμός στο Ανθρώπινο Σώμα
- Καταγραφή των Δυναμικών του Ανθρώπινου Σώματος
- Επιδράσεις του Ηλεκτρισμού στον Άνθρωπο

3. Βιολογία II

ώρες 62

Τομέας Μορφολειτουργικός

Εισαγωγή στη Μοριακή Βιολογία. Δομή και τοπολογία των νουκλεϊκών οξέων. Χρωματίνη και χρωμοσώματα. Δομή γονιδίων. Μιτοχονδριακό DNA. Αντιγραφή DNA. Μηχανισμοί επιδιόρθωσης DNA. Μεταγραφή DNA. Συναρμολόγηση και κατεργασία του mRNA. Δομή και λειτουργία του tRNA. Γενετικός κώδικας. Τύποι και μηχανισμοί μεταλλάξεων. Μεταφραστική λειτουργία. Ρύθμιση γονιδιακής έκφρασης. Cis και trans-ρυθμιστικά στοιχεία. Μοριακή Γενετική του Ανθρώπου. Φυσική βάση κληρονομικότητας. Τύποι κληρονομότητας γονιδίων. Επιγενετικοί μηχανισμοί γονιδιακής έκφρασης. Γενετικός ανασυνδυασμός. Ανασυνδυασμός σε συνδεδεμένα γονίδια. Πολυπαραγοντική κληρονομικότητα. Αλληλεπίδραση γονιδίων. Γενετική πληθυσμών. Πολυμορφισμοί στο επίπεδο του DNA. Κυτταρογενετική. Χρωμοσωμικές ανωμαλίες. Γονιδιακή Έκφραση σε Εξειδικευμένα Ευκαρυωτικά Συστήματα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

I. Υποχρεωτικά μαθήματα (49) (συνέχεια)

Μοριακή βάση μονογονιδιακών νοσημάτων. Υποδείγματα νόσων: θαλασσαιμία, κυστική ίνωση. Ζωικοί ιοί. DNA και RNA ογκογόνοι ιοί. Ρετροϊοί. Μοριακή γενετική του καρκίνου. Φροντιστηριακά Μαθήματα. Γενετική μηχανική. Αρχές και εφαρμογές. Απομόνωση και χαρτογράφηση γονιδίων. Μέθοδοι εκτίμησης της γονιδιακής έκφρασης. Αντίστροφη γενετική: επιτυχείς εφαρμογές. Μεταφορά και έκφραση γονιδίων σε κύτταρα θηλαστικών. Σύγχρονες μεθοδολογίες μοριακής ανάλυσης γενετικών νόσων. Πρακτικές Εφαρμογές Μοριακής Γενετικής. Πρόληψη γενετικών νόσων. Γενετική προδιάθεση ανάπτυξης γενετικής νόσου. Προγεννητική διάγνωση. Προεμφυτευτική διάγνωση. Λειτουργική γονιδιωματική. Φαρμακογονιδιωματική. Βιολογία και τεχνολογία της γονιδιακής. Θεραπείας. Επιπτώσεις της μοριακής γενετικής στην κλινική άσκηση στο μέλλον. Διαμόρφωση του πεδίου της Μοριακής Ιατρικής. Ηθικά και πρακτικά ζητήματα.

Εργαστηριακές Ασκήσεις: (10 ώρες)

1. Προκαρυωτικοί και Ευκαρυωτικοί Μικροοργανισμοί
2. Γενετική
3. Συγκριτική Ανατομική και Μοντέλα Οργανισμών.
4. Τεχνολογία του Ανασυνδυασμένου DNA.

συστήματος, αντανακλαστικά (γνήσια - εξαρτημένα), αισθητικότητα -υποδοχείς - λειτουργία υποδοχέων, μεταφορά και ερμηνεία αισθητικών πληροφοριών στο Κ.Ν.Σ., κινητικότητα - οργάνωση κινητικότητας, μυϊκή συστολή, ρύθμιση μήκους και τάσης μυός - τελικό κινητικό κύκλωμα, μυοατατικό αντανακλαστικό, πυραμιδικό - εξωπυραμιδικό σύστημα - παρεγκεφαλίδα - όρθια στάση, αυτόνομο νευρικό σύστημα - σπλαχνικές λειτουργίες - υποδοχείς αυτόνομου νευρικού συστήματος, δικτυωτός σχηματισμός, ύπνος - εγρήγορση ηλεκτροεγκεφαλογράφημα - προσοχή, μαιαχμιακό σύστημα, συναίσθημα - ρόλος στη μάθηση, συγκίνηση, λειτουργία υποθαλάμου, οργάνωση συμπεριφοράς, νεοφλοιός - ανώτερες ψυχονοητικές λειτουργίες, έναρθρος λόγος, σκέψη - μνήμη - μάθηση, εγκεφαλονωτιαίο υγρό (Ε.Ν.Υ.).

Ειδικές αισθήσεις: Όραση, ακοή, γεύση, όσφρηση. Ορμόνες: Εισαγωγή στην ενδοκρινολογία - ορμόνες του προσθίου λοβού της υπόφυσης - ορμόνες του οπισθίου λοβού υπόφυσης - αυξητική ορμόνη ορμόνες θυρεοειδούς αδένος - ορμόνες μυελού επινεφριδίων - ορμόνες φλοιού επινεφριδίων - ινσουλίνη - γλυκαγόνη και σακχαρώδης διαβήτης, παραθορμόνη - καλσιτονίνη - μεταβολισμός του ασβεστίου και φωσφόρου - βιταμίνη D, αναπαραγωγικές λειτουργίες του άνδρα - ανδρικές ορμόνες, αναπαραγωγικές λειτουργίες της γυναίκας πριν από την κύηση - ορμόνες θήλεος, κύηση, γαλουχία, φυσιολογία του εμβρύου. Μεταβολισμός-θερμορύθμιση.

3ο ΕΞΑΜΗΝΟ

1. Περιγραφική Ανατομική II ώρες 130

Τομέας Μορφολειτουργικός

- α) Άσκηση επί του πτώματος στην αίθουσα ανατομών: κατά χώρες του ανθρώπινου σώματος μελέτη της οστεολογίας - αρθρολογίας - μυϊκού συστήματος - αγγειακού συστήματος - περιφερικού νευρικού συστήματος - σπλαγγολογίας.
- β) Ύλη θεωρητικών από αμφιθεάτρου μαθημάτων: Κεντρικό νευρικό σύστημα, αισθητήρια όργανα.

2. Φυσιολογία (χειμερινού εξαμήνου) ώρες 52

Τομέας Μορφολειτουργικός

Νευρικό: νευρικό κύτταρο - διεγερσιμότητα - δυναμικό ηρεμίας - αγωγή διέγερσης, σύναψη, νευρικό κύκλωμα, λειτουργική οργάνωση νευρικού

3. Βιολογική Χημεία I ώρες 91

Τομέας Μορφολειτουργικός

Εισαγωγή στη βιοχημεία, θερμοδυναμικά αξιώματα στο μεταβολισμό, πορεία τροφών, κύκλος Krebs, αναπνευστική αλυσος, μεταβολισμός υδατανθράκων, μεταβολισμός λιπιδίων και πρωτεϊνών, μεταβολισμός πουρινών, πυριμιδινών, νουκλεοτιδίων, πρωτεϊνοσύνθεση, ανασχηματισμός νουκλεϊνικών, μεταλλάξεις, ιοί, πλασμίδια, καρκινογένεση, μοριακή βάση κληρονομουμένων νόσων.

4. Ιστολογία - Εμβρυολογία I ώρες 78

Τομέας Μορφολειτουργικός

Μέθοδος μελέτης, δομή και λειτουργία του κυττάρου, επιθηλιακός ιστός, εξωκυττάρια θεμέλια ουσία - βασική μεμβράνη, συνδετικός ιστός, λιπώδης

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

I. Υποχρεωτικά μαθήματα (49) (συνέχεια)

<p>ιστός, χονδρικός - οστίτης ιστός, νευρικός ιστός, μυϊκός ιστός, κυκλοφορικό σύστημα, αίμα - αιμοποίηση, λεμφικός ιστός, σπλήνας, θύμος αδένας.</p> <p>Μείωση - γαμετογένεση - σπερματογένεση, ωογένεση - ανάπτυξη ωοθυλακίων - ωογεννητικός κύκλος, γονιμοποίηση - στείρωση, αυλάκωση - εμφύτευση, ανάπτυξη τροφοβλάστης - πλακούντας, δεύτερη και τρίτη εβδομάδα ανάπτυξης, εμβρυϊκή περίοδος, παράγωγα εξωδέρματος - μεσοδέρματος - ενδοδέρματος.</p>	<p>1. Παθολογική Ανατομική I ώρες 52 Τομέας Κλινικοεργαστηριακός</p> <p>Αρχές κυτταρολογίας, εκφυλίσεις κυττάρων, αμυλοειδώσεις, νεκρώσεις - ατροφία - υπερτροφία, ίκτερος - μεταβολικές παθήσεις, στερητικές νόσοι, χρωστικές εναποθέσεις, οίδημα - υπεραιμία - ισχαιμία - εμφράγματα - θρομβώσεις, φλεγμονές, νόσοι ανοσολογικής αρχής, AIDS, διαβήτη, καρκινογένεση - νεοπλασματα, γενετικές βλάβες, καρυότυπος, κυκλοφορικό σύστημα, αναπνευστικό σύστημα, αιμοποιητικό σύστημα.</p>
<p style="text-align: center;">4ο ΕΞΑΜΗΝΟ</p>	<p>2. Παθολογική Φυσιολογία I ώρες 52 Τομέας Κλινικοεργαστηριακός</p> <p>Παθοφυσιολογία ανοσολογικού συστήματος: κύτταρα ανοσολογικού συστήματος, ανοσολογική απόκριση, μεταμοσχεύσεις, αυτοαντισώματα, αυτοάνοσα νοσήματα. Παθοφυσιολογία υγρών, ηλεκτρολυτών και οξεοβασικής ισορροπίας: όγκος - σύνθεση υγρών σώματος, ομοιοστασία νερού, ρύθμιση νατρίου - καλίου - ασβεστίου - φωσφόρου, ρύθμιση pH, οξέωση - αλκάλωση. Παθοφυσιολογία νεφρικών νόσων: έλεγχος νεφρικής λειτουργίας, συμπτωματολογία νεφρικών νόσων, νεφρική ανεπάρκεια. Παθοφυσιολογία αναπνευστικού συστήματος: λειτουργίες πνευμόνων, αποφρακτικού τύπου - περιοριστικού τύπου πνευμονοπάθειες. Παθοφυσιολογία κυκλοφορικού συστήματος: η καρδιά ως αντλία, αξιολόγηση καρδιακής λειτουργίας, καρδιακή ανεπάρκεια, αρχές ηλεκτροκαρδιογραφίας, ισχαιμική καρδιοπάθεια, υπέρταση, υπερλιπιδωπρωτεϊναιμίες, αρτηριοσκλήρυνση.</p> <p>Εργαστηριακές ασκήσεις: γενική εξέταση ούρων, μεταβολισμός υδατανθράκων - λιπιδίων, έλεγχος νεφρικής λειτουργίας.</p>
<p>1. Περιγραφική Ανατομική I ώρες 65 Τομέας Μορφολειτουργικός</p> <p>Εισαγωγή στην ανατομική του ανθρώπου, καρδιά, αναπνευστικό σύστημα, πεπτικό σύστημα, ουροποιητικό σύστημα, γεννητικό σύστημα άρρενος, γεννητικό σύστημα θήλεος.</p>	<p>3. Γενική Μικροβιολογία και Ανοσολογία ώρες 52 Τομέας Κλινικοεργαστηριακός</p> <p>Γενικές ιδιότητες των βακτηρίων, ιών, μυκήτων, παρασίτων και μεταζώων. Ιατρική οικολογία, αλληλεπίδραση μικροβίων με τον μεγαλοοργανισμό. Βασική ανοσολογία. Αντιβιοτικά, χημειοθεραπευτικά, αντισηπτικά, απολυμαντικά.</p>
<p>2. Φυσιολογία (εαρινού εξαμήνου) ώρες 91 Τομέας Μορφολειτουργικός</p> <p>Κυκλοφορικό σύστημα-αίμα, αναπνευστικό σύστημα, πεπτικό σύστημα, ουροποιητικό σύστημα, οξεοβασική ισορροπία.</p>	<p>4. Πειραματική Φαρμακολογία I ώρες 39 Τομέας Μορφολειτουργικός</p> <p>Φαρμακοδυναμική, φαρμακοκινητική, χορήγηση φαρμάκων, παράγοντες που επηρεάζουν την δρά-</p>
<p>3. Βιολογική Χημεία II ώρες 39 Τομέας Μορφολειτουργικός</p> <p>Ρύθμιση του μεταβολισμού, μεταβολικές ιδιαιτερότητες νευρικού ιστού, βιοχημεία ιστών, ορμόνες, διακυτταρική επικοινωνία ιστών και οργάνων.</p>	<p style="text-align: center;">5ο ΕΞΑΜΗΝΟ</p>
<p>4. Ιστολογία - Εμβρυολογία II ώρες 78 Τομέας Μορφολειτουργικός</p> <p>Ιστολογική δομή πεπτικού συστήματος, Σιελογόνοι αδένες, ήπαρ, πάγκρεας, χοδηδόχος κύστη. Αναπνευστικό σύστημα, Ουροποιητικό σύστημα, Γεννητικό σύστημα άρρενος. Γεννητικό σύστημα θήλεος, Μαζικός αδένας, Ενδοκρινείς αδένες. Δέρμα και εξαρτήματα. Αισθητήρια όργανα. Βραγχιακή συσκευή και παράγωγα. Ανάπτυξη αναπνευστικού και πεπτικού συστήματος. Ανάπτυξη κυκλοφοριακού συστήματος. Οντογένεση συστήματος ενδοκρινών αδένων. Ανάπτυξη ουροποιητικού συστήματος. Διαφοροποίηση του φύλου. Συγγενείς ανωμαλίες - Τερατογένεση.</p>	

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

I. Υποχρεωτικά μαθήματα (49) (συνέχεια)

ση των φαρμάκων. Φάρμακα αυτονόμου νευρικού συστήματος, λείων μυϊκών ινών, κυκλοφορικού συστήματος. Φάρμακα που δρουν στις διαταραχές ύδατος και ηλεκτρολυτών, φάρμακα πεπτικού συστήματος, αναπνευστικού, ουροποιητικού συστήματος, μη στεροειδή αντιφλεγμονώδη - αναλγητικά. Φροντιστηριακά μαθήματα: γενικές αρχές φαρμακολογίας, συνταγογραφία.

5. Γενική Επιδημιολογία και Μεθοδολογία

της Έρευνας

ώρες 52

Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής, Ψυχιατρικής, Νευρολογίας

Εισαγωγή-ορισμοί-ιστορία, μέτρηση και σύγκριση της συχνότητας των νοσημάτων, πηγές των στοιχείων και επιδημιολογική επιτήρηση, ερευνητικός σχεδιασμός στην επιδημιολογία και κλινική ιατρική, περιγραφική επιδημιολογία, προοπτικές και αναδρομικές έρευνες I, έρευνες παρέμβασης – αξιολόγηση θεραπευτικών μέτρων, σφάλματα – έλεγχος και διασφάλιση ποιότητας επιδημιολογικών δεδομένων, κλινική επιδημιολογία I – διάγνωση, κλινική επιδημιολογία II – πρόγνωση και προγνωστικοί δείκτες, η έννοια της αιτίας στην επιδημιολογία και κλινική ιατρική, συγγραφή και κριτική ανάλυση επιδημιολογικής εργασίας, συστηματική ανασκόπηση δεδομένων και διαδικασία λήψης τεκμηριωμένων αποφάσεων, δοντολογία στην κλινική και επιδημιολογική έρευνα, επιδημιολογία ατυχημάτων, επιδημιολογία και υπηρεσίες υγείας, διατροφική επιδημιολογία, μοριακή επιδημιολογία.

6. Αρχές Φιλοσοφίας και Ιστορίας

της Ιατρικής

ώρες 52

Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής, Ψυχιατρικής, Νευρολογίας

1. Προϊστορική ιατρική
2. Ιατρική των Αρχαίων Λαών
3. Μινωική και Μυκηναϊκή Ιατρική
4. Ομηρική Ιατρική
5. Μυθολογική-Ιερατική-Ιατρική Ασκληπιείων
6. Ιπποκρατική Ιατρική
7. Ιατρική Αλεξανδρινής Περιόδου
8. Ελληνορωμαϊκή Ιατρική
9. Γαληνική Ιατρική
10. Βυζαντινή Ιατρική
11. Αραβική Ιατρική
12. Δυτικός Μεσαίωνας - Μοναστική και Λαϊκή Ια-

τρική

13. Οι μεγάλες επιδημίες
14. Ιατρική αναγέννησης
15. Ιατρική 17ου αιώνα
16. Ιατρική 18ου αιώνα
17. Ιατρική 18ου αιώνα (συνέχεια)
18. Ιατρική 19ου αιώνα
19. Ιατρική 19ου αιώνα (συνέχεια)
20. Ιατρική 20ου αιώνα
21. Ιατρική 20ου αιώνα (συνέχεια)
22. Η Ελληνική Ιατρική κατά το 19ο και 20ο αιώνα

6ο ΕΞΑΜΗΝΟ

1. Παθολογική Ανατομική II

ώρες 78

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

Στοματική κοιλότητα, γαστρεντερικός σωλήνας, ήπαρ-χοληφόρα-χοληδόχος κύστη, πάγκρεας, νεφροί και αποχετευτική μοίρα ουροποιητικού, γεννητικό σύστημα αρρένος, γεννητικό σύστημα θήλεος, μαστός, ενδοκρινείς αδένες, οστά - αρθρώσεις, δέρμα, νευρικό σύστημα.

2. Παθολογική Φυσιολογία II

ώρες 52

Τομέας Κλινικό εργαστηριακός

Παθοφυσιολογία αιμοποιητικού συστήματος: παθήσεις των κοκκιοκυττάρων, παραπρωτεϊναιμίες, πήξη του αίματος και διαταραχές της, αιμοποίηση, αναιμίες, παθήσεις των αιμοπεταλίων. Παθοφυσιολογία λοιμώξεων: λοιμογόνοι παράγοντες, μετάδοση, φλεγμονώδη αντίδραση, πυρετός. Παθοφυσιολογία ενδοκρινών αδένων: διαταραχές λειτουργίας της υποφύσεως του θυρεοειδούς, των παραθυρεοειδών αδένων, σακχαρώδης διαβήτης. Παθοφυσιολογία γαστρεντερικού σωλήνα: συμπτωματολογία παθήσεων πεπτικού, πεπτικό έλκος, ορμονικά δραστικοί όγκοι, σύνδρομα δυσασπορρόφησης, παθήσεις οισοφάγου. Παθοφυσιολογία ήπατος - χοληφόρων - παγκρέατος: ηπατίτιδες, κίρρωση, παθήσεις χοληφόρων, παγκρεατίτιδα. Αρχές γενετικής.

Εργαστηριακές ασκήσεις: γενική εξέταση αίματος, αναιμίες, λευχαιμίες, ανοσολογικά σύνδρομα, αυτοανοσία.

3. Ιατρική Μικροβιολογία

ώρες 52

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

Βακτηριολογία. Ιολογία. Μυκητολογία. Πρωτόζωα - παράσιτα. Νοσοκομειακές λοιμώξεις. Λοιμώξεις

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

I. Υποχρεωτικά μαθήματα (49) (συνέχεια)

σε ανοσοκατασταλαμένους ασθενείς.

4. Πειραματική Φαρμακολογία II ώρες 39

Τομέας Μορφολειτουργικός

Φάρμακα κεντρικού νευρικού συστήματος, εξαρτησιογόνες ουσίες, ναρκωτικά αναλγητικά, γενικά και τοπικά αναισθητικά, αντιμικροβιακά - αντιπρωτοζωικά - ανθελμινθικά φάρμακα, φάρμακα κατά των ιώσεων, φάρμακα κατά του AIDS, φάρμακα κατά του καρκίνου, ανοσοκατασταλτικά - ανοσοδιεγερτικά, βιταμίνες, φαρμακολογία ορμονών.

7ο ΕΞΑΜΗΝΟ

1. Σημειολογία - Νοσολογία ώρες 156

Τομέας Παθολογίας

Εισαγωγή των φοιτητών στην Κλινική Ιατρική. Περιλαμβάνει τη διδασκαλία: 1) της Κλινικής Σημειολογίας, 2) της Εργαστηριακής Σημειολογίας και 3) των βασικών Κλινικών Συνδρόμων.

A. Κλινική Σημειολογία: Έχει σκοπό να καταστήσει τους φοιτητές ικανούς να προσεγγίζουν τον άρρωστο, να λαμβάνουν το ιστορικό, να αναλύουν και να αξιολογούν τις πληροφορίες του και να διενεργούν πλήρη και λεπτομερή αντικειμενική εξέταση.

Στα πλαίσια της Κλινικής Σημειολογίας, διδάσκεται η συμπτωματολογία και τα αντικειμενικά ευρήματα των διαφόρων παθήσεων κατά συστήματα και κατά περιοχές.

Συγκεκριμένα διδάσκεται η γενική επισκόπηση, εξέταση και εκτίμηση του ασθενούς και τα συμπτώματα και ευρήματα από: 1) Το αναπνευστικό, 2) Το κυκλοφοριακό, 3) Το πεπτικό, 4) Το ουροποιογεννητικό, 5) Το νευρικό, 6) Τους ενδοκρινείς αδένες, 7) Το αιμοποιητικό και 8) Το μυοσκελετικό.

B. Εργαστηριακή Σημειολογία: Περιλαμβάνει τη βασική περιγραφή, ανάλυση και αξιολόγηση των ευρημάτων των συνήθων εργαστηριακών εξετάσεων και παρακλινικών μεθόδων.

Γ. Εισαγωγή στη Νοσολογία και Βασικά Κλινικά Σύνδρομα: Περιλαμβάνει την περιγραφή της κλινικής εικόνας, της παθοφυσιολογίας και παθολογοανατομίας των βασικότερων συνδρόμων της Παθολογίας (Ενδεικτικά αναφέρονται: βακτηριδιακές, ιογενείς και παρασιτικές λοιμώξεις, νόσοι του πε-

πτικού όπως το πεπτικό έλκος, οι ηπατίτιδες και η παγκρεατίτις, νόσοι καρδιάς και πνευμόνων όπως η καρδιακή ανεπάρκεια, η πνευμονική εμβολή και η χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια, αιματολογικές νόσοι όπως αναιμίες - λευχαιμίες - παραπρωτεϊναιμίες, νοσήματα των νεφρών, νοσήματα του συνδετικού ιστού, νοσήματα των ενδοκρινών αδένων και του μεταβολισμού).

Ο χρόνος της εκπαίδευσης κατανέμεται κατά το δυνατόν ισόποσα (ανάλογα με τις δυνατότητες κάθε Κλινικής) ανάμεσα στη θεωρητική διδασκαλία και την πρακτική εξάσκηση. Η πρώτη περιλαμβάνει διαλέξεις από αμφιθέατρο και φροντιστηριακές ασκήσεις. Η τελευταία διενεργείται σε μικρές ομάδες 5-8 φοιτητών στους θαλάμους.

2. Χειρουργική Παθολογία I ώρες 78

Τομέας Χειρουργικής

A) Εισαγωγικά Μαθήματος - Προσέγγιση του χειρουργικού ασθενή - Λήψη του Ιστορικού Σημασίας και Μέθοδοι της αντικειμενικής εξέτασης.

B) Κατά ανατομικές περιοχές ανάπτυξη Σημειολογίας και Παθολογίας (αμφιθέατρα και θάλαμοι)

1. Δέρμα-Υποδόριο
2. Μυοσκελετικό σύστημα
3. Κεφαλή-Τράχηλος
4. Μαστός
5. Θώρακας
6. Καρδιά - Μεγάλα αγγεία
7. Ενδοκρινείς αδένες
8. Στοματική κοιλότητα - Σιελογόνοι αδένες
9. Περιφερικό αγγειακό σύστημα - Λεμφικό σύστημα

3. Ακτινολογία ώρες 78

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

Εισαγωγή στην ακτινολογία. Αναπνευστικό σύστημα: μέθοδοι εξέτασης, νεοπλάσματα πνευμόνων, παθήσεις μεσοθωρακίου, ραδιοϊσοτοπικές εφαρμογές, διάφραγμα - υπεζωκότας. Καρδιαγγειακό σύστημα. Κεντρικό νευρικό σύστημα: κεφαλή, σπονδυλική στήλη. Γαστρεντερικός σωλήνας. Ουροποιητικό σύστημα. Σκελετικό σύστημα. Μαστός. Ογκολογία.

Πρακτική κατάρτιση: φροντιστηριακές ασκήσεις με επίδειξη ακτινογραφιών και προβολή διαφανειών.

4. Εισαγωγή στην Ψυχοπαθολογία ώρες 39

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

I. Υποχρεωτικά μαθήματα (49) (συνέχεια)

Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής-Ψυχιατρικής- Νευρολογίας (μόνο διδασκόμενο)

1. Αρχές Ψυχιατρικής συνέντευξης – Διαγνωστικά συστήματα στην Ψυχιατρική
2. Κριτήρια ψυχικής υγείας και ψυχικής διαταραχής
3. Διαταραχές των ψυχικών λειτουργιών I: διαταραχές της συνείδησης και της ψυχοκινητικότητας
4. Διαταραχές των ψυχικών λειτουργιών II: Διαταραχές της αντίληψης της σκέψης, τη ομιλίας και του συναισθήματος
5. Οργανικά ψυχοσύνδρομα
6. Σχιζοφρένεια
7. Συναισθηματικές διαταραχές
8. Αγχώδεις διαταραχές
9. Διαταραχές προσωπικότητας
10. Ουσιοεξαρτήσεις
11. Διαταραχές πρόσληψης τροφής
12. Επείγουσες ψυχιατρικές καταστάσεις
13. Η Ψυχιατρική στο Γενικό Νοσοκομείο
14. Ψυχοφαρμακολογία – Άλλες βιολογικές μέθοδοι θεραπείας
15. Ψυχοδυναμικές ψυχοθεραπείες
16. Γνωσιακές και συμπεριφορικές ψυχοθεραπείες
17. Σύγχρονοι προβληματισμοί και προοπτικές της Ψυχιατρικής

II. Νοσήματα Αναπνευστικού: Λοιμώξεις, Αποφρακτικές πνευμονοπάθειες, Νεοπλασματα, Πνευμονική εμβολή, κλπ.

III. Νοσήματα του Αίματος. Σιδηροπενική αναιμία, Μεγαλοβλαστική αναιμία, Αιμοσφαιρινοπάθειες, Μεσογειακή συνδρομή, Λευχαιμίες, Λεμφώματα, Αιμορραγική διάθεση, κ.λπ.

IV. Νοσήματα των ενδοκρινών αδένων. Παθήσεις της υπόφυσης, των παραθυρεοειδών αδένων, του θυρεοειδούς, των επινεφριδίων, Σακχαρώδης διαβήτης.

V. Παθήσεις των νεφρών: Σπειραματονεφρίτιδες, Νεφρωσικό σύνδρομο, Διάμεσες νεφροπάθειες, Λοιμώξεις ουροφόρων οδών, κ.λπ.

VI. Παθήσεις των αρθρώσεων και του διαμέσου ιστού: Ερυθρηματώδης λύκος, Σκληρόδερμα, Δερματομυοσίτις, Ρευματοειδής αρθρίτις, ιογενείς αρθρίτιδες, οροαρνητική πολυαρθρίτις, κ.λπ.

B. Διαγνωστική μεθοδολογία. Αναπτύσσεται και συζητείται η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για την επίτευξη της διαγνώσεως. Κριτική αξιολόγηση του ιστορικού και των παρακλινικών ευρημάτων. Η διδασκαλία γίνεται κατά το δυνατό στους θαλάμους των ασθενών.

Γ. Διαφορική διάγνωση. Σχηματοποιούνται τα μεγάλα Κλινικά Σύνδρομα και διδάσκεται η μεθοδολογία της διαφορικής διάγνωσης.

8ο ΕΞΑΜΗΝΟ

1. Παθολογία

ώρες 104

Τομέας Παθολογίας

Έχει σαν σκοπό τη διδασκαλία και την πρακτική άσκηση στην Παθολογία. Περιλαμβάνει: 1) την περιγραφή και ανάλυση των Νοσολογικών οντοτήτων, 2) τη διαγνωστική μεθοδολογία και 3) τη διαφορική διαγνωστική.

A. Νοσολογικές Οντότητες. Αναλυτική περιγραφή της κλινικής έκφρασης και της αιτιολογίας κάθε νοσολογικής οντότητας. Μελέτη και Παθοφυσιολογίας και της Παθολογοανατομίας και Ανάλυση της Κλινικής πορείας και της εξέλιξης της. Η αναλυτική διδασκαλία ακολουθεί τη βασική διάκριση των επιμέρους συστημάτων.

Ενδεικτικά συζητούνται:

I. Νοσήματα Πεπτικού: Νοσήματα οισοφάγου, στομάχου, λεπτού και παχέος εντέρου. Νοσήματα ήπατος, παγκρέατος, κ.λπ.

2. Χειρουργική Παθολογία II

ώρες 117

Τομέας Χειρουργικής

Η εκπαίδευση περιλαμβάνει μαθήματα στο αμφιθέατρο και πρακτική άσκηση στους θαλάμους των ασθενών.

A. Κοιλία (Σημειολογία και Παθολογία)

1. Γαστρεντερικό σύστημα (οισοφάγος - στόμαχος - 12δακτ/λο - λεπτό - Παχύ έντερο)

2. Ήπαρ - Χοληφόρα

3. Πάγκρεας

4. Σπλήνα

5. Κήλες

B. Ειδικά θέματα

Ύδωρ - Ηλεκτρολύτες - Οξεοβασική ισορροπία - Αναζωογόνηση - θρέψη - Παραεντερική διατροφή - Χειρουργικές φλεγμονές - Λοιμώξεις - Επούλωση τραύματος - Εργαστηριακός έλεγχος - Εγκαύματα - Πνευμονική εμβολή - Χειρουργική παιδών - Οπισθοπεριτοναϊκός χώρος

Γ. Προχωρημένα Μαθήματα Χειρουργικά Παθολο-

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

I. Υποχρεωτικά μαθήματα (49) (συνέχεια)

γίας

Αντιμετώπιση πολυτραυματία - Μετεγχειρητικές επιπλοκές - Αρχές Χειρουργικής Ογκολογίας - Αρχές Ενδοσκοπικής Χειρουργικής - Αρχές Χειρουργικής Μοριακής Βιολογίας - Μεταμόσχευση Οργάνων.

3. Προληπτική Ιατρική ώρες 65 Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής, Ψυχιατρικής, Νευρολογίας

Έννοια και περιεχόμενο της Προληπτικής Ιατρικής, Αγωγή Υγείας - Φιλοσοφία, Μεθοδολογία, Προσυμπτωματικός έλεγχος, Αξιολόγηση προληπτικών μέτρων. Επιδημιολογικές μέθοδοι και Υπηρεσίες Υγείας, Επιδημιολογία και πρόληψη κακοηθών νεοπλασιών, Επιδημιολογία και πρόληψη στεφανιαίας νόσου. Επιδημιολογία και πρόληψη ατυχημάτων, Γενική επιδημιολογία λοιμωδών νοσημάτων. Επιδημικές εκρήξεις, Ειδική επιδημιολογία και πρόληψη λοιμωδών νοσημάτων (κατά ομάδες λοιμωδών νοσημάτων), Ανοσοπροφύλαξη, Απολύμανση-αποστείρωση, Πληθυσμική γενετική και Ευγονική, Υγιεινή περιβάλλοντος, Υγιεινή της διατροφής, Συστήματα Ιατρικής περίθαλψης, Υγειονομική νομοθεσία, Οικονομία της Υγείας, Υγιεινή στο χώρο του Νοσοκομείου.

4. Ιατρική της Εργασίας ώρες 26 Διατομεακό μάθημα

A. Εργαστήριο Υγιεινής και Επιδημιολογίας
Εισαγωγή - Ιστορία, επιδημιολογία επαγγελματικών νόσων, ειδικά μεθοδολογικά προβλήματα, προοπτικές μελέτες θνησιμότητας, προγράμματα διαλογής για πρόληψη, επαγγελματικό ατύχημα-εργονομία, επαγγελματικοί καρκίνοι, φυσικοί παράγοντες κινδύνου στο επαγγελματικό περιβάλλον, προβλήματα αναπαραγωγής, ειδικά προβλήματα των γυναικών στο εργασιακό περιβάλλον, εργατικό δίκαιο - νομικά θέματα.
B. Εργαστήριο Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας
Εισαγωγή στη Βιομηχανική Τοξικολογία, Διάγνωση επαγγελματικών δηλητηριάσεων, Μέγιστες επιτρεπτές συγκεντρώσεις ρυπαντών στην ατμόσφαιρα εργασίας. Τοξικολογία μετάλλων, Τοξικολογία αερίων, Τοξικολογία διαλυτών, Πρόληψη επαγγελματικών δηλητηριάσεων.
Γ. Πνευμονολογία
Πυριτίαση, Νοσήματα από αμίαντο, Βρογχικό

άσθμα (επαγγελματικής αιτιολογίας), Κυψελίτιδες, Βυσίνωση, Πνευμονοκονιώσεις από πυριτιούχα.

9ο & 10ο ΕΞΑΜΗΝΟ

1. Νευρολογία ώρες 100 Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής, Ψυχιατρικής, Νευρολογίας

Δομή και αρχές λειτουργίας του νευρικού συστήματος, αισθητικότητα, ακούσια - αυτοματική - συνεργητική κινητικότητα, εξωπυραμιδικό σύστημα, μυϊκός τόνος, σύστημα δικτυωτού σχηματισμού, βλάβες ανά επίπεδο, εγκεφαλικές συζυγίες, σύνδρομα λοβών, αφασίες - απραξίες - αγνωσίες, φυσιολογία και παθολογία του ύπνου, εγκεφαλικό οίδημα - υδροκέφαλος, κώμα, όγκοι νευρικού συστήματος, νοσήματα εγκεφαλικών αγγείων, απομυελινωτικές παθήσεις, λοιμώξεις νευρικού συστήματος, περιγεννητικές - συγγενείς παθήσεις, κακώσεις ΚΝΣ, επιληψία, παθήσεις περιφερικού νευρικού συστήματος, τοξικοί παράγοντες και νευρικό σύστημα, παθήσεις άλλων συστημάτων και νευρικό σύστημα, παθήσεις μυών, αυτόνομο νευρικό σύστημα, κεφαλαλγίες.

Η Νευρολογία διδάσκεται σε Φροντιστηριακά - Κλινικά μαθήματα 8-10 π.μ. και σε Κλινική άσκηση 10-1 μ.μ. καθημερινά επί 4 εβδομάδες. Τα φροντιστηριακά κλινικά μαθήματα 8-10 π.μ. γίνονται με την παρουσία αντιπροσωπευτικών αρρώστων ή με video.

2. Καρδιολογία ώρες 50 Τομέας Παθολογίας

Βασικές αρχές ηλεκτροκαρδιογραφίας. Υπερτροφίες κόλπων - κοιλιών. Διαταραχές αγωγής του ερεθίσματος. Αρρυθμίες, στεφανιαία ανεπάρκεια, παθοφυσιολογία αθηροσκλήρυνσης στεφανιαίων αρτηριών. Κλινικές εκδηλώσεις στεφανιαίας νόσου. Οξύ έμφραγμα του μυοκαρδίου: κλινική εικόνα, ευρήματα παρακλινικών εξετάσεων, αντιμετώπιση οξείας φάσης, αποκατάσταση του εμφραγματία. Στεφανιογραφία. Χειρουργική και επεμβατική μη χειρουργική θεραπεία της στεφανιαίας νόσου: εγχείρηση αορτοστεφανιαίας παράκαμψης, αγγειοπλαστική, νέες εξελίξεις - ενδοστεφανιαίοι νάρθηκες (stents). Καρδιακή ανεπάρκεια. Βαλβιδοπάθειες - μη χειρουργικές επεμβατικές μέθοδοι αντιμετώπισης συγκεκριμένων βαλβιδοπα-

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

I. Υποχρεωτικά μαθήματα (49) (συνέχεια)

θειών (βαλβιδοπλαστική με μπαλόνι). Υπέρταση. Υπερλιπιδαιμίες. Συγγενείς καρδιοπάθειες. Τεχνητή βηματοδότηση. Μυοκαρδιοπάθειες. Ενδοκαρδίτις.

Περικαρδίτιδες. Υπερηχοκαρδιογράφημα. Ραδιοϊσότοπα στην καρδιολογία.

3. Πνευμονολογία

ώρες 50

Τομέας Παθολογίας

Φυσιοπαθολογία αναπνοής, κλινικά και λειτουργικά σύνδρομα αναπνευστικού συστήματος (πύκνωση, ατελεκτασία, συλλογή πλευριτικού υγρού, πνευμοθώραξ, διαταραχή αερισμού αποφρακτικού-περιοριστικού τύπου, αναπνευστική ανεπάρκεια), εκτίμηση λειτουργικού ελέγχου αναπνοής, μελέτη διαταραχών ύπνου, φυματίωση, σαρκοείδωση, οξεία και χρόνια βρογχίτις, εμφύσημα, δοκιμασίες βρογχικής υπερευστασίας, βρογχικό άσθμα, βρογχιολίτιδες, βρογχεκτασία, καρκίνος πνεύμονος, παρανεοπλασματικές εκδηλώσεις, πνευμονίες, πνευμονική ίνωση, ινοκυστική νόσος, επαγγελματικά νοσήματα πνευμόνων, πνευμονική εμβολή, πνευμονικό οίδημα χαμηλής πίεσεως, πνευμονικές εκδηλώσεις επί AIDS, πνευμονικές εκδηλώσεις επί νοσημάτων διαφόρων συστημάτων και κολλαγόνου, επεμβατική πνευμονολογία (ινοβρογχοσκοπικές τεχνικές, θωρακοκентήσεις, βιοψίες υπεζωκότος, αρτηριακή παρακέντηση), σύγχρονες τεχνικές υποβοηθήσεως της αναπνοής παρά την κλίνη (IPPV, CPAP, BIPAP).

4. Δερματολογία - Αφροδισιολογία

ώρες 50

Τομέας Παθολογίας

Ανατομία-Ιστολογία και Φυσιολογία του δέρματος, Εξέταση δερματολογικού ασθενούς. Δερματολογία εσωτερικών νόσων. Στοιχειώδεις βλάβες. Μυκητιάσεις δέρματος: Δερματοφυτίες, ποικιλόχρους πιτυρίαση, μονιλίαση. Νοσήματα από ιούς: Έρπης απλός, έρπης ζωστήρας, μυρμηκίες, οξυτενή κονδυλώματα, μολυσματική τέρμινθος. Παρασιτικά νοσήματα: Ψώρα, φθειριάσεις, παρασιτική κνήφη. Έκζεμα - Δερματίτιδα: α) Ενδογενής (ατοπική δερματίτιδα, σηγγατορροϊκή δερματίτιδα, δυσιδρωσικό έκζεμα, εντοπισμένη νευροδερματίτιδα), β) Εξωγενής (δερματίτιδα εξ επαφής). Φαρμακευτικά εξανθήματα - φωτοδερματοπάθειες. Πομφολυγώδη νοσήματα. Δερματοπάθειες από βακτηρίδια: Μολυσματικό κηρίο, ερυσίπελας, θυ-

λακίτιδα, δοθιήνας, ψευδάνθρακας, ερύθρασμα, νόσος του Hansen, λύκος κοινός (φυματίωση του δέρματος), δερματική λείσμανίαση. Βλατιδολεπιδώδεις δερματοπάθειες: Ψωρίαση, ροδόχρους πιτυρίαση. Νοσήματα του Κολλαγόνου: Ερυθρηματώδης λύκος, σκληροδερμία, δερματομυοσίτιδα. Ακμή, αλωπεκίες, λεύκη, ροδόχρους ακμή. Όγκοι δέρματος: Σπίλοι, βασικοκυτταρικό και ακανθοκυτταρικό καρκίνωμα, ακτινική υπερκεράτωση, οζώδες ερύθημα, πολύμορφο ερύθημα. Αφροδίσια νοσήματα: Σύφιλη, γονοκοκκική και μη γονοκοκκική ουρηθρίτιδα, μαλακό έλκος, νόσος των Nikolas-Favre. Παθήσεις ονύχων. Ομαλός λειχήνας. Ιχθύαση.

5. Ουρολογία

ώρες 50

Τομέας Χειρουργικής

Συμπτωματολογία ουρολογικών παθήσεων - κλινική εξέταση, Όγκοι ουροποιητικού συστήματος, Φλεγμονές ουροποιογεννητικού συστήματος, Λιθίαση, Συγγενείς ανωμαλίες. Χρόνια αποφρακτική ουροπάθεια. Όγκοι γεννητικού συστήματος. Επείγοντα ουρολογικά προβλήματα, Παθήσεις οσχέου-πέους, Ανδρική στειρότητα.

6. Οφθαλμολογία

ώρες 50

Τομέας Χειρουργικής

Γενικά για τον οφθαλμό, οφθαλμική κινητικότητα, διόφθαλμη όραση, οπτική οδός. Παθήσεις του φακού. Κερατοειδής, σκληρός, ραγοειδής, αμφιβληστροειδής χιτώνας. Υαλοειδές σώμα. Γλαύκωμα. Επιπεφυκότος και παθήσεις του. Διάθλαση και διαθλαστικές ανωμαλίες. Οφθαλμικός κόγχος. Δακρυϊκή συσκευή. Τραύματα του οφθαλμού - επείγοντα οφθαλμολογικά περιστατικά. Εξεταστικές μέθοδοι στην οφθαλμολογία. Laser στην Οφθαλμολογία.

7. Οτορινολαρυγγολογία

ώρες 50

Τομέας Χειρουργικής

Φυσιολογία της ακοής, κλινική εξέταση του ωτός, εξέταση της ακοής, αίτια και είδη βαρηκοΐας, παιδική βαρηκοΐα, κωφαλαλία, ωτοσκλήρυνση. Παθήσεις του έξω ωτός. Παθήσεις του μέσου ωτός: οξεία μέση ωτίτις, χρόνια μέση πυώδης ωτίτις και επιπλοκές της, τραυματικές ρήξεις του τυμπανικού υμένα, τυμπανοπλαστικές, αντανακλαστικές ωταλγίες, αερωτίτιδα. Χολοστεάτωμα. Φυσιολο-

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

I. Υποχρεωτικά μαθήματα (49) (συνέχεια)

γία του αιθουσαίου συστήματος, λειτουργική εξέταση οπισθίων λαβυρίθων, ιλιγγος, νόσος του Meniere, ακουστικό νευρίνωμα. Κλινική εξέταση ρινός, ρινορραγίες, ρινίτιδες, πολύποδες και όγκοι ρινός, παθήσεις του ρινικού διαφράγματος, κατάγματα ρινός, κατάγματα προσώπου, ρινόρροια εγκεφαλο-νωτιαίου υγρού. Παραρρινοκολπίτιδες και όγκοι παραρρινίων. Νοσήματα αδενοειδών εκβλαστήσεων και αμυγδαλών. Φλεγμονές, αποστήματα και όγκοι του φάρυγγα. Κλινική εξέταση του λάρυγγα, φλεγμονώδεις παθήσεις του λάρυγγα, όζοι φωνητικών χορδών, πολύποδες φωνητικών χορδών, όγκοι λάρυγγα, λαρυγγεκτομές, τραχειοστομία. Κακώσεις λάρυγγα, παράλυση λάρυγγα. Συγγενείς ανωμαλίες τραχήλου, φλεγμονές τραχήλου, όγκοι τραχήλου. Σιελογόνοι αδένες. Οξεία απόφραξη αναπνευστικής οδού - ξένα σώματα λάρυγγα, τραχείας, βρόγχων, οισοφάγου.

8. Ορθοπαιδική - Τραυματολογία ώρες 50 Τομέας Χειρουργικής

Περιεχόμενο και εξέλιξη της Ορθοπαιδικής και Τραυματολογίας, Κακώσεις των οστών και αρθρώσεων, Πώρωση καταγμάτων, Καθυστερημένη πώρωση και Ψευδάρθρωση, Οστεοσύνθεση, Επιλεγμένα κατάγματα, Κατάγματα-εξαρθρήματα άνω άκρων, Κακώσεις της πυέλου, Τραυματικό εξάρθρημα ισχίου, Κατάγματα μηριαίου και επιγονατίδας, Συνδεσμικές κακώσεις του γόνατος, ρήξεις μηνίσκων, Κατάγματα κνήμης, ποδοκνημικής, άκρου ποδός, κακώσεις άκρας χείρας. Κακώσεις σπονδυλικής στήλης, Κατάγματα στα παιδιά. Σύνδρομα διαμερισμάτων, Επιφυσιολίθση άνω μηριαίας κεφαλής, Οστεοχονδρίτες, Εγκεφαλική παράλυση - πολιομυελίτιδα, Κακώσεις του βραχιονίου πλέγματος - μερική παράλυση, Κακώσεις περιφερικών νευρών, Καλοήθη νεοπλάσματα των οστών, Κακοήθη νεοπλάσματα των οστών, Αντιμετώπιση του πολυτραυματία, Οσφυαλγία, Σκολίωση, Συγγενείς εξάρθρημα του ισχίου, Συγγενής ραιβοίπποποδία, Εκφυλιστική οστεοαρθρίτιδα, Μεταβολικά νοσήματα οστών, Γενετικά μεταβιβαζόμενες παθήσεις του σκελετού, Οστικές δυσπλασίες, Παραμορφώσεις του ερειστικού συστήματος, Σπονδυλολίθση, Κύφωση, Συγγενείς ανωμαλίες της σπονδυλικής στήλης.

9. Θεραπευτική ώρες 50

Τομέας Παθολογίας

Γενικές αρχές θεραπευτικής (Ψυχολογικά αντικείμενα εκπαίδευσης, σύνθετα θεραπευτικά προβλήματα, ακατάλληλες θεραπευτικές ενέργειες και τρόποι αποφυγής των, είδη αγωγής, παράγοντες τροποποιητικοί της θεραπευτικής αγωγής). Ανάλυση εφαρμοζόμενης αγωγής εις την πράξη. Αντιμετώπιση επείγουσών καταστάσεων (Ανάληψη εκ κοιλιακής μαρμαρυγής, εγκεφαλικό οίδημα, θερμοπληξία, παροξυσμική υπέρταση, αλλεργικές καταστάσεις, οξύ πνευμονικό οίδημα, παροξυσμική ταχυκαρδία, κρίσεις Adams-Strokes. Αιμορραγίες πεπτικού, ηλεκτρολυτικές διαταραχές, οξεία αναπνευστική ανεπάρκεια και κρίσεις βρογχικού άσθματος). Ειδικές μέθοδοι σχετικές με τις θεραπευτικές εφαρμογές. (Επίδειξη σε εργαστήρια και τμήματα κλινικής φαρμακολογίας, τεχνητού νεφρού, πυρηνικής ιατρικής, αιμοδυναμικών επεμβάσεων, τεχνικών, γαστρεντερολογικού και αιμοδοσίας). Θεραπευτικές τεχνικές.

10. Παθολογία - Εντατική θεραπεία ώρες 50 Τομέας Παθολογίας

- Βασικές γνώσεις της Επείγουσας Ιατρικής.
- Παθοφυσιολογία και αλληλεπιδράσεις των διαφόρων συστημάτων του βαρέως πάσχοντος πολυσυστηματικού αρρώστου.
- Προσπέλαση και ιεράρχηση των προβλημάτων του ασθενούς.
- Αξιολόγηση των αναγκαίων και επειγόντων διαγνωστικών επεμβάσεων.
- Θεραπευτικά πρωτόκολλα, στα επί μέρους σύνδρομα που απαντώνται στις Κλινικές Εντατικής Θεραπείας (π.χ. ARDS, σηπτικό shock, κ.λπ.).
- Αρχές ηλεκτρονικής και μηχανικής παρακολούθησης (Monitoring) ασθενών.
- Βασικές αρχές που εφαρμόζονται στις Κλινικές Εντατικής Θεραπείας.
- Ειδικά προβλήματα μηχανικής υποστήριξης του πολυσυστηματικού αρρώστου (π.χ. μηχανική αναπνοή).
- Μέθοδος μεταφοράς βαρέως πασχόντων.
- Ειδικά θέματα Συνεργασίας και Οργάνωσης Μονάδων, Αντιμετώπισης και Πρόληψης των λοιμώξεων, χρήση αερίων O₂, H₂, N₂, αναγκαία μέτρα.

11. Μαιευτική - Γυναικολογία ώρες 52

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

I. Υποχρεωτικά μαθήματα (49) (συνέχεια)

Τομέας Υγείας Μητέρας-Παιδιού

(μόνο διδασκόμενο)

Ανατομία και φυσιολογία του αναπαραγωγικού συστήματος της γυναίκας, γεννητικός κύκλος, γυναικολογικό ιστορικό και γυναικολογική εξέταση, διαγνωστικές μέθοδοι στην Μαιευτική και Γυναικολογία. Γαμετογένεση-ανάπτυξη ωού-εμφύτευση. Διάγνωση και φυσιολογία της κύησης, παρακολούθηση της εγκύου. Πλακούς, εμβρυϊκοί υμένες, αμνιακό υγρό, φυσιολογική πύελος, σχήμα, προβολή, θέση και στάση του εμβρύου. Αγωγή της κύησης. Φυσιολογία-μηχανισμός-αγωγή τοκετού. Νεογνό, ανάνηψη νεογνού. Λοχεία. Προβλήματα της κύησης και του τοκετού: αποβολές, εξωμήτριος κύηση, προσδιορισμός πλακούς, πρόωρη αποκόλληση, ανωμαλίες ομφαλίου λώρου, τοξιναιμία, παθήσεις της μητέρας στην κύηση (καρδιοπάθειες, διαβήτης, νεφροπάθειες), ανώμαλα σχήματα και προβολές, πρωτοπαθής αδράνεια, ρήξη μήτρας, μαιευτικό shock. Μαιευτικές επεμβάσεις. Τροφολαστική νόσος. Διαταραχές εμμήνου ρύσεως. Καλοήθεις και κακοήθεις παθήσεις αιδοίου, κόλπου, τραχήλου, μήτρας, ωαγωγών και ωοθηκών. Εξωσωματική γονιμοποίηση, στείρωση, οικογενειακός προγραμματισμός.

11ο & 12ο ΕΞΑΜΗΝΟ

1. Παιδιατρική

ώρες 400

Τομέας Υγείας Μητέρας-Παιδιού

A. θεωρητική εκπαίδευση (μαθήματα σε μικρές ομάδες, διαλέξεις στο αμφιθέατρο, μετεκπαιδευτικές συναντήσεις).

Φυσιολογικό παιδί: αύξηση, διάπλαση, διατροφή, φυσιολογική ψυχοσωματική ανάπτυξη βρέφους-παιδιού-εφήβου, πνευματική εξέλιξη, αισθητηριακή ωρίμανση, πνευματική καθυστέρηση.

Κοινωνική παιδιατρική: στόχοι παιδιατρικής, σύγχρονη βιοκοινωνική νοσηρότητα της βρεφικής ηλικίας, συνήθη προβλήματα ανατροφής και συμπεριφοράς του παιδιού. Κακοποίηση - παραμέληση, φροντίδα και αντιμετώπιση παιδιού με χρόνιο πρόβλημα. Προβλήματα εφήβου.

Προληπτική παιδιατρική: πρόληψη μεταδοτικών και μη μεταδοτικών νοσημάτων, έγκαιρη επίσημανση αναπτυξιακών διαταραχών, επιδημιολογία και πρόληψη στερητικών νοσημάτων, πρόληψη

ατυχημάτων - δηλητηριάσεων, αγωγή υγείας - αυτοφροντίδα.

Γενετική: γενετικά νοσήματα και η σημασία τους, χρωμοσωμικές ανωμαλίες και γονιδιακές διαταραχές, γενετική καθοδήγηση, προγεννητικός έλεγχος. Παιδιατρική παθολογία: παιδιατρικό ιστορικό, παθολογία του νεογνού (διαταραχές ενδομήτριας ανάπτυξης, βλαπτικοί παράγοντες για το έμβryo, μικρό και μεγάλο βάρος για την ηλικία του εμβρύου, γέννηση και προσαρμογή στο εξωμήτριο περιβάλλον, θερμоруθμιση, μαιευτικές κακώσεις, περιγεννητική ασφυξία, μεταφορά προβληματικού νεογνού, ενδομήτριες και εξωμήτριες λοιμώξεις, αναπνευστικές δυσχέρειες, κυανωτικό νεογνό, σπασμοί νεογέννητου, νεογνικός ίκτερος). Νοσήματα του βρέφους και του παιδιού από το αναπνευστικό, πεπτικό, ουροποιητικό, κυκλοφορικό, ανοσοποιητικό, νευρικό σύστημα, τους ενδοκρινείς αδένες, το δέρμα, τον συνδετικό ιστό, μεταβολικά νοσήματα, λοιμώδη νοσήματα. Συνήθη οφθαλμολογικά, ορθοπαιδικά, ουρολογικά, χειρουργικά, νευροχειρουργικά και καρδιοχειρουργικά προβλήματα στα παιδιά.

B. Πρακτική κατάρτιση: καταλαμβάνει περί τα 2/3 του συνολικού χρόνου άσκησης και γίνεται στους θαλάμους των ασθενών και τα εξωτερικά ιατρεία επιγόντων περιστατικών.

2. Παθολογία

ώρες 480

Τομέας Παθολογίας

Πρακτική εφαρμογή των αντικειμένων των μαθημάτων Παθολογίας του 7ου και 8ου εξαμήνου (Σημειολογίας-Νοσολογίας και Παθολογίας) και της θεραπείας των νόσων.

Το πρόγραμμα εκπαίδευσης στην Κλινική περιλαμβάνει: λήψη ιστορικού, κλινική εξέταση ασθενών, αιμοληψίες και μικροεπεμβάσεις, παρακολούθηση και συμμετοχή στην επίσκεψη επιμελητών θαλάμου, παρουσίαση και συζήτηση επί περιστατικών της Κλινικής, παρακολούθηση της βιβλιογραφικής ενημέρωσης, παρακολούθηση διακλινικών συγκεντρώσεων του Παθολογικού Τομέα του Νοσοκομείου.

3. Χειρουργική

ώρες 280

Τομέας Χειρουργικής

Πρακτική εφαρμογή αντικειμένων μαθημάτων Χειρουργικής Σημειολογίας και Χειρουργικής Παθολο-

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

I. Υποχρεωτικά μαθήματα (49) (συνέχεια)

γίας. Άσκηση στο Χειρουργείο - εκπαίδευση σε μικροεπεμβάσεις.

4. Μαιευτική - Γυναικολογία ώρες 280

Τομέας Υγείας Μητέρας-Παιδιού

Φροντιστηριακά μαθήματα και σεμινάρια: Κλινική, βιοχημική και απεικονιστική παρακολούθηση της εγκυμοσύνης, φυσιολογικός τοκετός, ανάνηψη νεογνού. Αιμορραγίες 1ου και 2ου τριμήνου της κύησης, εξωμήτρια κύηση, τοξιναιμία της κύησης, πρόωρη αποκόλληση - προδρομικός πλακούς. Λοχεία και επιπλοκές της. Γεννητικός κύκλος και διαταραχές του. Νεοπλασίες γεννητικού συστήματος της γυναίκας. Ενδομητρίωση. Στείρωση. Γυναικολογικά σύνδρομα. Παθήσεις του μαστού.

Πρακτική εξάσκηση: αίθουσα τοκετών, γυναικολογικά τμήματα, γυναικολογικό και μαιευτικό χειρουργείο, τμήματα: γυναικολογικής ογκολογίας, μαστού, παθολογίας κυήσεως, μονάδα προγεννητικού ελέγχου, μονάδα γυναικολογικής ενδοσκοπείας.

5. Ψυχιατρική ώρες 140

Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής-Ψυχιατρικής- Νευρολογίας

1. Αρχές Ψυχιατρικής συνέντευξης - Διαγνωστικά συστήματα στην Ψυχιατρική
2. Κριτήρια ψυχικής υγείας και ψυχικής διαταραχής
3. Διαταραχές των ψυχικών λειτουργιών I: διαταραχές της συνείδησης και της ψυχοκινητικότητας
4. Διαταραχές των ψυχικών λειτουργιών II: Διαταραχές της αντίληψης της σκέψης, τη ομιλίας και του συναισθήματος
5. Διαταραχές των ψυχικών λειτουργιών III: Διαταραχές της αντίληψης της σκέψης, τη ομιλίας και του συναισθήματος
6. Οργανικά ψυχοσύνδρομα
7. Σχιζοφρένεια

8. Συναισθηματικές διαταραχές

9. Αγχώδεις διαταραχές

10. Διαταραχές προσωπικότητας

11. Ουσιοεξαρτήσεις

12. Διαταραχές πρόσληψης τροφής

13. Επείγουσες ψυχιατρικές καταστάσεις

14. Η Ψυχιατρική στο Γενικό Νοσοκομείο

15. Ψυχοφαρμακολογία – Άλλες βιολογικές μέθοδοι θεραπείας

16. Ψυχοδυναμικές ψυχοθεραπείες

17. Γνωσιακές και συμπεριφορικές ψυχοθεραπείες

18. Σύγχρονοι προβληματισμοί και προοπτικές της Ψυχιατρικής

6. Ιατροδικαστική - Τοξικολογία ώρες 65

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

Γενικά περί θανάτου. Αιφνίδιοι θάνατοι. Νεογνικοί και βρεφικοί θάνατοι. Βίαιοι “στερητικοί” θάνατοι. Πνιγμός. Κακώσεις από την επίδραση μηχανικών παραγόντων: Θλαστικές κακώσεις, κακώσεις από ύσσοντα ή/και τέμνοντα όργανα, κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις, κακώσεις από πυροβόλα όπλα, οδικό τροχαίο ατύχημα. Βλάβες από την επίδραση φυσικών παραγόντων: Βλάβες από τη θερμότητα, βλάβες από το ηλεκτρικό ρεύμα, βλάβες από ακτινοβολίες. Βλάβες από την επίδραση χημικών παραγόντων. Παιδοκτονία. Το σύνδρομο του κακοποιημένου παιδιού. Θάνατοι από “ναρκωτικά”. Το εργατικό ατύχημα. Εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής. Τεχνητή διακοπή της εγκυμοσύνης. Κύηση, τοκετός και λοχεία. Νομικές και Δεοντολογικές Αρχές και Προϋποθέσεις κατά την άσκηση της Ιατρικής. Η σωματική βλάβη. Εργαστηριακή Ιατροδικαστική Εισαγωγή στη Δικαστική Τοξικολογία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129)

1. Γονίδια και Αναπτυξιακή Βιολογία

Τομέας Μορφολειτουργικός

- α. Βασική Βιοϊατρική Τεχνολογία
- β. Στοιχεία Αναπτυξιακής Βιολογίας
- γ. Βιοϊατρικές Εφαρμογές της Σύγχρονης Έρευνας
- δ. Εμβρυϊκή Ανάπτυξη και Διαφοροποίηση
- ε. In vitro μελέτη ιστών και κυττάρων
- στ. Η επίδραση εξωγενών παραγόντων στην ανάπτυξη και

Διαφοροποίηση οπτικοακουστικού συστήματος και για τον λόγο αυτό η παρουσία είναι υποχρεωτική.

2. Αναγεννητική Ιατρική και Μοριακή Θεραπεία

Τομέας Μορφολειτουργικός

Η Αναγεννητική Ιατρική ενσωματώνει με επιτυχία τα πεδία της εμβιομηχανικής των ιστών, της κυτταρικής, αναπτυξιακής και μοριακής βιολογίας, της επιστήμης υλικών και της νανοτεχνολογίας και αναμένεται στο εγγύς μέλλον να προσφέρει καθοριστική συμβολή στην ριζική θεραπεία σημαντικών γενετικών και επικτήτων νοσημάτων, με την επιδιόρθωση και αποκατάσταση ιστών και οργάνων, καθώς και στην ανάπτυξη θεραπειών για μη ιάσιμες νόσους. Με βάση τις σημαντικές προόδους της τελευταίας πενταετίας, η προοπτική της εμβιομηχανικής των βλαστικών κυττάρων, σε συνδυασμό με την δυνατότητα μεταγωγής των βλαστικών κυττάρων-στόχων όπως αναπτύσσεται σήμερα στο πεδίο της Μοριακής Θεραπείας και στα πρωτόκολλα της γονιδιακής μεταφοράς και θεραπείας, διαγράφεται αρκετά ευοίωνη. Εντούτοις, υπάρχουν ακόμη σημαντικά προβλήματα τα οποία απαιτούνται να επιλυθούν και καλύπτουν τόσο θέματα βιολογίας και κλινικής εφαρμογής όσο και τεχνολογικά.

Το Μάθημα αποσκοπεί στην εισαγωγή 1) των βασικών αρχών της βιολογίας των βλαστικών κυττάρων, 2) της κυτταρικής και μοριακής βάσης της Αναγεννητικής Ιατρικής, 3) της τεχνολογίας της γονιδιακής και κυτταρικής θεραπείας, και 4) των ρυθμιστικών αρχών δεοντολογίας για την κλινική εφαρμογή της τεχνολογίας. Το Μάθημα είναι οργανωμένο ώστε να αρχίζει από τις απαραίτητες γνώσεις των επιμέρους βασικών επιστημών του πεδίου και να κινείται προς την κατεύθυνση των δυναμικών κλινικών εφαρμογών και της κλινικής χρησιμότητας.

Περιεχόμενα:

1. Εισαγωγή στην Αναγεννητική Ιατρική και Μοριακή Θεραπεία.
2. Βιολογική και Μοριακή βάση της Αναγεννητικής Ιατρικής.
3. Αναπτυξιακοί μηχανισμοί αναγέννησης.
4. Μοριακοί μηχανισμοί βλαστικότητας και αυτοανέωσης.
5. Μηχανισμοί αλλαγής του κυτταρικού φαινοτύπου.
6. Γενετικές προσεγγίσεις των βλαστικών κυττάρων.
7. Προέλευση και ιδιότητες των εμβρυονικών και εμβρυϊκών βλαστικών κυττάρων και των βλαστικών κυττάρων ενηλίκου.
8. Βιοϊλικά στην Αναγεννητική Ιατρική. Φυσικά και συνθετικά υλικά ικριαμάτων (scaffolds) και βιοσυμβατότητα.
9. Θεραπευτικές εφαρμογές. Υποδείγματα επιλεγμένων νόσων-μοντέλων.
10. Κυτταρική θεραπεία. Υποδείγματα αποκατάστασης κυτταρικών τύπων.
11. Θεραπεία ιστών. Υποδείγματα συστημάτων-ιστών.
12. Βασικές αρχές της τεχνολογίας της Μοριακής Θεραπείας.
13. Προ-κλινική ανάπτυξη φορέων γονιδιακής θεραπείας.
14. Κλινικές μελέτες γονιδιακής μεταφοράς και θεραπείας.
15. Σχεδιασμός μελέτης και διαδικασία έγκρισης. Βιοηθική, συμμόρφωση και εποπτεία.
16. Υποδείγματα διεξαγωγής κλινικής μελέτης γονιδιακής μεταφοράς και θεραπείας.
17. Ρυθμιστικές αρχές δεοντολογίας Αναγεννητικής Ιατρικής και Μοριακής Θεραπείας.

3. Περιβαλλοντική Φαρμακολογία

Τομέας Μορφολειτουργικός

Οικοσυστήματα, Τροφική πυραμίδα, Δυνατότητες θετικών επιδράσεων στο περιβάλλον, Εισαγωγή στην Φαρμακολογία των Ξενοβιοτικών-κινητική, Δυναμική των Ξενοβιοτικών, Ατμοσφαιρική ρύπανση, Αέριοι Ρύποι και επιδράσεις στην Υγεία, Ρύπανση Υδάτων, Ώξινη βροχή, Παρασιτοκτόνα, Τοξίνες, Μυκοτοξίνες και άλλα δηλητήρια, Βαρέα μέταλλα, Ηχορύπανση, Ραδιενέργεια, Προσέγγιση χημικού και βιολογικού κινδύνου, Ρύπανση εσωτερι-

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

κού χώρου, Περιβάλλον και αλλεργία, Στατιστική, Ρύπανση του Εμβρύου από ξενοβιοτικά.

Οι φοιτητές δίδουν εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου γραπτές ή προφορικές. Επιτρέπονται μόνον 2 απουσίες.

4. Αλληλεπιδράσεις Φαρμάκων

Τομέας Μορφολειτουργικός

Στη θεραπευτική είναι πολλές φορές απαραίτητο να χορηγούνται περισσότερα από ένα φάρμακα στον ίδιο ασθενή, προκειμένου να αντιμετωπιστούν διάφορα νοσήματα που συνυπάρχουν, ή να ανακουφιστεί ο ασθενής από συμπτώματα της ίδιας νόσου που χρειάζονται διαφορετική θεραπευτική αγωγή. Αποτέλεσμα της συγχορήγησης φαρμάκων είναι αρκετές φορές η ανάπτυξη αλληλεπίδρασης που οδηγεί σε τροποποίηση της ανταπόκρισης του ασθενούς στη φαρμακευτική αγωγή.

Το αποτέλεσμα μιας αλληλεπίδρασης μπορεί να είναι δυσάρεστο ή ευνοϊκό για τον ασθενή. Οι ευνοϊκές αλληλεπιδράσεις, χρησιμοποιούνται συχνά στη θεραπευτική. Στην περίπτωση, όμως, των δυσάρεστων αλληλεπιδράσεων, στις οποίες, κυρίως, αναφέρεται το μάθημα αυτό, το φάρμακο είτε παύει να είναι αποτελεσματικό, οπότε αποτυγχάνει η φαρμακοθεραπεία, είτε χάνει την ασφάλειά του, οπότε εμφανίζονται ανεπιθύμητες ενέργειες ή/και φαινόμενα τοξικότητας. Η ελαττωμένη αποτελεσματικότητα ενός φαρμάκου, εξαιτίας μιας αλληλεπίδρασης, μπορεί να είναι εξίσου βλαβερή, με μια τοξική αύξηση των επιπέδων του.

Το μάθημα έχει σκοπό να ευαισθητοποιήσει τον φοιτητή στο θέμα και να του επιστήσει την προσοχή ειδικά στις κλινικά σημαντικές, ή και επικίνδυνες αλληλεπιδράσεις, ώστε να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψή τους, που συμβάλλουν στην ασφαλή και αποτελεσματική θεραπευτική αντιμετώπιση του μελλοντικού του ασθενούς.

Μερικά κεφάλαια:

Ορισμοί - στατιστικά στοιχεία. Μηχανισμοί αλληλεπιδράσεων: Φαρμακευτικές -Φαρμακοκινητικές -Φαρμακοδυναμικές αλληλεπιδράσεις. Αλληλεπιδράσεις φαρμάκων στην Γ ηλικία. Αλληλεπιδράσεις τροφής- alcohol με φάρμακα. Κάπνισμα - Ηλιακή ακτινοβολία - Εργαστηριακές Εξετάσεις και

φάρμακα - Κλινική σημασία των αλληλεπιδράσεων. Εκτίμηση Σοβαρότητας, Μέτρα Πρόληψης - Αλληλεπιδράσεις φαρμάκων ΚΝΣ με άλλα φάρμακα, Αλληλεπιδράσεις φαρμάκων Καρδιαγγειακού συστήματος, Αλληλεπιδράσεις αντισυλληπτικών, Αλληλεπιδράσεις αντιμικροβιακών- Αντιικών - Αντικαρκινικών φαρμάκων, Αλληλεπιδράσεις υπογλυκαιμικών φαρμάκων, Αλληλεπιδράσεις άλλων φαρμάκων.

5. Ο Εργαστηριακός Έλεγχος της Αναπνευστικής Λειτουργίας

Τομέας Μορφολειτουργικός

1. Εισαγωγή στη μηχανική της αναπνοής
2. Στατικοί όγκοι και χωρητικότητες
3. Πνευμονική διατασιμότητα
4. Το βίαιο εκπνευστικό σπироγράφημα
5. Καμπύλη ροής όγκου
6. Σωματική Πληθυσμογραφία - Αντιστάσεις ροής
7. Διάχυση
8. Αέρια αρτηριακού αίματος
9. Εκτίμηση της πρόσληψης - μεταφοράς και ιστοικής απόδοσης οξυγόνου
10. Δοκιμασία κόπωσης
11. Δοκιμασίες ελέγχου κατά τη διάρκεια μηχανικής αερισμού
12. Δοκιμασίες νευρομυϊκού ελέγχου της αναπνοής

6. Ογκογονίδια και Αυξητικοί Παράγοντες στη Βιολογία του Καρκίνου

Τομέας Μορφολειτουργικός

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση των παραγόντων και μηχανισμών που συμβάλλουν στην καρκινογένεση στον άνθρωπο. Αναπτύσσονται οι ακόλουθες ενότητες:

1. Βλάβες στο DNA, μεταλλάξεις και μηχανισμοί επιδιόρθωσης. 2. Κυτταρική αύξηση. 3. Αυξητικά σήματα και οι υποδοχείς τους. 4. Αγγειογένεση και Καρκινογένεση. 5. Μεταγωγή σημάτων. 6. Ογκογόνοι ιοί και ιικά ογκογονίδια. 7. Κυτταρικά πρωτοογκογονίδια και ογκογονίδια. 8. Ογκοκατασταλτικά γονίδια. 9. Μηχανισμοί δράσης ογκοκατασταλτικών και ογκογονιδίων. 10. Ρύθμιση του κυτταρικού πολλαπλασιασμού και της απόπτωσης. 11. Ιοί θηλώματος (HPV). 12. Μοντέλα καρκινογένεσης.

Το μάθημα εκτός των διαλέξεων περιλαμβάνει-

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

και ομιλίες από προσκεκλημένους ομιλητές σε σχετική θεματολογία. Υπάρχει δυνατότητα εκτέλεσης εργασίας με επιπλέον βαθμό. Η παρουσία των φοιτητών δεν είναι υποχρεωτική είναι όμως επιθυμητή.

7. Εργαστηριακή Διαγνωστική Βιοχημεία και Ανοσοβιοχημεία

Τομέας Μορφολειτουργικός

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες: Βασικές αρχές εργαστηρίου (διασφάλιση ποιότητας, συλλογή δειγμάτων, ασφάλεια), Βιοχημικές δοκιμασίες στην Κλινική Ιατρική, Εργαστηριακές τεχνικές (χρωματογραφία, ηλεκτροφόρηση πρωτεϊνών, κλινικές ανοσοβιολογικές τεχνικές ανίχνευσης κακοηθών όγκων, κυτταρομετρία ροής, προσδιορισμός αντισωμάτων, αντιγόνων, ELISA, ELISPOT, ραδιοανοσολογικές μετρήσεις, ανοσοφθορισμός, μοριακές τεχνικές), Υδατάνθρακες (Μεταβολισμός - Διαταραχές και διαγνωστική προσέγγιση), Ένζυμα και η διαγνωστική τους σημασία, Λειτουργία και διαγνωστική παθήσεων του ήπατος, Λειτουργία νεφρών, Λευκώματα και η διαγνωστική τους σημασία, Ενδοκρινικό σύστημα-Διαταραχές και διαγνωστική προσέγγιση (Υποθάλαμος, Υπόφυση, Επινεφρίδια, Γονάδες, Θυρεοειδής, Παραθυρεοειδής, Πάγκρεας), Λιπίδια και λιποπρωτείνες (Μεταβολισμός - Διαταραχές και διαγνωστική σημασία), Κακοήθη νοσήματα, Ανοσοποιητικό σύστημα (Δομή και λειτουργία).

8. Σύγχρονη Φυσιολογία της Άσκησης

Τομέας Μορφολειτουργικός

Αρχές κίνησης, Νευρολογική ρύθμιση της κίνησης, Νευρομυϊκή προσαρμογή στην άσκηση, Μεταβολισμός και ενέργεια, Ορμονική ρύθμιση της άσκησης, Μεταβολική προσαρμογή στην άσκηση, Καρδιοαναπνευστικό σύστημα, Προσαρμογή καρδιοαναπνευστικού συστήματος στην άσκηση, Περιβαλλοντική επίδραση στην αθλητική απόδοση, Υποβαρική και υπερβαρική άσκηση, Μεγιστοποίηση της αθλητικής απόδοσης, Διατροφική και άθληση, Σωματικό βάρος και σπορ, Φαρμακευτικές παρεμβάσεις και αθλητισμός, Φύλο και ηλικία στα σπορ και την άθληση, Γήρανση και άθληση, Φυσική άσκηση για υγεία και πρόληψη.

9. Εισαγωγή στην Ενδοκρινολογία

Τομέας Μορφολειτουργικός

Εισαγωγή. Ενδοκρινικό σύστημα και οι αρχές λειτουργίας του. Ορμόνες και ο τρόπος δράσεώς τους. Ορμονική λειτουργία του υποθαλάμου και της αδενούποφύσεως. Νευροενδοκρινολογία. Διαταραχές του υποθαλαμοϋποφυσιακού συστήματος, Έλεγχος της λειτουργίας του υποθαλάμου και της υποφύσεως (φροντιστηριακό μάθημα). Λειτουργία της νευροϋποφύσεως. Διαταραχές της λειτουργίας και έλεγχος της. Λειτουργία του θυρεοειδή. Υπερθυρεοειδισμός. Υποθυρεοειδισμός, Απλή βρογχοκίλη. Καρκίνος του θυρεοειδή, Έλεγχος της λειτουργίας του θυρεοειδή (φροντιστηριακό μάθημα). Λειτουργία του φλοιού των επινεφριδίων. Υπολειτουργία των επινεφριδίων. Νόσος Addison. Υπερλειτουργία των επινεφριδίων, Σύνδρομο Cushing. Υπεραλδοστερονισμός. Συγγενής υπερπλασία των επινεφριδίων. Έλεγχος λειτουργίας του φλοιού των επινεφριδίων (φροντιστηριακό μάθημα). Λειτουργία του μυελού των επινεφριδίων, Φαιοχρωμοκύττωμα. Λειτουργία των ωοθηκών. Νευροενδοκρινολογία της αναπαραγωγικής λειτουργίας. Χρωματοσωμικές διαταραχές. Διαταραχές του φύλου. Διαταραχές της ήβης. Διαταραχές της εμμηνορρυσίας. Σύνδρομο πολυκυστικών ωοθηκών. Εμμηνόπαυση. Έλεγχος της λειτουργίας των ωοθηκών (φροντιστηριακό μάθημα). Ενδοκρινική λειτουργία των όρχεων. Υπογοναδισμός. Σπερματογενετική λειτουργία όρχεων. Διαταραχές σπέρματος. Έλεγχος λειτουργίας των όρχεων (φροντιστηριακό μάθημα). Ορμονική λειτουργία του πλακούντα. Ομοιοστασία του ασβεστίου. Διαταραχές της λειτουργίας των παραθυρεοειδών αδένων. Έλεγχος της λειτουργίας των παραθυρεοειδών αδένων (φροντιστηριακό μάθημα). Ορμόνες και γήρας. Ορμόνες και καρκίνος. Ορμόνες και γενετήσια συμπεριφορά.

10. Θέματα Μοριακής Ιατρικής

Τομέας Μορφολειτουργικός

1. Εισαγωγή/DNA/Ρυθμιστικές αλληλουχίες γονιδίων/Τύποι μεταγραφικών παραγόντων
2. Σχέσεις δομής και λειτουργίας μεταγραφικών παραγόντων
3. Μεταγραφικοί παράγοντες και βασικοί μηχανισμοί μεταγραφής γονιδίων
4. Μεταγραφικοί παράγοντες και επαγόμενη γονιδιακή έκφραση (ρυθμιστικοί μηχανισμοί)

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

5. Μεταγραφικοί παράγοντες και κυτταρική-ιστική εξειδίκευση της γονιδιακής έκφρασης (ανοσοποιητικό-μυϊκό-σκελετικό σύστημα)
  6. Μεταγραφικοί παράγοντες και ρύθμιση γονιδιακής έκφρασης στη διάρκεια της εμβρυϊκής ανάπτυξης (ομοιοτικά γονίδια, εκτύλιξη προγραμμάτων κυτταρικής διαφοροποίησης)
  7. Μεταγραφικοί παράγοντες και καρκίνος I: Πρωτο-ογκογονίδια
  8. Μεταγραφικοί παράγοντες και καρκίνος II: «Ογκοκατασταλτικά» γονίδια
  9. Ενδοκυττάρια μεταγωγή μηνιμάτων σε φυσιολογικά και νεοπλαστικά κύτταρα/Σηματοδοτικά μόρια και στρατηγικές μοριακής διάγνωσης-πρόληψης-θεραπείας
  10. Φυσιολογικοί και μεταλλαγμένοι μεταγραφικοί παράγοντες στην Ενδοκρινολογία, Αιματολογία και Ανοσολογία/Μοριακή θεώρηση κλινικών φαινοτύπων
  11. Μεταγραφικοί παράγοντες και τα σηματοδοτικά μονοπάτια ως στόχοι ορθολογικής θεραπευτικής παρέμβασης
- 11. Κυτταρική Φυσιολογία του Νευρικού Συστήματος**
- Τομέας Μορφολειτουργικός
- ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (ΝΣ)
    1. Γενικά περί δομής του ΝΣ
    2. Ο Νευρώνας
    3. Η νευρογλοία
    4. Υφή των νευρικών κέντρων
    5. Υφή των νεύρων
    6. Υφή των νευρικών ινών αμύελες και εμύελες νευρικές ίνες)
  - ΑΞΟΠΛΑΣΜΑΤΙΚΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΝΔΕΟΜΕΝΑ ΜΕ ΑΥΤΗ
    1. Αξοπλασματική μεταφορά (ενέργεια, μεταβολισμός, μηχανισμοί)
    2. Ανάπτυξη νευρώνων
    3. Δημιουργία συνάψεων
    4. Επιβίωση νευρώνων
    5. Αντίδραση νευρωνικής βλάβης και δυνατότητες αναγέννησης νευρώνων
  - ΚΥΤΤΑΡΙΚΗ ΜΕΜΒΡΑΝΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΟΥΣΙΩΝ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΑΥΤΗΣ
    1. Δομή κυτταρικής μεμβράνης (λιποειδική διπλοστιβάδα και κανάλια)
    2. Μετακινήσεις ουσιών μέσω της κυτταρικής μεμβράνης
      - α. Διάχυση
      - β. Ωσμωτική πίεση
      - γ. Ωσμωτικό έργο
    3. Παθητικές μετακινήσεις ιόντων
      - α. Δυναμικό ισορροπίας ιόντος - τύπος του NERST
      - β. Δυναμικό διάχυσης - μπαταρία συγκέντρωσης
      - γ. Δυναμικά επιφάνειας επαφής
    4. Φαινόμενο DONNAN
      - α. Ισορροπία DONNAN - κατανομή ιόντων χλωρίου εκατέρωθεν της κυτταρικής μεμβράνης
      - β. Συνέπειες του φαινομένου
      - γ. Αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων του φαινομένου
    5. Μετακίνηση ουσιών με φορείς
      - α. Διευκολυνόμενη διάχυση
      - β. Ενεργητική μεταφορά - Αντλία $\text{Na}^+ - \text{K}^-$
- ΔΥΝΑΜΙΚΑ ΤΗΣ ΚΥΤΤΑΡΙΚΗΣ ΜΕΜΒΡΑΝΗΣ
1. Δυναμικό ηρεμίας -συμμετέχοντες μηχανισμοί- πρακτικές εφαρμογές
  2. Δυναμικό ενέργειας - μηχανισμοί δημιουργίας
    - Περιγραφή και φάσεις δυναμικού ενέργειας
    - Τοπικές απαντήσεις - βαλβίδα ερεθισμού
    - Θεωρίες για την εξήγηση του φαινομένου
- α) Θεωρία BERSTEN - υποστηρικτικά και μη πειραματικά στοιχεία
- β) Ιοντική θεωρία (HODGKIN & HUXLEY) - υποστηρικτικά πειραματικά δεδομένα
- β-1) Μέτρηση δυναμικού κορυφής
- β-2) Μετρήσεις ιοντικών συγκεντρώσεων ραδιοϊσότοπα
- β-3) Μέθοδος σταθεροποίησης δυναμικού
- Προσθήκες στη θεωρία των HODGKIN & HUXLEY
- α) Άλλα ιόντα που μπορεί να συμμετέχουν σε ορισμένες περιπτώσεις στο δυναμικό ενέργειας
- β) Κανάλια ευαίσθητα (καθοδηγούμενα) σε δυνάμεις ηλεκτρικού πεδίου -επίπεδο πυροδότησης- εξήγηση των συνδεομένων με το δυναμικό ενέργειας φαινομένων βάσει αυτών
- γ) Άλλα φαινόμενα που συνδέονται ή συνοδεύουν το δυναμικό ενέργειας
- γ-1) Μεταδυναμικά
- γ-2) Ανερέθιστη περίοδος

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

- γ-3) Προσαρμογή
  - γ-4) Η σημασία της διάρκειας εφαρμογής ηλεκτρικού ερεθίσματος - η έννοια της χροναξίας
  - γ-5) Αυτοματία
    - Η μέθοδος του "patch-clamp"
  - **ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΥΚΛΩΜΑΤΑ ΚΑΙ Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΑΓΩΓΟΥ**
    1. Ισοδύναμα ηλεκτρικά κυκλώματα
    2. Παθητικές ιδιότητες μεμβράνης
    3. Εφαρμογή σε διεγέρσιμα στοιχεία
    4. Ο ρόλος των παθητικών ηλεκτρικών ιδιοτήτων της κυτταρικής μεμβράνης στην αγωγή της διέγερσης
      - Παθητική αγωγή - η έννοια της σταθεράς απόστασης
      - Αγωγή της διέγερσης με ρευματίδια
      - Εμμέλες νευρικές ίνες - Αγωγή με άλματα
      - Αναστολή της αγωγής των διεγέρσεων - αποτελέσματα και πρακτικές εφαρμογές
  - **ΣΥΝΑΠΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ**
    1. Γενικά περί συνάψεων
      - Ορισμός
      - Μηχανισμοί συναπτικής αγωγής
      - α) Ηλεκτρικές συνάψεις
        - α-1) Μορφολογία
        - α-2) Λειτουργικές ιδιότητες
      - β) Χημικές συνάψεις
        - β-1) Μορφολογία
        - β-2) Ιδιότητες ολοκλήρωσης
        - β-3) Διαβιβαστικές ουσίες
      - κριτήρια
      - χημεία διαβιβαστικών ουσιών
      - κύκλος διαβιβαστικής ουσίας
      - i. σύνθεση
      - ii. κβαντική απελευθέρωση
      - iii. δράση της διαβιβαστικής ουσίας πάνω στη μετασυναπτική μεμβράνη
      - iv. αδρανοποίηση
      - v. επαναπρόσληψη
    2. Ειδικά παραδείγματα συνάψεων
      - Συνάψεις στο επίπεδο του τελικού κινητικού νευρώνα
      - α) Διεγερτικές συνάψεις
      - β) μετασυναπτική αναστολή
      - γ) προσυναπτική αναστολή
      - δ) κωδικοποίηση και εξοικείωση στο επίπεδο του εκφυτικού κώνου
      - Νευρομυϊκή σύναψη
      - α) Δομή
      - β) Γενικές αρχές λειτουργίας
      - γ) Δυναμικό τελικής κινητικής πλάκας
      - δ) Αυτόματη απελευθέρωση διαβιβαστικής ουσίας
      - ε) Έκκριση Ακετυλοχολίνης (Ach) μέσω νευρικής ώσης και μέθοδοι καθορισμού κβαντικού περιεχομένου
      - στ) Γιγαντιαία μικροδυναμικά και υπομικροδυναμικά
      - ζ) Υποδοχείς Ach (δομή, κατανομή, φαρμακολογία)
      - η) Ανάλυση θορύβου και συμβολή στη μελέτη αγωγιμοτήτων
      - θ) Η μέθοδος του patch clamp στη μελέτη αγωγιμοτήτων
      - ι) Διάσπαση Ach και επαναπρόσληψη χολίνης
        - ια) Σύνδεση προσυναπτικών και μετασυναπτικών φαινομένων
      - Συνάψεις στο επίπεδο του Αυτόνομου Νευρικού Συστήματος (ΑΝΣ)
        - α) Δυναμικά μεμονωμένων γαγγλιακών κυττάρων
        - β) Μετασυναπτικά δυναμικά (φύση και ηλεκτρογένεση)
        - γ) Προσυναπτικοί υποδοχείς (φύση και σημασία αυτών)
        - δ) τα γάγγλια σαν συντονιστικά κέντρα
        - ε) Συναπτική αγωγή στην περιφέρεια του ΑΝΣ
    - **ΑΙΣΘΗΤΙΚΟΙ ΥΠΟΔΟΧΕΙΣ**
      - α) ερματικοί υποδοχείς
      - β) Μυϊκοί υποδοχείς
      - γ) Σπλαχνικοί υποδοχείς
- 12. Πειραματική Εμβρυολογία**
Τομέας Μορφολειτουργικός
- 1) **ΜΕΙΩΣΗ:** εισαγωγή, πως εξελίσσεται η μείωση, τα στάδια της μείωσης, διαφορές στη μείωση μεταξύ ωοκυττάρου και σπερματοκυττάρου, η ρύθμιση της μείωσης, η σύζευξη των ομολόγων χρωμοσωμάτων, η συμπεριφορά των φυλετικών χρωμοσωμάτων. Ατελής διαχωρισμός και ανωμαλίες των χρωμοσωμάτων.
  - 2) **ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ:** Το Υ χρωμόσωμα, οι έρευνες για τον TDF και

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

οι παθολογικές περιπτώσεις του φύλου, η διαφοροποίηση της ωοθήκης, άλλα γονίδια που εμπλέκονται στον καθορισμό του φύλου, γονιδιακοί δείκτες στα αρχικά στάδια της γοναδικής διαφοροποίησης.

3) **ΑΠΟΠΤΩΣΗ:** Ιστορικό και ορολογία, η απόπτωση κατά την οργανογένεση, η απόπτωση στον ώριμο οργανισμό, διαφορές μεταξύ απόπτωσης και νέκρωσης, τα μορφολογικά χαρακτηριστικά της απόπτωσης, τα βιοχημικά χαρακτηριστικά της απόπτωσης, συμπεράσματα.

4) **ΤΑ ΓΟΝΙΔΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΠΤΩΣΗΣ:** Εισαγωγή, μόρια της κυτταρικής επιφάνειας ως υποδοχείς της απόπτωσης, οι ενδοκυττάριοι επαγωγείς της απόπτωσης, η εκτέλεση του αποπτωτικού προγράμματος, η οικογένεια Bcl-2, συμπεράσματα.

5) **ΓΕΝΝΗΤΙΚΑ ΚΥΤΤΑΡΑ: ΠΟΛΥΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΠΤΩΣΗ:** Εισαγωγή, κύκλος ζωής των ΒΓΚ(μίτωση/μείωση), η εκφύλιση των γεννητικών κυττάρων, η απόπτωση των γεννητικών κυττάρων στην εμβρυϊκή ωοθήκη, η απόπτωση των ωοκυττάρων στην ώριμη ωοθήκη, ο πολλαπλασιασμός των σπερματογονίων στο φυσιολογικό σπερματικό επιθήλιο, απόπτωση των γεννητικών κυττάρων στον όρχι, ορμονικός έλεγχος της απόπτωσης και της επιβίωσης των γεννητικών κυττάρων, ο πολλαπλασιασμός των σπερματογονίων στο παθολογικό σπερματικό επιθήλιο, η απόπτωση στα σπερματοζωάρια.

6) **ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΟΥΡΟΓΕΝΝΗΤΙΚΗΣ ΟΔΟΥ ΣΤΟ ΑΡΣΕΝΙΚΟ ΕΜΒΡΥΟ:** Εισαγωγή, ο σχηματισμός της γεννητικής οδού του αρσενικού εμβρύου, η βιοσύνθεση των ανδρογόνων, η ρύθμιση της στεροειδογένεσης, η ανάπτυξη των σπερματοδόχων κύστεων, οι φάσεις ανάπτυξης των πόρων του Wolff, ο ρόλος του μεσεγχύματος.

7) **ΜΟΡΙΑΚΗ ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΗ:** Εισαγωγή, η μορφολογία, επιθηλιακή μορφογένεση του συστήματος των πόρων, η ετερογένεια της συνθετικής δραστηριότητας του DNA στον προστάτη, επαγωγή της προστατικής αύξησης, επιθηλιομεσεγγυματικές αλληλεπιδράσεις στη ρύθμιση της προστατικής αύξησης, προγραμματισμένος κυτταρικός θάνατος στον αναπτυσσόμενο και στον ώριμο προστάτη.

8) **Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΑΝΔΡΟΓΟΝΩΝ ΣΤΗ ΜΟΡΦΟΓΕΝΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΗ:** Εισαγωγή, ρύθμιση της ανάπτυξης του αδιαφοροποίητου βλαστήματος,

η ανάπτυξη του συστήματος των πόρων μετά τη γέννηση, ιστολογική οργάνωση του νεογνικού προστάτη πριν και μετά τον ευνουχισμό, η επίδραση του ευνουχισμού στον ώριμο προστάτη, ο υποδοχέας των ανδρογόνων (AR), η έκφραση του AR στον ώριμο προστάτη, η έκφραση του AR στον αναπτυσσόμενο προστάτη, οι αυξητικοί παράγοντες, καλοήθης προστατική υπερπλασία.

9) **Η ΑΔΡΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΩΜΟΣΩΜΑΤΟΣ X:** Εισαγωγή, χαρακτηριστικά, το κέντρο αδρανοποίησης, το γονίδιο XIST, η εξάπλωση της αδρανοποίησης, η διατήρηση της αδρανοποίησης, λάθος στην αντιστάθμιση του γονιδιακού πλεονάσματος, η μεθυλίωση του X χρωμοσώματος κατά την ανάπτυξη, η μεθυλίωση του τόπου Xist κατά την ανάπτυξη, επιγενετικός προγραμματισμός κατά την ανάπτυξη, σύγκριση της αντιστάθμισης του πλεονάσματος των γονοσωμάτων, στον άνθρωπο και στη δροσόφιλα.

10) **Η ANTI-MYΛΕΡΕΙΟΣ ΟΡΜΟΝΗ - ANTI-MULLE-RIAN HORMONE (AMH):** Εισαγωγή, δομή της AMH, παραγωγή της AMH, κύριος ρόλος της AMH. δευτερεύοντες ρόλοι της AMH, οι υποδοχείς της AMH, το γονίδιο της AMH, οι μεταλλάξεις του γονιδίου της AMH και του υποδοχέα της. Το σύνδρομο PMDS.

11) **ΑΝΔΡΙΚΗ ΥΠΟΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ:** Εισαγωγή, χρωμόσωμα Y και υπογονιμότητα, συσχετισμός γονοτύπου - φαινοτύπου, γονίδια της περιοχής AZF.

12) **ΤΟ Y ΧΡΩΜΟΣΩΜΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ:** Τα γονίδια του χρωμοσώματος Y, Διατήρηση των ομολόγων XY, ανωμαλίες των γονοσωμάτων, το προφίλ έκφρασης του γονιδίου της αμυλογενίνης και ο καθορισμός του φύλου
Web Page: <http://www.med.uoa.gr/expembr>

13. Φυσιολογία της Γήρανσης

Τομέας Μορφολειτουργικός

A. Βασικά φαινόμενα γήρανσης

1. Γήρανση σε κυτταρικό επίπεδο
2. Γονίδια, ορμόνες και γήρανση
3. Αυξητική ορμόνη και σύνθεση του σώματος στη γήρανση
4. Καρδιά και αγγεία κατά τη γήρανση
5. Ρύθμιση του ασβεστίου του νευρικού συστήματος κατά τη γήρανση
6. Γήρανση του νευρικού συστήματος και ασθένεια Alzheimer

B. Ο γηρασμένος εγκέφαλος

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

1. Ο νευρωτικός κυτταροσκελετός: Μεταβολές κατά τη γήρανση και σε νευροεκφυλιστικές διαταραχές
  2. Δομικές μεταβολές σε γηρασμένο εγκέφαλο
  3. Αγγειακές μεταβολές στο γηρασμένο εγκέφαλο
  4. Ο μεταβολισμός του γηρασμένου εγκεφάλου
  5. Νευροεκδοκρινικές μεταβολές στη γηρασμένο εγκέφαλο
  6. Μεταβολές στους μηχανισμούς μεταγωγής του σήματος των νευροδιαβιβαστών στο γηρασμένο εγκέφαλο
  7. Νευροτρόποι αυξητικοί παράγοντες στο γηρασμένο εγκέφαλο
- Γ. Επιπτώσεις στα οργανίδια κατά τη γήρανση
1. Μεταβολές σε υπεροξεισωμάτια στη γήρανση
  2. Διαταραγμένη ομοιόσταση του ασβεστίου σε νευροεκφυλιστικές διαταραχές
  3. Ο ρόλος της τελομεράσης στον καρκίνο και σε διαταραχές κατά τη γήρανση
  4. Οξειδωτικό στρες μιτοχονδρίου και μεταβολικές τροποποιήσεις σε νευροεκφυλιστικές διαταραχές κατά τη γήρανση
  5. Δυσλειτουργία μιτοχονδρίου σε καρκίνο και διαβήτη
- Δ. Διατροφή και γήρανση

14. Κοινωνική Φαρμακολογία

Τομέας Μορφολειτουργικός

Στόχος του μαθήματος: Η διασύνδεση Φαρμακολογίας με τον πληθυσμό και τα προβλήματα του. Η καλύτερη δυνατή οχύρωση των φοιτητών για μια καλή εφαρμοσμένη φαρμακοθεραπεία.

Μερικά από τα θέματα που θα αναπτυχθούν:

- Τεκμηρίωση της εκτεταμένης συνταγογράφησης χωρίς ενδείξεις
- Φορείς πολιτικής των φαρμάκων
- Ασφαλιστικοί οργανισμοί. Πόσο εξυπηρετούν τους ασθενείς
- Αρχές φαρμακοκοινωνικής οικονομίας
- Αιτίες πολυφαρμακίας (γιατροί-ασθενείς-κοινωνία)
- Υπερκαταναλωτική κοινωνία-Υπερκατανάλωση φαρμάκων
- Αναποτελεσματικά φάρμακα: και όμως κυκλοφορούν!- Ανακλήσεις παρτίδων και ουσιών
- Η Φαρμακοβιομηχανία και ο ρόλος της
- Ιατρική πληροφόρηση ή αποπροσανατολισμός

- Οικολογικές επιδράσεις κατανάλωσης φαρμάκων
- Εξαρτησιογόνες ουσίες-Αλκοόλ
- Φάρμακα και οδήγηση (25% των νεκρών)
- Αλκοόλ και οδήγηση – Δηλητηριάσεις
- Στρατηγική χρόνιας χορήγησης φαρμάκων
- Φάρμακα στα σπίτια
- Ευάλωτες ομάδες πληθυσμού
- Συμμόρφωση (compliance)
- Ο γιατρός ως φάρμακο

Μετά το πέρας των μαθημάτων ο φοιτητής θα πρέπει

- να έχει αποκτήσει ή να έχει τις δυνατότητες να δημιουργήσει μια συγκεκριμένη “στάση” απέναντι στο φάρμακο (και την Ιατρική)
- να έχει αποκτήσει τις γνώσεις που αφορούν τη διασφάλιση της καλής χρήσης του “εργαλείου” «φάρμακο»
- να έχει αποκτήσει γνώσεις που σχετίζονται με την καθημερινότητα της συστηματικής της Φαρμακοθεραπείας
- να μπορεί να συζητά και να υποστηρίζει σωστές απόψεις γύρω από το φάρμακο
- να μπορεί να αναζητά μόνος του πληροφορίες για το φάρμακο ανεξάρτητα εταιριών
- να έχει γενικές γνώσεις για τη φαρμακοθεραπευτική αντιμετώπιση ευάλωτων ομάδων πληθυσμού

15. Βιοχημεία της Διατροφής

Τομέας Μορφολειτουργικός

- Οι βιοχημεία της ενέργειας και πως χρησιμοποιείται η ενέργεια της τροφής
- Ρύθμιση της πρόσληψης τροφής
- Αρχές της πέψης
- Υδατάνθρακες, πέψη, απορρόφηση, μεταβολισμός και ρύθμιση
- Λίπη, λιπαρά οξέα, πέψη, απορρόφηση, μεταβολισμός και ρύθμιση
- Χοληστερίνη, εικοσανοειδή
- Πρωτεΐνες, αμινο-οξέα, πέψη, απορρόφηση, μεταβολισμός και ρύθμιση
- Υδατοδιαλυτές και λιποδιαλυτές βιταμίνες
- Μέταλλα και ιχνοστοιχεία
- Συντηρητικά τροφίμων και μόλυνση
- Ποιότητα τροφίμων, αποθήκευση
- Δίαιτες
- Διατροφή για ειδικές περιπτώσεις

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

16. Βασικές αρχές χημικής και βιολογικής εξέλιξης

Τομέας Μορφολειτουργικός

Το περιεχόμενο του μαθήματος μεταξύ άλλων αφορά στην συζήτηση θεωριών βιογένεσης, εισαγωγή σε βασικές έννοιες εξέλιξης σε επίπεδο μορίου, κυττάρου και οργανισμού, εισαγωγή στις αρχές και σύνθεση μοριακής και πληθυσμιακής γενετικής, και συζήτηση εξελικτικής θεωρίας και επισκόπησης φυλογένεσης.

17. Φάρμακα: Ιατρικός, Κοινωνικός και Πολιτικός Ρόλος

Τομέας Μορφολειτουργικός

Το φάρμακο ως θεραπευτικό μέσο, Ο ρόλος του φαρμάκου στην εξέλιξη της Ιατρικής και της Θεραπείας, Από την χρήση των βοτάνων και την πληθυσμιακή προσέγγιση στην φαρμακοθεραπεία μέχρι την φαρμακογενωμική και την εξατομικευμένη φαρμακοθεραπευτική, Οι αρχές του ΠΟΥ στην επιλογή των βασικών και απαραίτητων φαρμάκων, Ορθολογική χρήση φαρμάκων σε ειδικές ομάδες πληθυσμού.

Το φάρμακο ως κοινωνικό αγαθό, Η προσβασιμότητα στα φάρμακα, Φάρμακα ασθενειών που ενδημούν στις χώρες του τρίτου κόσμου, Φαρμακοεξάρτηση ως κοινωνικό πρόβλημα.

Το φάρμακο ως καταναλωτικό αγαθό, Υπερκατανάλωση, Κατευθυνόμενη συνταγογράφηση, Κακή χρήση και κατάχρηση φαρμάκων, Το φάρμακο ως εργαλείο στην επικοινωνιακή ιατρική, Φάρμακα συνδεδεμένα με τον τρόπο ζωής (life style drugs), Σχέσεις κόστους-οφέλους στην φαρμακευτική αγωγή.

Το φάρμακο ως βιομηχανικό προϊόν και εμπόρευμα, Εξωιατρικοί παράγοντες που επηρεάζουν την χρήση φαρμάκων, Ελεγκτικοί μηχανισμοί κυκλοφορίας φαρμάκων και συνταγογράφησης, Η δεοντολογία στην προώθηση των φαρμάκων.

18. Ιατρική και Νους

Τομέας Μορφολειτουργικός

I. Εισαγωγή - Επιλεκτικές Ανατομικές Υπομήσεις: Οργάνωση του Νευρικού συστήματος - Ημισφαίρια του εγκεφάλου - Περιφερικό νευρικό σύστημα - Αυτόνομο νευρικό σύστημα - Νευροδιαβιβαστές, Ορμόνες.

II. Νοητικές Λειτουργίες: Διαταραχές των νοητικών λειτουργιών και της συμπεριφοράς - Αντίληψη, μνήμη, προσανατολισμός, συνείδηση, συμπεριφορά

III. Βασικές Έννοιες Ψυχολογίας: Στρες, κατάθλιψη, βιοχημική προσέγγιση.

IV. Αλληλεπίδραση του Νευρικού και Ανοσολογικού Συστήματος: Βασικές αρχές νευροανοσολογίας, παθοφυσιολογία των νευροανοσολογικών αλληλεπιδράσεων (φλεγμονή, αυτοάνοσα και νευροεκφυλιστικά νοσήματα, απομυελινώσεις, άνοιες).

V. Επιδράσεις Τοξικών και Φυσικών Παραγόντων στο Νευρικό Σύστημα: Επιδράσεις εξαρτησιογόνων ουσιών, επαγγελματικών και περιβαλλοντικών παραγόντων, ζωικών και φυτικών νευροτοξινών.

VI. Εκπαίδευση και Εγκέφαλος: Αναπτυξιακές διαταραχές, μαθησιακές διαταραχές.

VII. Νους και Θεραπεία: Θεραπευτικές προσεγγίσεις συνήθων εγκεφαλικών διαταραχών

VIII. Στερητικά και Μεταβολικά Σύνδρομα: Διατροφή (τροφικά στερητικά σύνδρομα), ανεπάρκειες, αλκοολισμός.

19. Φυσιολογική Απεικονιστική Ανατομική

Τομέας Μορφολειτουργικός

Φυσιολογική απεικονιστική ανατομική του θώρακος, γαστρεντερικού σωλήνα, αδένων του πεπτικού, κρανίου, εγκεφάλου, σπονδυλικής στήλης και νωτιαίου μυελού, ουροποιητικού συστήματος, γεννητικού θήλεος, και μαστού.

Περιγραφική τεχνικών διερεύνησης.

20. Φυσιολογία του Οστίτη Ιστού

Τομέας Μορφολειτουργικός

A. Δομή των οστών: Θεμέλια ουσιαστικά κύτταρα (προελευσημοριακοί μηχανισμοί της κυτταρικής διαφοροποίησης και φυσιολογικές λειτουργίες ανά στάδιο διαφοροποίησης-μηχανισμός της απόπτωσης και ο ρόλος της στην φυσιολογία του οστίτη ιστού-αυξητικοί παράγοντες που παράγονται και επιδρούν στα οστικά κύτταρα ανά στάδιο της διαφοροποίησης).

B. Μεταβολισμός των οστών: Μηχανισμός αύξησης-μηχανισμός ανακατασκευής - βιοχημικοί δείκτες μεταβολισμού των οστών-αυτοκρινείς/παρακρινείς παράγοντες που συμμετέχουν στον μηχανισμό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

νισμό αύξησης, ωρίμανσης και ανακατασκευής των οστών.

Γ. Μεταβολισμός Ασβεστίου: Μεταβολικές λειτουργίες του ασβεστίου, υποδοχείς ασβεστίου, μεταβολικές διαταραχές και μεταλλάξεις του υποδοχέα ασβεστίου.

Δ. Ορμονική ρύθμιση του μεταβολισμού του ασβεστίου και των οστών: Παραθορμόνη (PTH), PTHrP, υποδοχέας PTH/PTHrP και φυσιολογία των οστών, καλσιτονίνη, υποδοχέας καλσιτονίνης, βιταμίνη D και υποδοχέας Vit.D, άλλες ορμόνες.

Ε. Παθοφυσιολογικοί μηχανισμοί διαταραχών του μεταβολισμού του ασβεστίου: Υπερασβεστιαμία, υπασβεστιαμία (μηχανισμοί, έλεγχος και αιτιολογική θεραπευτική προσέγγιση).

Ζ. Παθοφυσιολογικοί μηχανισμοί των κυρίων διαταραχών του μεταβολισμού των οστών: Νόσος Paget, οστεοπόρωση, νεφρική οστεοδυστροφία, οστεομαλακία-ραχίτιδα, κτλ. (μηχανισμοί, έλεγχος και αιτιολογική θεραπευτική προσέγγιση).

21. Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές στην Ιατρική

Τομέας Μορφολειτουργικός

Εισαγωγή

Διεξόηση των Η/Υ στην Ιατρική, Ιστορική αναδρομή. Κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις, Το μέλλον
Μερος I: Τεχνολογίες

1. Τα μέρη ενός Ηλεκτρονικού Υπολογιστή (Hardware):
Είσοδος-Έξοδος, Κεντρική μονάδα επεξεργασίας, Μονάδα ελέγχου, Αριθμητική μονάδα, Μνήμη
2. Η λειτουργία του Η/Υ:
Η λογική του Η/Υ, Προγραμματισμός, Λογισμικό-Λειτουργικά προγράμματα
3. Δίκτυα Η/Υ:
Βασικές έννοιες, Πρωτόκολλα επικοινωνίας, Διαδίκτυο, Internet, Οικονομικά οφέλη
4. Διαχείριση Ιατρικών Πληροφοριών

Μέρος II: Εφαρμογές στην Ιατρική

1. Τηλεματικές Εφαρμογές - Τηλεϊατρική:
Οριμός, Αναγκαιότητα και παράγοντες ανάπτυξης της Τηλεϊατρικής, Ισότητα στην πρόσβαση και Τηλεϊατρική, Ποιότητα υπηρεσιών και Τηλεϊατρική, Βελτίωση του κλινικού αποτελέσματος χάρις στην τηλεματική, Έρευνα & Τεχνολογία στην Τηλεϊατρική, Έλεγχος δαπανών των υπηρεσιών υγείας και Τηλεϊατρική, Ανάπτυξη Υπηρεσιών Τηλεϊατρικής, Η Τηλεϊατρική στην Ελλά-

δα

2. Σήματα και Εικόνες: Διαχείριση και Επεξεργασία
- Ανάλυση Σημάτων: Μετατροπή Αναλογικού σε Ψηφιακό Σήμα, Κυματο-ανάλυση, Ανάλυση των Φυσιολογικών Σημάτων, Αξιοπιστία των Αναλύσεων από Η/Υ
- Εικόνες: Παραγωγή ιατρικής εικόνας (Αναλογικές Εικόνες - Αρχές Ψηφιακής Ακτινολογίας DR - CT - PET - MRI), Επεξεργασία Ψηφιακής Εικόνας (Image Processing σε Ακτινολογία-Πυρηνική Ιατρική- PET), Ανακατασκευή εικόνας, Αναγνώριση και ανάλυση εικόνας
3. Αξιοποίηση Η/Υ σε εργαστηριακό περιβάλλον: Ανατομία, Βιοχημεία, Αιματολογία, Ιστολογία και Κυτταρολογία, Γενετική (βιοπληροφορική)
4. Υποστήριξη με Η/Υ στην επίλυση προβλημάτων πρόγνωσης, διάγνωσης, θεραπείας: Μοντέλα και Προσομοιώσεις, Νευρωνικά Δίκτυα, Το μοντέλο προγνωστικής αξίας, Θεωρία της πιθανολογικής προσέγγισης, Παράδειγμα εφαρμογής του θεωρήματος του Bayes, Διάγνωση με τη βοήθεια Η/Υ, Σχεδίαση Ακτινοθεραπείας, Εντατική Παρακολούθηση, Βοηθήματα Αποκατάστασης
5. Αρχαιοθήκη - Προσπέλαση: Ιατρικά αρχεία, Λήψη ιστορικού, Φάκελοι ασθενούς, PACS
6. Οι Η/Υ στην Εκπαίδευση και Έρευνα στην Ιατρική
Μηχανές αναζήτησης, Ιατρική Βιβλιογραφία, Ιατρικές Βιβλιοθήκες, Ιατρική Εκπαίδευση, Εικονική πραγματικότητα, Ιατρική Έρευνα
Μερος III: Άλλες Εφαρμογές
Φροντίδα στο σπίτι, Εικονικό Νοσοκομείο, Νανοτεχνολογία

22. Φυσ. Ανθρωπολογία I - Εξέλιξη του Ανθρώπου

Τομέας Μορφολειτουργικός

Ενότητα I: Φιλογενετική Ιστορία του Ανθρώπου
Γενικό μέρος, Ιστορικά στοιχεία, Εξελικτική θεωρία, Πρωτεύοντα (=Primates), Εξέλιξη πρωτεύοντων, Απολιθώματα

Ενότητα II: Εξέλιξη του Ανθρώπου

- 2.1 Ανθρωπίδες (=Hominae), 2.2 Αυστραλοπίθηκοι (γένος Australopithecus), 2.3 Πρώιμες μορφές του γένους Homo, 2.4 Αρχάνθρωπος (=H. ergaster - H. erectus), 2.5 Εξέλιξη του εγκεφάλου

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

λου, 2.6 Ανθρώπινη συμπεριφορά, 2.7 Πρώιμες μορφές της Ευρώπης, 2.8 Άνθρωπος του Νεάντερταλ, 2.9 Προ Νεάντερταλ, 2.11 Έναρθρος λόγος, 2.12 Ο -ανατομικά- σύγχρονος άνθρωπος, 2.13 Παλαιοανθρωπολογική έρευνα στην Ελλάδα, 2.14 Ο Ταινάριος άνθρωπος

23. Φυσ. Ανθρωπολογία II - Σκελετική και

Πληθυσμιακή Ανθρωπολογία

Κατ' επιλογήν μάθημα εαρινού εξαμήνου

Ενότητα I: Σκελετική Ανθρωπολογία

Λειτουργική σημασία του σκελετού, Ανθρωπολογική μελέτη, Επιγενετικοί χαρακτήρες, Παλαιοπαθολογία, Αναγνώριση σκελετικών ευρημάτων, Ανάπλαση σκελετικών ευρημάτων, Μυμιοποίηση, Ιστορική ανάλυση, Νεκρικές καύσεις, Επιτόπια εξέταση, Σκελετική εξέλιξη του Homo Sapiens, Οδοντική ανθρωπολογία, Σκελετική διαφοροποίηση σύγχρονου ανθρώπου, Η μελέτη Ελλαδικών σκελετικών πληθυσμών

Ενότητα II: Πληθυσμιακή Ανθρωπολογία

Γενετική μέθοδος, Πληθυσμιακή γενετική, Παράγοντες γενετικής διαφοροποίησης, Ανθρωπολογική μελέτη, Προσαρμοστικοί μηχανισμοί, Διαφοροποίηση των δύο φύλων, Γεωγραφική διαφοροποίηση, Ευρωπαϊκή ανθρωπολογία, Ανθρωπολογία του Ελλαδικού χώρου, Φυλετικές διακρίσεις, Συμπεράσματα

24. Γενική Κλινική Ανατομική

Τομέας Μορφολειτουργικός

Προϋπόθεση συμμετοχής

- α) η επιτυχής άσκηση επί του πτώματος και
- β) η επιτυχής συμμετοχή στην εξέταση της περιγραφικής Ανατομικής I): Κλινική Ανατομική θώρακος, κοιλίας, άνω και κάτω άκρων, κεφαλής, τραχήλου.

25. Κλινική Νευροανατομία

Τομέας Μορφολειτουργικός

Ανάπτυξη της νευροανατομικής φυσιολογίας.

26. Βιοχημεία της Αθηροσκλήρυνσης

Τομέας Μορφολειτουργικός

- Ορισμός-Ιστορική αναδρομή.
- Γενετική της αθηροσκλήρυνσης στους ανθρώπους.
- Παθοφυσιολογία της αθηρογένεσης-Επιδημιολογικά δεδομένα.

- Χαρακτηριστικά του τρόπου ζωής που συσχετίζονται με αυξημένο κίνδυνο αθηρωμάτωσης: Δίαιτα-κάπνισμα-υπερβολικά κατανάλωση οινοπνεύματος-μειωμένη σωματική δραστηριότητα.
- Βιοχημικά και φυσιολογικά χαρακτηριστικά που συσχετίζονται με αυξημένο κίνδυνο αθηρωμάτωσης:
  - Φλεγμονή-Υπέρταση-Σακχαρώδης διαβήτης-Παχυσαρκία
  - Οξειδωτικό stress και αθηροσκλήρυνση
  - Θρόμβωση και αθηροσκλήρυνση
  - Τα λιπίδια ως παράγοντας κινδύνου για την εμφάνιση αθηρογένεσης
  - Λιποπρωτεΐνες και αθηρογένεση
  - Απολιποπρωτεΐνες. Ο ρόλος τους στην ομοίωση των λιπιδίων και στην αθηρογένεση

27. Παθολογική Ανατομική του Δέρματος βάσει των Παθοφυσιολογικών Μηχανισμών

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

1. Φυσιολογικό Δέρμα. Ανάγνωση ιστοπαθολογικών και αλλοιώσεων δέρματος.
2. Ιστοχημεία και Ανοσοπαθολογία δέρματος.
3. Εκζεματοειδείς, Ψωριασιοειδείς και Λειχηνοειδείς αντιδράσεις.
4. Καλοήθεις Λεμφοειδείς διηθήσεις.
5. Λεμφώματα δέρματος και άλλες κακοήθεις λεμφοειδείς διηθήσεις.
6. Φυσαλιδο-Πομφολυγώδεις ασθένειες.
7. Κοκκιοματώδεις φλεγμονές.
8. Δερματοϊστοπαθολογικές εκδηλώσεις ασθενών με AIDS - Μελαγχρωματικές διαταραχές.
9. Αγγειίτιδες.
10. Υποδερματίτιδες
11. Ασθένειες του υποστρώματος του χορίου
12. Σπίλοι και Νεοπλάσματα δέρματος.
13. Νεοπλάσματα δέρματος.

28. Παθολογική Ανατομική των Περιβαντολογικών Επιδράσεων στον Άνθρωπο

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

1. Το γνωστικό αντικείμενο του μαθήματος αφορά τις επιδράσεις του περιβάλλοντος στην ανθρώπινη υγεία εστιαζόμενο στις μορφολογικές αλλαγές που προκύπτουν σε κυτταρικό, ιστικό επίπεδο και σε επίπεδο DNA. Μελετώνται οι μηχανισμοί επιδράσεων των περιβαλλοντικών ουσιών και οι αναστρέψιμες και μη αναστρέψιμες βλάβες επί των ιστών. Περιγράφονται ο τρόπος εισόδου των δια-

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

φόρων ουσιών, η πρόσληψη, η απορρόφηση, η απέκκριση και η βιοαθροιστική τους δράση σε σχέση με τις ιστολογικές βλάβες. Επίσης αναλύεται ο τρόπος δράσης τους σε κυτταρικό επίπεδο και μελετώνται οι κυτταρικές και ιστολογικές αλλοιώσεις επί πλακιδίων στο μικροσκόπιο.

Το γνωστό αντικείμενο κατηγοριοποιείται ως ακολούθως:

- 1.1. Ατμοσφαιρική Ρύπανση
- 1.2. Καπνός
- 1.3. Εισπνεόμενες σκόνης: Άνθρακας, Πυριτίου, Αμιάντου, Καδμίου
- 1.4. Μόλυβδος
2. Χημικές ουσίες - Φάρμακα
  - 2.1. Εντομοκτόνα
  - 2.2. Φυτοφάρμακα
  - 2.3. Ορμονοπαρεμβαλλόμενες ουσίες (διοξίνες, οργανοχλωριούχα)
  - 2.4. Αλκοόλη
  - 2.5. Φάρμακα που προκαλούν Εθισμό (Ναρκωτικά)
3. Ακτινοβολία
  - 3.1. Ιονίζουσα
  - 3.2. Μη Ιονίζουσα
  - 3.3. Διαγνωστική Ιατρική Ακτινοβολία
  - 3.4. Θεραπευτική Ιατρική Ακτινοβολία
  - 3.5. Άλλος τύπος ακτινοβολίας
4. Διδακτική Μεθοδολογία
  - 4.1. Η διδακτική προσέγγιση του μαθήματος γίνεται με τη βασική αρχή ότι ο φοιτητής καλείται να εκπαιδευτεί σε ένα μεγάλο όγκο γνώσης διαρκώς ανανεούμενο και μεταβαλλόμενο, άρα ο συνήθης τρόπος της "διδασκαλίας από έδρα" ή της "εκπαιδευτικής διάλεξης" δεν είναι δυνατόν να ενσωματώσει και να μεταφέρει σε βάθος τη διδακτέα γνώση. Ο τρόπος λοιπόν που προσεγγίζεται το πρόβλημα είναι διδάσκοντας τη διαχείριση και τη συστηματοποίηση των γνώσεων μέσω μιας μεθοδολογίας που βρίσκεται ανάμεσα στο Problem Based Learning και στη Student centered μεθοδολογία.

Με την έναρξη του μαθήματος και μετά από μια εισαγωγική διάλεξη, δίδεται στους φοιτητές η δυνατότητα να επιλέξουν ένα θέμα που να εμπίπτει σε γνωστικό αντικείμενο ανά ομάδες (2.1, 2.2, 2.3). Οι φοιτητές ενθαρρύνονται και βοηθούνται εκτός διδακτικών ωρών από τον διδάσκοντα στην εμπάθυνση του θέματος και στην ανεύρεση τρέ-

χουσας βιβλιογραφίας μέσω του Med-Line, βιβλίων ή και μονογραφιών του διδάσκοντος. Οι φοιτητές καλούνται να ετοιμάσουν μια 10λεπτη παρουσίαση με διαφάνειες που την παρουσιάζουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος.

29. Μοριακή Κλινική Μικροβιολογία

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

Αντοχή του ανθρώπου στις λοιμώξεις - Προδιαθεσικοί παράγοντες των λοιμώξεων. Παράγοντες παθογονικότητας μικροοργανισμών. Λοιμώξεις κατά συστήματα (αναπνευστικό, γεννητικό, ουροποιητικό, γαστρεντερικό, νευτικό). Τραυματικές - χειρουργικές λοιμώξεις. Βακτηριαίμιες - Ενδοκαρδίτιδες. Μαιευτικές λοιμώξεις - σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα. Μοριακές διαγνωστικές μέθοδοι στην κλινική Μικροβιολογία.

30. Διαγνωστικές και Θεραπευτικές Εφαρμογές στην Πυρηνική Ιατρική

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

Σκέλος διάγνωσης: Αλληλεπίδραση ακτινοβολίας - ύλης. Μετρητές ακτινοβολίας. Ραδιοσκευάσματα. Αρχές ραδιοανοσολογίας. Κλινικές εφαρμογές: μυοσκελετικό σύστημα, ΚΝΣ, θυρεοειδής, ηπατικό σύστημα, ουροποιητικό, καρδιά. Ραδιοϊσοτοπικές εφαρμογές στην Ογκολογία και την Ενδοκρινολογία. Ακτινοπροστασία.

Σκέλος θεραπευτικής: Εισαγωγή. Φαρμακοκινητική ραδιοϊσοτοπικών σκευασμάτων για θεραπευτική χρήση. Παθολογική ανατομία και παθοφυσιολογία οστικών μεταστάσεων, θεραπευτικές εφαρμογές ραδιενεργών ισotόπων στις οστικές μεταστάσεις.

Ραδιοϊώδιο-ραδιοϊωδοβενζυλογουανιδίνη: θεραπευτικές εφαρμογές, θεραπευτικές εφαρμογές ραδιενεργών ισotόπων στις αρθροπάθειες. Ραδιοϊσοτοπικές εφαρμογές στα μυελοβλαστικά νοσήματα. Ραδιοανοσοθεραπεία. Καρκινικοί δείκτες. Σταδιοποίηση όγκων. Κριτήρια επιλογής θεραπευτικών σχημάτων (χημειο-ορμονο-ακτινο-ραδιοϊσοτοποθεραπεία). Εσωτερική δοσιμετρία.

31. Μαγνητική - Αξονική Τομογραφία και Υπέρηχοι

(Α' Εργαστήριο Ακτινολογίας)

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

Βασικές αρχές Μαγνητικού Συντονισμού. Βασικές αρχές Αξονικής Τομογραφίας. Κλινικές εφαρμογές αξονικής και μαγνητικής τομογραφίας: ΚΝΣ, άνω και κάτω κοιλία, τράχηλος, θώρακας, μυοσκελετικό σύστημα.

Βασικές αρχές και εφαρμογές υπερήχων. Φροντιστηριακές ασκήσεις.

32. Ανοσοϊστοχημεία στην Παθολογική

Ανατομική

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

1. Εισαγωγή σε βασικές ανοσοϊστοχημικές μεθόδους,
2. Η χρησιμοποίηση της ανοσοϊστοχημείας στη διάγνωση, στη Χειρουργική Παθολογική Ανατομική (ορμονοϋποδοχείς),
3. Ανοσοϊστοχημεία όγκων λεμφοδικτυωτού συστήματος,
4. Ανοσοϊστοχημεία στη νεφροπαθολογία και ηπατοπαθολογία,
5. Ανοσοϊστοχημεία ογκονιδίων και πρωτεϊνών των διαμέσεων ινιδίων, αμίνες και πολυπεπτιδία,
6. Ανοσοϊστοχημεία ενδοκρινικού συστήματος,
7. Ανοσοϊστοχημεία στη δερματοπαθολογία.

33. Κλινική Κυτταρολογία

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

1. Γυναικολογικό Σύστημα	5 ώρες
2. Αναπνευστικό Σύστημα	4 ώρες
3. Παρακέντηση με λεπτή βελόνα (FNA επιτολής και εν τω βάθει οργάνων)	5 ώρες
4. Ουροποιητικό Σύστημα	4 ώρες
5. Ενδοκρινείς Αδένες	2 ώρες
6. Υγρά Κοιλοτήτων	4 ώρες
7. Γαστρεντερικό Σύστημα	2 ώρες

34. Ιατρική Ευθύνη και Δεοντολογία

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

Βασικές έννοιες και αρχές της Βιοηθικής: Βασικές έννοιες και ορισμοί, σύντομη ιστορική αναδρομή, μεθοδολογία, τα κυριότερα προβλήματα της ηθικής-ηθικές θεωρίες, η βιοηθική στο χώρο της Ιατρικής. Βασικές αρχές και κανόνες Ιατρικής Δεοντολογίας. Η έννοια της ευθύνης κατά την άσκηση της Ιατρικής: Ο νομικός χαρακτήρας της ιατρικής ευθύνης, ο νομικός χαρακτήρας της ιατρικής πράξης, ο ιατρός ως πραγματογνώμων. Βασικές υποχρεώσεις του ιατρού κατά την άσκηση της ιατρι-

κής. Διαγνωστικά σφάλματα και θεραπευτικές αστοχίες. Η στοιχειοθέτηση ευθύνης κατά την άσκηση των ιατρικών ειδικοτήτων. Ειδικά θέματα δεοντολογίας και ευθύνης. Γενικές αρχές οργάνωσης και άσκηση του ιατρικού επαγγέλματος. Θέματα ιατρικής τακτικής.

35. Παθολογική Ανατομία Γαστρεντερικού

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

Οισοφάγος: Ανατομία φυσιολογία, Συγγενείς ανωμαλίες, Διαταραχές στην κυκλοφορία, Μεταβολικές διαταραχές, Τραυματικές και ιατρογενείς αλλοιώσεις, Οισοφαγίτιδες, Οισοφάγος και νόσοι του κολλαγόνου, Προκαρκινωματώδεις καταστάσεις, Νεοπλάσματα.

Στόμαχος: Ανατομία, Φυσιολογία, Διαταραχές της κυκλοφορίας, Μεταβολικές διαταραχές, Γαστρίτιδες - Εντερική μετάπλαση, Διαβρώσεις - Έλκη, Μετεγχειρητικός στόμαχος, Επιθηλιακή δυσπλασία, Υπερπλασία του γαστρικού βλεννογόνου, Νεοπλάσματα.

Λεπτό έντερο: Ανατομία, Φυσιολογία, Συγγενείς ανωμαλίες - Διαταραχές κυκλοφορίας, Νόσοι δυσασπορρόφησης, Εντερίτιδες, Νεοπλάσματα.

Παχύ έντερο: Ανατομία, Φυσιολογία, Συγγενείς ανωμαλίες - μεταβολικές διαταραχές, Διαταραχές της κυκλοφορίας, Ιδιοπαθείς χρόνιες φλεγμονές, Κολίτιδες γνωστής αιτιολογίας, Ορθοπρωκτικές, φλεγμονώδεις παθήσεις, Προκαρκινωματώδεις αλλοιώσεις, Νεοπλάσματα.

36. Нарκωτικά

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

Στην ύλη του μαθήματος περιλαμβάνονται οι εξής ενότητες:

- Εξάρτηση
- Κατηγορίες εξαρτησιογόνων ουσιών
- Κλινική Τοξικολογία των εξαρτησιογόνων ουσιών
- Ιατροδικαστικά προβλήματα
- Πρόληψη
- Θεραπευτική αντιμετώπιση των εξαρτημένων ατόμων
- Κοινωνική επανένταξη
- Κατασταλτική παρέμβαση του νόμου
- Ελληνική Νομοθεσία

37. Επεμβατική Ακτινολογία

(Β' Εργαστήριο Ακτινολογίας)

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

Η Επεμβατική Ακτινολογία περιλαμβάνει όλο το φάσμα αγγειακών και των μη αγγειακών επεμβάσεων σε διάφορες παθήσεις με σκοπό την εφαρμογή και τις μεθόδους που αποσκοπούν στην διάγνωση και στη θεραπεία επίκτητων παθήσεων ή εκ γενετής βλαβών. Η Επεμβατική Ακτινολογία συνδυάζει την απεικονιστική μελέτη και τη θεραπευτική εφαρμογή. Είναι η μόνη ακτινολογική μέθοδος η οποία είναι πολύ χρήσιμη και εφαρμόζεται αμέσως σε οποιαδήποτε μορφή επιπλοκής. Είναι η εφαρμογή της θεραπείας σε απόλυτη συνεργασία με όλες σχεδόν τις ειδικότητες Ιατρικής.

38. Νευροακτινολογία
(Διαγνωστική Επεμβατική)

Β' Εργαστ. Ακτινολ.

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

- Νευροακτινοανατομία-Μέθοδοι εξέτασης
- Ανατομία αγγείων ΚΝΣ-Αρχές Επεμβατικής Νευροακτινολογίας
- Συγγενείς ανωμαλίες ΚΝΣ
- Ενδοκράνιος Αιμορραγία
- Κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις
- Ανευρύσματα αγγειακής δυσπλασίας (Διαγνωστικές Μέθοδοι Επεμβατική Νευροακτινολογία)
- Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο (Απεικόνιση - Επεμβατική Νευροακτινολογία)
- Όγκοι ΚΝΣ
- Φλεγμονές ΚΝΣ
- Παθήσεις Λευκής Ουσίας
- Σπονδυλική Στήλη
- Νωτιαίος Μυελός

39. Παιδοακτινολογία
(Διαγνωστική-Επεμβατική)

Β' Εργαστήριο Ακτινολογίας

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

- Νεογνά (θώρακας, γαστρεντερικό)
- Θώρακας
- Κυκλοφορικό
- Γαστρεντερικό (συμπαγή και κοίλα σπλάχνα)
- Ουρογεννητικό
- Μυοσκελετικό
- Κεντρικό Νεκρικό (εγκέφαλος, σπονδυλική στήλη, νωτιαίος μυελός)
- Παιδοακτινολογία και επεμβατικές τεχνικές

40. Ακτινοανατομία

Β' Εργαστήριο Ακτινολογίας

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

- Αναπνευστικό σύστημα
- Γαστρεντερικό σύστημα (παρεγχυματικά, κοίλα όργανα)
- Χοληφόρα
- Ουροποιητικό σύστημα
- Κυκλοφορικό σύστημα (καρδιά, αγγεία)
- ΚΝΣ (εγκέφαλος, σπονδυλική στήλη, νωτιαίος μυελός)
- Μυοσκελετικό
- Μαστός
- Γεννητικό σύστημα (άρρενος, θήλεος)

41. Ακτινοθεραπευτική Ογκολογία

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

Γενικό μέρος

- Αρχές Ακτινοπροστασίας
- Γενικές αρχές Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας (Μηχανήματα, είδη Τηλε-βραχυθεραπείας, διαδικασία σχεδιασμού θεραπείας, εκτέλεση, νεότερες εξελίξεις).
- Αρχές ραδιοβιολογίας
- Η θέση της ακτινοθεραπείας στην Ογκολογία.

Ειδικό μέρος (Δίδονται γενικές ογκολογικές γνώσεις και αδρές θεραπευτικές επιλογές με έμφαση στην ακτινοθεραπεία)

- Θεραπευτικοί συνδυασμοί (Ακτινοθεραπεία, Χειρουργική, Χημειοθεραπεία).
- Παρηγορική Ακτινοθεραπεία
- Επείγουσα Ακτινοθεραπεία
- Καρκίνος κεφαλής και τραχήλου και θυρεοειδούς
- Σαρκώματα μαλακών μοριών
- Λεμφώματα και κακοήθειες του αιμοποιητικού συστήματος
- Καρκίνος Μαστού
- Γυναικολογικός Καρκίνος
- Καρκίνος Γαστρεντερικού
- Όγκοι ΚΝΣ
- Καρκίνος Ουροποιογεννητικού
- Νεοπλάσματα αγνώστου πρωτοπαθούς εστίας
- Νεοπλάσματα παιδικής ηλικίας
- Επιπλοκές Ακτινοθεραπείας και η αντιμετώπισή τους

42. Ολιστική Αγωγή Ασθενών με χρόνιες

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

καταληκτικές και μη παθήσεις

Τομέας κλινικοεργαστηριακός

1. Ανακουφιστική Αγωγή. Ορισμός - Έννοια - Χαρακτηριστικά. Η διεπιστημονική ομάδα- Μονάδες Ανακουφιστικής Φροντίδας και η λειτουργία τους.
2. Ποιότητα ζωής στην Παρηγορητική Αγωγής. Κλίμακες-Αξιολόγηση.
3. Ολιστική κλινική εκτίμηση χρονίως πασχόντων- κλίμακες αξιολόγησης. Συμπτώματα. Συχνότητα και εμφάνιση.
4. Βασικές αρχές της εφαρμογής της ΑΚΘ στην αντιμετώπιση των συμπτωμάτων
5. ΧΜΘ. Βασικές αρχές της εφαρμογής της στην ανακουφιστική αγωγή
6. Εφαρμογή της χειρουργικής στην ανακουφιστική αγωγή
7. Ορισμός πόνου-Κλινική αξιολόγηση-Επώδυνες συνδρομές-Κατηγορίες-Κλίμακες.
8. Αντιμετώπιση συμπτωμάτων από το γαστρεντερικό, το αναπνευστικό-αιμοποιητικό-ουροποιητικό σύστημα.
9. Ανακουφιστική αγωγή στα παιδιά - Ψυχιατρική παρέμβαση
10. Νοσηλευτική φροντίδα - Ψυχολογική υποστήριξη ασθενούς και οικογένειας.
11. Προετοιμασία για το θάνατο. Οικογένεια και θρήνος
12. Ηθικά διλήμματα - Αποκάλυψη της αλήθειας. Ο θρήνος μέσα από την πολιτισμική μας κληρονομιά.

43. Αιμόσταση - Ιατρική Μεταγγίσεων

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

1. ΑΙΜΟΣΤΑΣΗ: μηχανισμός αιμόστασης, ινωδολυτικός μηχανισμός, συγγενής και επίκτητη αιμορραγική διάθεση, συγγενής και επίκτητη θρομβοφιλική διάθεση, διαταραχές αιμοπεταλίων, διάχυτη ενδαγγειακή πήξη, κλινική διάγνωση διαταραχών αιμόστασης εργαστηριακή διερεύνηση διαταραχών μοριακή βάση διαταραχών αιμόστασης, αντιμετώπιση και διαχρονική παρακολούθηση διαταραχών αιμόστασης.
2. ΙΑΤΡΙΚΗ ΜΕΤΑΓΓΙΣΕΩΝ: παρασκευή συστατικών αίματος (ερυθρά, λευκά, αιμοπετάλια, παράγωγα πλάσματος), συστήματα ομάδων αίματος, συλλογή, επεξεργασία, εργαστηριακός έλεγχος, συντήρηση, διάθεση αίματος/παραγώγων, εν-

δείξεις μεταγγίσεις, επιπλοκές μετάγγισης, πλάσμα/αιματοπεταλιαφαίρεση, αυτόλογη μετάγγιση, διεγχειρητική συλλογή διαλύματα για αύξηση όγκου, αιμοποιητικοί παράγοντες μεταμόσχευση μυελού οστών, παράγωγα πλάσματος (παρασκευή, ενδείξεις, παρενέργειες), νεώτερα δεδομένα (μοριακή βιολογία, πληροφορική, επικοινωνιολογία, νομικές και οικονομικές παράμετροι).

44. Ιστοπαθολογία του Εμβρύου και του Πλακούντα

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

Ανάπτυξη εμβρύου, Κληρονομικά σύνδρομα και δευτεροπαθείς διαταραχές της ανάπτυξης του εμβρύου ως αιτία συγγενών ανωμαλιών. Η παθολογοανατομική προσέγγιση των συγγενών ανωμαλιών του εμβρύου. Χρωμοσωμικές ανωμαλίες. Λοιμώξεις - Νεοπλάσματα εμβρύου και πλακούντα. Αίτια εμβρυϊκού - νεογνικού θανάτου - ενδομήτριος υποξία. Εμβρυϊκή και περιγεννητική νεκροτομή ως ιατροδικαστική πράξη. Σχηματισμός και ανωμαλίες ανάπτυξης πλακούντα. Πολύδυμες κύσεις. Ιστοπαθολογία ομφαλίου λώρου - μεμβρανών.

45. Κλινικοπαθολογοανατομική προσέγγιση των συχνότερων κακοήθων νεοπλασμάτων του ανθρώπου

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

Κεφάλαιο 1. Επιδημιολογία και πρόληψη του καρκίνου

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

1.1. Επιδημιολογία του καρκίνου

1.2. Πρωτογενής και δευτερογενής πρόληψη του καρκίνου

Σύνοψη

Κεφάλαιο 2. Αιτιολογία του καρκίνου

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

2.1. Ο καπνός

2.2. Το οινόπνευμα

2.3. Η έκθεση σε επαγγελματικά καρκινογόνα

2.4. Η μόλυνση του περιβάλλοντος

2.5. Η μόλυνση τροφής

2.6. Τα φάρμακα

2.7. Η ακτινοβολία

2.8. Οι χρόνιες λοιμώξεις

2.9. Η διατροφή

2.10. Η ανοσοκαταστολή

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

2.11. Η γενετική προδιάθεση με έμφαση στον οικογενή καρκίνο μαστού και παχέος εντέρου

2.12. Οι αναπαραγωγικές ουσίες και ορμόνες
Σύνοψη

Κεφάλαιο 3. Πολυσταδιακή καρκινογένεση - Ενεργοποίηση καρκινογόνων και επιδιόρθωση DNA - Ογκογονίδια και ογκοκατασταλτικά γονίδια
Εισαγωγικές παρατηρήσεις

3.1. Πολυσταδιακή καρκινογένεση

3.2. Ενεργοποίηση καρκινογόνων και επιδιόρθωση DNA

3.3. Ογκογονίδια και ογκοκατασταλτικά γονίδια
Σύνοψη

Γλωσσάριο

Κεφάλαιο 4. Κυτταρικός κύκλος - Κυτταρική επικοινωνία - Απόπτωση

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

4.1. Κυτταρικός κύκλος

4.2. Κυτταρική επικοινωνία

4.3. Απόπτωση

Σύνοψη

Κεφάλαιο 5. Διήθηση - Μετάσταση - Αγγειογένεση

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

5.1. Διήθηση και Μετάσταση

5.2. Αγγειογένεση

Σύνοψη

Κεφάλαιο 6. Καρκίνος Γαστρεντερικού Συστήματος

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

6.1. Καρκίνος της στοματικής κοιλότητας

6.2. Καρκίνος του οισοφάγου

6.3. Καρκίνος του στομάχου

6.4. Καρκίνος του παχέος εντέρου

6.5. Καρκίνος του πρωκτού

6.6. Καρκίνος του ήπατος

Σύνοψη

Κεφάλαιο 7. Καρκίνος Αναπνευστικού Συστήματος

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

7.1. Ο καρκίνος του λάρυγγα

7.2. Ο καρκίνος των βρόγχων και των πνευμόνων

Σύνοψη

Κεφάλαιο 8. Καρκίνος Ουροποιητικού Συστήματος

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

8.1. Καρκίνος νεφρού

8.2. Καρκίνος ουροδόχου κύστης

Σύνοψη

Κεφάλαιο 9. Καρκίνος Γεννητικού Συστήματος και Μαστού του Θήλεος και Καρκίνος Γεννητικού Συστήματος του Άρρενος

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

9.1. Καρκίνος γεννητικού συστήματος και μαστού του θήλεος

9.2. Καρκίνος γεννητικού συστήματος του άρρενος

Σύνοψη

Κεφάλαιο 10. Καρκίνος του Δέρματος

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

10.1. Ιστολογία του δέρματος

10.2. Τύποι καρκίνου του δέρματος

Σύνοψη

Κεφάλαιο 11. Λεμφώματα - Λευχαιμίες

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

11.1. Λεμφώματα

11.2. Λευχαιμίες

Σύνοψη

Κεφάλαιο 12. Προγνωστικοί δείκτες - Προβλεπτικοί δείκτες

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

12.1. Κλασικοί προγνωστικοί δείκτες

12.2. Νεότεροι μοριακοί προγνωστικοί/προβλεπτικοί δείκτες

12.3. Αρχέγονα κύτταρα

12.4. Στοχευμένη θεραπεία

Σύνοψη

Γλωσσάριο

Βιβλιογραφία

**46. Παθολογική Ανατομική του
Αιμοποιητικού Συστήματος**

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

1. Εισαγωγή. Φυσιολογική δομή λεμφαδένα, σπληνός και μυελού των οστών. Ταξινόμηση λεμφωμάτων.

2. Νόσος Hodgkin.

3. Β-μη Hodgkin λεμφώματα: Λεμφώματα από μικρά Β κύτταρα.

4. Β-μη Hodgkin λεμφώματα. Λεμφώματα από κύτταρα των βλαστικών κέντρων-Μεγαλοκυτταρικά λεμφώματα-Δερματικά Β λεμφώματα.

5. Λέμφωμα Burkitt-Λεμφοβλαστικό λέμφωμα. Πλασματοκυτταρικά νεοπλάσματα. Λευχαιμία από τριχωτά κύτταρα.

6. Μη Hodgkin λεμφώματα από Τα και ΝΚ κύτταρα. Τ-λεμφοβλαστικό λέμφωμα. Λευχαιμία Τ-

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

- περιφερικά λεμφώματα.
7. Εξωλεμφαδενικά T-NK-περιφερικά λεμφώματα.
  8. Λεμφαδενικού τύπου T-περιφερικά λεμφώματα.
  9. Παθήσεις του μυελού των οστών-Χρόνια μυελοϋπερπλαστικά νοσήματα.
  10. Παθήσεις του μυελού των οστών-Μυελοδυσπλαστικά σύνδρομα και μυελοδυσπλαστικά-μυελοϋπερπλαστικά νοσήματα.
  11. Παθήσεις του μυελού των οστών-οξείες λαιχαιμίες. Νεοπλάσματα μαστοκυττάρων.
  12. Νοσήματα από ιστιοκύτταρα και δενδριτικά κύτταρα.

47. Παθολογική Ανατομική του Νευρικού Συστήματος

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

1. Εισαγωγή, κυτταρική παθολογία του ΚΝΣ, ειδικές τεχνικές, μακροσκοπική επίδειξη νεκροτομής εγκεφάλου.
2. Λοιμώσεις νευρικού συστήματος
3. Νοσήματα ριση-σπογγώδεις εγκεφαλοπάθειες
4. Αγγειακές παθήσεις του νευρικού συστήματος
5. Εκφυλιστικές παθήσεις του νευρικού συστήματος. Γήρας και άνοια, v. Alzheimer, v. Pick, v. Huntington, v. Parkinson.
6. Απομυελινωτικές παθήσεις του νευρικού συστήματος-σκλήρυνση κατά πλάκας
7. Τοξικές-μεταβολικές παθήσεις του νευρικού συστήματος
8. Τραύμα-κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις
9. Όγκοι του νευρικού συστήματος
10. Επιληψία-σχιζοφρένεια
11. Παθήσεις μυών-περιφερικών νευρών

48. Μοριακή Παθολογική Ανατομική - Παθογενετικοί Μηχανισμοί των Νόσων

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

1. Εισαγωγή. Μοριακές Τεχνικές.
2. Παθήσεις Αναπνευστικού Συστήματος.
3. Παθήσεις Καρδιαγγειακού Συστήματος.
4. Παθήσεις Νευρικού Συστήματος.
5. Παθήσεις Πεπτικού Συστήματος I.
6. Παθήσεις Πεπτικού Συστήματος II.
7. Παθήσεις Γεννητικού Συστήματος Θήλεος.
8. Παθήσεις Ουροποιητικού Συστήματος και Γεννητικού Συστήματος Άρρενος.
9. Παθήσεις Μαλακών Μορίων.
10. Παθήσεις Αιμοποιητικού Συστήματος.

11. Παθήσεις Ενδοκρινικών Αδένων.
12. Περιγεννητικά Νοσήματα.

49. Γενετική Ιατροδικαστική

Τομέας Κλινικοεργαστηριακός

Το μάθημα συνίσταται από τρεις θεματικές ενότητες. Η πρώτη ενότητα αναφέρεται σε ορισμένες βασικές έννοιες και αρχές της μοριακής βιολογίας, ως εισαγωγή στη μεθοδολογία και τις εφαρμογές της, οι οποίες συνιστούν τη δεύτερη ενότητα. Η Τρίτη ενότητα αναφέρεται στα νομικά προβλήματα και τα ηθικά διλήμματα που ανακύπτουν, ως απόρροια της εισαγωγής της Γενετικής Ιατροδικαστικής στην δικαστική αίθουσα, αλλά και στην κλινική πρακτική.

- Εισαγωγή
- Στοιχεία γενετικής και μοριακής βιολογίας
- Αναλυτικές τεχνικές συγκρότησης του γενετικού αποτυπώματος
- Αξιολόγηση και στατιστική επεξεργασία των αποτελεσμάτων της ανάλυσης DNA
- Εφαρμογές της τεχνολογίας DNA στην Ιατροδικαστική
  1. Επιβεβαίωση ή αποκλεισμός της ενοχής του υπόπτου
  2. Δοκιμασίες πατρότητας/μητρότητας, αντίστροφη δοκιμασία πατρότητας
  3. Αναγνώριση ταυτότητας πτώματος ή ιστικών/σκελετικών υπολειμμάτων
  4. Διερεύνηση υποθέσεων ιστορικού και θρησκευτικού ενδιαφέροντος
  5. Συμβολή στην επίλυση κλινικών διαγνωστικών θεμάτων
  6. Αναγνώριση της ταυτότητας των θυμάτων μαζικών καταστροφών
  7. Ταυτοποίηση βιολογικών υλικών μη ανθρώπινης προέλευσης
  8. Λοιπές εφαρμογές
- Το πυρηνικό και το μιτοχονδριακό DNA στην αίθουσα του δικαστηρίου
- Νομικά προβλήματα και ηθικά διλήμματα στη συγκρότηση του γενετικού αποτυπώματος και αξιοποίησή του στη διερεύνηση διαφόρων ζητημάτων.

50. Κλινική Ενδοκρινολογία

Τομέας Παθολογίας

Σακχαρώδης διαβήτης, Οστεοπόρωση, Νοσήματα

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

θυρεοειδούς (απλή βρογχοκήλη, θυρεοειδίτιδες, αυτοάνοση θυρεοειδική νόσος, υπερθυρεοειδισμός, υποθυρεοειδισμός), θυρεοειδικά Νεοπλασμάτα, Μεταβολισμός ασβεστίου, Νοσήματα Υποφύσεως (υποφυσιακά αδενώματα, υποφυσιακή ανεπάρκεια), Νοσήματα Επινεφριδίων (σύνδρομο Cushing, νόσος Addison), Νοσήματα Ωοθηκών, Νοσήματα Όρχεων, Παιδιατρική Ενδοκρινολογία, Ενδοκρινολογία με γενετικό υπόβαθρο.

51. Νεφρολογία

Τομέας Παθολογίας

1. Διάγνωση νεφρικών παθήσεων
  - 1.1. Συνήθεις κλινικές εκδηλώσεις
  - 1.2. Εργαστηριακές μέθοδοι ελέγχου
  - 1.3. Νεφρική βιοψία
  - 1.4. Απεικονιστικές μέθοδοι
2. Σπειραματοπάθειες
  - 2.1. Οξεία σπειραματονεφρίτιδα
  - 2.2. Χρόνια σπειραματονεφρίτιδα
  - 2.3. Νεφρωσικό σύνδρομο
3. Νεφρική λιθίαση
  - 3.1. Αιτιολογία - παθογένεια
  - 3.2. Θεραπεία
4. Νεφρική ανεπάρκεια
  - 4.1. Οξεία νεφρική ανεπάρκεια
  - 4.2. Χρόνια νεφρική ανεπάρκεια
5. Μέθοδοι εξωνεφρικής κάθαρσης
  - 5.1. Αιμοκάθαρση
  - 5.2. Περιτοναϊκή κάθαρση.

52. Λοιμώξεις

Τομέας Παθολογίας

Βασικές αρχές αντιμικροβιακής χημειοθεραπείας, Πενικιλίνες και παράγωγα, επιδειξη σε Εργαστήριο Λοιμώξεων, Κεφαλοσπορίνες, Αμινογλυκοσίδες, Σουλφοναμίδες, Τετρακυκλίνες, Μακρολίδες, Νεώτερες κινολόνες, Νιτροϊμιδαζόλες, Χλωραμφενικόλη, θεραπεία χειρουργικών λοιμώξεων, Πνευμονίες, Χρόνιες λοιμώξεις αναπνευστικού, Απόστημα - Εμπύημα πνεύμονος, Φυματίωση Λοιμώξεις σε ανοσοκατασταλμένους, Λοιμώξεις ουροποιητικού και λοιπές.

53. Ρευματολογία

Τομέας Παθολογίας

Προσέγγιση ασθενούς με αρθραλγία/αρθρίτιδα
Αιτιοπαθογένεια αυτοάνοσων ρευματικών νοση-

μάτων
Οροαρνητικές αρθρίτιδες
Αγγειίτιδες
Ρευματοειδής Αρθρίτις-Βιολογικές θεραπείες
Εκφυλιστικές και Κρυσταλλογενείς αρθροπάθειες
Κριτήρια ρευματικών νοσημάτων

54. Ηλεκτροκαρδιογράφημα

Τομέας Παθολογίας

1. Βασικές γνώσεις ΗΚΓγραφίας (συχνότητα, άξονας, θέση, κ.λπ.).
2. Αποκλεισμοί και ημιαποκλεισμοί σκελών.
3. Έμφραγμα μυοκαρδίου.
4. Ισχαιμία, υπερτροφές, ηλεκτρολυτικές διαταραχές.
5. Αρρυθμίες.
6. Ασκήσεις εμπεδώσεως.

55. Φαρμακευτικά Εξανθήματα

Τομέας Παθολογίας

Εισαγωγή, Φαρμακευτικές Αντιδράσεις, Κνίδωση, Πολύμορφο Ερύθημα, Οζώδη, Ερύθημα, Τοξική Επιδερμική Νεκρόλυση, Αγγειίτιδες, Ακμοειδή, Αλωπεκίες, Διαταραχές της Μελάγχρωσης, Ερυθροδερμία, Λειχηνοειδή Φαρμακευτικός Λύκος, Φωτοδερματοπάθειες, Διάγνωση Φαρμακευτικών Εξανθημάτων.

56. Παρανεοπλασματικές Εκδηλώσεις στο Δέρμα + Αλλεργιολογία + Δερματολογία και Κλινική Ανοσολογία

Τομέας Παθολογίας

Εισαγωγή, Παρανεοπλασματικές Δερματοπάθειες, Παρανεοπλασματική Ακροκεράτωση του Bazex, Σύνδρομο του Sweet, Γυροειδές Ερύθημα του Chammel, Δερματομυοσίτις, Ερυθροδερμία.

Βασική Αλλεργιολογία:

- Ανοσιακή Απάντηση
- Ανοσολογία Αλλεργικών Παθήσεων (αντιδράσεις υπερευαισθησίας - IgE-Κύτταρα ανοσολογικής φλεγμονής - μεσολαβητές - κυτοκίνες - νευρογενής φλεγμονή).
- Στοιχεία Γενετικής - Επιδημιολογία
- Αεροβιολογία - Αλλεργιογόνα εκχυλίσματα
- In vivo - in vitro διαγνωστικές δοκιμασίες
- Φαρμακολογία Αλλεργικών Παθήσεων

Κλινική Αλλεργιολογία:

- Αλλεργική επιπεφυκίτις - ρινίτις

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

- Αλλεργικό άσθμα
- Υπερρωσινοφιλικά σύνδρομα
- Κνίδωση - Αγγειοίδημα
- Ατοπική δερματίτις
- Δερματίτις εξ επαφής - Επαγγελματικές δερματοπάθειες
- Συστηματική αναφυλαξία
- Φαρμακευτική Αλλεργία
- Τροφική Αλλεργία
- Ανοσοθεραπεία

Ανοσοδιαγνωστική στην κλινική ανοσολογία και δερματολογία:

1. Διαφοροποίηση και ενεργοποίηση Β λεμφοκυττάρων. Μέτρηση δεικτών επιφανείας Β λεμφοκυττάρων.
2. Διαφοροποίηση και ενεργοποίηση Τ λεμφοκυττάρων. Μέτρηση δεικτών επιφανείας Τ λεμφοκυττάρων.
3. Δίκτυο κυτταροκινών. Διαταραχές με κλινικές επιπτώσεις.
4. Πρωτείνες οξείας φάσης. Κλινική σημασία.
5. Ενεργοποίηση του συμπληρώματος (C). Μέτρηση παραγόντων C και εφαρμογές στην κλινική ανοσολογία και την δερματολογία.
6. Μονοκλωνικές γαμμαπάθειες. Μέθοδοι ανίχνευσης. Συσχέτιση με δερματικά νοσήματα.
7. Αντιγόνα HLA τάξης I και II. Συσχέτιση με αυτοάνοσα και δερματικά νοσήματα.
8. Οργανοειδικά και μη οργανοειδικά αυτοαντισώματα. Μοριακή μελέτη και λειτουργία των αυτοαντιγόνων.
9. Αναδιάταξη του γονιδιακού DNA. Εφαρμογές στη μελέτη λευχαιμιών - λεμφωμάτων.
10. Η αλυσιδωτή αντίδραση πολυμεράσης (PCR). Εφαρμογή στην κλινική ανοσολογία.

57. Σύγχρονη Αφροδισιολογία και AIDS

Τομέας Παθολογίας

- Εισαγωγή στα Σεξουαλικά Μεταδιδόμενα Νοσήματα (STDS)
- Επιδημιολογία
- Σύφιλις: Μείζονα σύγχρονα προβλήματα
- Γονοκοκκική και μη Γονοκοκκική ουρηθρίτιδα
- Οξυτενή κονδυλώματα. Προοπτικές και κίνδυνοι
- AIDS: από Δερματολογική και Αφροδισιολογική σκοπιά
- Έρπης Γεννητικών Οργάνων

58. Ηπατολογία

Τομέας Παθολογίας

- α) Βιολογία και βιοχημεία του ήπατος - απεικονιστικές τεχνικές: Μεταβολικές - βιοχημικές λειτουργίες του ήπατος και αξιολόγηση των διαταραχών τους, συμβολή των απεικονιστικών τεχνικών στη διάγνωση και διαφορική διάγνωση των νόσων του ήπατος και των χοληφόρων (ακτινολογικός έλεγχος -υπερηχοτομογραφία - υπολογιστική τομογραφία - μαγνητικός συντονισμός -αγγειογραφία), συμβολή της ενδοσκοπήσεως στη διάγνωση και θεραπευτική αντιμετώπιση των νόσων του ήπατος και χοληφόρων,
- β) Ιογενείς ηπατίτιδες: Οι ιοί της ηπατίτιδας και η μοριακή τους βιολογία, ορολογική διάγνωση των ιογενών ηπατιτίδων, παθογένεια και φυσική πορεία της ιογενούς ηπατοκυτταρικής βλάβης,
- γ) Ηπατοκυτταρική ανεπάρκεια: Αίτια οξείας και χρόνιας ηπατοκυτταρικής ανεπάρκειας, κλινική και παθοφυσιολογική θεώρηση της χρόνιας ηπατοκυτταρικής ανεπάρκειας, παρουσίαση περιπτώσεων,
- δ) Αυτοάνοσα νοσήματα του ήπατος: Αυτοάνοση χρόνια ηπατίτιδα, αυτοανοδηλώσεις στα νοσήματα του ήπατος,
- ε) Κοκκιωματώδεις και χωροκατακτητικές εξεργασίες του ήπατος: Ηπατοκαρκινογένεση - πρωτογενής καρκίνος του ήπατος, καλοήθεις όγκοι και κακοήθεις μεταστατικοί όγκοι του ήπατος, κοκκιωματώδεις νόσοι του ήπατος, λίπωση του ήπατος.

59. Βρογχικό Ασθμα

Τομέας Παθολογίας

Επιδημιολογία, παθογένεια, παθοφυσιολογικοί μηχανισμοί, παθολογική ανατομική, εκλυτικοί παράγοντες, ανοσοβιολογία άσθματος, κλινική εικόνα, θεραπευτική αντιμετώπιση, εκπαίδευση ασθενούς και συγγενών. (Εξετάσεις γραπτές με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής).

60. Καρκίνος Πνεύμονος

Τομέας Παθολογίας

Βιολογία καρκίνου, πρόληψη, κλινική εικόνα, παρανεοπλασματικά σύνδρομα, διάγνωση (ακτινολογικές και ραδιοϊσοτοπικές μέθοδοι, ινοβρογχοσκοπικές τεχνικές, ανοσοϊστοχημικές μέθοδοι, καρκινικοί δείκτες) θεραπευτική αντιμετώπιση (χειρουργική)

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

γική, χημειοθεραπεία, ακτινοθεραπεία, συνδυασμοί). (Εξετάσεις γραπτές με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής).

61. Επείγοντα Καρδιολογικά προβλήματα

Τομέας Παθολογίας

1. Εισαγωγή - Πνευμονικό οίδημα
2. Υπερτασική κρίση
3. Πνευμονική εμβολή-φλεβοθρόμβωση
4. Εμβολικά επεισόδια, εγκεφαλικό, περιφερικό
5. Οξεία λοιμώδης ενδοκαρδίτις
6. Υπερκοιλιακές αρρυθμίες
7. Κοιλιακές αρρυθμίες
8. Βραδυκαρδίες-Adams-Stokes
9. Οξεία περικαρδίτις - καρδιακός επιπωματισμός
10. Διαχωριστικό ανεύρυσμα
11. Καρδιογενής καταπληξία
12. Επείγουσα καρδιακή χειρουργική
13. Επανάληψη - Ανασκόπηση

62. Γαστρεντερολογία

Τομέας Παθολογίας

Σκοπός του μαθήματος

Να διδαχθούν οι φοιτητές τη διαφορική διάγνωση των συμπτωμάτων και των συνδρόμων του πεπτικού συστήματος. Η διαφορική διάγνωση βασίζεται στο ιστορικό του ασθενούς, την κλινική εξέταση και τις εργαστηριακές εξετάσεις.

Δυσφαγία. Οπισθοστερνικός καύσος. Θωρακικός πόνος μη καρδιακής αιτιολογίας. Ναυτία και έμετος. Οξύς και χρόνιος κοιλιακός πόνος. Μετεωρισμός. Σύνδρομο ευερέθιστου εντέρου. Σύνδρομο δυσαπορρόφησης. Σύνδρομα μετά γαστρεκτομή. Σύνδρομο παθολογικής ηπατικής βιοχημείας σε ασυμπτωματικό ασθενή. Ίκτερος. Ηπατοσπληνική διόγκωση. Σύνδρομο μετά χολοκυστεκτομή. Ασκίτης. Οξεία αιμορραγία από το πεπτικό σύστημα. Χρόνια λανθάνουσα (μικροσκοπική) απώλεια αίματος από το πεπτικό σύστημα. Χρόνια ορατή αποβολή αίματος με τα κόπρανα. Οξεία και χρόνια διάρροια. Δυσκοιλιότητα.

63. Διαγνωστική και Θεραπευτική Ενδοσκόπηση

Τομέας Παθολογίας

Σκοπός του μαθήματος

Να διδαχθούν οι φοιτητές τη χρησιμότητα της διαγνωστικής και θεραπευτικής ενδοσκόπησης

στα νοσήματα του πεπτικού συστήματος, τις ενδείξεις αντενδείξεις και πιθανές επιπλοκές από τις ενδοσκοπήσεις. Κάθε ενδοσκοπική τεχνική συγκρίνεται με τις αντίστοιχες διαγνωστικές ακτινολογικές και θεραπευτικές χειρουργικές μεθόδους. *Διδακτέα ύλη*

Κανόνες ιατρικής δεοντολογίας και ασφάλειας των ασθενών στις ενδοσκοπήσεις του πεπτικού συστήματος. Διαγνωστική ενδοσκόπηση του ανώτερου πεπτικού συστήματος. Ορθοσκόπηση-σιγμοειδοσκόπηση. Κολονοσκόπηση. Εντεροσκόπηση. Διαγνωστική ενδοσκοπική υπερηχοτομογραφία (EUS). Διαγνωστική ενδοσκόπηση και ενδοσκοπική θεραπεία οξείας αιμορραγίας από το πεπτικό σύστημα. Ενδοσκοπική πολυπεκτομή. Διαδερμική ενδοσκοπική γαστροστομία (PEG). Διαγνωστική και θεραπευτική ενδοσκοπική χολαγγειοπαγκρεατογραφία (ERCP). Ενδοσκοπική αφαίρεση ξένων σωμάτων. Ενδοσκοπική θεραπεία καλοήθων, νεοπλασματικών ή λειτουργικών στενώσεων του πεπτικού συστήματος. Χρωμοενδοσκόπηση πρώιμων νεοπλασματικών αλλοιώσεων και θεραπεία με εκτομή βλεννογόνου. Έντυπα ενημέρωσης και συγκατάθεσης των ασθενών και οδηγίες προετοιμασίας.

64. Καρδιοαναπνευστική Αναζωογόνηση

Τομέας Παθολογίας

- Η καρδιά. Αιμάτωση. Αρτηριοσκλήρωση. Καρδιακή προσβολή. Πρόληψη
- Αιφνίδιος καρδιακός θάνατος. Βηματοδότης.
- Βασική Υποστήριξη της ζωής σε ενήλικες. Αλγόριθμος. Θέση ανάνηψης. Απόφραξη αεραγωγού. Πνιγμονή
- Απινίδωση. Εκπαιδευτικοί στόχοι. Απινιδωτές: Χειροκίνητοι. Αυτόματοι Εξωτερικοί Εφαρμογή απινίδωσης. Βήμα προς βήμα. Ενεργοποίηση συστήματος Επείγουσας Προνοσοκομειακής Ιατρικής (ΕΠΙ).
- Απινίδωση σε ειδικές περιπτώσεις. Αλγόριθμος απινίδωσης.
- Εξειδικευμένη υποστήριξη της ζωής. Αεραγωγός και Αερισμός στην ΚΑΑ.
- Monitoring και Αναγνώριση Αρρυθμιών Βηματοδότηση
- Φάρμακα στην ΚΑΑ
- Αρρυθμίες πριν και μετά την καρδιακή ανακοπή
- Παιδιατρική αναζωογόνηση
- ΚΑΑ σε ειδικές καταστάσεις. Υποθερμία - θερμο-

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

πλασία, Πνιγμός, Δηλητηρίαση, Κύηση, Αναφυλαξία, Ηλεκτροπληξία
- Φροντίδα μετά την ΚΑΑ
- Κίνδυνοι για τον Ανανήπτη. Μετάδοση λοίμωξης. Θέματα ασφαλείας.
- Ηθικοδεοντολογικά και νομικά προβλήματα στην ΚΑΑ.
- Ομάδα ΚΑΑ στο νοσοκομείο (κωδικός μπλε)
Ενημέρωση συγγενών.

65. Γενική Ιατρική

Τομέας Παθολογίας

A. Θεωρητικό Μέρος

- Η Γενική/Οικογενειακή Ιατρική (ο νέος ορισμός της Ευρώπης, η Ευρωπαϊκή Εταιρεία Γ/Ο Ιατρικής, τα Ευρωπαϊκά Δίκτυα). Εισαγωγή στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΠΦΥ) - έννοιες - ορισμοί (2 ώρες)
- Η ταξινόμηση των νοσημάτων και καταστάσεων στη γενική ιατρική (αναφορά στο ICD10, ICP-2, Red codes)
- Πληροφοριακά συστήματα κατάλληλα για χρήση στη ΠΦΥ. Η διασύνδεση με το νοσοκομείο και η διατομειακή και διεπιστημονική συνεργασία
- Παροχή φροντίδας στον ασθενή ως ολότητα-σωματική, ψυχική. Κοινωνική διάσταση της υγείας και της αρρώστιας. Σχέση ιατρού-ασθενούς.
- Επιδημιολογία και πρόληψη λοιμωδών, χρόνιων νοσημάτων (Κ.Λ., Σ.Ν., Χ.Α.Π. κ.ά.) και κακοηθών νεοπλασιών στην Π.Φ.Υ.
- Επιδημιολογία και πρόληψη ατυχημάτων στην Π.Φ.Υ.
- Η λήψη της ορθής απόφασης στη γενική ιατρική και evidence-based general practice
- Η διασφάλιση και η αξιολόγηση της ποιότητας φροντίδας στην ΠΦΥ και στη γενική ιατρική
- Η έρευνα στη γενική ιατρική και η μελέτη της φυσικής πορείας της νόσου.

B. Πρακτική Άσκηση

Κέντρα Υγείας (Κ.Υ. Βύρωνα, Κ.Υ. Κορωπίου).

66. Κλινική Φαρμακολογία

Τομέας Παθολογίας

A' Ενότητα

Κλινική φαρμακοκινητική - Κατανομή, απορρόφηση και βιοδιαθεσιμότητα των φαρμάκων - Μεταβολικές οδοί, συστήματα μεταφοράς φαρμάκων και κλινική τους σημασία - Βασικές αρχές φαρμα-

κογενητικής-φαρμακοπρωτεωμικής - Αλληλεπιδράσεις και βιοχημικοί μηχανισμοί τοξικότητας των φαρμάκων - Φυσιολογικοί και εργαστηριακοί δείκτες δράσης φαρμάκων - Βιοαναλυτικές μέθοδοι ανάλυσης φαρμάκων και μεταβολιτών - Ποιοτικός έλεγχος Φαρμακοθεραπείας - Ανακάλυψη νέων φαρμάκων - Σχεδιασμός κλινικής εξέλιξης φαρμάκων - Κλινική ανάλυση των ανεπιθυμητών ενεργειών των φαρμάκων - Προκλινική ανάπτυξη - Ζωϊκά μοντέλα και δοκιμές φάσης I - Κλινικές Μελέτες φάσεων II-III - Μοντέλα εξελικτικής πορείας νόσου και εξομείωση κλινικών μελετών - Ρυθμιστικές παρεμβάσεις σε επίπεδο Κρατικής Αρχής.

B' Ενότητα

Ινσουλίνες - αντιδιαβητικά - υπολιπιδαιμικά - αγωγή παχυσαρκίας - φάρμακα κυκλοφορικού (αντιυπερτασικά, αντιαρρυθμικά, καρδιακής ανεπάρκειας, στεφανιαίας νόσου, περιφερικών αγγειοπαθειών) - φάρμακα αναπνευστικού - νατριουρητικά και λοιπά αγγειοδραστικά πεπτιδικά - φάρμακα λοιμώξεων - αιματολογικές παθήσεις - φαρμακευτική αγωγή στην Τρίτη ηλικία, στην εγκυμοσύνη και τη λοχεία - χημειοθεραπευτικά συμπλεγμάτων - ανοσοτροποποιητικά/ανοσοκατασταλτικά - HIV - ειδικές λοιμώξεις - παθήσεις γαστρεντερικού - ηπατικές παθήσεις - ενδοκρινολογικές - HRT - κορτικοειδή - νευροψυχιατρική αγωγή παθολογικού ασθενούς - γονιδιακή θεραπεία - ορφανά φάρμακα.

67. Κλινική και Θεραπευτική Γηριατρική

Τομέας Παθολογίας

Θεματικές Ενότητες

Φυσιολογία του γήρατος, ηλικιακές μεταβολές ιστών, οργάνων, λειτουργιών και ομοιοστασίας
Αλλαγές στην επιδημιολογία, κλινική συμπτωματολογία, σημειολογία και ανταπόκριση στη φαρμακευτική αγωγή στην Τρίτη ηλικία
Προσέγγιση και διαγνωστική προσπέλαση του γηριατρικού αρρώστου
Οι κύριες νοσολογικές οντότητες στην Τρίτη ηλικία
Η Εσωτερική Παθολογία προσαρμοσμένη στη Γηριατρική
Θεραπευτικά διλήμματα και εφαρμογή της αγωγής
Φάρμακα στην Τρίτη ηλικία

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

Γηριατρική Ογκολογία
Η μέριμνα για την ευζωία του γηριατρικού αρρώστου
Αρχές Βιοηθικής και λήψη αποφάσεων σχετικών με ψυχοσωματική επάρκεια, πνευματική ικανότητα, αυτονομία
Αρχές υγιεινής, άσκησης και αποθεραπείας του γηριατρικού αρρώστου
Η διατροφή των ηλικιωμένων, υποθρεψία, μαρasmus (frailty)
Προληπτική Ιατρική στους ηλικιωμένους
Η θέση της Χειρουργικής στη Γηριατρική
Φροντίδα και λήψη αποφάσεων προς το τέλος της ζωής - παρηγορητική θεραπεία, αντιμετώπιση πόνου, δύσπνοιας και άλλων συμπτωμάτων τελικού σταδίου
Η απόφαση για ένταξη και οι συνθήκες ζωής σε Κέντρα Θεραπείας και φροντίδας ηλικιωμένων.

68. “Ενδοκρινικές - Μεταβολικές Διαταραχές στους Βαρέως Πάσχοντες”

Τομέας Παθολογίας

Θέματα
Νευροενδοκρινολογία του stress
Φυσιολογία του άξονα “υποθάλαμος-υπόφυση-επινεφριδία”
Εκτίμηση φλοιοεπινεφριδιακής λειτουργίας στη ΜΕΘ
Νόσος Addison, σχετική φλοιοεπινεφριδιακή ανεπάρκεια
Ενδείξεις χορήγησης κορτικοειδών στη ΜΕΘ
Διαταραχές θυρεοειδούς (σύνδρομο χαμηλής T₃, T₄, TSH, μυξοιδηματικό κώμα, θυρεοτοξίκωση)
Διαταραχές γλυκόζης (υπεργλυκαιμία και stress, διαβητική κετοξέωση, υπεροσμωτικό κώμα, υπογλυκαιμία)
Εντατική ινσουλινοθεραπεία
Μεταβολική δυσλειτουργία του πνευμονικού ενδοθελίου
Διαταραχές αυξητικής ορμόνης
Νατριουρητικά πεπτιδία
Διαταραχές δεϋδροεπιανδροστερόνη - προλακτίνης
Μεταβολικές διαταραχές του λιπώδους ιστού
Άπιοις διαβήτη, απρόσφορη έκκριση αντιδιουρητικής ορμόνης
Βαζοπρεσσίνη στην ανθεκτική καταπληξία
Γαλακτική οξέωση
Ενδοκρινικές διαταραχές από κατασταλτικά -

αναλγητικά φάρμακα
Διαταραχές ασβεστίου - φωσφόρου
Υπονατριαιμία - Υπερνατριαιμία
Υπερκαλιαιμία - Υποκαλιαιμία

**69. Παθήσεις του Πεπτικού Συστήματος:
Από την Παθοφυσιολογία στην Θεραπεία
Τομέας Παθολογίας**

Ανάλυση των παθοφυσιολογικών διαταραχών των παθήσεων του πεπτικού συστήματος και αιτιολογική θεώρηση των εφαρμοζόμενων θεραπευτικών μέτρων.

**70. Καρδιακή Ανεπάρκεια
Τομέας Παθολογίας**

Κλινικός Ορισμός και Επιδημιολογία της Καρδιακής Ανεπάρκειας. Παθοφυσιολογία Καρδιακής Ανεπάρκειας (ΚΑ): μοριακή και κυτταρική βιολογία ΚΑ, βασικοί αιμοδυναμικοί νόμοι λειτουργίας του μυοκαρδίου, προφορτίο, μεταφορτίο, συσταλτικότητα, συστολική και διαστολική δυσλειτουργία της Αριστεράς Κοιλίας (ΑΚ)
Παθοφυσιολογία της αναδιαμόρφωσης της ΑΚ και του ρόλου της στην εξέλιξη της ΚΑ
Συμπαθητικό νευρικό σύστημα και ΚΑ - νευροορμονική υπόθεση
Ο ρόλος της περιφερικής κυκλοφορίας στην ΚΑ
Διάγνωση και Διαφορική διάγνωση καρδιακής ανεπάρκειας
Κλινικά κριτήρια για τη διάγνωση της ΚΑ και κλινική εικόνα αριστεράς και δεξιάς ΚΑ
Κλινική εξέταση ασθενούς με ΚΑ, συμπτώματα και φυσικά σημεία και συσχέτισή τους με τα αιμοδυναμικά ευρήματα. Κλινική και αιμοδυναμική σημασία της ηπατοσφαγιτιδικής παλινδρόμησης
Στεφανιαία νόσος,μυοκαρδιοπάθειες, βαλβιδοπάθειες και ΚΑ, Δεξιά ΚΑ, από την υπέρταση στην ΚΑ ΚΑ με υψηλό όγκο παλμού
Παρακλινικές εξετάσεις: ΗΚΓ, Α/φία θώρακος, υπέρηχοι, μαγνητική τομογραφία και άλλα απεικονιστικά μέσα, δοκιμασίες κοπώσεως, στεφανιογραφία, δεξιός καθετηριασμός, βιοψία, βιοχημικοί δείκτες
Φαρμακολογική και μη θεραπεία της ΚΑ
Πρόγνωση ΚΑ
Ο ρόλος ενός οργανωμένου προγράμματος αντιμετώπισης της ΚΑ
Ο ρόλος του ιατρού πρωτοβάθμιας φροντίδας στην αντιμετώπιση της ΚΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

71. Τεκμηριωμένη Ιατρική

Τομέας Παθολογίας

1. Γενικές αρχές Τεκμηριωμένης Ιατρικής
2. Χρήση διαγνωστικών tests για τον καθορισμό διαγνωστικών πιθανοτήτων
3. Ανάλυση Ιατρικών Αποφάσεων
4. Καθορισμός ορίων διαγνωστικών εξετάσεων και Θεραπευτική προσέγγιση
5. Ανάλυση κόστους αποτελεσματικότητας
6. Διαρκής ενημέρωση από την Ιατρική Βιβλιογραφία - Αναζήτηση πληροφοριών για ιατρικούς σκοπούς στο Medline - Αναζήτηση πληροφοριών στο Internet
7. Αξιολόγηση της αξιοπιστίας μιας μελέτης
8. Οδηγός για μελέτες που αναφέρονται σε Διαγνωστικά Tests
9. Οδηγός για μελέτες που αναφέρονται σε Θεραπευτικές Παρεμβάσεις
10. Οδηγός για μελέτες που αναφέρονται σε δείκτες και παραμέτρους Πρόγνωσης
11. Εμπειρισιακή Αξιολόγηση Βιβλιογραφίας: Ανασκοπήσεις και Μετα-αναλύσεις και αναλύσεις Κόστους - Αποτελεσματικότητα
12. Εμπειρισιακή Αξιολόγηση Βιβλιογραφίας: Οδηγίες Κοινής Αποδοχής (Consensus Guidelines) και λήψης ιατρικών αποφάσεων
13. Η θέση της Τεκμηριωμένης Ιατρικής στην εκπαίδευση και στην καθημερινή άσκηση της ιατρικής. Γενικότερη επιστημολογική προσέγγιση της απόκτησης ιατρικών γνώσεων.

72. Ηλεκτροφυσιολογία - Αρρυθμίες,

Διάγνωση κα Θεραπεία

Τομέας Παθολογίας

1. Εισαγωγή

Φυσιολογική ηλεκτρική δραστηριότητα της καρδιάς
Μηχανισμοί αρρυθμιών
Διαγνωστικά εργαλεία: ΗΚΓ, Holter, Ηλεκτροφυσιολογική Μελέτη

2. Βραδυαρρυθμίες I

Δυσλειτουργία φλεβοκόμβου. Σύνδρομο βραδυκαρδίας-ταχυκαρδίας.

Διάγνωση, αντιμετώπιση. Βηματοδότηση.

3. Βραδυαρρυθμίες II

Διαταραχές κολποκοιλιακής αγωγής

Αναπλ. Καθηγητής Ε. Ηλιοδρομίτης

4. Υπερκοιλιακές ταχυκαρδίες I

Μηχανισμοί ταχυκαρδιών

Φλεβοκομβική ταχυκαρδία. Κολπική μαρμαρυγή, κολπικός πτερυγισμός, κολπική ταχυκαρδία. Συντηρητική και επεμβατική αντιμετώπιση.

5. Υπερκοιλιακές ταχυκαρδίες II

Παροξυσμικές ταχυκαρδίες επανεισόδου: ταχυκαρδία επανεισόδου στον κολποκοιλιακό κόμβο, ταχυκαρδία επανεισόδου λόγω παραπληρωματικού δεματίου, σύνδρομο WPW. Διάγνωση, συντηρητική αντιμετώπιση, ηλεκτρική κατάλυση.

6. Κοιλιακές ταχυκαρδίες I

Κοιλιακές ταχυκαρδίες σε οργανική καρδιοπάθεια. Αντιμετώπιση: φαρμακευτική, εμφυτευόμενοι απινιδωτές.

7. Κοιλιακές ταχυκαρδίες II

Ειδικές μορφές κοιλιακής ταχυκαρδίας: Torsades de Pointes, σύνδρομο μακρού QT, σύνδρομο Brugada.

Κοιλιακές ταχυκαρδίες χωρίς οργανικό υπόστρωμα.

8. Βηματοδότηση

Ενδείξεις, τύποι βηματοδότησης, προγραμματισμός των συσκευών.

9. Εμφυτευόμενοι απινιδωτές

Ενδείξεις, τύποι απινιδωτών, προγραμματισμός των συσκευών.

Αναπλ. Καθηγητής Ε. Ηλιοδρομίτης

10. Συγκοπή

Αίτιο, διερεύνηση, θεραπεία.

11. Αιφνίδιος καρδιακός θάνατος, καρδιοαναπνευστική ανάνηψη

Αίτια αιφνίδιου καρδιακού θανάτου, στοιχειώδης και ουσιαστική καρδιοαναπνευστική ανάνηψη.

12. Επανάληψη των βασικότερων σημείων

73. Επεμβατική καρδιολογία

A) Θεωρητικό μέρος (σύνολο ωρών 24)

- Στεφανιαία Νόσος (ώρες 2)

Η αθηροσκλήρωση για τον επεμβατικό καρδιολόγο: η ευάλωτη πλάκα

Μη αθηρωσκληρωτικές ασθένειες της στεφανιαίας κυκλοφορίας

Πρόληψη

- Βασικές αρχές του καρδιακού καθετηριασμού (ώρες 2)

Ενδείξεις καρδιακού καθετηριασμού και στεφανιογραφίας σε ασθενείς με σταθερή στηθάγχη

Αιμοδυναμικά: δεξιός και αριστερός καρδιακός καθετηριασμός

Μετα-επεμβατική φροντίδα

Ανατομία των στεφανιαίων αγγείων και παραλ-

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

<p>λαγές Μυοκαρδιακή αιματική ροή «Μυοκαρδιακό blush», εκτίμηση του σπασμού των στεφανιαίων αρτηριών</p> <ul style="list-style-type: none"> - Φαρμακολογία (ώρες 2) Θρομβολυτικά, αντιπηκτικά Αιμοπεταλιακή λειτουργία και από του στόματος αντιαιμοπεταλιακή θεραπεία Αντι-ισχαιμικοί παράγοντες Αγγειοσπαστικά και αγγειοδιασταλτικά Συνειδητή απομόνωση στις επεμβατικές διεργασίες Υπολιπιδαιμικά και δευτερογενή πρόληψη μετά την επέμβαση - Αρχές αγγειογραφικής απεικόνισης (ώρες 2) Ψηφιακή αγγειογραφία και DICOM standart Ακτινοπροστασία στο αιμοδυναμικό εργαστήριο Αρχές των ακτίνων Χ: κίνδυνοι και ασφάλεια Η άποψη του επεμβατικού Ακτονόλογου/Η άποψη του Ακτινοφυσικού - Επεμβατικές τεχνικές (ώρες 2) Ενδείξεις, οδηγίες και αποτελέσματα των διαδερμικών στεφανιαίων παρεμβάσεων (PCI) Αγγειοπλαστική με μπαλόνι (μηχανισμοί-επιπλοκές) Επιλογή και χρήση του βασικού εξοπλισμού: καθετήρες οδηγοί, σύρματα, μπαλόνια Αγγειακή πρόσβαση και διαδερμική επέμβαση Διαβητικοί ασθενείς Οδηγίες για αγγειογραφία σε ασθενείς που παίρνουν μετφορμίνη - Στεφανιαία Stents - Επενδεδυμένα Stents (ώρες 2) Ενδείξεις των Stent και ανασκόπηση συγκριτικών μελετών Ειδικοί προβληματισμοί στην επέμβαση: κόστος και αποτελέσματα - Διαδερμική βαλβιδοπλαστική (ώρες 2) Ενδείξεις και τεχνικές διαδερμικής βαλβιδοπλαστικής στην μιτροειδή, αορτική και πνευμονική βαλβίδα - Ασταθής στηθάγχη / Οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου (ώρες 2) Σύγχρονη διαχείριση της ασταθούς στηθάγχης και του οξέως εμφράγματος του μυοκαρδίου χωρίς ανάρταση του ST Διαστρωμάτωση κινδύνου / Θεραπεία Σύγχρονη διαχείριση του οξέως εμφράγματος 	<p>του μυοκαρδίου με ανάρταση του ST Σύγκριση θρομβόλυσης με πρωτογενείς επεμβάσεις Αγγειογραφική εκτίμηση των στεφανιαίων αγγείων κατά τις επεμβάσεις</p> <ul style="list-style-type: none"> - Καρδιογενές shock (ώρες 2) Διαχείριση του καρδιογενούς shock μετά από ισχαιμία ή έμφραγμα Ενδοαορτικό μπαλόνι - Νόσος πολλαπλών αγγείων-στρατηγική για την επιτυχία (ώρες 2) (CTO/Bifurcation/Patients with prior CABG) Τεχνική προσπέλασης για ειδικές συνθήκες (IVUS/ FFR/CVR/Rotablator/Ostial lesion Cutting Balloon) Διαχείριση επιπλοκών από επεμβάσεις στα στεφανιαία (No Reflow φαινόμενο, οξεία θρόμβωση) Λήψη απόφασης: αγγειοπλαστική ή αορτοστεφανιαία παράκαμψη ή φαρμακευτική αγωγή Επιλογή περιστατικού: προκαθορισμένος κίνδυνος, οφέλη, εναλλακτικές στρατηγικές, ειδικές κλινικές ομάδες: νεφροπαθείς, γυναίκες, ασθενείς με νευρολογικό πρόβλημα Αγγειακή πρόσβαση και διαχείριση της αιμορραγίας, αιματώματος, σχετικές τεχνικές Επεμβατική αντιμετώπιση συγγενών ανωμαλιών (ASD, PFO) - Ηλεκτροφυσιολογικός έλεγχος (ώρες 2) Αμφικοιλιακή βηματοδότηση/Απινιδωτές - Ανασκόπηση των καταξιωμένων και αναδυόμενων τεχνικών στην επεμβατική καρδιολογία (ώρες 2) Θερμογραφία Ενδαγγειακό υπερηχογράφημα (IVUS) Σύρμα Excimer Laser Coronary Angioplasty για χρόνιες αποφράξεις Αγγειακή βραχυθεραπεία Θρομβεκτομή και τεχνικές προφύλαξης από εμβολές Γονιδιακή θεραπεία The cutting balloon Διαδερμική μυοκαρδιακή αναγέννηση κυττάρων <p>B. Πρακτική άσκηση στο αιμοδυναμικό εργαστήριο (σύνολο ωρών: 4)</p> <p>74. Προληπτική Καρδιολογία Τομέας Χειρουργικής</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πρωτογενής και δευτερογενής πρόληψη της καρδιαγγειακής νόσου
--	---

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

- Έρευνα και επιδημιολογικές μελέτες στον χώρο της προληπτικής καρδιολογίας
- Καθιερωμένοι παράγοντες κινδύνου
  1. Κάπνισμα
  2. Αρτηριακή υπέρταση
  3. Διαταραχές των λιπιδίων
  4. Σακχαρώδης διαβήτης
  5. Νόσος παχυσαρκίας
- Νεότεροι παράγοντες
- Καρδιαγγειακός κίνδυνος (score κινδύνου) και μέθοδοι εκτίμησης του: γενικός πληθυσμός και εξατομικευση
- Οργάνωση και λειτουργία του ιατρείου της προληπτικής καρδιολογίας στην Π.Φ.Υ. και σε νοσοκομειακούς σχηματισμούς
- Εργαστηριακός και κλινικός έλεγχος στην προληπτική καρδιολογία
- Προγράμματα ενημέρωσης του πληθυσμού (σεμινάρια, εκπαίδευση, οργάνωση ιατρείων, στρατηγική)

75. Χειρουργική Χειρός - Μικροχειρουργική

Τομέας Χειρουργικής

1. Το χέρι, εισαγωγή
2. Κατασκευή (ανατομική, λειτουργική, τοπογραφική χειρουργική, φυσιολογία κινήσεων χεριού) και λειτουργία χεριού.
3. Κλινική εξέταση, εκτίμηση λειτουργίας χεριού.
4. Γενικές αρχές αντιμετώπισης του τραυματισμένου χεριού, βασικές χειρουργικές τεχνικές, προσπελάσεις, επίδεση χεριού.
5. Αναισθησία σε χειρουργικές επεμβάσεις στο χέρι.
6. Κατάγματα-εξάρθρωμα στο χέρι.
7. Διατομές εκτεινόντων τενόντων στο χέρι.
8. Διατομές καμπτήρων τενόντων στο χέρι.
9. Τραυματισμοί αγγείων στο χέρι, ακρωτηριασμοί, επανασυγκολλήσεις χεριών και δακτύλων, μικροχειρουργική.
10. Αντιμετώπιση δερματικών και ιστικών ελλειμμάτων στο χέρι, εγκαύματα.
11. Μικτές κακώσεις στο χέρι, εκτίμηση, αξιολόγηση.
12. Μικτές κακώσεις στο χέρι, αντιμετώπιση.
13. Διατομές περιφερικών νεύρων στο χέρι.
14. Τενοντομεταθέσεις στο χέρι.
15. Αθλητικές κακώσεις στο χέρι, σύνδρομα υπέρχρησης.

16. Φλεγμονές στο χέρι.
17. Όγκοι στο χέρι.
18. Νόσος του Dupuytren.
19. Το αρθρικό χέρι, διαφορική διάγνωση.
20. Ρευματοειδές χέρι, χειρουργική αποκατάσταση.
21. Συγγενείς ανωμαλίες στο χέρι.
22. Σύνδρομα συμπίεσης περιφερικών νεύρων στο χέρι.
23. Κακώσεις βραχιονίου πλέγματος.
24. Τετραπληγικό χέρι.
25. Φυσιοθεραπεία στο χέρι, βασικές αρχές & αποκατάσταση. Νάρθηκες.
26. Τεχνητά μέλη, ακρωτηριασμοί χεριών-άνω άκρων.
Προθέσεις, τεχνητά χέρια, μυοηλεκτρικό (ηλεκτρονικό) χέρι.
27. Χειρουργική αποκατάσταση αντίχειρα.
28. Ψυχολογική επιβάρυνση και κοινωνική επίπτωση ασθενών με τραυματισμένο χέρι.
29. Δερματοπάθειες στο χέρι, αντενδείξεις χειρουργικής θεραπείας.
30. Βλάβες χεριών από ηλεκτρικό ρεύμα και από ακτινοβολία. Εγκαύματα, κρουοπαγήματα στο χέρι.
31. Το χέρι στις διάφορες παθήσεις και συστηματικά νοσήματα.
32. Αλγοδυστροφικό σύνδρομο στο χέρι.
33. Στατιστικά στοιχεία για τα ατυχήματα στο χέρι. Το μέγεθος του προβλήματος.
34. Το χέρι στην τέχνη.
35. Το χέρι στην καθημερινή ζωή των λαών.
36. Βιβλιογραφικά δεδομένα, αναζήτηση πληροφοριών, οι υπολογιστές στη χειρουργική του χεριού.
37. Η εκπαίδευση στη χειρουργική του χεριού-μικροχειρουργική.
38. Προβολή βιντεοταινιών, συζήτηση.
39. Επίλογος, συμπεράσματα.

76. Αρθρίτιδες

Τομέας Χειρουργικής

Εισαγωγή, ταξινόμηση, επιδημιολογία και παθοφυσιολογία αρθρίτιδων.
Κλινικές εκδηλώσεις. Συντηρητική θεραπεία αρθρίτιδων. Χειρουργική θεραπεία (αρθροπλαστικές και οστεοτομίες). Αρθρίτιδες σπονδυλικής στήλης. Μετατραυματική αρθρίτις. Σηπτική αρθρίτις. Ρευ-

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

ματοειδής αρθρίτις.

77. Μεταβολικά Νοσήματα Οστών

Τομέας Χειρουργικής

Μικροκατασκευή των οστών. Φυσιολογία του οστίτη ιστού. Οστική ανακατασκευή. Μεταβολικά νοσήματα της παιδικής ηλικίας Υπερπαραθυρεοειδισμός - Οστεοπόρωση - Νόσος Paget- Νεφρική οστεοδυστροφία (αιτιολογία, παθοφυσιολογία, κλινική εικόνα, διάγνωση και θεραπεία).

78. Άμεση Αντιμετώπιση Πολυτραυματία

Τομέας Χειρουργικής

1. Εντατική παρακολούθηση (Monitoring),
2. Θεραπευτική τακτική στην αντιμετώπιση των διαταραχών της ομοιοστάσεως,
3. Περιεγχειρητικές διαταραχές της Αναπνευστικής Λειτουργίας (ενήλικων - παιδων - νεογνών),
4. Καρδιακή ανακοπή,
5. Καταπληξία (Ολιγαϊμική - Σηπτική - Καρδιογενής),
6. Οξεία μετεγχειρητική νεφρική ανεπάρκεια,
7. Προγνωστικοί δείκτες σε βαρεία πάσχοντες,
8. Ολική παρεντερική διατροφή (αποκατάσταση ενεργειακών ελλειμμάτων),
9. Ειδικά προβλήματα σηπτικών αρρώστων,
10. Πνευμονική Εμβολή.

79. Ειδικά Προβλήματα - Οφθαλμολογία

Τομέας Χειρουργικής

Εξεταστικές μέθοδοι Οφθαλμολογίας. Επείγοντα Οφθαλμολογικά Προβλήματα. Οφθαλμολογικές Χειρουργικές επεμβάσεις. Laser στην Οφθαλμολογία.

80. Όγκοι Κεφαλής και Τραχήλου (ΩΡΛ)

Τομέας Χειρουργικής

Γενικά περί καρκίνου της κεφαλής και του τραχήλου (επιδημιολογία, παράγοντες που ενοχοποιούνται, ιστοπαθολογία). Εξέταση του πάσχοντος (ιστορικό, κλινική εξέταση, ειδικές εξετάσεις). Σχεδιασμός της θεραπείας. Χειρουργική αντιμετώπιση. Διατροφή. Καρκίνος της ρινός και των παραρινίων κόλπων. Καρκίνος του χείλους και της στοματικής κοιλότητας. Καρκίνος του στοματοφάρυγγα. Καρκίνος του ρινοφάρυγγα. Καρκίνος του υποφάρυγγα και της τραχηλικής μοίρας του οισοφάγου. Καρκίνος του λάρυγγα. Καρκίνος του τραχή-

λου. Καρκίνος των σιελογόνων αδένων. Καρκίνος του αυτιού. Καρκίνος του θυρεοειδούς αδένα.

81. Χειρουργικές Λοιμώξεις και Οξεία Προβλήματα Κοιλίας

Τομέας Χειρουργικής

Μετεγχειρητικές λοιμώξεις (προφύλαξη - αντιμετώπιση). Σηπτικό shock. Σύνδρομο έκπτωσης ζωτικών οργάνων. Περιτονίτιδα - Αποστήματα. Νεκρωτικές φλεγμονές μαλακών μορίων.

82. Ανδρική Υπογονιμότητα - Σεξουαλική Ανεπάρκεια

Τομέας Χειρουργικής

Αιτιολογία στειρότητας. Έλεγχος στειρότητας, σπερμοδιάγραμμα. Βιοψία, ιστολογική διάσταση της στειρότητας, θεραπεία της στειρότητας. Ανικανότητα.

83. Λιθίαση Ουροποιητικού - Αποφρακτικές Ουροπάθειες + Χειρουργικές Μέθοδοι Αποκατάστασης των Ουροφόρων Οδών

Τομέας Χειρουργικής

Αιτιολογία και παθογένεια λιθιάσεως. Τύποι λιθιάσεως. Κλινική εικόνα, εργαστηριακός έλεγχος και διάγνωση λιθιάσεως. Αποφρακτικές ουροπάθειες (συγγενείς - επίκτητες).

Σύνδρομο πυελοουρητικής συμβολής. Χειρουργική αποκατάσταση των ανωμαλιών της τρίτης μοίρας του ουρητήρα και της κυστεοουρητικής συμβολής. Συστήματα ουρήθρας, ουρηθροπλαστική. Κυστεοκολπικά συρίγγια - χειρουργική αποκατάσταση. Τραυματικές κακώσεις ουρητήρα - χειρουργική αποκατάσταση.

84. Καταπληξία (Shock)

Τομέας Χειρουργικής

- Ιστορική αναδρομή
- Παθοφυσιολογία-Διαίρεση
- Νευρογενές
- Ολιγαϊμικό-Τραυματικό
- Καρδιογενές
- Αλλεργικό
- Σηπτικό

85. Μεταμοσχεύσεις Οργάνων και Ιστών

Τομέας Χειρουργικής

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

- Εισαγωγή -Ιστορική Ανασκόπηση
- Ανοσοβιολογία μεταμοσχεύσεων
- Μεταμόσχευση μυελού των οστών
- Λήψη οργάνων
- Μεταμόσχευση νεφρού
- Μεταμόσχευση παγκρέατος
- Μεταμόσχευση ήπατος
- Μεταμόσχευση εντέρου
- Μεταμόσχευση καρδιάς - πνευμόνων
- Λοιμώξεις στις Μεταμοσχεύσεις
- Ξενομεταμόσχευση - Χιμαιρισμός

86. Νευροχειρουργική

Τομέας Χειρουργικής

Ιστορία της Νευροχειρουργικής. Νευροχειρουργική εξέταση, εργαστηριακές μέθοδοι στη Νευροχειρουργική. Κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις. Ενδοεγκεφαλικά αιματώματα - τραυματικά και αυτόματα. Όγκοι του εγκεφάλου: προέλευση, ταξινόμηση, κλινική εικόνα, διάγνωση, θεραπεία. Γενετική Νευροχειρουργική. Αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια μη αιμορραγικά. Εκφυλιστικές και τραυματικές παθήσεις της σπονδυλικής στήλης. Όγκοι σπονδυλικής στήλης. Υδροκέφαλος, συγγενείς ανωμαλίες, φλεγμονές. Πόνος και Νευροχειρουργική. Στερεοτακτική και Λειτουργική Νευροχειρουργική. Νέες εξελίξεις στη Νευροχειρουργική

87. Πλαστική Χειρουργική

Τομέας Χειρουργικής

Ορισμός γνωστικού αντικείμενου - Ιστορική αναδρομή

Το τραύμα και ο τρόπος αντιμετώπισης

Μεταμόσχευση ιστών

Κρημνοί - Ορισμός, ταξινόμηση, ενδείξεις

Ειδικές τεχνικές στην Πλαστική Χειρουργική (Μικροχειρουργική, Laser, Λιπτοαναρρόφηση)

Υποκατάστατα του δέρματος - Ενθέματα

Όγκοι του δέρματος

Σημειολογία τραυμάτων και όγκων κεφαλής και τραχήλου

Η εγκαυματική νόσος I

Η εγκαυματική νόσος II

Ο μαστός

Παθήσεις του κορμού (κατακλίσεις, αποκατάσταση κοιλιακών τοιχωμάτων

Χειρουργική θεραπεία των συγγενών ανωμαλιών

Το χέρι I (ανατομία, κλινική εξέταση)

Το χέρι II (τραύμα, επανασυγκολήσεις, Dupuytren, αποκατάσταση)

Αισθητική χειρουργική

88. Πειραματική Χειρουργική

Τομέας Χειρουργικής

Εισαγωγή στη Πειραματική Χειρουργική. Ιστορική αναδρομή

Ζωικά πρότυπα. Η αξία τους στην Ιατροβιολογική Έρευνα - Εναλλακτικές με Νομοθεσία - Προστασία ζωικών προτύπων

Ζωο-ανθρωπο-νόσοι. Ασφάλεια των εργαζομένων.

Σχεδιασμός Ερευνητικού Πρωτοκόλλου. Επιλογή

ζωικού προτύπου. Αναισθησία, Χειρουργικοί Χειρισμοί, αναλγησία ζωικών προτύπων

Οίκος πειραματοζώων: Εγκαταστάσεις, συνθήκες

περιβάλλοντος, υγιεινή, προσωπικό.

Από το ζωικό πρότυπο στη Κλινική πράξη

Μετρήσεις βιοχημικών και αιμοδυναμικών παραμέτρων στο ζωικό πρότυπο.

Ευθανασία

Πρακτική άσκηση (χειρισμός, αιμοληψία, αναισθησία μικρών ζωικών προτύπων)

Πρακτική άσκηση (χειρισμός, αιμοληψία, αναισθησία μεγάλων ζωικών προτύπων.

89. Αντιμετώπιση Καλοήθους και Κακοήθους

Πόνου. Ανακουφιστική και παρηγορητική

αντιμετώπιση ασθενών τελικού σταδίου.

Τομέας Χειρουργικής

Εισαγωγή. Ο πόνος ως πρόβλημα δημόσιας υγείας.

Επιδημιολογία, κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις. Ορισμός πόνου. Έρευνα πόνου, προβλήματα ηθικής και δεοντολογίας. Ανακούφιση πόνου και ευθανασία σε τελικά στάδια ανίατης νόσου. Σωματική και ψυχολογική εξάρτηση, ανοχή από τη χρήση οπιοειδών φαρμάκων. Φυσιολογία του πόνου: υποδοχείς πόνου, οδοί πόνου, νευρομεταβιβαστές. Προσωπικές, οικογενειακές, πολιτισμικές και οικονομικές επιδράσεις πάνω στην αντίληψη του πόνου. Κλινικά σύνδρομα πόνου. Αξιολόγηση του πόνου βάσει ερωτηματολογίου, οπτικής κλίμακας και ψυχομετρικών δοκιμασιών. Θεραπεία του πόνου. Ο οξύς μετεγχειρητικός πόνος. Ο καρκινικός πόνος. Κλινικές και Κέντρα πόνου.

90. Αναισθησιολογία

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

Τομέας Χειρουργικής

Μηχάνημα και συστήματα αναισθησίας
Κλινικές μετρήσεις και Monitoring.
Ενδοφλέβια αναισθητικά και ηρεμιστικά φάρμακα.
Εισπνεόμενα αναισθητικά - Τοπικά αναισθητικά.
Αποκλειστές νευρομυϊκής σύναψης (μυοχαλαρωτικά).
Οπιοειδή.
Άλλα αναλγητικά και φάρμακα που δρουν στο ΚΝΣ
Περιεγχειρητική διαχείριση υγρών και ηλεκτρολυτών.
“Μεταγγίσεις αίματος”.
Προεγχειρητική εκτίμηση και προετοιμασία.
Έλεγχος του Αεραγωγού.
Περιεγχειρητικές επιπλοκές και αναισθησία.
Αναισθησία και αναπνευστικό σύστημα.
Αναισθησία σε ασθενείς με στεφανιαία νόσο ή βαλβιδοπάθεια.
Μαιευτική αναλγησία και αναισθησία.
Αναισθησία και ήπαρ - Αναισθησία και νεφρός.
Αναισθησία σε εξωτερικούς ασθενείς.
Περιοχική αναισθησία.
Μονάδα Μεταναισθητικής φροντίδας.
Βασική και εξειδικευμένη καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση.
Θεραπεία οξέος πόνου - Θεραπεία του χρόνιου πόνου.

91. Αγγειοχειρουργική

Τομέας Χειρουργικής

1. Κλινικός έλεγχος και η σημασία τους στη διάγνωση των αγγειακών παθήσεων,
2. Αναίμακτοι διαγνωστικές μέθοδοι,
3. Θρομβώσεις και διαταραχές πήξεως,
4. Αγγειογραφίες,
5. Αξονική Τομογραφία στην Αγγειοκλή,
6. Υπερηχογραφία στην Αγγειοχειρουργική,
7. Ραδιοϊσότοπα στην Αγγειοχειρουργική,
8. Βασικά αξιώματα αγγειοχειρουργικών επεμβάσεων και αρτηρ. Υποκατάστατα,
9. Φλεβ. Παθήσεις (κίρσοι, πνευμ. Εμβολή),
10. Οξεία απόφραξη αρτηρίας,
11. Χρόνια ισχαιμία των άκρων,
12. Εξωκρ. Εγκεφαλική ισχαιμία,
13. Κακώσεις των αγγείων,
14. Στεφανιαία νόσος,
15. Ανευρύσματα,

16. Λεμφοοιδήματα,
17. Πολυεστιακή αθηρωματική νόσος. Διαγνωστική και χειρουργική τακτική.

92. Χειρουργική Θώρακος - Καρδιάς

Τομέας Χειρουργικής

1. Ιστορία Χειρουργικής θώρακος. Παθολογική Φυσιολογία της αναπνοής. Προεγχειρητική αξιολόγηση θωρακοχειρουργικού ασθενούς.
2. Κακώσεις θώρακος.
3. Παθήσεις θωρακικού τοιχώματος, διαφράγματος και τραχείας. Συγγενείς, Φλεγμονώδεις και εκφυλιστικές παθήσεις πνεύμονος.
4. Καλοήθεις και κακοήθεις όγκοι του πνεύμονος.
5. Παθήσεις οισοφάγου.
6. Παθήσεις μεσοθωρακίου. Βαρεία μυασθένεια.
7. Εξωσωματική κυκλοφορία.
8. Παθήσεις καρδιακών βαλβίδων.
9. Στεφανιαία νόσος.
10. Παθήσεις περικαρδίου - Όγκοι του μυοκαρδίου - Βηματοδότηση της καρδιάς, Παθήσεις της θωρακικής αορτής.
11. Συγγενείς καρδιοπάθειες.
12. Μεταμόσχευση καρδιάς και πνευμόνων.

93. Παθήσεις Μαστού

Τομέας Χειρουργικής

ΒΑΣΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ: Ανατομία, Φυσιολογία. Ορμονική Λειτουργία Μαζικού Αδένα. Κυτταρολογία, Παθολογική Ανατομική.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ: Ιστορικό, Αυτοεξέταση, Κλινική εξέταση. Παράγοντες Κινδύνου. Γενετική - Κληρονομικότητα, Οικογενής Καρκίνος.

Πρόληψη, Πληθυσμιακός έλεγχος, Κανόνες Μαστογραφίας.

ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΑ ΜΕΣΑ: Μαστογραφία, Υπερηχογράφημα, Νέες Τεχνικές απεικόνισης. Παρακέντηση με λεπτή βελόνη, Κατευθυνόμενες στερεοτακτικά παρακεντήσεις και βιοψίες.

ΚΑΛΟΗΘΕΙΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ: Μασταλγία, Κύστεις, Εκκρίματα θηλής, Φλεγμονές, Απώστηματα, Καλοήθεις όγκοι. Σχέση Καλοήθειας - Καρκίνου.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΜΑΣΤΟΥ: Παθολογοανατομική ταξινόμηση, Σταδιοποίηση.

Ειδικές κλινικές μορφές π.χ. Φλεγμονώδης, Paget's κλπ. Μη διηθητικός Καρκίνος.

Ορμονικοί υποδοχείς και άλλοι βιολογικοί δείκτες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

Χειρουργική Αντιμετώπιση - Είδη και ενδείξεις, Νέες τεχνικές, Ενδείξεις Ακτινοθεραπείας.
Συστηματική θεραπεία: Χημειοθεραπεία, Ορμονοθεραπεία Παρακολούθηση καρκινοπαθών.
Διάγνωση και αντιμετώπιση Μεταστάσεων,
Ψυχολογική υποστήριξη.
Εγχειρήσεις αποκαταστάσεως - Πλαστική Χειρουργική.

94. Αθλητιατρική

Τομέας Χειρουργικής

Εισαγωγή

Η αθλητιατρική επιστήμη στο κατώφλι του 21ου αιώνα

1. Βασικές αρχές κινητικότητας
  - A. Μυϊκός έλεγχος της κίνησης - σκελετικός μυς και άσκηση
  - B. Νευρικός έλεγχος της κίνησης
  - Γ. Νευρομυϊκές προσαρμογές στην προπόνηση δύναμης
2. Καρδιοαναπνευστική λειτουργία και αθλητική επίδοση
  - A. Καρδιοαγγειακός έλεγχος κατά την άσκηση
  - B. Αναπνευστική ρύθμιση κατά την άσκηση
  - Γ. Καρδιοαναπνευστικές προσαρμογές κατά την προπόνηση
3. Μεταβολισμός και άσκηση
  - A. Βασικό ενεργειακό σύστημα
  - B. Μεταβολικές προσαρμογές από την προπόνηση
  - Γ. Ορμονικές ρυθμίσεις κατά την άσκηση
4. Αθλητική επίδοση
  - A. Εκτίμηση της προπόνησης
  - B. Βασικές αρχές υπερπροπόνησης (over training)
  - Γ. Διατροφή και συμπληρώματα
  - Δ. Απόδοση, εργογενή συμπληρώματα και φάρμακα
5. Ίδανικό σωματικό βάρος και απόδοση
  - A. Αξιολόγηση σωματικής δομής
  - B. Σωματότυπος και απόδοση
6. Περιβαλλοντολογική επίδραση στην απόδοση
Συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες και άσκηση
  1. Παιδί και άσκηση
    - A. Ανάπτυξη και εξέλιξη των ιστών
    - B. Αθλητική απόδοση και παιδί
    - Γ. Προπόνηση στην παιδική ηλικία
  2. Ηλικιωμένος και άσκηση
    - A. Αθλητική απόδοση

- B. Αλλαγές στην κινητική απόδοση με την ηλικία
  - Γ. Αλλαγές στην καρδιοαναπνευστική απόδοση με την ηλικία
  - Δ. Περιβαλλοντολογική επιβάρυνση και ηλικία
  - Ε. Προπόνηση στην τρίτη ηλικία
3. Γυναίκα και άσκηση
    - A. Δομή και σωματική σύνθεση
    - B. Άμεσες απαντήσεις στην άσκηση
    - Γ. Φυσιολογικές προσαρμογές στην προπόνηση
    - Δ. Αθλητική ικανότητα
- Φυσική δραστηριότητα για υγεία και απόδοση*
1. Χορήγηση άσκησης για φυσική απόδοση και υγεία
    - A. Ιατρική αξιολόγηση
    - B. Χορήγηση άσκησης
    - Γ. Παρακολούθηση και καταγραφή της έντασης
    - Δ. Πρόγραμμα άσκησης-άθλησης
    - Ε. Άσκηση και αποκατάσταση σε άτομα με ειδικές ανάγκες

2. Παχυσαρκία και άσκηση

3. Διαβήτης και άσκηση

4. Καρδιοαγγειακές παθήσεις και φυσική δραστηριότητα

Λειτουργική αξιολόγηση του αθλητή

1. Ανθρωπομετρική αξιολόγηση στην αθλητιατρική
2. Αξιολόγηση της μυϊκής λειτουργίας
3. Αξιολόγηση της αναπνευστικής λειτουργίας
4. Εκτίμηση της καρδιακής ικανότητας
5. Αξιολόγηση ενεργειακού μεταβολισμού
6. Εκτίμηση του νευρομυϊκού συντονισμού
7. Αξιολόγηση της λειτουργίας του νευρικού συστήματος

Doping

1. Παιδαγωγικές, κοινωνικές, ηθικές και ψυχολογικές πλευρές του doping
2. Φαρμακολογική δράση και παρενέργειες

Αθλητικές κακώσεις μαλακών μορίων

1. Μυϊκός πόνος
2. Μυϊκές κακώσεις
3. Τενοντικές κακώσεις
4. Κακώσεις υπερφόρτωσης (υπέρχρησης)
5. Παιδιατρικές αθλητικές κακώσεις

Αποκατάσταση αθλητικών κακώσεων

1. Η εμβιομηχανική και η φυσιολογική βάση της αποκατάστασης
2. Λειτουργική αποκατάσταση - Η έννοια της κι-

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

- νητικής αλυσίδας
- 3. Οι βασικές αρχές της θεραπευτικής άσκησης
- 4. Η επιστροφή του αθλητή στην αγωνιστική δραστηριότητα

95. Στοματο-Γναθο-Προσωπική Χειρουργική

Τομέας Χειρουργικής

Η Στοματική και Γναθοπροσωπική Χειρουργική είναι η μόνη ειδικότητα, που απαιτεί σχεδόν σε όλη την Ευρώπη δύο πτυχία (Ιατρικής και Οδοντιατρικής) και σχετικά πρόσφατα θεσμοθετήθηκε αυτό και στην Ελλάδα (ΦΕΚ Α. 195 273/2001). Ταυτόχρονα νομοθετήθηκε η διευκόλυνση για τη λήψη του δεύτερου πτυχίου, οπότε προς τούτο μπορεί να αποτελέσει μια πολύ καλή επιλογή για ειδικότητα, δεδομένου ότι δεν έχει προς το παρόν αναμονή.

Η Στοματική και Γναθοπροσωπική Χειρουργική περιλαμβάνει την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων, ώστε ο ειδικός να είναι σε θέση να διαγιγνώσκει και να αντιμετωπίζει τις συνήθεις, αλλά και σπανιότερες παθολογικές καταστάσεις που αφορούν στη στοματική κοιλότητα, τις γνάθους και το πρόσωπο, καθώς και τις τυχούσες επεκτάσεις τους στην κεφαλή και στον τράχηλο.

Με δεδομένο ότι το μεγαλύτερο μέρος του οστικού υπόβαθρου του προσώπου αποτελείται από τις γνάθους, γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι η ειδικότητα αυτή περιλαμβάνει τη χειρουργική του προσώπου στο πλήρες εύρος της.

Ανάμεσα στα επιμέρους κεφάλαια ιδιαίτερη θέση κατέχουν:

1. η τραυματιολογία του σπλαχνικού κρανίου,
2. οι νεοπλασίες της περιοχής του προσώπου, γνάθων, στόματος,
3. οι δυσμορφίες, αλλά και
4. οι γενετικές δυσπλασίες

Από την ευρήτητα των νοσολογικών καταστάσεων του προσώπου θα δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα μόνον στα σημεία εκείνα που ενδιαφέρουν τον μη ειδικό και θα προβληματίσουν ευρύτατα τους μελλοντικούς συναδέλφους - φοιτητές μας στην καθημερινή ενασχόλησή τους, είτε στο αγροτικό ιατρείο, είτε στην εφημερία του Νοσοκομείου.

Στόχος θα είναι να κατορθωθεί να μεταδοθούν με απλό τρόπο βασικές αρχές αντιμετώπισης των νοσολογικών καταστάσεων που εντοπίζονται στο πρόσωπο, στις γνάθους και στο στόμα, που θα είναι χρήσιμες για όλη την επαγγελματική σταδιο-

δρομία των νέων γιατρών μας, όποια ειδικότητα και αν ασκούν.

96. Νεότερα Δεδομένα στη Διάγνωση και Χειρουργική Αντιμετώπιση των Όγκων του Ουροποιητικού Συστήματος του Άρρενος

Τομέας Χειρουργικής

Ca νεφρού, Ca προστάτου, Ca κύστεως, Ca όρχεων.

97. Λάπαρο-Ενδοσκοπική Χειρουργική

Τομέας Χειρουργικής

1. Ιστορία της Λαπαροσκοπικής Χειρουργικής
2. Βασικές Αρχές Λαπαροσκοπικής Χειρουργικής
3. Εκπαίδευση στην Λαπαροσκοπική Χειρουργική
4. Φυσιολογία της Λαπαροσκόπησης
5. Επιπλοκές Λαπαροσκοπικής Χειρουργικής
6. Διαγνωστική Λαπαροσκοπική Χειρουργική
7. Λαπαροσκοπική Σταδιοποίηση Κακοηθειών του Γαστρεντερικού Συστήματος
8. Λαπαροσκοπική Χειρουργική των Κηλών του Κοιλιακού Τοιχώματος
9. Λαπαροσκοπική Χειρουργική των Εξωηπατικών Χοληφόρων (Χολοκυστεκτομή - Διερεύνηση Χοληδόχου Πόρου)
10. ERCP
11. Λαπαροσκοπική Χειρουργική του Στομάχου
12. Λαπαροσκοπική Χειρουργική του Παχέως Εντέρου
13. Λαπαροσκοπική Σπληνεκτομή
14. Λαπαροσκοπική Επινεφριδεκτομή
15. Λαπαροσκοπική Χειρουργική στην Ουρολογία
16. Λαπαροσκοπική Χειρουργική στην Γυναικολογία
17. Αρχές Θωρακοσκοπικής Χειρουργικής
18. Το Μέλλον της Λαπαροσκοπικής Χειρουργικής
19. "Ρομποτική" Χειρουργική και Τηλεχειρουργική

98. Ογκολογία II (Χειρουργική)

Τομέας Χειρουργικής

1. Βασικές αρχές χειρουργικής ογκολογίας 1
2. Μοριακή βιολογία στη χειρουργική ογκολογία Κληρονομούμενο καρκίνοι 2
3. Λαπαροενδοσκόπηση στη χειρουργική ογκολογία
4. Καρκίνος μαστού 2
5. Γυναικολογικός καρκίνος, 2
6. Καρκίνος κεφαλής - τραχήλου 2

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

7. Καρκίνος πνεύμονας - υπεζωκότος 2
8. Καρκίνος γαστρεντερικού συστήματος
Οισοφάγος - στόμαχος
Λεπτό - παχύ έντερο
Ήπαρ - πάγκρεας - χοληφόρα 6
9. Καρκίνος ουροποιητικού 2
10. Νεοπλάσματα οπισθοπεριτοναϊκού χώρου 1
11. Όγκοι ΚΝΣ. 2
12. Μελάνωμα-δέρμα-μαλακά μόρια 2
13. Μεταστατική χειρουργική νόσος 1

99. Επανορθωτική Ορθοπαιδική Χειρουργική των Ενηλίκων

Τομέας Χειρουργικής

1. Ιστορία της χειρουργικής του ισχίου και γόνατος
2. Ανατομία του ισχίου και του γόνατος
3. Εμβριολογική και κινηματική του κάτω άκρου
4. Βιοϋλικά εμφυτεύματα: α) κεραμικά, β) πολυαιθυλένιο, γ) μέταλλα, δ) ακρυλικό τσιμέντο, ε) στήριξη εμφυτευμάτων με τσιμέντο ή με οστεοενσωμάτωση
5. Τριβολογία και ιστική αντίδραση σε προϊόντα φθοράς
6. Παθολογία ισχίου και γόνατος
7. Εναλλακτικές λύσεις εκτός αρθροπλαστικής
8. Ολική αρθροπλαστική ισχίου (ενδείξεις, τύποι, προσπελάσεις, μέθοδοι, αποτελέσματα)
9. Ολική αρθροπλαστική γόνατος (ενδείξεις, τύποι, προσπελάσεις, μέθοδοι, αποτελέσματα)
10. Επιπλοκές αρθροπλαστικών και η αντιμετώπισή τους
11. Αναθεώρηση ολικών αρθροπλαστικών ισχίου και γόνατος

100. Παιδοορθοπαιδική

Τομέας Χειρουργικής

1. Χαρακτηριστικά του ανώριμου σκελετού - αρχές
2. Κατάγματα άνω άκρου στα παιδιά
3. Κατάγματα κάτω άκρου στα παιδιά
4. Παθήσεις του παιδικού ισχίου
5. Οστεοχονδρίτιδες
6. Γωνιώδεις και στροφικές παραμορφώσεις στα παιδιά
7. Παθήσεις της σπονδυλικής στήλης στα παιδιά
8. Νευρομυϊκές παθήσεις στα παιδιά
9. Συγγενείς παθήσεις

10. Νεοπλάσματα μυοσκελετικού στα παιδιά
11. Οστεομυελίτιδα-σηπτική αρθρίτιδα

101. Κλινική Νευρωτολογία και Ακουσολογία

Τομέας Χειρουργικής

Βασικές επιστήμες

1. Μηχανική του μέσου ωτός
2. Νευροφυσιολογία - παθοφυσιολογία της ακοής
3. Νευροφυσιολογία - παθοφυσιολογία της ισορροπίας

Κλινική εξέταση και εργαστηριακός έλεγχος

4. Αξιολόγηση αυτόματου νυσταγμού - έλεγχος εγκεφαλικών συζυγιών - δοκιμασία θέσεως
5. Ακοομετρία - τυμπανομετρία - ακουστικά προκλητά δυναμικά - ωτοακουστικές εκπομπές
6. Νυσταγμογραφία - αιθουσαία μυογενής δυναμικά - ισορροπομετρία

Αιθουσαίες παθήσεις

7. Καλοήθης νυσταγμός θέσεως - αιθουσαία νευροσίτις
8. Νόσος Meniere - ακουστικό νευρίνωμα
9. Άλλες περιφερικές και κεντρικές αιθουσαίες παθήσεις

Θεραπευτική αντιμετώπιση

10. Φαρμακευτική αγωγή - αιθουσαία ανταπόκριση
11. Χειρισμοί επανατοποθέτησης ωτοκονίας

Χειρουργική θεραπεία

Παιδιατρική ακουσολογία

13. Γενικά περί παιδικής βαρηκοΐας
14. Διαγνωστική προσέγγιση του βαρήκοου παιδιού
15. Θεραπευτική αντιμετώπιση (ακουστικά βαρηκοΐας - κοχλιακά εμφυτεύματα)

102. Παιδιατρική Γαστρεντερολογία

Τομέας Υγείας Μητέρας-Παιδιού

1. Η ανάπτυξη του γαστρεντερικού συστήματος - ήπατος και παγκρέατος
2. Παθήσεις του πεπτικού και αντιμετώπιση: α) οισοφάγος, β) στόμαχος, γ) έντερο, δ) ήπαρ και χοληφόρα, ε) πάγκρεας.
3. Διαγνωστικές μέθοδοι των παθήσεων του πεπτικού.
4. Θεραπευτική αντιμετώπιση παθήσεων πεπτικού: α) πεπτικό και φάρμακα, β) χειρουργική θεραπεία. Διδάσκουσα: Ε. Ρώμα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

103. Γενετική του Ανθρώπου

Τομέας Υγείας Μητέρας-Παιδιού

Βασικές αρχές Γενετικής του ανθρώπου, σταθμοί στην ανάπτυξη της Γενετικής, Μενδελειος κληρονομικότητα, δομή DNA, μονογονιδιακά νοσήματα, χρωμοσωμικές ανωμαλίες, πολυπαραγοντικά νοσήματα. Μέθοδος μελέτης μονογονιδιακών νοσημάτων. Μοριακή Γενετική. Κλινική εικόνα και εργαστηριακή διερεύνηση των συνηθέστερων μονογονιδιακών νοσημάτων. Μέθοδος μελέτης χρωμοσωμικών ανωμαλιών (κυτταρογενετική, μοριακή κυτταρογενετική, (FISH). Μεταβολικά νοσήματα. Γενετικά νοσήματα τα οποία δεν ακολουθούν Μενδελειο κληρονομικότητα (μιτοχονδρικά νοσήματα, μονογονεϊκή δισωμία, γονιδιακή αποτύπωση). Γενετική και νεοπλασία, επίκτητες χρωμοσωμικές ανωμαλίες, ογκογονίδια. Προγεννητικός έλεγχος. Πρόγραμμα ανάλυσης του ανθρώπινου γονιδιώματος. Γενετική καθοδήγηση.

104. Ατυχήματα και Δηλητηριάσεις στα Παιδιά

Τομέας Υγείας Μητέρας-Παιδιού

Αίτια και επιδημιολογία ατυχημάτων στην παιδική ηλικία. Τροχαία ατυχήματα. Ατυχήματα στο σπίτι. Εγκαύματα. Ηλεκτροπληξία. Δείγματα εντόμων. Πνιγμός. Κατάποση και εισρόφηση ξένων σωμάτων. Σύνδρομο αιφνιδίου βρεφικού θανάτου. Δηλητηριάσεις από γεωργικά φάρμακα. Δηλητηρίαση με αντιπυρετικά, ηρεμιστικά και άλλα φάρμακα. Δηλητηριάσεις από φυτά και χημικές ουσίες. Οργάνωση και λειτουργία κέντρου δηλητηριάσεων. Η συμβολή του τοξικολογικού εργαστηρίου στη διάγνωση των δηλητηριάσεων. Πρώτες βοήθειες σε ατυχήματα. Αντιδοτα. Νοσηλευτικά προβλήματα παιδιών με ατύχημα.

105. Κύηση Υψηλού Κινδύνου + Προγεννητικός Έλεγχος

Τομέας Υγείας Μητέρας - Παιδιού

Εισαγωγικά στοιχεία. Βιοχημικές παράμετροι στις κύσεις υψηλού κινδύνου. Υπέρηχοι στις κύσεις υψηλού κινδύνου. Το νεογνό στις κύσεις υψηλού κινδύνου. Διαβήτης και κύηση. Τοξαιμία της κύησης. Πολύδυμη κύηση. Καρδιοπάθειες και κύηση. Τοξαιμία της κύησης. Συμπεράσματα. Γενικά περί προγεννητικού ελέγχου. Η λήψη εμβρυϊκού αίματος στην προγεννητική διάγνωση. Η αμνιοπα-

ρακέντηση στην προγεννητική διάγνωση. Η λήψη τροφοβλαστικού ιστού στην προγεννητική διάγνωση του 1ου τριμήνου. Προγεννητική διάγνωση ανωμαλιών γαστρεντερικού, ουροποιητικού, κεντρικού νευρικού συστήματος. Προγεννητική διάγνωση σκελετικών ανωμαλιών. Βιοχημικοί και βιοφυσικοί δείκτες. Ευαισθητοποίηση Rh-προγεννητική εκτίμηση και θεραπεία. Ενδείξεις προγεννητικού ελέγχου. Γενετικές συμβουλές. Μεθοδολογία προγεννητικού ελέγχου. Μελέτη τροφοβλάστης. Κυτταρολογική και ενζυμική μελέτη αμνιακού υγρού. Χρωμοσωμικές ανωμαλίες.

106. Παιδική - Εφηβική Γυναικολογία και Οικογενειακός Προγραμματισμός

Τομέας Υγείας Μητέρας-Παιδιού

Ανατομία - Φυσιολογία γεν. οργάνων στο κορίτσι. Ιστορικό - Γυναικολογική εξέταση. Φλεγμονές γεννητικών οργάνων. Διαταραχές της περιόδου στην εφηβεία. Ερμαφροδιτισμός - Διαταραχές του φύλου. Συγγενείς ανωμαλίες γεννητικών οργάνων. Χρωματοσωματικές ανωμαλίες - Γοναδική δυσγενεσία. Το σύνδρομο της Διαιθλοστολιβεστρούλης. Όγκοι του γεννητικού συστήματος στο κορίτσι. Υπερτρίχωση στην εφηβεία. Σεξουαλική δραστηριότητα στην εφηβεία - κύηση - έκτρωση - αντισύλληψη.

Διαταραχές της ήβης. Σεξουαλική διαπαιδαγώγηση εφήβων. Στους παρακολουθούντες διανέμεται το σύγγραμμα "Νεογνική, Παιδική και Εφηβική Γυναικολογία". Ανατομία - Φυσιολογία γυναίκας. Μηχανισμός σύλληψης - εμφύτευσης. Τρόποι αντισύλληψης στη γυναίκα. Τρόποι αντισύλληψης στον άνδρα. Τρόποι στειροποίησης στη γυναίκα. Διακοπή εγκυμοσύνης - επιπλοκές.

107. Παιδική και Εφηβική Ενδοκρινολογία

Τομέας Υγείας Μητέρας-Παιδιού

Η φυσιολογία του υποθαλαμουποφυσιακού άξονα. Φυσιολογική σωματική ανάπτυξη. Παράγοντες που την επηρεάζουν. Διαταραχές της ανάπτυξης. Ο ρόλος της αυξητικής ορμόνης στην αντιμετώπιση του χαμηλού αναστήματος. Η φυσιολογική εξέλιξη του γεννητικού συστήματος. Το μωρό με αμφίβολα έξω γεννητικά όργανα. Εφηβική ανάπτυξη. Πρόωρη εφηβεία. Καθυστερημένη εφηβεία. Υπερτρίχωση. Διαταραχές εμμήνου κύ-

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

σεως. Ψυχολογικά προβλήματα του παιδιού με χαμηλό ανάστημα ή διαταραχές της εφηβείας. Η φυσιολογική λειτουργία των επινεφριδίων. Διαταραχές (συγγενής υπερπλασία, Σύνδρομο Cushing, διαταραχές της έκκρισης αλδοστερόνης). Διαταραχές του μεταβολισμού του ασβεστίου, θυρεοειδής: φυσιολογία και παθολογία. (Υποθυρεοειδισμός, υπερθυρεοειδισμός). Ψυχοσεξουαλική κατεύθυνση. Νεώτερες απόψεις. Νεανικός Σακχαρώδης Διαβήτης. Ιδιαιτερότητες στην αντιμετώπιση του εφήβου σε Σακχαρώδη Διαβήτη.

108. Παιδιατρική Ογκολογία

Τομέας Υγείας Μητέρας-Παιδιού

Οξείες λευχαιμίες της παιδικής ηλικίας, Χρόνιες λευχαιμίες, Λεμφώματα, Ιστιοκυττώσεις, Συμπαγείς όγκοι, Όγκοι ΚΝΣ.

109. Ενδοκρινολογία της Μαιευτικής και Γυναικολογίας

Τομέας Υγείας Μητέρας-Παιδιού

Το μάθημα έχει ως εκπαιδευτικό στόχο την ανάπτυξη σε βάθος του αντικειμένου της Ενδοκρινολογίας και των Μεταβολικών Παθήσεων στα σημεία που άπτονται της Παθολογίας της Μαιευτικής και Γυναικολογίας.

- Φυσιολογία του Υποθάλαμο-Υποφύσεο-Ωθητικού άξονα. Καταμήνιος κύκλος της γυναίκας.
- Βιοχημεία πρωτεϊνικών και στεροειδικών ορμονών. Εργαστηριακοί προσδιορισμοί.
- Αδρεναρχή - Εφηβαρχή.
- Ενδοκρινολογία της κύησης. Έμβρυο - Μητρική Μονάδα
- Σακχαρώδης Διαβήτης και Κύηση
- Κλιμακτήριος - Νευροενδοκρινολογία της Εμμηνόπαυσης
- Θεραπευτική προσέγγιση της εμμηνόπαυσης
- Διαταραχές του κύκλου. Αμηνόρροιες
- Θυρεοειδοπάθειες στην γυναίκα
- Επινεφριδικός υπερανδρογονισμός
- Θυρεοειδοπάθειες στη γυναίκα
- Επινεφρικός υπερανδρογονισμός
- Συγγενής υπερπλασία των επινεφριδίων
- Σύνδρομο Πολυκυστικών Ωοθηκών PCOS)
- Ο Υποθάλαμο-Υποφύσεο-Επινεφριδικός άξονας στη γυναίκα. Stress
- Ενδοκρινικές διαταραχές και αυτοάνοσα νοσήματα

- Υποθαλαμο-Υποφυσεϊκά αίτια ενδοκρινικών παθήσεων στη γυναίκα
- Διφορούμενο φύλο
- Ενδομήτρια καθυστέρηση ανάπτυξης (I.U.G.R.)

110. Παιδιατρική Νευρολογία

Τομέας Υγείας Μητέρας-Παιδιού

α) θεωρητικά μαθήματα

- Διάπλωση και ανάπτυξη του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος
  - Ψυχοκινητική εξέλιξη του βρέφους
  - Νευρολογική εξέταση του βρέφους και του παιδιού
  - Εγκεφαλικές δυσγενεσίες
  - Νευροδερματικά νοσήματα
  - Εγκεφαλική παράλυση
  - Νοητική καθυστέρηση
  - Επιληψία και πυρετικοί σπασμοί
  - Νευρομυϊκά νοσήματα
  - Λοιμώξεις του ΚΝΣ
  - Όγκοι του ΚΝΣ
  - Αταξία
  - Εκφυλιστικά νοσήματα ΚΝΣ
- β) Πρακτική άσκηση στην Κλινική

111. Παιδιατρική Αλλεργιολογία και Κλινική Ανοσολογία

Τομέας Υγείας Μητέρας-Παιδιού

α) θεωρητικά μαθήματα

- Βασικές αρχές αλλεργικών παθήσεων
- Κλινικές οντότητες (άσθμα, ρινίτιδα, ατοπική δερματίτιδα, γαστρεντερική αλλεργία, αναφυλαξία)
- Διαγνωστική προσπέλαση, θεραπεία, Πρόληψη
- Βασικές αρχές ανοσοανεπαρκειών και διαγνωστική προσπέλαση
- Κλινικές οντότητες (ποιοτικές διαταραχές πολυμορφοπύρηνων, πρωτοπαθείς ανοσοανεπαρκειές Τα & Β λεμφοκυττάρων).

β) Πρακτική άσκηση στην Κλινική, στο Εξωτερικό Αλλεργιολογικό Ιατρείο και στο Ανοσολογικό Εργαστήριο.

112. Παιδιατρικές Λοιμώξεις

Τομέας Υγείας Μητέρας-Παιδιού

Παθογένεια και επιδημιολογία λοιμώξεων.

- Ανοσολογική ανταπόκριση στις λοιμώξεις εμβρύου-νεογνού-παιδιού. Λοιμώξεις εμβρύου και

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

νεογνού (συγγενείς και περιγεννητικές λοιμώξεις). Μικροβιακές λοιμώξεις: ανώτερου και κατώτερου αναπνευστικού, κεντρικού νευρικού συστήματος.

- Μικροβιακές λοιμώξεις: ουροποιητικού - γαστρεντερικού, άλλων συστημάτων (δέρματος, μαλακών μορίων, οστών, αρθρώσεων, κυκλοφορικού).
  - Φυματίωση
  - Συνήθεις ιογενείς λοιμώξεις: ιλαρά, ανεμοϋλογία, ερυθρά, παρωτίτιδα, έρπης απλός, γρίπη, ηπατίτιδα Α, Β, C, λοιμώξεις: εχινόκοκκος, λεισμάνια, τοξόπλασμα, εντερικά παράσιτα, λοιμώξεις από *Candida* κρυπτόκοκκο, ασπέργιλο.
  - Νοσοκομειακές λοιμώξεις: ορισμός, επίπτωση, ενδημικές, επιδημικές, πρόληψη νοσοκομειακών λοιμώξεων.
  - Αρχές αντιμικροβιακής χημειοθεραπείας.
  - Βασικές ομάδες αντιβιοτικών.
- Πρόληψη λοιμώξεων: εμβολιασμοί
- Εργαστηριακές μέθοδοι για τη διάγνωση των λοιμώξεων: Gram χρώση, καλλιέργειες, αντιβιογράμμα, ορολογικές μέθοδοι.
  - Μοριακές μέθοδοι διάγνωσης λοιμώξεων.

113. Γυναικολογική Ογκολογία

Τομέας Υγείας Μητέρας-Παιδιού

Περί γυναικολογικού καρκίνου. Screening γυναικολογικού καρκίνου. Βιολογικοί δείκτες (Tumor markers). Ογκογονίδια. Προδιηθητικές βλάβες κόλπου και τραχήλου μήτρας. Διηθητικός καρκίνος τραχήλου μήτρας. Τροφολαστική νόσος. Καρκίνος σώματος μήτρας. Καρκίνος ωοθηκών. Καρκίνος αιδίου. Καρκίνος μαστού. Χημειοθεραπεία και ακτινοθεραπεία στον γυναικολογικό καρκίνο. Παθολογοανατομικοί χαρακτήρες καρκίνου.

114. Ανάπτυξη και Συμπεριφορά Παιδιού και Εφήβου

Τομέας Υγείας Μητέρας-Παιδιού

Το μάθημα περιλαμβάνει τους βασικούς αναπτυξιακούς στόχους από τη γέννηση έως και την ενηλικίωση, καθώς και την αναμενόμενη συμπεριφορά, τις παραλλαγές και τις διαταραχές αυτής (Developmental and Behavioral Pediatrics). Οι φοιτητές θα έρθουν σε επαφή με διαταραχές που συχνά παραμελούνται και διαφεύγουν της διάγνωσης λόγω της πολυμορφίας και ατυπίας τους, αλλά και της ελ-

λειμματικής εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης των ιατρών (π.χ. σύνδρομο διάσπασης προσοχής-υπερκινητικότητας, φάσμα της αυτιστικής συμπεριφοράς, προβλήματα λόγου, προσαρμογής, επικοινωνίας, κ.λ.π.). Θα δοθεί έμφαση στην ανάπτυξη της σεξουαλικότητας σε κάθε αναπτυξιακό στάδιο, καθώς και στις εκδηλώσεις μετά από κακοποίηση. Συχνές εκδηλώσεις άγχους, σχολικής φοβίας και καταθλιπτικού συναισθήματος, καθώς και απλοί τρόποι αντιμετώπισης θα συζητηθούν. Σωματικά συμπτώματα και νοσήματα που συχνά έχουν και ψυχολογική παράμετρο θα αναλυθούν. Θα τονιστεί ο ρόλος του περιβάλλοντος (οικογένεια, παιδικός σταθμός, σχολείο, συνομηλικοί) στην ενίσχυση της προσωπικότητας παιδιού και εφήβου, στην εκδήλωση παθολογίας και στην αντιμετώπιση των παραπάνω δυσκολιών. Ακόμη θα παρουσιαστούν τα ψυχομετρικά εργαλεία-τεστ που χρησιμοποιούνται και μπορούν με εύκολο και ασφαλή τρόπο να οδηγήσουν σε συμπεράσματα. Στόχος είναι η κατανόηση του τρόπου αντιμετώπισης μικρών παιδιών και εφήβων, αλλά και γενικότερα των ασθενών ως ένα ψυχοσωματικό σύνολο.

115. Εισαγωγή στις Κλινικές Νευροεπιστήμες (Κλινική Νευροβιολογία και Νευροφυσιολογία)

Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής-Ψυχιατρικής- Νευρολογίας

Σκοπός του μαθήματος είναι η προσέγγιση του νευρολογικού νοσήματος από την άποψη των βασικών επιστημών και η διδασκαλία των κυρίαρχων μηχανισμών νευρωνικής εκφύλισης από γενετική, βιοχημική και ανοσολογική άποψη.

Συγκεκριμένα στο προτεινόμενο πρόγραμμα αναλύονται βασικοί παθογενετικοί μηχανισμοί εν σχέσει προς: α) Νευροπαθολογία, β) Μυοπαθολογία, γ) Νευρογενετική, δ) Νευροανοσολογία, ε) Νευροφυσιολογία, στ) Νευροχημεία, σύμφωνα άλλωστε με τα γνωστικά αντικείμενα διδασκόντων μελών ΔΕΗ.

Στη διδασκαλία περιλαμβάνεται και η εξοικείωση των φοιτητών με μεθόδους βασικών επιστημών από την άποψη επίδειξης των κυριότερων χρησιμοποιούμενων τεχνικών ρουτίνας του νευροβιολογικού εργαστηρίου της Κλινικής.

Αναλυτικότερα τα επιμέρους διδασκόμενα αντικείμενα έχουν ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

Νευροπαθολογία

1) Άνοιες

- Νόσος Alzheimer: Νευρωνική εκφύλιση και ο ρόλος του αμυλοειδούς
- Σπογγώδεις εγκεφαλοπάθειες: Ο ρόλος των πρωτεϊνών

2) Νεοπλασματικές εξεργασίες νευρικού ιστού

Μυοπαθολογία

- Μυοπάθειες: Μηχανισμοί μυϊκής εκφύλισης
- Φλεγμονώδεις μυοπάθειες: ο ρόλος των κυτταρικών και χημικών παραγόντων του ανοσολογικού συστήματος

Νευρογενετική

1. Μοριακή γενετική προσπέλαση
2. Γενετικά νοσήματα Νευρικού Συστήματος, Μιτοχονδριακά νοσήματα

3. Κλινική Νευρολογία και μοριακή γενετική

Νευροανοσολογία

1. Εισαγωγή στην Νευροανοσολογία (κυτταρικοί και χημικοί παράγοντες)
2. Σκλήρυνση κατά Πλάκας (νόσος κυρίως εκ Τ-κυττάρων)
3. Ανοσολογικές νευροπάθειες - Μυασθένεια (νοσήματα προκαλούμενα κυρίως εξ αντισωμάτων)
4. Παρανεοπλασματικά σύνδρομα (φαινόμενα μοριακής μίμησης και χημική ανοσία)

Νευροφυσιολογία-Νευροχημεία

1. Υποδοχείς του ΚΝΣ και νοσήματα
  - εξωπυραμιδικό σύστημα και νόσος Parkinson
  - μηχανισμοί επιληπτογένεσης
2. Νευροφυσιολογική προσέγγιση περιφερικού νευρικού συστήματος
3. Γνωσιακές λειτουργίες και βασικές επιστήμες

Εργαστηριακή εξοικείωση φοιτητών (επίδειξη εργαστηριακών τεχνικών)

1. Απομόνωση DNA
2. Αλυσιδωτή αντίδραση της DNA-πολυμεράσης (PCR)
3. Ηλεκτροφόρηση πρωτεϊνών και συστήματα αποκάθαρσης πρωτεϊνών (Western-blot)
4. Βιοψία νεύρου, μυός
5. HPLC
6. ELISA, TLC (Thin Layer Chromatography)
7. Κυτταρική Νευροφυσιολογία (Patch Clump)
8. Κυτταροκαλλιέργειες

116. Νευροεπιστήμες και Συμπεριφορά

Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής-Ψυχιατρικής- Νευρολογίας

1. Φυλογενετική και εξελικτική διαφοροποίηση της ανθρώπινης συμπεριφοράς
2. Το νευροβιολογικό υπόστρωμα της συμπεριφοράς
3. Νευρομεταβιβαστικά συστήματα/μηχανισμοί πλαστικότητας του εγκεφάλου και συμπεριφορά
4. Νευροχημική βάση των ψυχικών διαταραχών και μηχανισμοί δράσης των ψυχοφαρμάκων
5. Ο ρόλος των γονιδίων στην ανάπτυξη/γήρανση του εγκεφάλου και την αιτιοπαθογένεια των ψυχικών διαταραχών
6. Ανώτερες νοητικές λειτουργίες και συναίσθημα: συμβολή των νευροεπιστημών
7. Συμβολή της λειτουργικής νευροανατομίας και των απεικονιστικών τεχνικών στη μελέτη των ψυχικών διαταραχών
8. Συμβολή των νευροεπιστημών στην κατανόηση των διαταραχών πρόσληψης τροφής και της αυτοκαταστροφικής-βίαιης συμπεριφοράς
9. Ψυχοφυσιολογία εγρήγορης/ύπνου και συνακόλουθη προσέγγιση των ψυχικών διαταραχών
10. Συμμετοχή βιολογικών παραγόντων στην αιτιοπαθογένεια της ουσιοεξάρτησης

117. Εφαρμογές του Βιοψυχοκοινωνικού Προτύπου στην Καθημερινή Ιατρική Πράξη

Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής Ψυχιατρικής - Νευρολογίας

1. Το βιοψυχοκοινωνικό πρότυπο στην Ιατρική
2. Ιατρική: η επιστήμη και η τέχνη της ίασης
3. Επικοινωνία ιατρικού κόσμου και ασθενή
4. Ο δύσκολος ασθενής στο Γενικό Νοσοκομείο
5. Εφαρμοσμένη ψυχαναλυτική γνώση στην Ιατρική
6. Πρόληψη στην ψυχιατρική υγεία και στίγμα
7. Ψυχικό τραύμα
8. Γυναίκα ασθενής
9. Το παιδί ασθενής
10. Ο ηλικιωμένος ασθενείς
11. Ιδιαιτερότητες του σεξουαλικού ιστορικού
12. Ο ασθενής με ουσιοεξάρτηση
13. Ψυχοσωματική: Γενικές αρχές
14. Ψυχοσωματική: Ειδικά ζητήματα

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

118. Παιδοψυχιατρική

Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής - Ψυχιατρικής, Νευρολογίας

1. Ομαλή ψυχολογική ανάπτυξη του παιδιού με έμφαση στη συναισθηματική και ψυχοκοινωνική πλευρά
2. Ταξινόμηση στην Παιδοψυχιατρική
3. Διαγνωστική αξιολόγηση στην Παιδοψυχιατρική
4. Συναισθηματικές διαταραχές-Αυτοκτονικότητα
5. Διάχυτες διαταραχές της ανάπτυξης
6. Διαταραχή ελλειμματικής προσοχής-υπερκινητικότητας
7. Διαταραχές διαγωγής-Παραπρωματικότητα
8. Νοητική υστέρηση
9. Διαταραχή ταυτότητας φύλου
10. Μαθησιακές διαταραχές
11. Χρήση ουσιών στην εφηβεία
12. Ψυχοφαρμακολογία σε παιδιά και εφήβους
13. Ψυχώσεις σε παιδιά και εφήβους
14. Διαζύγιο και παιδί
15. Κακοποίηση-παραμέληση παιδιού
16. Αγχώδεις διαταραχές
17. Σχολική φοβία-Σχολική άρνηση
18. Ψυχοδυναμική ψυχοθεραπεία παιδιών και εφήβων
19. Γνωσιακές-συμπεριφορικές θεραπείες
20. Οικογενειακή ψυχοθεραπεία
21. Οργάνωση παιδοψυχιατρικών υπηρεσιών

119. Υπηρεσίες Υγείας

Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής-Ψυχιατρικής, Νευρολογίας

Χαρακτηριστικά των υπηρεσιών υγείας (Υ.Υ.)

Σχεδιασμός Υ.Υ.

Οργάνωση Υ.Υ.

Πρωτοβάθμια φροντίδα Υγείας

Νοσοκομειακή Περίθαλψη

Αξιολόγηση Υ.Υ.

Εξασφάλιση Ποιότητας Υ.Υ.

Διοίκηση Υ.Υ.

Συστήματα υγείας διεθνώς

Γενικές αρχές οικονομίας της υγείας

Μορφές χρηματοδότησης Υ.Υ.

Ιστορική εξέλιξη των Υ.Υ. στην Ελλάδα

ΕΣΥ-ΠΦΥ

ΕΣΥ-νοσοκομεία

Ασφαλιστικές παροχές Υ.Υ.

Ιδιωτικός τομέας Υ.Υ.

Συμπεράσματα

120. Υγιεινή και Επιδημιολογία στο Χώρο του Νοσοκομείου

Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής, Ψυχιατρικής - Νευρολογίας

1. Η αξία της εφαρμοσμένης Επιδημιολογίας στην πρόληψη των νοσοκομειακών λοιμώξεων.
2. Πηγές και οδοί μετάδοσης των νοσοκομειακών λοιμώξεων. Ενδημικές και επιδημικές νοσοκομειακές λοιμώξεις.
3. Συστήματα καταγραφής και παρακολούθησης (surveillance) των νοσοκομειακών λοιμώξεων. Ο ρόλος των Επιτροπών ελέγχου Νοσοκομειακών Λοιμώξεων.
4. Συστήματα καταγραφής και παρακολούθησης (surveillance) της αντοχής των μικροβίων στα αντιβιοτικά στο νοσοκομείο.
5. Η συμβουλή του Μικροβιολογικού Εργαστηρίου στην έγκαιρη ανίχνευση και αποτελεσματική αντιμετώπιση των ενδημικών και επιδημικών νοσοκομειακών λοιμώξεων.
6. Η κλινική και επιδημιολογική σημασία της άμεσης κατά Gram χρώσης.
7. Η σημασία του πλυσίματος των χεριών και της ορθής χρήσης γαντιών στην πρόληψη της μετάδοσης από άτομο σε άτομο των νοσοκομειακών λοιμώξεων.
8. Οδηγίες πρόληψης της μετάδοσης στο νοσοκομείο νοσημάτων μεταδιδόμενων με αίμα και βιολογικά υγρά.
9. Οδηγίες πρόληψης της μετάδοσης στο νοσοκομείο νοσημάτων μεταδιδόμενων με άμεση ή έμμεση επαφή (μετάδοση βακτηρίων πολυανθεκτικών στις αντιμικροβιακές ουσίες).
10. Οδηγίες πρόληψης των νοσοκομειακών λοιμώξεων που σχετίζονται με ενδαγγειακές συσκευές (περιφερικοί και κεντρικοί καθετήρες).
11. Οδηγίες πρόληψης των νοσοκομειακών ουρολοιμώξεων, της νοσοκομειακής πνευμονίας, και των λοιμώξεων της χειρουργικής τομής.
12. Πρόληψη των τροφιμογενών νοσοκομειακών λοιμώξεων. Κανόνες Υγιεινής παρασκευής, αποθήκευσης, χειρισμού και διακίνησης των τροφίμων στον χώρο του νοσοκομείου.
13. Επιδημιολογία και πρόληψη νοσοκομειακών λοιμώξεων που μπορούν να μεταδοθούν από

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

τους ασθενείς στο προσωπικό του νοσοκομείου (μόλυνση με ιό της ηπατίτιδας Β, C, με ιό HIV, με μυοβακτηρίδιο της φυματίωσης κ.λπ.).

14. Πολιτική χρήση απολυμαντικών και αντισηπτικών στο νοσοκομείο (είδη, φάσμα αντιμικροβιακής δράσης, οδηγίες διάλυσης και διακίνησης).
15. Μέθοδοι απολύμανσης και αποστείρωσης υλικών, αντικειμένων, ιατρικών συσκευών και εργαλείων του νοσοκομείου. Μέθοδοι ελέγχου της διαδικασίας αποστείρωσης.
16. Οδηγίες χειρισμού και απολύμανσης του μολυσματικού ρουχισμού του νοσοκομείου.
17. Μέθοδοι καταστροφής και ασφαλούς απόρριψης των μολυσματικών ιατρικών υλικών, χρησιμοποιημένων αντικειμένων και αποβλήτων του νοσοκομείου.

121. "Κοινωνική και Προληπτική Ψυχιατρική" Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής, Ψυχιατρικής-Νευρολογίας

1. Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχιατρική
2. Εισαγωγή στην Προληπτική Ψυχιατρική
3. Πρωτοβάθμια φροντίδα ψυχικής υγείας
4. Ο ρόλος του Κέντρου Κοινωνικής Ψυχικής Υγείας
5. Καταστάσεις "κρίσης" και παρέμβαση στην κρίση
6. Ομάδες υψηλού κινδύνου για την ανάπτυξη ψυχοπαθολογίας
7. Ψυχοκοινωνικές και ψυχοπαθολογικές διαστάσεις σωματικών παθήσεων
8. Η Ψυχιατρική Κλινική στο Γενικό Νοσοκομείο: Έγκαιρη παρέμβαση και πρόληψη
9. Πρώιμες παρεμβάσεις στην ψύχωση
10. Συναισθηματικές και αγχώδεις διαταραχές: Πρόληψη και έγκαιρη παρέμβαση
11. Η πρόληψη της ουσιοεξάρτησης
12. Βία, παρορμητικότητα και αυτοκαταστροφικές συμπεριφορές
13. Γενετική συμβουλευτική
14. Ψυχοκοινωνικά προβλήματα και ψυχοπαθολογία του παιδιού και του εφήβου
15. Ψυχοκοινωνικά προβλήματα και ψυχοπαθολογία της τρίτης ηλικίας
16. Η τριτοβάθμια πρόληψη. Αρχές ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης
17. Ψυχικές διαταραχές: Στίγμα, αποστιγματι-

σμός, ποιότητα ζωής

122. Εισαγωγή στην Κλινική Νευροφυσιολογία Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής, Ψυχιατρικής-Νευρολογίας

1. Εισαγωγή στη Βασική Νευροφυσιολογία (2 ώρες)
  - Μακροσκοπική και μικροσκοπική ανατομία νευρικών και μυϊκών κυττάρων
  - Βασική ηλεκτροφυσιολογία νευρικών και μυϊκών κυττάρων
  - Νευρομυϊκή σύναψη
2. Μέτρηση ταχυτήτων αγωγής περιφερικών νεύρων (3 ώρες)
  - Μέθοδοι καταγραφής δυναμικών (με επίδειξη)
  - Ενίσχυση, αποθήκευση, επεξεργασία σημάτων
  - Φυσιολογική σημασία του ύψους και της μορφολογίας των Σύνθετων Μυϊκών/Αναισθητικών Δυναμικών Ενέργειας (ΣΜΔΕ/ΣΑΔΕ)
  - Φυσιολογική σημασία των ταχυτήτων αγωγής
  - Βασικοί παθολογικοί μηχανισμοί (αξονική βλάβη - απομυελίνωση)
  - Παραδείγματα από συνήθεις παθολογικές οντότητες
3. Μέθοδοι διερεύνησης της αγωγής σε κεντρομελικά τμήματα του ΠΝΣ και στο ΚΝΣ (1 ώρα)
  - Κύμα-F, αντανακλαστικό-H
  - Αντανακλαστικό βλεφαρισμού
  - Διακρανιακός μαγνητικός ερεθισμός
4. Ηλεκτρομυογράφημα (3 ώρες)
  - Καταγραφή, ενίσχυση δυναμικών
  - Φυσιολογικό διάγραμμα και μορφολογία Δυναμικών Ενέργειας Κινητικών Μονάδων (ΔΕΚΜ) (με επίδειξη)
  - Αυτόματη δραστηριότητα (φυσιολογική παθολογική)
  - Παθολογική επιστράτευση κινητικών μονάδων
  - Παθολογική μορφολογία των ΔΕΚΜ
  - Παραδείγματα από συνήθεις, παθολογικές οντότητες
  - Μέθοδοι ποσοτικής ηλεκτρομυογραφίας
5. Μέθοδοι διερεύνησης της λειτουργίας της νευρομυϊκής σύναψης (1 ώρα)
  - Επαναληπτικός ερεθισμός νεύρων
  - Ηλεκτρομυογράφημα μονήρους μυϊκής ίνας

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

6. Εισαγωγή και βασικές αρχές Ηλεκτροκαρδιογραφήματος (2 ώρες)
  - Ιστορία και μέλλον του ΗΕΓ
  - Ανατομία φλοιού του εγκεφάλου και βασική ηλεκτροφυσιολογία
  - Καταγραφή και ενίσχυση σημάτων
  - Συμβατικό ΗΕΓ
  - Διατάξεις ηλεκτροδίων
  - Δοκιμασίες ενεργοποίησης
7. Φυσιολογικό ΗΕΓ (1 ώρα)
  - Οργάνωση και αντιδραστικότητα
  - Ενεργοποίηση
  - Ρυθμοί
  - Πλαγίωση κυματομορφών
  - ΗΕΓ ύπνου
  - Ψηφιακό ΗΕΓ, μέθοδοι, πλεονεκτήματα
8. Παθολογικό ΗΕΓ (2 ώρες)
  - Εγκεφαλοπάθειες
  - Εστιακές παθολογικές καταστάσεις
  - Διερεύνηση πιθανής ή βέβαιης επιληψίας
9. Βίντεο- ΗΕΓ (1 ώρα)
  - Επιληπτικές κρίσεις
  - Μη επιληπτικές κρίσεις
10. Προκλητά δυναμικά (2 ώρες)
  - Στάσιμα και οδεύοντα κύματα-καταγραφή
  - Σωματοαισθητικά προκλητά δυναμικά
  - Ακουστικά προκλητά δυναμικά
  - Οπτικά προκλητά δυναμικά
11. Ηλεκτρονυσταγμογραφία και συναφείς τεχνικές (2 ώρες)
  - Μέθοδοι μέτρησης οφθαλμικών κινήσεων
  - Διερεύνηση νευρο-οφθαλμολογικών διαταραχών
  - Διερεύνηση νευρο-ωτολογικών νοσημάτων

Προβλέπονται επίσης 3 ώρες για πρακτική διδασκαλία των βασικότερων μεθόδων και 2 ώρες για ανάπτυξη και συζήτηση σύντομων ομαδικών εργασιών.

123. Ογκολογία Ι (Παθολογική)

Διατομειακό

1. Επιδημιολογία 1
2. Παθολογική Ανατομία - Κυτταρολογία 5
3. Μοριακή βιολογία 1
4. Γενετική 1
5. Βασικές αρχές αντιμετώπισης ογκολογικού ασθενούς
Κλινική σταδιοποίηση 2
6. Βασικές αρχές θεραπείας

- Συστηματική χημειοθεραπεία
 Ακτινοθεραπεία
 Ορμονοθεραπεία
 Ανοσοθεραπεία 9
7. Νεότερες θεραπευτικές μέθοδοι 1
  8. Συμπτωματική αντιμετώπιση
Πόνος
Ναυτία - Εμετοί
Λοιπά συμπτώματα 3
  9. Μεταστατική νόσος - συντηρητική αντιμετώπιση 2
  10. Επείγοντα προβλήματα ογκολογικού ασθενούς 1

124. Πρώτες Βοήθειες

Διατομειακό

1. Σημασία και πρακτικές επιπτώσεις της έγκαιρης παροχής Α' Βοηθειών οργάνωση συστημάτων παροχής Α' Βοηθειών σε διάφορες χώρες παροχή Α' Βοηθειών υπό έκτακτες συνθήκες - Ιατρική καταστροφών.
2. Καρδιοαναπνευστική ανάνηψη (θεωρητικό μέρος).
3. Καρδιοαναπνευστική ανάνηψη (πρακτική άσκηση σε πρόπλασμα).
4. Επείγοντα καρδιοαναπνευστικά προβλήματα.
5. Διαφορική διάγνωση και αντιμετώπιση κώματος.
6. Πνιγμός, ηλεκτροπληξία, θερμοπληξία, κρυοπληξία, δείγματα ζώων - αναφυλακτικό shock.
7. Προνοσοκομειακή αντιμετώπιση και μεταφορά τραυματία.
8. Εγκαύματα.
9. Επείγοντα χειρουργικά προβλήματα.
10. Επείγοντα παιδιατρικά προβλήματα.

125. Ψυχοσωματικά Προβλήματα των Παιδιών

Διατομειακό

1. Οικογένεια και Ψυχοσωματικά Προβλήματα των Παιδιών
2. Το παιδί στο Νοσοκομείο, Ψυχολογικές επιπτώσεις
3. Διαταραχές διατροφής στην προεφηβεία και εφηβεία (ανορεξία-βουλιμία-παχυσαρκία)-παιδιατρική προσέγγιση
4. Κοιλιακά άλγη
5. Ελκώδης κολίτιδα, πεπτικό έλκος
6. Εγκόπριση, ενούρηση
7. Διαταραχές ύπνου στα παιδιά

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

8. Νευροενδοκρινολογία του stress
9. Μετατραυματική διαταραχή του stress
10. Διαταραχές στην πρώιμη σχέση μητέρας-βρέφους: Επιπτώσεις στην ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού
11. Παιδοψυχιατρική προσέγγιση των διαταραχών διατροφής
12. Το παιδί στο Νοσοκομείο. Το παιδί με το χρόνιο νόσημα
13. Ticks, σύνδρομο Gilles de la Tourette σε παιδιά και εφήβους
14. Το παιδί και ο θάνατος-Διεργασίες πένθους
15. Επείγοντα παιδοψυχιατρικά περιστατικά
16. Αντιμετώπιση, ψυχοθεραπεία ψυχοσωματικών διαταραχών

126. Κλινική Διατροφή

Διατομειακό

Εισαγωγή, Αρχές υγιεινής διατροφής, Βιταμίνες-Μέταλλα-Ιχνοστοιχεία, Διατροφή στη βρεφική και παιδική ηλικία, Διατροφή του ενήλικου, Διατροφή και Τρίτη ηλικία, Νοσήματα βρεφονηπιακής ηλικίας και διατροφή, Διατροφή και εγκυμοσύνη, Διαιτητική αντιμετώπιση υπερλιπιδαιμιών - Αθηρογένεση και διατροφή, Παθήσεις του πεπτικού συστήματος και διατροφή, Διαιτητική θεραπεία της παχυσαρκίας, Παρεντερική διατροφή, Εντερική διατροφή, Αλληλεπιδράσεις φαρμάκων και τροφών.

127. Τροπική Ιατρική

Διατομειακό

Ελονοσία - Μπαμπεσίωση - Λείσμανίαση.
Τρυπανοσωμιάσεις, Υποτροπιάζων πυρετός, Τοξοπλάσμωση.
Πνευμονοκύστωση, Ρικετσιώσεις.
Ταινιάσεις, Εχινοκοκκιάσεις, Σχιστοσωμιάσεις.
Φιλαριάσεις - Δήγμα όφρεως.
HIV λοίμωξη και νόσηση στις τροπικές χώρες.
Διαρροϊκά τροπικά σύνδρομα (αμοιβάδωση, γκιαρντίαση, χολέρα, σιγκελλώσεις κ), Τυφοειδής - Παρατυφοειδής πυρετός.
Ελμινθιάσεις.
ΔΔ πυρετού στις τροπικές χώρες.
Αρμποιώσεις, Αιμορραγικοί πυρετοί, Λύσσα.
Μελιοειδωση - Πανώλης - Άνθραξ.
Φυματίωση - Λέπρα - Τροπική αναιμία - Απίσχανση (Kwashiorkor - Μαρασμός).

Σπειροχαιτώσεις και άλλα αφροδισακά νοσήματα. Ακτινολογικές εκδηλώσεις τροπικών νοσημάτων.

128. HIV Λοίμωξη/AIDS

Διατομειακό

- A. Ρετροϊοί: HTLV-I, HTLV-II, HIV-1, HIV-2. Γενική και μοριακή βιολογία ρετροϊών. Παθογένεια και διάγνωση λοιμώξεων από HIV-1 και HIV-2. Επιδημιολογία της HIV λοίμωξης: η HIV λοίμωξη ανά τον κόσμο και στην Ελλάδα. Μετάδοση και μη μετάδοση HIV λοίμωξης. Επαγγελματική έκθεση στο HIV. Πρόληψη της HIV λοίμωξης.
- B. Φυσική πορεία της HIV λοίμωξης. Σταδιοποίηση της HIV λοίμωξης κατά CDC. Ανοσολογία της HIV λοίμωξης. Προγνωστικοί δείκτες της HIV λοίμωξης. Ορισμός AIDS κατά CDC.
- Γ. Νευρολογικές και ψυχιατρικές εκδηλώσεις HIV λοίμωξης. Κλινική εικόνα, διάγνωση, διαφορική διάγνωση και θεραπεία, θεραπεία και φάρμακα έναντι του HIV-1, HIV-2 (αζιτοθυμιδίνη, αντί-Tat, ιντερφερόνες, ανοσοτροποποιητές, εμβόλια).
- Δ. Ευκαιριακές και μη λοιμώξεις σε άτομα με HIV λοίμωξη: Κλινική εικόνα, διάγνωση και θεραπεία. Αφροδίσια νοσήματα και HIV λοίμωξη. Δερματολογικές, νεφρολογικές και καρδιολογικές εκδηλώσεις HIV λοίμωξης. Ε. Αιματολογία της HIV λοίμωξης.

129. Κλινική Ανοσολογία

Διατομειακό

Κύτταρα του ανοσολογικού συστήματος. Φυσική και επίκτητη ανοσία. Υποδοχείς T- και B-λεμφοκυττάρου. Αντιγονοπαρουσιαστικά κύτταρα και αντιγόνα του μείζονος συμπλέγματος ιστοσυμβατότητας. Ανοσολογική απάντηση σε βακτήρια και ιούς. Μηχανισμοί ιστικής βλάβης και συσχετιζόμενοι νόσοι. Φλεγμονή. Παθοφυσιολογία και διερεύνηση της ανοσολογικής απάντησης οξείας φάσης. Σύνδρομα περιοδικού πυρετού. Μηχανισμοί αυτοάνοσης. Συστηματικά αυτοάνοσα νοσήματα. Ο ρόλος του ανοσολογικού εργαστηρίου στη διερεύνηση των αυτοάνοσων νοσημάτων. Ανοσολογία νεοπλασιών. Μεταμόσχευση. Απόρριψη μοσχεύματος και αντίδραση μοσχεύματος κατά ξενιστού. Πρωτοπαθείς και δευτεροπαθείς ανοσοανεπάρκειες. Εργαστηριακή διερεύνηση της λειτουργικότητας του ανοσολογικού συστήματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

130. Αιματολογία

Διατομειακό

1. Αξιολόγηση γενικής αίματος
2. Σιδηροπενική Αναιμία
3. Μεγαλοβλαστική Αναιμία
4. Αιμοσφαιρινοπάθειες
5. Αιμολυτικές Αναιμίες Συγγενείς (πλην αιμοσφαιρινοπαθειών) και επίκτητες
6. Απλαστική Αναιμία
7. Μυελοδυσπλαστικά Σύνδρομα
8. Οξείες Λευχαιμίες
9. Χρόνια Μυελοϋπερπλαστικά Σύνδρομα
10. Ιδιοπαθής Θρομβοπενική Πορφύρα
11. Μονοκλωνική Γαμμαπάθεια ακαθόριστου σημασίας (MGUS)
12. Πολλαπλούν Μυέλωμα
13. Λεμφαδενοπάθειες - Σπληνομεγαλία
14. Κακοήγη Λεμφώματα
15. Χρόνια Λεμφογενής Λευχαιμία και λοιπά λευχαιμικά ΧρόνιαΛεμφοϋπερπλαστικά Νοσήματα
16. Διαταραχές Αιμόστασης
17. Μεταγγίσεις Αίματος και Παραγώγων του (ενδείξεις - συμβάματα)

131. Εφηβιατρική

Διατομειακό

1. Αύξηση και ανάπτυξη του εφήβου
2. Βασικές αρχές της ψυχοκινητικής εκτίμησης και συμβουλευτικής
3. Επιτήρηση υγείας και εφηβεία. (Εμβολιασμοί, πρόληψη ατυχημάτων, ακμή κ.λπ.)
4. Σεξουαλικότητα των εφήβων - Οικογενειακός προγραμματισμός - Αντισύλληψη - Ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη
5. Λοιμώξεις των αναπαραγωγικών οδών - Πρόληψη και θεραπεία
6. Ο έφηβος αθλητής
7. Διατροφή των εφήβων. Παρεκτροπές και υπερβολές
8. Παχυσαρκία
9. Νευρογενής ανορεξία και βουλιμία
10. Εξάρτηση από ουσίες
11. Χρόνια άρρωστος έφηβος
12. Νεανική παραβατικότητα
13. Σωματοποιημένο άγχος - Πίεση καριέρας
14. Κατάθλιψη. Απόπειρες αυτοκτονίας.

132. “Αγγλική Ιατρική Ορολογία”

Διατομειακό

Η δημοσίευση νέων ιατρικών γνώσεων διαθνώς γίνεται πλέον στα αγγλικά. Περίπου 75% των ιατρικών, βιολογικών και άλλων επιστημονικών όρων που έχουν σχέση με την ιατρική έχουν ελληνο-λατινική προέλευση, με υπεροχή εκείνων με ελληνική ρίζα. Μολονότι οι γνώστες της ελληνικής γλώσσας έχουν ένα σημαντικότατο πλεονέκτημα, η ικανοποιητική εκμάθηση της αγγλικής ορολογίας είναι απαραίτητη για την παρακολούθηση της πρόδου της ιατρικής επιστήμης και τέχνης. Το νέο κατ' επιλογή μάθημα της αγγλικής ιατρικής ορολογίας θα είναι εξαμηνιαίο. Θα συντονίζεται από τον καθηγητή κ. Γ. Χρυσό και θα διδάσκεται από μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Αθηνών με πολύχρονη πείρα στην χρήση της αγγλικής και της ιατρικής ορολογίας, κυρίως του Ιατρικού Τμήματος. Η διδασκαλία θα ξεκινήσει με την ιστορία της εξέλιξης της ιατρικής ορολογίας από την Ιπποκρατική Ιατρική στην ελληνιστική και ρωμαϊκή ιατρική και εν συνεχεία θα διδαχθεί κατά συστήματα πάντοτε με βάση την ετυμολογία και ιστορία των λέξεων. Η διδασκαλία θα προϋποθέτει επαρκείς γνώσεις της αγγλικής γλώσσας από τους διδασκόμενους. Το αποτέλεσμα θα είναι η μύηση των φοιτητών στην πλέον παγκόσμια ιατρική ορολογία και η δημιουργία προσλαβανουσών παραστάσεων πάνω στις οποίες θα βασιστούν για την δια βίου παρακολούθηση της ραγδαίας εξέλιξης της Ιατρικής.

133. “Ουσιοεξαρτήσεις: Βιολογικές Ψυχολογικές και Κοινωνικές Προσεγγίσεις”

Διατομειακό

Χρήσιμη Ορολογία. Χρήση και κατάχρηση εξαρτησιογόνων ουσιών (αλκοόλ, ψυχοδραστικά φάρμακα, παράνομες ψυχοδραστικές ουσίες). Διαχρονική εξέλιξη του φαινομένου. Νευροχημικό, νευροανατομικό και μοριακό υπόστρωμα της εξάρτησης (αποτέλεσμα από την βασική και κλινική έρευνα). Ψυχοκοινωνικοί παράγοντες στην αιτιολογία και στην αντιμετώπιση της ουσιοεξάρτησης. Παραβατικότητα. Στίγμα. Ομάδες υψηλού κινδύνου. Οξείες δράσεις και χρόνιες επιπτώσεις σε σωματικό και ψυχικό επίπεδο στην κατάχρηση και στην εξάρτηση. Ψυχοθεραπεία - Συννοσηρότητα. Διάγνωση. Αντιμετώπιση (πρόληψη, θεραπεία, επανένταξη).

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (129) (συνέχεια)

134. Προνοσοκομειακή Επείγουσα Ιατρική

Διατομειακό

1. Γενικές αρχές επείγουσας ιατρικής - Οργάνωση ΤΕΠ - Απαραίτητος εξοπλισμός
2. Καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση
3. Επείγοντα αναπνευστικά προβλήματα
4. Επείγοντα καρδιολογικά προβλήματα
5. Διαγνωστική προσπέλαση και αντιμετώπιση καταπληξίας (shock)
6. Διαταραχές οξεοβασικής ισορροπίας και ηλεκτρολυτών
7. Διαγνωστική προσπέλαση και αντιμετώπιση ασθενούς σε κώμα
8. Επείγοντα νευρολογικά προβλήματα και ψυχιατρικά προβλήματα
9. Αρχική αντιμετώπιση πολυτραυματία. Επείγοντα αντιμετώπιση λοιπών τραυματικών κακώσεων
10. Οξεία κοιλία, επείγοντα χειρουργικά προβλήματα. Επείγουσα αντιμετώπιση γυναικολογικών και ουρολογικών προβλημάτων
11. Αντιμετώπιση δηλητηριάσεων και αλλεργικών καταστάσεων. Βλαπτικοί περιβαλλοντικοί παράγοντες
12. Μεταφορά βαρέως πασχόντων
13. Ιατρική καταστροφών (διαχείριση κρίσης, αρχές διαλογής (triage) ασθενών)
14. Επείγουσα ιατρική σοβαρών λοιμώξεων
15. Επείγοντα παθολογικά προβλήματα

135. Μοριακή Καρδιολογία

Διατομειακό

Βασικές αρχές Μοριακής Καρδιολογίας

Βιοχημεία του ενδοθηλίου

Βιοχημεία της αθηροσκλήρυνσης

Φλεγμονή και αθηροσκλήρυνσης

Βιοχημικοί δείκτες οξέων ισχαιμικών συνδρόμων

Μοριακοί μηχανισμοί υπέρτασης

Μοριακοί μηχανισμοί στον Σακχαρώδη Διαβήτη

Μοριακοί μηχανισμοί λιπιδίων

Κάπνισμα και αθηροσκλήρυνση

Μοριακές θεραπείες

136. Χειρουργική Ανατομία και Τεχνική

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009

1ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΘΕΩΡΙΑ

	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8-9	Ιατρική Φυσική Ι	Βιολογία Ι	Ιατρική Φυσική Ι	Βιολογία Ι	Ιατρική Φυσική Ι
9-10	Γεν. Ιατρική Χημεία Ι	Βιολογία Ι	Γεν. Ιατρική Χημεία Ι	Βιολογία Ι	Γεν. Ιατρική Χημεία Ι
10-11	Ιατρική Στατιστική	Γεν. Ιατρική Χημεία Ι	Στατιστική		
11-12	Ιατρική Στατιστική		Στατιστική		
12-1					
1-2		Ψυχολογία			Ψυχολογία

Όλα τα μαθήματα διεξάγονται στο NABO από ΔΕΠ των αντίστοιχων εργαστηρίων

ΑΣΚΗΣΕΙΣ*

	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8-9					
9-10					
10-11		- Ιατρική Φυσική Ι - Ψυχολογία		- Ιατρική Φυσική Ι - Γεν. Ιατρική Χημεία Ι - Ψυχολογία	- Ιατρική Φυσική Ι - Γεν. Ιατρική Χημεία Ι - Ψυχολογία
11-12		- Ιατρική Φυσική Ι - Γεν. Ιατρική Χημεία Ι - Στατιστική - Βιολογία Ι - Ψυχολογία		- Ιατρική Φυσική Ι - Γεν. Ιατρική Χημεία Ι - Στατιστική - Βιολογία Ι - Ψυχολογία	- Ιατρική Φυσική Ι - Γεν. Ιατρική Χημεία Ι - Στατιστική - Βιολογία Ι - Ψυχολογία
12-1	- Ιατρική Φυσική Ι - Γεν. Ιατρική Χημεία Ι - Ψυχολογία	- Ιατρική Φυσική Ι - Γεν. Ιατρική Χημεία Ι - Στατιστική - Βιολογία Ι (έως 1.30) - Ψυχολογία	- Ιατρική Φυσική Ι - Γεν. Ιατρική Χημεία Ι - Ψυχολογία	- Ιατρική Φυσική Ι - Γεν. Ιατρική Χημεία Ι - Στατιστική - Βιολογία Ι (έως 1.30) - Ψυχολογία	- Ιατρική Φυσική Ι - Γεν. Ιατρική Χημεία Ι - Στατιστική - Βιολογία Ι (έως 1.30) - Ψυχολογία
1-2	- Ιατρική Φυσική Ι - Γεν. Ιατρική Χημεία Ι - Ψυχολογία	- Γεν. Ιατρική Χημεία Ι	- Ιατρική Φυσική Ι - Ψυχολογία		
2-3	- Ιατρική Φυσική Ι - Γεν. Ιατρική Χημεία Ι - Ψυχολογία		- Ιατρική Φυσική Ι - Γεν. Ιατρική Χημεία Ι - Ψυχολογία		

* Κυκλικά σε ομάδες φοιτητών, στα αντίστοιχα εργαστήρια

2ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΘΕΩΡΙΑ

	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8-9	Ιατρική Φυσική ΙΙ	Γεν. Ιατρική Χημεία ΙΙ	Ιατρική Φυσική ΙΙ	Γεν. Ιατρική Χημεία ΙΙ	Ιατρική Φυσική ΙΙ
9-10	*Βιολογία ΙΙ	Γεν. Ιατρική Χημεία ΙΙ	Βιολογία ΙΙ	Γεν. Ιατρική Χημεία ΙΙ	Βιολογία ΙΙ
10-11	*Βιολογία ΙΙ		Βιολογία ΙΙ		Βιολογία ΙΙ
11-12					
12-1					
1-2					

Όλα τα μαθήματα διεξάγονται στο NABO από ΔΕΠ των αντίστοιχων εργαστηρίων.

* Διατίθενται για τη συμπλήρωση διδακτικών ή εργαστηριακών ωρών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ*					
ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	
8-9					
9-10					
10-11 (από 10.30)	- Ιατρική Φυσική II	- Γεν. Ιατρική Χημεία II	- Ιατρική Φυσική II	- Γεν. Ιατρική Χημεία II	
11-12	- Ιατρική Φυσική II - Γεν. Ιατρική Χημεία II	- Ιατρική Φυσική II - Γεν. Ιατρική Χημεία II	- Ιατρική Φυσική II - Γεν. Ιατρική Χημεία II	- Ιατρική Φυσική II - Γεν. Ιατρική Χημεία II	- Ιατρική Φυσική II - Γεν. Ιατρική Χημεία II
12-1	- Ιατρική Φυσική II - Γεν. Ιατρική Χημεία II	- Ιατρική Φυσική II (έως 1.30) - Γεν. Ιατρική Χημεία II (έως 1.30) - Βιολογία II (έως 1.30) -	- Ιατρική Φυσική II - Γεν. Ιατρική Χημεία II	- Ιατρική Φυσική II (έως 1.30) - Γεν. Ιατρική Χημεία II (έως 1.30) - Βιολογία II (έως 1.30)	- Ιατρική Φυσική II - Γεν. Ιατρική Χημεία II
1-2	- Ιατρική Φυσική II - Γεν. Ιατρική Χημεία II	- Ιατρική Φυσική II - Γεν. Ιατρική Χημεία II			- Ιατρική Φυσική II - Γεν. Ιατρική Χημεία II
2-3					
Κυκλικά σε ομάδες φοιτητών, στα αντίστοιχα εργαστήρια					
3ο ΕΞΑΜΗΝΟ					
ΘΕΩΡΙΑ					
ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	
8-9					
9-10					
10-11					
11-12	Βιολογική Χημεία I	Ιστολογία - Εμβρυολογία I	Φυσιολογία χειμερινού εξαμ.	Ιστολογία - Εμβρυολογία I	Ιστολογία - Εμβρυολογία I
12-1	Φυσιολογία (χειμερινού εξαμ.)	Βιολογική Χημεία I	Φυσιολογία χειμερινού εξαμ.	Φυσιολογία χειμερινού εξαμ.	Βιολογική Χημεία I
1-2	Περιγραφική Ανατομική II	Βιολογική Χημεία I	Περιγραφική Ανατομική II	Περιγραφική Ανατομική II	Περιγραφική Ανατομική II
2-3			Περιγραφική Ανατομική II		
Στα αντίστοιχα εργαστήρια					
ΑΣΚΗΣΕΙΣ*					
ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	
8-11	- Περιγραφική Ανατομική II	- Περιγραφική Ανατομική II	- Περιγραφική Ανατομική II	- Περιγραφική Ανατομική II	- Περιγραφική Ανατομική II
	- Φυσιολογία χειμερινού εξαμ.	- Φυσιολογία χειμερινού εξαμ.	- Φυσιολογία χειμερινού εξαμ.	- Φυσιολογία χειμερινού εξαμ.	- Φυσιολογία χειμερινού εξαμ.
	- Βιολογική Χημεία I	- Βιολογική Χημεία I	- Βιολογική Χημεία I	- Βιολογική Χημεία I	- Βιολογική Χημεία I
	- Ιστολογία - Εμβρυολογία I	- Ιστολογία - Εμβρυολογία I	- Ιστολογία - Εμβρυολογία I	- Ιστολογία - Εμβρυολογία I	
*Στο 3ο εξάμηνο οι φοιτητές ασκούνται σε ομάδες στα αντίστοιχα εργαστήρια όπως ορίζονται από το ΔΕΠ					

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

4ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΘΕΩΡΙΑ

	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8-9					
9-10					
10-11					
11-12	Βιολογική Χημεία II	Ιστολογία - Εμβρυολογία II	Φυσιολογία εαρινού εξαμ.	Ιστολογία - Εμβρυολογία II	Ιστολογία - Εμβρυολογία II
12-1	Φυσιολογία εαρινού εξαμ.	Βιολογική Χημεία I	Φυσιολογία εαρινού εξαμ.	Φυσιολογία εαρινού εξαμ.	Βιολογική Χημεία II
1-2	Περιγραφική Ανατομική I	Περιγραφική Ανατομική I	Περιγραφική Ανατομική I	Περιγραφική Ανατομική I	Περιγραφική Ανατομική I

Τα αμφιθέατρα διδασκαλίας ορίζονται από το ΔΕΠ του κάθε μαθήματος

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8-11	- Περιγραφική Ανατομική I - Φυσιολογία (εαρινού εξαμ.) - Βιολογική Χημεία II - Ιστολογία - Εμβρυολογία II	- Περιγραφική Ανατομική I - Φυσιολογία εαρινού εξαμ. - Βιολογική Χημεία II - Ιστολογία - Εμβρυολογία II	- Περιγραφική Ανατομική I - Φυσιολογία εαρινού εξαμ. - Βιολογική Χημεία II - Ιστολογία - Εμβρυολογία II	- Περιγραφική Ανατομική I - Φυσιολογία εαρινού εξαμ. - Βιολογική Χημεία II - Ιστολογία - Εμβρυολογία II	- Περιγραφική Ανατομική I - Φυσιολογία εαρινού εξαμ. - Βιολογική Χημεία II

5^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΘΕΩΡΙΑ

	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8-9	Παθολογική Φυσιολογία I		Αρχές Φιλοσοφίας & Ιστορίας της Ιατρικής		Αρχές Φιλοσοφίας & Ιστορίας της Ιατρικής
9-10	Παθολογική Ανατομική I		Παθολογική Ανατομική I		Παθολογική Ανατομική I
10-11	Πειραματική Φαρμακολογία I		Πειραματική Φαρμακολογία I		Πειραματική Φαρμακολογία I
11-12	Γενική Μικροβιολογία και Ανοσολογία		Παθολογική Φυσιολογία I		Παθολογική Φυσιολογία I
12-1	Γενική Επιδημιολογία και Μεθοδολογία Έρευνας		Γενική Μικροβιολογία και Ανοσολογία		Γενική Μικροβιολογία και Ανοσολογία
1-2	Γενική Επιδημιολογία και Μεθοδολογία Έρευνας		Γενική Επιδημιολογία και Μεθοδολογία Έρευνας		Γενική Επιδημιολογία και Μεθοδολογία Έρευνας

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ*				
ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8-9	- Πειραμ. Φαρμακολογία Ι - Παθολ. Ανατομική Ι - Παθολογική Φυσιολογία Ι - Γεν. Μικροβιολογία & Ανοσολογία		- Πειραμ. Φαρμακολογία Ι - Παθολ. Ανατομική Ι - Παθολογική Φυσιολογία Ι - Γεν. Μικροβιολογία & Ανοσολογία	
9-10	- Πειραμ. Φαρμακολογία Ι - Παθολ. Ανατομική Ι - Παθολογική Φυσιολογία Ι - Γεν. Μικροβιολογία & Ανοσολογία		- Πειραμ. Φαρμακολογία Ι - Παθολ. Ανατομική Ι - Παθολογική Φυσιολογία Ι - Γεν. Μικροβιολογία & Ανοσολογία	
10-11	- Πειραμ. Φαρμακολογία Ι - Παθολογική Φυσιολογία Ι - Γεν. Μικροβιολογία & Ανοσολογία		- Πειραμ. Φαρμακολογία Ι - Παθολογική Φυσιολογία Ι - Γεν. Μικροβιολογία & Ανοσολογία	
11-12	- Πειραμ. Φαρμακολογία Ι - Παθολογική Φυσιολογία Ι - Γεν. Μικροβιολογία & Ανοσολογία		- Πειραμ. Φαρμακολογία Ι - Παθολογική Φυσιολογία Ι - Γεν. Μικροβιολογία & Ανοσολογία	
12-1	- Πειραμ. Φαρμακολογία Ι - Παθολογική Φυσιολογία Ι - Γεν. Μικροβιολογία & Ανοσολογία		- Πειραμ. Φαρμακολογία Ι - Παθολογική Φυσιολογία Ι - Γεν. Μικροβιολογία & Ανοσολογία	
1-2	- Πειραμ. Φαρμακολογία Ι - Παθολογική Φυσιολογία Ι - Γεν. Μικροβιολογία & Ανοσολογία		- Πειραμ. Φαρμακολογία Ι - Παθολογική Φυσιολογία Ι - Γεν. Μικροβιολογία & Ανοσολογία	- Γενική Επιδημιολογία και Μεθοδολογία Έρευνας
2-3	- Πειραμ. Φαρμακολογία Ι - Παθολογική Φυσιολογία Ι - Γεν. Μικροβιολογία & Ανοσολογία		- Πειραμ. Φαρμακολογία Ι - Παθολογική Φυσιολογία Ι - Γεν. Μικροβιολογία & Ανοσολογία	- Γενική Επιδημιολογία και Μεθοδολογία Έρευνας

* Κυκλικά σε ομάδες φοιτητών στα αντίστοιχα Εργαστήρια Τα Αμφιθέατρα διδασκαλίας ορίζονται από το ΔΕΠ του κάθε μαθήματος

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

6^ο ΕΞΑΜΗΝΟ				
ΘΕΩΡΙΑ				
ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8-9				
9-10	Παθολογική Ανατομική II		Παθολογική Ανατομική II	Παθολογική Ανατομική II
10-11	Πειραματική Φαρμακολογία II		Πειραματική Φαρμακολογία II	Πειραματική Φαρμακολογία II
11-12	Παθολογική Φυσιολογία II			Παθολογική Φυσιολογία II
12-1	Ιατρική Μικροβιολογία		Ιατρική Μικροβιολογία	Ιατρική Μικροβιολογία
ΑΣΚΗΣΕΙΣ				
ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8-9	- Πειραμ. Φαρμακολογία II - Παθολ. Ανατομική II - Παθολογική Φυσιολογία II - Ιατρική Μικροβιολογία		- Πειραμ. Φαρμακολογία II - Παθολ. Ανατομική II - Παθολογική Φυσιολογία II	- Ιατρική Μικροβιολογία
9-10	- Πειραμ. Φαρμακολογία II - Παθολ. Ανατομική II - Παθολογική Φυσιολογία II - Ιατρική Μικροβιολογία		- Πειραμ. Φαρμακολογία II - Παθολ. Ανατομική II - Παθολογική Φυσιολογία II	- Ιατρική Μικροβιολογία
10-11	- Πειραμ. Φαρμακολογία II - Παθολογική Φυσιολογία II - Ιατρική Μικροβιολογία		- Πειραμ. Φαρμακολογία II - Παθολογική Φυσιολογία II	- Ιατρική Μικροβιολογία
11-12	- Πειραμ. Φαρμακολογία II - Παθολογική Φυσιολογία II - Ιατρική Μικροβιολογία		- Πειραμ. Φαρμακολογία II - Παθολογική Φυσιολογία II	- Ιατρική Μικροβιολογία
12-1	- Πειραμ. Φαρμακολογία II - Παθολογική Φυσιολογία II - Ιατρική Μικροβιολογία		- Πειραμ. Φαρμακολογία II - Παθολογική Φυσιολογία II	- Ιατρική Μικροβιολογία
1-2	Παθολογική Ανατομική II (κλινικό φροντιστήριο)	- Πειραμ. Φαρμακολογία II - Παθολογική Φυσιολογία II - Ιατρική Μικροβιολογία	- Παθολογική Ανατομική II (κλινικό φροντιστήριο)	- Πειραμ. Φαρμακολογία II - Παθολογική Φυσιολογία II - Ιατρική Μικροβιολογία
2-3		- Πειραμ. Φαρμακολογία II - Παθολογική Φυσιολογία II - Ιατρική Μικροβιολογία	- Πειραμ. Φαρμακολογία II - Παθολογική Φυσιολογία II	- Ιατρική Μικροβιολογία

Τα Αμφιθέατρα διδασκαλίας ορίζονται από το ΔΕΠ του κάθε μαθήματος

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

7^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΩΡΕΣ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
08.00-09.00	ΣΗΜ. ΝΟΣ.	ΧΕΙΡ. ΠΑΘ. Ι	ΣΗΜ. ΝΟΣ	ΧΕΙΡ. ΠΑΘ. Ι	ΣΗΜ. ΝΟΣ.
09.00-10.00	«	«	«	«	«
10.00-11.00	«	«	«	«	«
11.00-12.00	«	«	«	«	«
12.00-13.00		ΑΚΤΙΝΟΛ.* Αεργ.		ΑΚΤΙΝΟΛ. Αεργ.	
13.00-14.00	ΨΥΧΙΑΤΡ.**	ΑΚΤΙΝΟΛ. Α-Β εργ.	ΨΥΧΙΑΤΡ.	ΑΚΤΙΝΟΛ. Α-Β εργ.	ΨΥΧΙΑΤΡ.
14.00-15.00		ΑΚΤΙΝΟΛ. Β εργ.		ΑΚΤΙΝΟΛ. Β εργ	

8^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΩΡΕΣ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
08.00-09.00	ΠΑΘΟΛ.	ΧΕΙΡ. ΠΑΘ. ΙΙ	ΠΑΘΟΛ.	ΧΕΙΡ. ΠΑΘ. ΙΙ	ΧΕΙΡ. ΠΑΘΟΛ.Π
09.00-10.00	«	«	«	«	«
10.00-11.00	«	«	«	«	«
11.00-12.00	«	«	«	«	«
12.00-13.00		ΑΚΤΙΝΟΛ. Αεργ.		ΑΚΤΙΝΟΛ. Αεργ.	ΠΡ. ΙΑΤΡ.
13.00-14.00	ΠΡ. ΙΑΤΡ.**	ΑΚΤΙΝΟΛ. Α-Β εργ.	ΠΡ. ΙΑΤΡ.	ΑΚΤΙΝΟΛ. Α-Β εργ.	ΠΡ. ΙΑΤΡ.
14.00-15.00	ΠΡ. ΙΑΤΡ.	ΑΚΤΙΝΟΛ. Β εργ.	ΙΑΤΡ. ΕΡΓ.	ΑΚΤΙΝΟΛ. Β εργ.	ΙΑΤΡ. ΕΡΓ.

Τα μαθήματα και οι ασκήσεις του 7ου και 8ου εξαμήνου γίνονται στους χώρους Νοσοκομείων όπου είναι εγκατεστημένες οι Αρμόδιες Κλινικές.

*Για το 7ο και 8ο εξάμηνο το μάθημα της Ακτινολογίας θα διδαχθεί ως εξής: Από Α-Κ στο Α Εργαστήριο Ακτινολογίας του Αρεταίου Νοσοκομείου από τον Καθηγητή κ. Α. Γουλιάμο, και από το Λ-Ω στο Β Εργαστήριο Ακτινολογίας του Νοσοκομείου "Αττικόν" από τον Αναπλ. Καθηγητή κ. Ν. Κελέκη.

**Τα μαθήματα της Προληπτικής Ιατρικής γίνονται στο ΝΑΒΟ.

***Είναι μόνο διδασκόμενο.

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 9^{ου} ΚΑΙ 10^{ου} ΕΞΑΜΗΝΟΥ Ακαδημαϊκού Έτους 2008-09

1^η ΟΜΑΔΑ Από 1 έως 63 Α/Α καταλόγου

ΕΒΔΟ-ΩΡΑ	ΜΑΔΕΣ	ΗΜΕΡ/ΝΙΑ	ΜΑΘΗΜΑ/ΗΜΕΡΑ				
08.00	1 ^η εβδ.	22.09.08-28.09.08	ΟΙ ΜΙΣΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΤΗΝ 1 ^η ΚΑΙ 2 ^η ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΑΣΚΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ				
έως	2 ^η εβδ.	29.09.08-05.10.08	ΚΑΙ ΤΗΝ 3 ^η ΚΑΙ 4 ^η ΣΤΗΝ ΜΟΝΑΔΑ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ				
13.00	3 ^η εβδ.	06.10.08-12.10.08	ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΜΙΣΟΙ ΤΗΝ 1 ^η ΚΑΙ 2 ^η ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΑΣΚΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΜΟΝΑΔΑ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ				
	4 ^η εβδ.	13.10.08-19.10.08	ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ 3 ^η ΚΑΙ 4 ^η ΣΤΗΝ ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ				
ΕΒΔΟ-ΩΡΑ	ΜΑΔΕΣ	ΗΜΕΡ/ΝΙΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
08.00	5 ^η εβδ.	20.10.08-26.10.08	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ
έως	6 ^η εβδ.	27.10.08-02.11.08	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ
13.00	7 ^η εβδ.	03.11.08-09.11.08	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ
	8 ^η εβδ.	10.11.08-16.11.08	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ
08.00	9 ^η εβδ.	17.11.08-23.11.08	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ
έως	10 ^η εβδ.	24.11.08-30.11.08	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ
13.00	11 ^η εβδ.	01.12.08-07.12.08	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ
	12 ^η εβδ.	08.12.08-14.12.08	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ
	13 ^η εβδ.	15.12.08-21.12.08	ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΥΧΟΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ				
	14 ^η εβδ.	06.01.09-11.01.09					

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

08.00	15 ^η εβδ.	16.02.09-22.02.09	ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ				
έως	16 ^η εβδ.	23.02.09-01.03.09	ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΕΠΙ 4 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ				
13.00	17 ^η εβδ.	02.03.09-08.03.09	(ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ 08.00-10.00 ΚΑΙ ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ 10.00-13.00)				
	18 ^η εβδ.	09.03.09-15.03.09					
	ΕΒΔΟ-ΩΡΑ	ΜΑΔΕΣ	ΗΜΕΡ/ΝΙΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΜΑΘΗΜΑ/ΗΜΕΡΑ	
						ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ
							ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
08.00	19 ^η εβδ.	16.03.09-22.03.09	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
έως	20 ^η εβδ.	23.03.09-29.03.09	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
13.00	21 ^η εβδ.	30.03.09-05.04.09	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ
	22 ^η εβδ.	06.04.09-12.04.09	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ
08.00	23 ^η εβδ.	27.04.09-03.05.09	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ				
έως	24 ^η εβδ.	04.05.09-10.05.09	(Κάθε φοιτητής εκπαιδεύεται για 2 εβδομάδες συνεχώς)				
13.00	25 ^η εβδ.	11.05.09-17.05.09					
	26 ^η εβδ.	18.05.09-24.05.09					
	27 ^η εβδ.	25.05.09-31.05.09	ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΥΧΟΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ				
	28 ^η εβδ.	01.06.09-07.06.09					
2^η ΟΜΑΔΑ Από 64 έως 126 Α/Α καταλόγου							
	ΕΒΔΟ-ΩΡΑ	ΜΑΔΕΣ	ΗΜΕΡ/ΝΙΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΜΑΘΗΜΑ/ΗΜΕΡΑ	
						ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ
							ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
08.00	1 ^η εβδ.	22.09.08-28.09.08	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ
έως	2 ^η εβδ.	29.09.08-05.10.08	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ
13.00	3 ^η εβδ.	06.10.08-12.10.08	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ
	4 ^η εβδ.	13.10.08-19.10.08	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ
08.00	5 ^η εβδ.	20.10.08-26.10.08	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ
έως	6 ^η εβδ.	27.10.08-02.11.08	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ
13.00	7 ^η εβδ.	03.11.08-09.11.08	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ
	8 ^η εβδ.	10.11.08-16.11.08	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ
08.00	9 ^η εβδ.	17.11.08-23.11.08	ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ				
έως	10 ^η εβδ.	24.11.08-30.11.08	ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΕΠΙ 4 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ				
13.00	11 ^η εβδ.	01.12.08-07.12.08	(ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ 08.00-10.00 ΚΑΙ ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ 10.00-13.00)				
	12 ^η εβδ.	08.12.08-14.12.08					
	13 ^η εβδ.	15.12.08-21.12.08	ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΥΧΟΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ				
	14 ^η εβδ.	06.01.09-11.01.09					
	ΕΒΔΟ-ΩΡΑ	ΜΑΔΕΣ	ΗΜΕΡ/ΝΙΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΜΑΘΗΜΑ/ΗΜΕΡΑ	
						ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ
							ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
08.00	15 ^η εβδ.	16.02.09-22.02.09	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
έως	16 ^η εβδ.	23.02.09-01.03.09	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
13.00	17 ^η εβδ.	02.03.09-08.03.09	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ
	18 ^η εβδ.	09.03.09-15.03.09	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ
08.00	19 ^η εβδ.	16.03.09-22.03.09	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ				
έως	20 ^η εβδ.	23.03.09-29.03.09	(Κάθε φοιτητής εκπαιδεύεται για 2 εβδομάδες συνεχώς)				
13.00	21 ^η εβδ.	30.03.09-05.04.09					
	22 ^η εβδ.	06.04.09-12.04.09					
08.00	23 ^η εβδ.	27.04.09-03.05.09	ΟΙ ΜΙΣΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΤΗΝ 23 ^η ΚΑΙ 24 ^η ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΑΣΚΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ				
έως	24 ^η εβδ.	04.05.09-10.05.09	ΚΑΙ ΤΗΝ 25 ^η ΚΑΙ 26 ^η ΣΤΗΝ ΜΟΝΑΔΑ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ				
13.00	25 ^η εβδ.	11.05.09-17.05.09	ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΜΙΣΟΙ ΤΗΝ 23 ^η ΚΑΙ 24 ^η ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΑΣΚΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΜΟΝΑΔΑ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ				
	26 ^η εβδ.	18.05.09-24.05.09	ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ 25 ^η ΚΑΙ 26 ^η ΣΤΗΝ ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ				
	27 ^η εβδ.	25.05.09-31.05.09	ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΥΧΟΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ				
	28 ^η εβδ.	01.06.09-07.06.09					

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

3^η ΟΜΑΔΑ Από 127 έως 189 Α/Α καταλόγου

ΕΒΔΟ- ΩΡΑ	ΜΑΔΕΣ	ΗΜΕΡ/ΝΙΑ	ΜΑΘΗΜΑ/ΗΜΕΡΑ				
			ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
08.00	1 ^η εβδ.	22.09.08-28.09.08	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ
έως	2 ^η εβδ.	29.09.08-05.10.08	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ
13.00	3 ^η εβδ.	06.10.08-12.10.08	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ
	4 ^η εβδ.	13.10.08-19.10.08	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ
08.00	5 ^η εβδ.	20.10.08-26.10.08	ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ				
έως	6 ^η εβδ.	27.10.08-02.11.08	ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΕΠΙ 4 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ				
13.00	7 ^η εβδ.	03.11.08-09.11.08	(ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ 08.00-10.00 ΚΑΙ ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ 10.00-13.00)				
	8 ^η εβδ.	10.11.08-16.11.08					
ΕΒΔΟ- ΩΡΑ	ΜΑΔΕΣ	ΗΜΕΡ/ΝΙΑ	ΜΑΘΗΜΑ/ΗΜΕΡΑ				
			ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
08.00	9 ^η εβδ.	17.11.08-23.11.08	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
έως	10 ^η εβδ.	24.11.08-30.11.08	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
13.00	11 ^η εβδ.	01.12.08-07.12.08	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ
	12 ^η εβδ.	08.12.08-14.12.08	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ
	13 ^η εβδ.	15.12.08-21.12.08	ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΥΧΟΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ				
	14 ^η εβδ.	06.01.09-11.01.09					
08.00	15 ^η εβδ.	16.02.09-22.02.09	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ				
έως	16 ^η εβδ.	23.02.09-01.03.09	(Κάθε φοιτητής εκπαιδεύεται για 2 εβδομάδες συνεχώς)				
13.00	17 ^η εβδ.	02.03.09-08.03.09					
	18 ^η εβδ.	09.03.09-15.03.09					
08.00	19 ^η εβδ.	16.03.09-22.03.09	ΟΙ ΜΙΣΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΤΗΝ 19η ΚΑΙ 20η ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΑΣΚΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ				
έως	20 ^η εβδ.	23.03.09-29.03.09	ΚΑΙ ΤΗΝ 21η ΚΑΙ 22η ΣΤΗΝ ΜΟΝΑΔΑ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ				
13.00	21 ^η εβδ.	30.03.09-05.04.09	ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΜΙΣΟΙ ΤΗΝ 19η ΚΑΙ 20η ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΑΣΚΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΜΟΝΑΔΑ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ				
	22 ^η εβδ.	06.04.09-12.04.09	ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ 21η ΚΑΙ 22η ΣΤΗΝ ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ				
ΕΒΔΟ- ΩΡΑ	ΜΑΔΕΣ	ΗΜΕΡ/ΝΙΑ	ΜΑΘΗΜΑ/ΗΜΕΡΑ				
			ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
08.00	23 ^η εβδ.	27.04.09-03.05.09	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ
έως	24 ^η εβδ.	04.05.09-10.05.09	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ
13.00	25 ^η εβδ.	11.05.09-17.05.09	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ
	26 ^η εβδ.	18.05.09- 24.05.09	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ
	27 ^η εβδ.	25.05.09-31.05.09	ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΥΧΟΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ				
	28 ^η εβδ.	01.06.09-07.06.09					
4^η ΟΜΑΔΑ Από 190 έως 252 Α/Α καταλόγου							
ΕΒΔΟ- ΩΡΑ	ΜΑΔΕΣ	ΗΜΕΡ/ΝΙΑ	ΜΑΘΗΜΑ/ΗΜΕΡΑ				
			ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
08.00	1 ^η εβδ.	22.09.08-28.09.08	ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ				
έως	2 ^η εβδ.	29.09.08-05.10.08	ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΕΠΙ 4 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ				
13.00	3 ^η εβδ.	06.10.08-12.10.08	(ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ 08.00-10.00 ΚΑΙ ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ 10.00-13.00)				
	4 ^η εβδ.	13.10.08-19.10.08					
ΕΒΔΟ- ΩΡΑ	ΜΑΔΕΣ	ΗΜΕΡ/ΝΙΑ	ΜΑΘΗΜΑ/ΗΜΕΡΑ				
			ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
08.00	5 ^η εβδ.	20.10.08-26.10.08	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
έως	6 ^η εβδ.	27.10.08-02.11.08	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
13.00	7 ^η εβδ.	03.11.08-09.11.08	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ
	8 ^η εβδ.	10.11.08-16.11.08	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

08.00	9 ^η εβδ.	17.11.08-23.11.08	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ				
έως	10 ^η εβδ.	24.11.08-30.11.08	(Κάθε φοιτητής εκπαιδεύεται για 2 εβδομάδες συνεχώς)				
13.00	11 ^η εβδ.	01.12.08-07.12.08					
	12 ^η εβδ.	08.12.08-14.12.08					
	13 ^η εβδ.	15.12.08-21.12.08	ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΥΧΟΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ				
	14 ^η εβδ.	06.01.09-11.01.09					
08.00	15 ^η εβδ.	16.02.09-22.02.09	ΟΙ ΜΙΣΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΤΗΝ 15 ^η ΚΑΙ 16 ^η ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΑΣΚΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ				
έως	16 ^η εβδ.	23.02.09-01.03.09	ΚΑΙ ΤΗΝ 17 ^η ΚΑΙ 18 ^η ΣΤΗΝ ΜΟΝΑΔΑ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ				
13.00	17 ^η εβδ.	02.03.09-08.03.09	ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΜΙΣΟΙ ΤΗΝ 15 ^η ΚΑΙ 16 ^η ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΑΣΚΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΜΟΝΑΔΑ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ				
	18 ^η εβδ.	09.03.09-15.03.09	ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ 17 ^η ΚΑΙ 18 ^η ΣΤΗΝ ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ				
	ΕΒΔΟ-ΩΡΑ ΜΑΔΕΣ ΗΜΕΡ/ΝΙΑ		ΜΑΘΗΜΑ/ΗΜΕΡΑ				
			ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
08.00	19 ^η εβδ.	16.03.09-22.03.09	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ
έως	20 ^η εβδ.	23.03.09-29.03.09	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ
13.00	21 ^η εβδ.	30.03.09-05.04.09	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ
	22 ^η εβδ.	06.04.09-12.04.09	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ
08.00	23 ^η εβδ.	27.04.09-03.05.09	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ
έως	24 ^η εβδ.	04.05.09-10.05.09	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ
13.00	25 ^η εβδ.	11.05.09-17.05.09	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ
	26 ^η εβδ.	18.05.09-24.05.09	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ
	27 ^η εβδ.	25.05.09-31.05.09	ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΥΧΟΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ				
	28 ^η εβδ.	01.06.09-07.06.09					
5^η ΟΜΑΔΑ Από 253 έως 315 Α/Α καταλόγου							
	ΕΒΔΟ-ΩΡΑ ΜΑΔΕΣ ΗΜΕΡ/ΝΙΑ		ΜΑΘΗΜΑ/ΗΜΕΡΑ				
			ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
08.00	1 ^η εβδ.	22.09.08-28.09.08	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
έως	2 ^η εβδ.	29.09.08-05.10.08	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
13.00	3 ^η εβδ.	06.10.08-12.10.08	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ
	4 ^η εβδ.	13.10.08-19.10.08	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ
08.00	5 ^η εβδ.	20.10.08-26.10.08	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ				
έως	6 ^η εβδ.	27.10.08-02.11.08	(Κάθε φοιτητής εκπαιδεύεται για 2 εβδομάδες συνεχώς)				
13.00	7 ^η εβδ.	03.11.08-09.11.08					
	8 ^η εβδ.	10.11.08-16.11.08					
08.00	9 ^η εβδ.	17.11.08-23.11.08	ΟΙ ΜΙΣΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΤΗΝ 9 ^η ΚΑΙ 10 ^η ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΑΣΚΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ				
έως	10 ^η εβδ.	24.11.08-30.11.08	ΤΗΝ 11 ^η ΚΑΙ 12 ^η ΣΤΗΝ ΜΟΝΑΔΑ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ				
13.00	11 ^η εβδ.	01.12.08-07.12.08	ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΜΙΣΟΙ ΤΗΝ 9 ^η ΚΑΙ 10 ^η ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΑΣΚΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΜΟΝΑΔΑ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ				
	12 ^η εβδ.	08.12.08-14.12.08	ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ 11 ^η ΚΑΙ 12 ^η ΣΤΗΝ ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ				
	13 ^η εβδ.	15.12.08-21.12.08	ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΥΧΟΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ				
	14 ^η εβδ.	06.01.09-11.01.09					
	ΕΒΔΟ-ΩΡΑ ΜΑΔΕΣ ΗΜΕΡ/ΝΙΑ		ΜΑΘΗΜΑ/ΗΜΕΡΑ				
			ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
08.00	15 ^η εβδ.	16.02.09-22.02.09	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ
έως	16 ^η εβδ.	23.02.09-01.03.09	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ
13.00	17 ^η εβδ.	02.03.09-08.03.09	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ
	18 ^η εβδ.	09.03.09-15.03.09	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ
08.00	19 ^η εβδ.	16.03.09-22.03.09	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ
έως	20 ^η εβδ.	23.03.09-29.03.09	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ
13.00	21 ^η εβδ.	30.03.09-05.04.09	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ
	22 ^η εβδ.	06.04.09-12.04.09	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

08.00	23 ^η εβδ.	27.04.09-03.05.09	ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ				
έως	24 ^η εβδ.	04.05.09-10.05.09	ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΕΠΙ 4 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ				
13.00	25 ^η εβδ.	11.05.09-17.05.09	(ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ 08.00-10.00 ΚΑΙ ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ 10.00-13.00)				
	26 ^η εβδ.	18.05.09-24.05.09					
	27 ^η εβδ.	25.05.09-31.05.09	ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΥΧΟΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ				
	28 ^η εβδ.	01.06.09-07.06.09					
6^η ΟΜΑΔΑ Από 316 έως 378 Α/Α καταλόγου							
ΕΒΔΟ-ΩΡΑ	ΜΑΔΕΣ	ΗΜΕΡ/ΝΙΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΜΑΘΗΜΑ/ΗΜΕΡΑ		ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
					ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	
08.00	1 ^η εβδ.	22.09.08-28.09.08	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ				
έως	2 ^η εβδ.	29.09.08-05.10.08	(Κάθε φοιτητής εκπαιδεύεται για 2 εβδομάδες συνεχώς)				
13.00	3 ^η εβδ.	06.10.08-12.10.08					
	4 ^η εβδ.	13.10.08-19.10.08					
08.00	5 ^η εβδ.	20.10.08-26.10.08	ΟΙ ΜΙΣΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΤΗΝ 5 ^η ΚΑΙ 6 ^η ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΑΣΚΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ				
έως	6 ^η εβδ.	27.10.08-02.11.08	ΤΗΝ 7 ^η ΚΑΙ 8 ^η ΣΤΗΝ ΜΟΝΑΔΑ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ				
13.00	7 ^η εβδ.	03.11.08-09.11.08	ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΜΙΣΟΙ ΤΗΝ 5 ^η ΚΑΙ 6 ^η ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΑΣΚΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΜΟΝΑΔΑ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ				
	8 ^η εβδ.	10.11.08-16.11.08	ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ 7 ^η ΚΑΙ 8 ^η ΣΤΗΝ ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ				
ΕΒΔΟ-ΩΡΑ	ΜΑΔΕΣ	ΗΜΕΡ/ΝΙΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΜΑΘΗΜΑ/ΗΜΕΡΑ		ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
					ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	
08.00	9 ^η εβδ.	17.11.08-23.11.08	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ
έως	10 ^η εβδ.	24.11.08-30.11.08	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ
13.00	11 ^η εβδ.	01.12.08-07.12.08	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ
	12 ^η εβδ.	08.12.08-14.12.08	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΩΤΟΡ/ΛΟΓΙΑ
	13 ^η εβδ.	15.12.08-21.12.08	ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΥΧΟΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ				
	14 ^η εβδ.	06.01.09-11.01.09					
ΕΒΔΟ-ΩΡΑ	ΜΑΔΕΣ	ΗΜΕΡ/ΝΙΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΜΑΘΗΜΑ/ΗΜΕΡΑ		ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
					ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	
08.00	15 ^η εβδ.	16.02.09-22.02.09	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ
έως	16 ^η εβδ.	23.02.09-01.03.09	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ
13.00	17 ^η εβδ.	02.03.09-08.03.09	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ
	18 ^η εβδ.	09.03.09-15.03.09	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ
08.00	19 ^η εβδ.	16.03.09-22.03.09	ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ				
έως	20 ^η εβδ.	23.03.09-29.03.09	ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΕΠΙ 4 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ				
13.00	21 ^η εβδ.	30.03.09-05.04.09	(ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ 08.00-10.00 ΚΑΙ ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ 10.00-13.00)				
	22 ^η εβδ.	06.04.09-12.04.09					
ΕΒΔΟ-ΩΡΑ	ΜΑΔΕΣ	ΗΜΕΡ/ΝΙΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΜΑΘΗΜΑ/ΗΜΕΡΑ		ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
					ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	
08.00	23 ^η εβδ.	27.04.09-03.05.09	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
έως	24 ^η εβδ.	04.05.09-10.05.09	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
13.00	25 ^η εβδ.	11.05.09-17.05.09	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ
	26 ^η εβδ.	18.05.09-24.05.09	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΡΙΜΗΝΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ 11^{ου} ΚΑΙ 12^{ου} ΕΞΑΜΗΝΟΥ

Οι ΣΤ'ετείς φοιτητές έτους 2008-2009 θα ασκηθούν κυκλικά, καθ' ομάδες φοιτητών, στο 11ο και 12ο εξάμηνο στην:

- α) Παθολογική Κλινική επί 12 εβδομάδες
- β) Ψυχιατρική Κλινική επί 4 εβδομάδες
- γ) Παιδιατρική Κλινική επί 10 εβδομάδες
- δ) Κλινική Μαιευτικής-Γυναικολογίας επί 7 εβδομάδες
- ε) Χειρουργική Κλινική επί 7 εβδομάδες
- στ) Ιατροδικαστική και Τοξικολογία επί 1 εβδομάδα

Το ωράριο για Κλινικές είναι 8:00" έως 14:00" καθημερινά (5 ημέρες x 6 ώρες) και αντίστοιχες εφημερίες σύμφωνα με το πρόγραμμα που εκπονείται από την αρμόδια Κλινική από το χρονικό διάστημα 25.8.2008 έως 14.6.2009.

Η Ιατροδικαστική και Τοξικολογία θα διδαχθεί στο 11ο εξάμηνο κάθε Τρίτη και Πέμπτη 14:30" -16:30", στο Νέο Αμφιθέατρο του Β' ορόφου (ΝΑΒΟ). Το ωράριο της μιας εβδομάδας άσκησης στο Νεκροτομείο θα καθοριστεί από το ΔΕΠ της Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας.

Οι φοιτητές (σύνολο 345) χωρίζονται με βάση τον αύξοντα αριθμό καταλόγου σε 3 ομάδες:

1^η: 1-115

2^η: 116-230

3^η: 231-345

για τις αντίστοιχες χρονικές περιόδους κλινικών ασκήσεων: διάρκειας 14 εβδομάδων η κάθε μια.

Στην 1^η χρονική περίοδο: 25-08-2008 έως 30-11-2008

1^η ομάδα: 1-115 θα ασκηθεί στην Παθολογία + Ιατροδικαστική

2^η ομάδα: 116-230 θα ασκηθεί στην Παιδιατρική + Ψυχιατρική

3^η ομάδα: 231-345 θα ασκηθεί στην Γυναικολογία + Χειρουργική

Στην 2^η χρονική περίοδο: 1-12-2008 έως 8-03-2008

1^η ομάδα: 1-115 θα ασκηθεί στην Παιδιατρική + Ψυχιατρική

2^η ομάδα: 116-230 θα ασκηθεί στην Γυναικολογία + Χειρουργική

3^η ομάδα: 231-345 θα ασκηθεί στην Παθολογία + Ιατροδικαστική

Στην 3^η χρονική περίοδο: 9-03-2009 έως 14-06-2009

1^η ομάδα: 1-115 θα ασκηθεί στην Γυναικολογία + Χειρουργική

2^η ομάδα: 116-230 θα ασκηθεί στην Παθολογία + Ιατροδικαστική

3^η ομάδα: 231-345 θα ασκηθεί στην Παιδιατρική + Ψυχιατρική

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

Α΄ ΟΜΑΔΑ 1-115

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ-ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ						
ΑΡ.ΚΑΤ.	ΜΑΘΗΜΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΜΑΘΗΜΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΜΑΘΗΜΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
46-59	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ	25.08.08-31.08.08	ΚΕΝΟ	01.09.08-07.09.08	Β΄ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝ.	08.09.08-30.11.08
16-30	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ	25.08.08-31.08.08	ΚΕΝΟ	01.09.08-07.09.08	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	08.09.08-30.11.08
88-101	ΚΕΝΟ	25.08.08-31.08.08	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ	01.09.08-07.09.08	Α΄ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝ.	08.09.08-30.11.08
60-73	ΚΕΝΟ	25.08.08-31.08.08	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ	01.09.08-07.09.08	Δ΄ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝ.	08.09.08-30.11.08
74-87	Α΄ ΠΡΟΠ. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ	25.08.08-16.11.08	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ	17.11.08-23.11.08	ΚΕΝΟ	24.11.08-30.11.08
.01-15	ΠΑΘΟΛ. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ	25.08.08-16.11.08	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ	17.11.08-23.11.08	ΚΕΝΟ	24.11.08-30.11.08
102-115	Β΄ ΠΡΟΠ. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ	25.08.08-16.11.08	ΚΕΝΟ	17.11.08-23.11.08	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ	24.11.08-30.11.08
31-45	Γ΄ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝ.	25.08.08-16.11.08	ΚΕΝΟ	17.11.08-23.11.08	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ	24.11.08-30.11.08
ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ-ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ						
.01-23	Β΄ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	01.12.08-08.02.09	Α΄ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	09.02.09-08.03.09		
93-115	Β΄ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	01.12.08-08.02.09	Α΄ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	09.02.09-08.03.09		
47-69	Γ΄ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	01.12.08-08.02.09	Β΄ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	09.02.09-08.03.09		
24-46	Α΄ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	01.12.08-28.12.08	Α΄ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	29.12.08-08.03.09		
70-92	Α΄ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	01.12.08-28.12.08	Α΄ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	29.12.08-08.03.09		
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ-ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ						
78-87	Α΄ ΠΡΟΠ. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	09.03.09-26.04.09	Α΄ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	27.04.09-14.06.09		
88-96	Α΄ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	09.03.09-26.04.09	Α΄ ΠΡΟΠ. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	27.04.09-14.06.09		
21-30	Β΄ ΠΡΟΠ. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	09.03.09-26.04.09	Α΄ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	27.04.09-14.06.09		
31-39	Α΄ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	09.03.09-26.04.09	Β΄ ΠΡΟΠ. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	27.04.09-14.06.09		
97-106	Α΄ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	09.03.09-26.04.09	Β΄ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	27.04.09-14.06.09		
107-115	Β΄ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	09.03.09-26.04.09	Α΄ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	27.04.09-14.06.09		
59-68	Δ΄ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	09.03.09-26.04.09	Β΄ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	27.04.09-14.06.09		
69-77	Β΄ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	09.03.09-26.04.09	Δ΄ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	27.04.09-14.06.09		
.01-10	Β΄ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	09.03.09-26.04.09	Γ΄ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	27.04.09-14.06.09		
.11-20	Γ΄ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	09.03.09-26.04.09	Β΄ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	27.04.09-14.06.09		
40-49	Γ΄ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	09.03.09-26.04.09	Γ΄ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	27.04.09-14.06.09		
50-58	Γ΄ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	09.03.09-26.04.09	Γ΄ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	27.04.09-14.06.09		

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

Β' ΟΜΑΔΑ 116-230

ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ-ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ

ΑΡ.ΚΑΤ.	ΜΑΘΗΜΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΜΑΘΗΜΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΜΑΘΗΜΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
116-138	Β' ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	25.08.08-02.11.08	Α' ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	03.11.08-30.11.08		
208-230	Β' ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	25.08.08-02.11.08	Α' ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	03.11.08-30.11.08		
162-184	Γ' ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	25.08.08-02.11.08	Β' ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	03.11.08-30.11.08		
139-161	Α' ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	25.08.08-21.09.08	Α' ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	22.09.08-30.11.08		
185-207	Α' ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	25.08.08-21.09.08	Α' ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	22.09.08-30.11.08		

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ-ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ

193-202	Α' ΠΡΟΠ. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	01.12.08-18.01.09	Α' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	19.01.09-08.03.09		
203-211	Α' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	01.12.08-18.01.09	Α' ΠΡΟΠ. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	19.01.09-08.03.09		
136-145	Β' ΠΡΟΠ. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	01.12.08-18.01.09	Α' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	19.01.09-08.03.09		
146-154	Α' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	01.12.08-18.01.09	Β' ΠΡΟΠ. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	19.01.09-08.03.09		
212-221	Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	01.12.08-18.01.09	Β' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	19.01.09-08.03.09		
222-230	Β' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	01.12.08-18.01.09	Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	19.01.09-08.03.09		
174-183	Δ' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	01.12.08-18.01.09	Β' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	19.01.09-08.03.09		
184-192	Β' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	01.12.08-18.01.09	Δ' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	19.01.09-08.03.09		
116-126	Β' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	01.12.08-18.01.09	Γ' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	19.01.09-08.03.09		
127-135	Γ' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	01.12.08-18.01.09	Β' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	19.01.09-08.03.09		
155-164	Γ' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	01.12.08-18.01.09	Γ' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	19.01.09-08.03.09		
165-173	Γ' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	01.12.08-18.01.09	Γ' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	19.01.09-08.03.09		

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ-ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ

175-188	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ	09.03.09-15.03.09	ΚΕΝΟ	16.03.09-22.03.09	Β' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝ.	23.03.09-14.06.09
131-145	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ	09.03.09-15.03.09	ΚΕΝΟ	16.03.09-22.03.09	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	23.03.09-14.06.09
203-216	ΚΕΝΟ	09.03.09-15.03.09	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ	16.03.09-22.03.09	Α' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝ.	23.03.09-14.06.09
175-188	ΚΕΝΟ	09.03.09-15.03.09	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ	16.03.09-22.03.09	Δ' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝ.	23.03.09-14.06.09
189-202	Α' ΠΡΟΠ. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ	09.03.09-31.05.09	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ	01.06.09-07.06.09	ΚΕΝΟ	08.06.09-14.06.09
116-130	ΠΑΘΟΛ. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ	09.03.09-31.05.09	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ	01.06.09-07.06.09	ΚΕΝΟ	08.06.09-14.06.09
217-230	Β' ΠΡΟΠ. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ	09.03.09-31.05.09	ΚΕΝΟ	01.06.09-07.06.09	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ	08.06.09-14.06.09
146-160	Γ' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝ.	09.03.09-31.05.09	ΚΕΝΟ	01.06.09-07.06.09	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ	08.06.09-14.06.09

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

Γ' ΟΜΑΔΑ 231-345

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ-ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ						
ΑΡ.ΚΑΤ.	ΜΑΘΗΜΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΜΑΘΗΜΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΜΑΘΗΜΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
308-317	Α' ΠΡΟΠ. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	25.08.08-12.10.08	Α' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	13.10.08-30.11.08		
318-326	Α' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	25.08.08-12.10.08	Α' ΠΡΟΠ. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	13.10.08-30.11.08		
259-260	Β' ΠΡΟΠ. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	25.08.08-12.10.08	Α' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	13.10.08-30.11.08		
261-269	Α' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	25.08.08-12.10.08	Β' ΠΡΟΠ. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	13.10.08-30.11.08		
327-336	Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	25.08.08-12.10.08	Β' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	13.10.08-30.11.08		
337-345	Β' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	25.08.08-12.10.08	Α' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	13.10.08-30.11.08		
289-298	Δ' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	25.08.08-12.10.08	Β' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	13.10.08-30.11.08		
299-307	Β' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	25.08.08-12.10.08	Δ' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	13.10.08-30.11.08		
231-241	Β' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	25.08.08-12.10.08	Γ' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	13.10.08-30.11.08		
242-250	Γ' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	25.08.08-12.10.08	Β' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	13.10.08-30.11.08		
270-279	Γ' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	25.08.08-12.10.08	Γ' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	13.10.08-30.11.08		
280-288	Γ' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	25.08.08-12.10.08	Γ' ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	13.10.08-30.11.08		
ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ-ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ						
276-289	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ	01.12.08-07.12.08	ΚΕΝΟ	08.12.08-14.12.08	Β' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝ.	15.12.08-08.03.09
246-260	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ	01.12.08-07.12.08	ΚΕΝΟ	08.12.08-14.12.08	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ	15.12.08-08.03.09
318-331	ΚΕΝΟ	01.12.08-07.12.08	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ	08.12.08-14.12.08	Α' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝ.	15.12.08-08.03.09
290-303	ΚΕΝΟ	01.12.08-07.12.08	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ	08.12.08-14.12.08	Δ' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝ.	15.12.08-08.03.09
304-317	Α' ΠΡΟΠ. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ	01.12.08-22.02.09	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ	23.02.09-01.03.09	ΚΕΝΟ	02.03.09-08.03.09
231-245	ΠΑΘΟΛ. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ	01.12.08-22.02.09	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ	23.02.09-01.03.09	ΚΕΝΟ	02.03.09-08.03.09
332-345	Β' ΠΡΟΠ. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ	01.12.08-22.02.09	ΚΕΝΟ	23.02.09-01.03.09	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ	02.03.09-08.03.09
261-275	Γ' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝ.	01.12.08-22.02.09	ΚΕΝΟ	23.02.09-01.03.09	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ	02.03.09-08.03.09
ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ-ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ						
231-253	Β' ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	09.03.09-17.05.09	Α' ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	18.05.09-14.06.09		
323-345	Β' ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	09.03.09-17.05.09	Α' ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	18.05.09-14.06.09		
277-299	Γ' ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	09.03.09-17.05.09	Β' ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	18.05.09-14.06.09		
254-276	Α' ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	09.03.09-05.04.09	Α' ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	06.04.09-14.06.09		
300-322	Α' ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	09.03.09-05.04.09	Α' ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	06.04.09-14.06.09		

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
 Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009

Α' ΤΟΜΕΑ ΜΟΡΦΟΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ			
Α/Α ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΑ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ	ΗΜΕΡΕΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΙ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ
1. Γονίδια και Αναπτυξιακή Βιολογία	Χειμερινό 3,5,7,9,11	Δευτέρα 14.00-16.00 Εργ. Ιστολ.-Εμβρυολ.	Ε. Μαρίνος Μ. Κουλούκουσα
2. Αναγεννητική Ιατρική και Μοριακή Θεραπεία	Εαρινό 10,12	Τετάρτη 15.00-17.00 Αίθουσα Σεμιναρίων Κτηρίου Τετραπόλεως	Ν. Ανάγνου και μέλη ΔΕΠ
3. Περιβαλλοντική Φαρμακολογία	Εαρινό 4,6,8,10,12	Δευτέρα 15.00-17.00 Αμφ. Εργ. Πειρ. Φαρμακολογίας	Χ. Λιάπη Ν. Σιταράς Α. Τυλιγάδα Ι. Μεσσάρη
4. Αλληλεπιδράσεις Φαρμάκων	Εαρινό 6,8,10,12	Πέμπτη 15.00-17.00 Εργ. Φαρμ.	Π. Γαλανοπούλου
5. Ο Εργαστηριακός Έλεγχος της Αναπνευστικής Λειτουργίας	Χειμερινό 5,7,9,11	Δευτέρα 15.00-16.30 Εργ. Φυσιολογίας	Π. Μπεχράκης
6. Ογκογονίδια και Αυξητικοί Παράγοντες στην Βιολογία του Καρκίνου	Χειμερινό 3,5,7,9,11	Τρίτη 15.00-16.00 Εργ. Ιστολ.-Εμβρυολ.	Β. Γοργούλης Κ. Τρούγκος
7. Εργαστηριακή Διαγνωστική Βιοχημεία και Ανοσοβιοχημεία	Εαρινό 4,6,8,10,12	Τρίτη 14.00-15.30 Εργ. Βιολ. Χημείας	Π. Μουτσάτσου Α. Τριανταφύλλου Χ. Νουνόπουλος Α. Παπαπαναγιώτου Κλ. Δήμα Χ. Πιπερή Χρ. Κρούπης Μ. Νταλαμάγκα Ε. Κασσή
8. Σύγχρονη Φυσιολογία της Άσκησης	Εαρινό 4,6,8,10,12	Παρασκευή 14.00-16.00 Μικρό Αμφιθ. Φυσιολογίας	Μ. Κουτσιλιέρης Ε. Κάμπερ Χ. Κόνσουλας Θ. Βασιλακόπουλος Α. Μήτσου Μ. Μαριδάκη Σ. Τσακίρης
9. Εισαγωγή στην Ενδοκρινολογία	Χειμερινό 5,7,9,11	Δευτέρα 14.00-16.00 NABO	Μ. Κουτσιλιέρης Γ. Χρούσος Χ. Λιάπη Ε. Διαμάντη

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 (συνέχεια)

Α/Α ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΑ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ	ΗΜΕΡΕΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΙ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ
			Μ. Αλεβιζάκη Γ. Μαστοράκος Ε. Λαμπρινουδάκη Γ. Καλτσάς
10. Θέματα Μοριακής Ιατρικής	Εαρινό 4,6,8,10,12	Παρασκευή 14.00-16.00 Αιθ. Εργαστ. Βιολογικής Χημείας	Α. Παπαβασιλείου Μ. Κουτσιλιέρης Στ. Κουλοχέρη Ε. Διαμάντη-Κανδαράκη Ι. Κιάρης Χ. Πιπέρη Ε. Κασσή
11. Κυτταρική Φυσιολογία Νευρικού Συστήματος	Εαρινό 2,4,6,8,10,12	Δευτέρα 14.00-16.00 Μικρό Αμφιθ. Φυσιολογίας	Π. Κουνιώτη-Κροντήρη
12. Πειραματική Εμβρυολογία	Χειμερινό 3,5,7,9,11	Τετάρτη 14.00-15.30 Εργ. Ιστολ.-Εμβρυολ.	Ρ. Αγγελοπούλου
13. Φυσιολογία της Γήρανσης	Εαρινό 2,4,6,8,10,12	Πέμπτη 16.00-18.00 Αμφ. Φυσιολ. (μικρό)	Σ. Τσακίρης Π. Αγγελογιάννη
14. Κοινωνική Φαρμακολογία	Χειμερινό 3,5,7,9,11	Δευτέρα 14.30-16.30 Νέο αμφιθέατρο Εργ. Φαρμακολογίας	Χ. Λιάπη Κ. Κωνσταντόπουλος
15. Βιοχημεία της Διατροφής	Εαρινό 4,6,8,10,12	Τετάρτη 13.00-15.00 Αιθ. Εργαστηρίου Βιολογικής Χημείας	Α. Τριανταφύλλου Χ. Νουνόπουλος
16. Βασικές αρχές Χημικής και Βιολογικής εξέλιξης	Χειμερινό 3	Πέμπτη 13.00 Αίθουσα σεμιναρίων εργ. Βιολογικής Χημείας	Ι. Κιάρης Φ. Αλικαρίδης
17. Φάρμακα: Ιατρικός, Κοινωνικός και Πολιτικός Ρόλος	Εαρινό 2,4	Ημέρα-ώρα-αμφιθέτρο θα ανακοινωθούν	Ν. Σιταράς Ζ. Παπαδοπούλου-Νταϊφώτη Χ. Τεσσερομάτη Κ. Πάντος Ι. Μεσσάρη
18. Ιατρική και Νους	Εαρινό 2,4,6,8	Ημέρα θα ανακοινωθεί 15.00-16.00 Αιθ. σεμιναρίων Εργ. Βιολ. Χημείας	Α. Τριανταφύλλου Χ. Νουνόπουλος

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

A/A ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΑ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ	ΗΜΕΡΕΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΙ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ
19. Φυσιολογική Απεικονιστική Ανατομική	Εαρινό 4,6,8,10,12	Τρίτη 16.00-18.00 Εργ. Πειρ. Φαρμακολ.	Σ. Αναγνωστοπούλου και μέλη ΔΕΠ του Α' Εργ. Ακτινολογίας
20. Φυσιολογία του Οστίτη Ιστού	Εαρινό 4,6,8,10,12	Πέμπτη 14.00-16.00 Μικρό Αμφ. Φυσιολογίας	Μ. Κουτσιλιέρης Ε. Γεωργίου Π. Μουτσάτσου Μ. Αλεβιζάκη-Χαρχαλάκη Ε. Διαμάντη Ε. Λαμπρινουδάκη
21. Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές στην Ιατρική	Εαρινό 2,4,6	Θα ανακοινωθούν	Ε. Γεωργίου και μέλη Δ.Ε.Π. του Εργαστηρίου
22. Φυσική Ανθρωπολογία I - Εξέλιξη του Ανθρώπου	Χειμερινό 1,3,5,7,9,11	Θα ανακοινωθούν	Θ. Πίτσιος
23. Φυσική Ανθρωπολογία II - Σκελετική & Πληθυσμιακή Ανθρωπολογία	Εαρινό 2,4,6,8,10,12	Θα ανακοινωθούν	Θ. Πίτσιος
24. Γενική Κλινική Ανατομική	Εαρινό 4,6,8,10,12	Θα ανακοινωθεί Αμφ. Ανατομίας	Σ. Αναγνωστοπούλου Π. Σκανδαλάκης και όλο το Δ.Ε.Π. του Εργαστηρίου
25. Κλινική Νευροανατομία	Εαρινό 6,8,10,12	Θα ανακοινωθεί Αμφ. Ανατομίας	Σ. Αναγνωστοπούλου
26. Βιοχημεία της Αθηροσκληρώσεως	Εαρινό 4,6,8,10,12	Δευτέρα 14.00-16.00 Αιθ. Εργαστηρίου Βιολογικής Χημείας	Α. Παπαπαναγιώτου Α. Παπαβασιλείου Π. Μουτσάτσου Α. Ζαχαρή Δ. Τούσουλης Κ. Τούτουζας
27. Παθολογική Ανατομική του Δέρματος βάσει των Παθοφυσιολογικών Μηχανισμών	Χειμερινό 9,11	Τρίτη 15.00-16.30	Κ. Αρώνη Ν. Καβάντζας
28. Παθολογική Ανατομική των Περιβαλλοντολογικών Επιδράσεων στον Άνθρωπο	Εαρινό 6,8,10	Πέμπτη 15.00-18.00 Εργ. Παθ. Ανατομείο	Π. Νικολοπούλου-Σταμάτη

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

Α/Α ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΑ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ	ΗΜΕΡΕΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΙ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ
29. Μοριακή Κλινική Μικροβιολογία	Χειμερινό 9,11	Τρίτη 14.00-15.30 Αμφ. Μικροβιολογίας	Α. Κωτσοβίλη Κ. Σταματελοπούλου Ι. Προύσκας Α. Μητρούσια Ε. Κούρτη Γ. Αρσένης Π. Τάσιος
30. Διαγνωστικές και Θεραπευτικές Εφαρμογές στην Πυρηνική Ιατρική	Εαρινό 8,10,12	Θα ανακοινωθούν από το Δ.Ε.Π.	Α. Σταύρακα-Κακαβάκη Γ. Λυμούρης Π. Δημητρίου Μ. Λύρα
31. Μαγνητική - Αξονική Τομογραφία και Υπέρηχοι (Α' Εργ. Ακτινολογίας)	Εαρινό 8,10,12	Τρίτη 14.00-15.30 Μαγγίνειο	Α. Γουλιάμος
32. Ανοσοϊστοχημεία στην Παθολογική Ανατομική	Χειμερινό 7,9,11	Δευτέρα 15.00-17.00 Εργ. Παθ. Ανατομείου	Λ. Νακοπούλου Σ. Τσελένη-Μπαλαφούτα Κ. Αρώνη
33. Κλινική Κυτταρολογία	Χειμερινό 7,9,11	Πέμπτη 15.00-17.00 Εργ. Παθ. Ανατομείου	Π. Αθανασιάδου Σ. Τσελένη-Μπαλαφούτα Π. Καρακίτσος Α. Πολίτη
34. Ιατρική Ευθύνη και Δεοντολογία	Εαρινό 10,12	Πέμπτη 17.00-18.30 Εργ. Ιατροδικαστικής	Δ.Ε.Π. εργαστηρίου Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας
35. Παθολογική Ανατομία Γαστρεντερικού	Εαρινό 8,10,12	Πέμπτη 15.00-17.00	Λ. Νακοπούλου Ε. Παρασκευάκου Ε. Τσελένη Ε. Αγαπητός Π. Κορκολοπούλου Α. Λάζαρης
36. Ναρκωτικά	Χειμερινό 7,9,11	Θα ανακοινωθούν από το Δ.Ε.Π.	Δ.Ε.Π. εργαστηρίου Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας
37. Επεμβατική Ακτινολογία (Β' Εργ. Ακτινολογίας)	Εαρινό 8,10,12	Δευτέρα 16.00-18.00 Παρασκευή 14.30-16.30	Η. Μπρούντζος Κ. Μαλαγάρη Μ. Παπαθανασίου
38. Νευροακτινολογία (Διαγνωστική - Επεμβατική)	Χειμερινό 7,9,11	Δευτέρα 15.00-18.00 Ευγενίδειο Θερ.	Κ. Μαλαγάρη Η. Μπρούτζος Μ. Παπαθανασίου

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

A/A ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΑ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ	ΗΜΕΡΕΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΙ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ
39. Παιδοακτινολογία (Διαγνωστική - Επεμβατική)	Εαρινό 8,10,12	Δευτ. Τετ. 15.00-18.00 Ευγενίδειο Θερ.	Κ. Μαλαγάρη Η. Μπρούτζος Μ. Παπαθανασίου
40. Ακτινοανατομία	Χειμερινό 1,3,5,7	Τετάρτη 15.00-18.00 Ευγενίδειο Θερ.	Κ. Μαλαγάρη Η. Μπρούτζος
41. Ακτινοθεραπευτική Ογκολογία	Εαρινό 8,10,12	Θα ανακοινωθεί από το Δ.Ε.Π.	Ι. Κούβαρης
42. Ολιστική Αγωγή Ασθενών με Χρόνιες Καταληκτικές και μη Παθήσεις	Εαρινό 8,10,12	Δευτ. Τετάρ. Παρ. 15.00-17.00 Αιθ. Εργ. Ακτινολ. Αρεταιείου Νοσ.	Κ. Μυστακίδου Ι. Κούβαρης Β. Κουλουλίας Β. Σμυρνιώτης Π. Σακκάς Κ. Γεννατάς Χ. Παπαδημητρίου
43. Αιμόσταση-Ιατρική Μεταγίσεων	Χειμερινό 7,9,11	Θα ανακοινωθεί από το Δ.Ε.Π.	Α. Τραυλού
44. Ιστοπαθολογία του Εμβρύου και του Πλακούντα	Εαρινό 6,10,12	Δευτέρα 15.30-17.00 Νέο Αμφ. Αρεταιείου Νοσ.	Α. Κόνδη Ε. Καρβούνη Π. Καίρη Ε. Αγαπητός
45. Κλινικοπαθολογο- ανατομική προσέγγιση των συχνότερων κα- κοήθων νεοπλασμάτων του ανθρώπου	Χειμερινό, Εαρινό 3,4,5,6,7,8,9,10	Θα ανακοινωθούν	Λ. Νακοπούλου και μέλη Δ.Ε.Π. του Εργαστηρίου
46. Παθολογική Ανατομική του Αιμοποιητικού Συστήματος	Εαρινό 6,8,10,12	Τρίτη 14.00-16.00 Α' Εργαστ. Παθολογικής Ανατομικής	Ε. Πατσούρης και μέλη Δ.Ε.Π. του Εργαστηρίου
47. Παθολογική Ανατομική του Νευρικού Συστήματος	Χειμερινό 5,7,9,11	Τρίτη 14.00-16.00 Α' Εργαστ. Παθολογικής Ανατομικής	Ε. Πατσούρης
48. Μοριακή Παθολογική Ανατομική-Παθογενετικοί Μηχανισμοί των νόσων	Εαρινό 6,8,10,12	Τετάρτη 14.00-16.00 Α' Εργαστ. Παθολογικής Ανατομικής	Ε. Πατσούρης
49. Γενετική Ιατροδικαστική	Χειμερινό-Εαρινό 6,7,8,9,10,11,12	Εργαστ. Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας	Μ. Γεωργίου Κ. Μαραβέλιας Χ. Σπηλιοπούλου

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

Α/Α ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΑ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ	ΗΜΕΡΕΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΙ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ
50. Κλινική Ενδοκρινολογία	Χειμερινό 7,9,11	Θα ανακοινωθούν από το Δ.Ε.Π.	Ε. Χατζηδάκης Ε. Διαμάντη-Κανδαράκη Μ. Αλεβιζάκη Γ. Χρούσος Γ. Δημητριάδης Χ. Λιάπη Γ. Μαστοράκος Χ. Κανάκα Γ. Καλτσάς Ε. Μπουτάτη Π. Χαλβατσιώτης Μ. Θεοδωράκης Μ. Πέππα Α.Ε. Ράπτης Ε. Χατζηαγγελάκη Ν. Τούντας Ε. Λαμπρινουδάκη
51. Νεφρολογία	Εαρινό 10,12	Αρεταίειο Νοσ. 14.00-17.00	Ε. Τζανάτου-Εξάρχου
52. Λοιμώξεις	Εαρινό 8,10,12	16.00-17.00 Ημέρες και χώρος θα ανακοινωθούν από το Δ.Ε.Π.	Ε. Γιαμαρέλλου Κ. Κανελλακοπούλου Γ. Πετρίκκος Ε. Γιαμαρέλλος- Μπουρμπούλης
53. Ρευματολογία	Εαρινό 10,12	Τρίτη 15.30-17.00 Αιθ. υπόγειο Φυσιολογίας	Γ. Βαϊόπουλος Π. Σφηκάκης Δ. Βασιλόπουλος Δ. Χαραλαμπίδης
54. Ηλεκτρο-καρδιογράφημα	Χειμερινό 7,9,11	Τρίτη-Πέμπτη 16.30-19.00 NABO	Δ. Παπαδογιάννης
55. Φαρμακευτικά Εξανθήματα	Εαρινό 10,12	Θα ανακοιν. από το Δ.Ε.Π.	Α. Κατσάμπας Α. Κατσαρού Ε. Κουμαντάκη Ι. Δανοπούλου Α. Στρατηγός
56. Παρανεοπλασματικές Εκδηλώσεις στο Δέρμα + Αλλεργιολογία + Δερματολογία και Κλινική Ανοσολογία	Εαρινό 10,12	Θα ανακοιν. από το Δ.Ε.Π.	Σ. Γεωργαλά Ν. Σταυριανέας Γ. Αυγερινού Χ. Αντωνίου Δ. Ρηγόπουλος Α. Κατσαρού Δ. Καλογερομήτρος

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

A/A ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΑ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ	ΗΜΕΡΕΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΙ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ
57. Σύγχρονη Αφροδισιολογία & AIDS	Εαρινό 10,12	Θα ανακοινωθούν από το Δ.Ε.Π.	Ν. Σταυριανέας Α. Κατσάμπας Μ. Χατζηβασιλείου Χ. Αντωνίου Ε. Κουμαντάκη Ι. Αλεξίου
58. Ηπατολογία	Εαρινό 10,12	Θα ανακοινωθούν από το Δ.Ε.Π.	Σ. Ντουράκης Ι. Κοσκινάς
59. Βρογχικό Άσθμα	Χειμερινό 9,11	Θα ανακοινωθούν από το Δ.Ε.Π.	Χ. Ρούσσος Μ. Βεσλεμές Κ. Χατζησταύρου Μ. Αλχανάτ Ν. Κουλούρης Α. Καρακατσάνη
60. Καρκίνος Πνεύμονος	Εαρινό 10,12	Θα ανακοινωθούν από το Δ.Ε.Π.	Χ. Ρούσσος Μ. Βεσλεμές Κ. Χατζησταύρου Μ. Αλχανάτ Ν. Κουλούρης Α. Καρακατσάνη Α. Γουλιάμος Δ. Δαρδούφας
61. Επείγοντα Καρδιολογικά Προβλήματα	Εαρινό 8,10,12	Τρίτη 18.00-20.00 Αμφ. Ι.Γ.Ν.	Χ. Στεφανάδης Δ. Κρεμαστινός
62. Γαστρεντερολογία	Χειμερινό, Εαρινό 7,8,9,10,11,12	Θα ανακοινωθούν από το Δ.Ε.Π. Αμφ. Γ. Ν. Αττικών	Σ. Λαδάς
63. Διαγνωστική και Θεραπευτική Ενδοσκόπηση	Χειμερινό, Εαρινό 7,8,9,10,11,12	Θα ανακοινωθούν από το Δ.Ε.Π. Αμφ. Γ. Ν. Αττικών	Σ. Λαδάς
64. Καρδιοαναπνευστική Αναζωογόνηση	Χειμερινό, Εαρινό 5,6,7,8,9,10,11,12	Οι ημέρες θα ανακοινωθούν από το Δ.Ε.Π. 16.00-18.00 Αιθ. Διαλ. Εργ. Πειραμ. Χειρ. & Χειρ. Έρευνας	Λ. Παπαδημητρίου Χρ. Στεφανάδης Χρ. Στάικου Κ. Γκατσούλης Χ. Σπηλιοπούλου
65. Γενική Ιατρική	Χειμερινό 7,9,11	Θα ανακοινωθούν	Χρ. Στεφανάδης και μέλη Δ.Ε.Π.
66. Κλινική Φαρμακολογία	Χειμερινό 9,11	Τετάρτη 14.00-16.00 Αμφιθ. Θεραπευτικής Κλινικής Νοσοκ. «Αλεξάνδρα»	Μ. Νανά Μ. Θεοδωράκης και μέλη Δ.Ε.Π. Κλινικής

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

Α/Α ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΑ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ	ΗΜΕΡΕΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΙ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ
67. Κλινική και Θεραπευτική Γηριατρική	Εαρινό 10,12	Τετάρτη 14.00-16.00 Αμφιθ. Θεραπευτικής Κλινικής Νοσοκ. «Αλεξάνδρα»	Χ. Παπαδημητρίου Μ. Θεοδωράκης και μέλη Δ.Ε.Π. Κλινικής
68. Ενδοκρινικές Μεταβολικές Διαταραχές στους Βαρέως Πάσχοντες	Χειμερινό 7,9,11	Τρίτη 15.00-17.00 Νοσοκομείο «Αττικόν» Αμφιθ. «Αρεταίος»	Ι. Δημοπούλου Γ. Χρούσος Γ. Καλτσάς Μ. Αλεβιζάκη Γ. Μαστοράκος Ε. Διαμάντη Α. Αρμαγανίδης Σ. Ορφανός Η. Τσαγκάρης Γ. Δημόπουλος Δ. Χατζηδάκης Μ. Πέππα Γ. Δημητριάδης Ε. Γιαμαρέλλος Ε. Λαμπρινουδάκη
69. Παθήσεις του Πεπτικού Συστήματος: Από την Παθοφυσιολογία στη Θεραπεία	Εαρινό 10,12	Θα ανακοινωθούν από το Δ.Ε.Π. Αμφιθ. Ιπποκρατείου Νοσοκ.	Α. Αρχιμανδρίτης Σ. Ντουράκης Ι. Κοσκινάς Γ. Παπαθεοδωρίδης Σ. Μανωλακόπουλος
70. Καρδιακή Ανεπάρκεια	Εαρινό 8,10,12	Τρίτη 18.00-20.00 Αμφιθ. Θεραπευτικής Κλινικής Νοσοκ. «Αλεξάνδρα»	Ι. Νανάς και μέλη Δ.Ε.Π. Κλινικής
71. Τεκμηριωμένη Ιατρική	Εαρινό 8,10,12	Δευτέρα 16.00-18.00 Αμφιθ. «Αττικόν»	Α. Αρμαγανίδης
72. Ηλεκτροφυσιολογία-Αρρυθμίες, Διάγνωση και Θεραπεία	Χειμερινό 9,11	Δευτέρα και Τετάρτη 15.00-17.00 Αμφιθ. «Αττικόν»	Δ. Κρεμαστινός Ν. Δαγρές Ε. Ηλιοδρομίτης
73. Επεμβατική Καρδιολογία	Εαρινό 10,12	Πέμπτη 15.00-17.00 Αμφιθ. Α' Καρδιολογικής Κλινικής Νοσ. «Ιπποκράτειον»	Χρ. Στεφανάδης
74. Προληπτική Καρδιολογία	Χειμερινό 7,9,11	Νοσ. «Ιπποκράτειον»	Χρ. Στεφανάδης

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

A/A ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΑ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ	ΗΜΕΡΕΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΙ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ
75. Χειρουργική Χειρός-Μικροχειρουργική	Εαρινό 10,12	Τρίτη & Πέμπτη 15.00-18.00 Νοσοκομείο Κ.Α.Τ.	Α. Ζούμπος
76. Αρθρίτιδες	Εαρινό 10,12	Θα ανακoin. από το Δ.Ε.Π.	Ν. Ευσταθόπουλος
77. Μεταβολικά Νοσήματα Οστών	Εαρινό 10,12	Δευτέρα & Τρίτη 15.00-18.00 Νοσοκομείο Κ.Α.Τ.	Ν. Παπαϊωάννου Ι. Δοντά
78. Άμεση Αντιμετώπιση Πολυτραυματία	Εαρινό 10,12	Θα ανακoin. από το Δ.Ε.Π.	Σ. Κατσαραγάκης Γ. Ζωγράφος Μ. Κωνσταντουλάκης
79. Ειδικά Προβλήματα-Οφθαλμολογία	Εαρινό 10,12	Θα ανακoin. από το Δ.Ε.Π. ΚΟΦΚΑ	Π. Εκατομάτη Χ. Κουτσανδρέα Π. Θεοδοσιάδης
80. Όγκοι Κεφαλής και Τραχήλου - Ω.Ρ.Λ.	Εαρινό 10,12	Θα ανακoin. από το Δ.Ε.Π.	Α. Σισμάνης και Δ.Ε.Π. της κλινικής
81. Χειρουργικές Λοιμώξεις και Οξεία Προβλήματα Κοιλίας	Εαρινό 8,10,12	15.00-18.00 Αμφ. Αρεταιείου Νοσοκ.	Δ. Βώρος και Δ.Ε.Π. της Κλινικής
82. Ανδρική Υπογονιμότητα Σεξουαλική Ανεπάρκεια	Χειμερινό 9,11	Θα ανακoin. από το Δ.Ε.Π. Αμφ. Λαϊκού Νοσοκομείου	Κ. Κωνσταντινίδης Δ. Μητρόπουλος Χ. Αλαμάνης
83. Λιθίαση Ουροποιητικού-Αποφρακτικές Ουροπάθειες + Χειρουργικές Μέθοδοι Αποκατάστασης Ουροφόρων Οδών	Εαρινό 10,12	Θα ανακoin. από το Δ.Ε.Π. Αμφ. Σισμανογλείου Νοσοκομείου	Ι. Καστριώτης Α. Καραγιάννης Α. Κωστακόπουλος Χ. Δεληβελιώτης Φ. Σοφράς Γ. Αλεβιζάτος
84. Καταπληξία (Shock)	Εαρινό 8,10,12	14.00-17.00 Ν.Ν.Θ.Α.	Γ. Καρατζάς Κ. Φωτιάδης Α. Μαχαίρας Θ. Λιακάκος
85. Μεταμοσχεύσεις Οργάνων και Ιστών	Χειμερινό, Εαρινό 7,8,9,10,11,12	Νοσ. Λαϊκό	Α. Κωστάκης Γ. Κωστοπαναγιώτου Ι. Μελέτης Θ. Καρατζάς Ε. Μισακός Ν. Αρκαδόπουλος Ε. Αντωνίου Δ. Μαντάς

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

Α/Α ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΑ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ	ΗΜΕΡΕΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΙ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ
86. Νευροχειρουργική	Χειμερινό, Εαρινό 10,11,12	Θα ανακοιν. από το Δ.Ε.Π.	Δ. Σακάς Ε. Μποβιάτσης
87. Πλαστική Χειρουργική	Χειμερινό 7,9,11	Θα ανακοιν. από το Δ.Ε.Π.	Ο. Παπαδόπουλος
88. Πειραματική Χειρουργική	Εαρινό 12	Δευτέρα - Τρίτη - Πέμπτη 14.30-17.30 Αμφ. Εργ. Πειρ. Χειρ.	Δ. Περρέα Ι. Δοντά Κ. Παπαδημητρίου Α. Μαχαίρας Δ. Ηλιόπουλος
89. Αντιμετώπιση Καλοήθους και Κακοήθους Πόνου Ανακουφιστική και Παρηγορητική Αντιμετώπιση Ασθενών Τελικού Σταδίου	Χειμερινό, Εαρινό 7,8,9,10,11,12	Τρίτη & Πέμπτη 15.30-17.30 Αμφ. Αρετ. Νοσοκ.	Α. Βαδαλούκα Α. Σιαφάκα Ε. Αργύρα
90. Αναισθησιολογία	Χειμερινό, Εαρινό 7,8,9,10,11,12	Τετάρτη 15.00-17.00 Αμφ. Αρετ. Νοσοκ.	Α. Φασουλάκη και μέλη Δ.Ε.Π. της Α' και Β' Κλ. Αναισθησιολογίας του Αρεταιείου Νοσ. & Αττικού Νοσ.
91. Αγγειοχειρουργική	Εαρινό 10,12	Δευτ., Τρ., Τετ., Πέμπτη Παρασκ., 14.00-17.00 ΝΝΘΑ	Ε. Παπαλάμπρος Χρ. Λιάπης Β. Αράπογλου Σ. Βασδέκης Σ. Γεωργόπουλος Κ. Κατσένης Ν. Ξηρομερίτης
92. Χειρουργική Θώρακος-Καρδιάς	Χειμερινό 9,11	Τετάρτη 14.30-17.00 Αμφ. Πειρ. Χειρ.	Π. Μιχαήλ Χρ. Ρόκας Δ. Ηλιόπουλος Π. Τόμος Δ. Αγγουράς Θ. Χαμογεωργάκης
93. Παθήσεις Μαστού	Εαρινό 10,12	Τρίτη-Πέμπτη 14.30-17.30 Μαγγίνειο Αμφιθέατρο	Χ. Μαρκόπουλος Γ. Ζωγράφος Λ. Νακοπούλου Θ. Δημόπουλος Α. Πολύζος Κ. Δαρδούφας Ο. Παπαδόπουλος

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

Α/Α ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΑ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ	ΗΜΕΡΕΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΙ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ
94. Αθλητιατρική	Χειμερινό 9,11	Τετάρτη 15.00-18.00 Αμφ. Νοσ. Κ.Α.Τ.	Α. Μήτσου
95. Στοματο-Γναθο-Προσωπ. Χειρουργική	Χειμερινό - Εαρινό 7,8,9,10,11,12	Τετ. 15.30-18.30 Παρ. 15.00-18.00 ΝΑΒΟ	Ε. Βαϊρακτάρης και μέλη Δ.Ε.Π.
96. Νεότερα Δεδομένα στη Διάγνωση και Χειρουργική Αντιμετώπιση των Όγκων του Ουροποιητικού Συστήματος του Άρρενος	Χειμερινό 9,11	Θα ανακοινωθεί από το Δ.Ε.Π. Αμφ. Λαϊκού Νοσοκ.	Κ. Κωνσταντινίδης
97. Λαπαρο-ενδοσκοπική Χειρουργική	Χειμερινό 9,11	Θα ανακοινωθούν	Χ. Τσιγκρής Θ. Διαμαντής Γ. Πολυμενέας Ε. Λέανδρος Α. Πολυδώρου Μ. Κωνσταντουλάκης Ν. Νικητέας Ε. Φελεκούρης
98. Ογκολογία II (Χειρουργική)	Χειμερινό - Εαρινό 7,8,9,10,11,12	Θα ανακοινωθούν	Ι. Μπράμης Γ. Ζωγράφος
99. Επανορθωτική Ορθοπαιδική Χειρουργική των Ενηλίκων	Εαρινό 10		Γ. Μπάμπης Ν. Παπαϊωάννου Π. Παπαγγελόπουλος Δ. Μαστρόκαλος Ε. Χρονόπουλος Ι. Βλάμης
100. Παιδοορθοπαιδική	Χειμερινό 9,11	Νοσ. ΚΑΤ	Κ.Σ. Νικολόπουλος Α. Κανελλόπουλος Σπ. Πνευματικός
101. Κλινική Νευρωτολογία και Ακοολογία	Χειμερινό 9		Στ. Κορρές Α. Σισμάνης Α. Τσαγκαρουλάκης Δ. Κανδηλώρος Λ. Μανωλόπουλος Ι. Γιωτάκης Ι. Σέγγας Ξ. Ξενέλης Θ. Νικολόπουλος Α. Μπίμπας Π. Μαραγκουδάκης

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

Α/Α ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΑ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ	ΗΜΕΡΕΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΙ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ
102. Παιδιατρική Γαστρεντερολογία	Χειμερινό 9,11	Τρίτη, Πέμπτη 15.00-16.30 Αμφ. ΧΕΕ (Μικρή Αίθουσα)	Ε. Ρώμα
103. Γενετική του Ανθρώπου	Χειμερινό - Εαρινό 4,5,6,7,8,9,10,11,12	Τετάρτη 14.00-16.00 Α' Παιδιατρική Κλινική	Εμμ. Καναβάκης & μέλη του Εργαστηρίου Γενετικής
104. Ατυχήματα και Δηλητηριάσεις στα Παιδιά	Χειμερινό 5,7,9	Δευτέρα και Παρασκευή 15.00-16.30 Αμφ. ΧΕΕ (Μεγάλη Αίθουσα)	Χ. Μπακούλα Δ.Ε.Π. Παιδιατρικής
105. Κύηση Υψηλού Κινδύνου + Προγεννητικός Έλεγχος	Χειμερινό 11	Θα ανακοινωθεί από το Δ.Ε.Π.	Ν. Παπαντωνίου Ι. Παπαγεωργίου Σ. Μεσογίτης και μέλη Δ.Ε.Π. της Β' Μαιευτικής και Γυναικολογικής Κλινικής
106. Παιδική-Εφηβική Γυναικολογία Οικογενειακός Προγραμματισμός	Χειμερινό 9,11	Θα ανακοινωθεί από το Δ.Ε.Π. Μικρό Αμφ. Αρεταϊείου Νοσ.	Γ. Κρεασάς Ξ. Δεληγεώργου και Μέλη Δ.Ε.Π.
107. Παιδική και Εφηβική Ενδοκρινολογία	Χειμερινό 9,11	Τρίτη - Πέμπτη 15.00-16.30 Αιθ. Διδ. ΠΚ3 6ος ορ. Νοσ. Παιδων «Αγ. Σοφία»	Γ. Χρούσος Α. Μαγιάκου
108. Παιδιατρική Ογκολογία	Χειμερινό 9,11	Τρίτη - Πέμπτη 15.00-16.30 Αμφ. ΧΕΕ (Μεγάλη Αίθουσα)	Μ. Μοσχοβή
109. Ενδοκρινολογία της Μαιευτική και Γυναικολογίας	Χειμερινό 11	Τετάρτη 14.00-15.00 Παρασκευή 14.00-17.00 Αμφιθ. Ι. Παπαδημητρίου Νοσ. Αρεταϊείο	Γ. Μαστοράκος Ν. Βιτωράτος Ο. Γρηγορίου Ε. Δεληγεώργου Ε. Λαμπρινουδάκη Α. Μαλαμίτση-Πούχνης Δ. Ρίζος Γ. Χρούσος
110. Παιδιατρική Νευρολογία	Εαρινό 12	Θα ανακοιν. από το Δ.Ε.Π.	Α. Σκαρδούτσου
111. Παιδιατρική Αλλεργιολογία και Κλινική Ανοσολογία	Εαρινό 12	Θα ανακοιν. από το Δ.Ε.Π.	Ν. Παπαδόπουλος
112. Παιδιατρικές Λοιμώξεις	Χειμερινό 9,11	Δευτ., Τετ., Παρ. 15.00-16.30 Αμφ. ΧΕΕ (Μικρή Αίθουσα)	Β. Συριοπούλου Μ. Θεοδωρίδου Δ. Καφετζής

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

A/A ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΑ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ	ΗΜΕΡΕΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΙ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ
113. Γυναικολογική Ογκολογία	Χειμερινό 11	Θα ανακοιν. από το Δ.Ε.Π.	Ζ. Βούλγαρης Α. Λάζαρης Γ. Σακελλαρόπουλος Γ. Χρούσος
114. Ανάπτυξη και Συμπεριφορά Παιδιού και Εφήβου	Εαρινό 10,12	Οι ημέρες θα ανακοινωθούν από το ΔΕΠ 15.00-16.30 Αμφιθ.Νοσοκομείου Παιδων «Π. & Α. Κυριακού»	Π. Κουκουτσάκης Ε. Γεωργούλη και μέλη Δ.Ε.Π. της Κλινικής
115. Εισαγωγή στις Κλινικές Νευροεπιστήμες (Κλινική Νευροβιολογία και Νευροφυσιολογία)	Εαρινό 10,12	Θα ανακοιν. από το Δ.Ε.Π. Ν. Καρανδρέας Κ. Κυλιντηρέας	Δ. Βασιλόπουλος Β. Ζης
116. Νευροεπιστήμες και Συμπεριφορά	Εαρινό 2,4,6,8	Τετάρτη 15.00-16.30 Μαγγ. Αμφιθέατρο	Ε. Λύκουρας Α. Μαϊίλλης Η. Αγγελόπουλος Δ. Δικαίος Γ. Παπαδημητρίου
117. Εφαρμογές του Βιοψυχοκοινωνικού Προτύπου στην Καθημερινή Ιατρική Πράξη	Εαρινό 4,6,8	Παρασκευή 15.00-16.30 Αμφιθ. Αιγιν. Νοσοκομ.	Ν. Βαϊδάκης Π. Σακκάς Χ. Παπαγεωργίου Ι. Ζέρβας και μέλη ΔΕΠ
118. Παιδοψυχιατρική	Εαρινό 10,12	Τετάρτη 15.00-16.30 Αμφ. Νοσ. Παιδων «Αγία Σοφία»	Β. Τομαράς Γ. Καλαϊτής Ε. Λαζαράτου Δ. Αναγνωστόπουλος
119. Υπηρεσίες Υγείας	Εαρινό 6,8,10,12	Τρίτη, Πέμπτη 15.00-17.00	Ι. Τούντας και μέλη Δ.Ε.Π. του
120. Υγιεινή Επιδημιολογία στο Χώρο του Νοσοκομείου	Εαρινό 6,8,10,12	Δευτέρα, Τετάρτη 15.00-17.00 Εργαστήριο Υγιεινής στο Χώρο του Νοσοκομείου	Υ. Κουμαντάκη και μέλη Δ.Ε.Π. του Εργ. Υγιεινής
121. Κοινωνική και Προληπτική Ψυχιατρική	Χειμερινό 5,7,9	Δευτέρα 15.00-16.30 Αμφιθ. Αιγιν. Νοσοκομ.	Β. Κονταξάκης Β. Τομαράς Δ. Πλουμπίδης Μ. Χαβάκη-Κονταξάκη Κ. Κόλλιας
122. Εισαγωγή στην Κλινική Νευροφυσιολογία	Χειμερινό 9,11	Τρίτη, Πέμπτη 15.00-17.00 Αίθ. σεμιναρίων Νευρολογικής κλινικής	Ν. Καρανδρέας Α. Κυρώζης

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

Α/Α ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΑ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ	ΗΜΕΡΕΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΙ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ
123. Ογκολογία Ι (Παθολογική)	Χειμερινό - Εαρινό 7,8,9,10,11,12	Θα ανακοινωθεί Αμφιθ. Ιπποκρ. Νοσ.	Α. Μπάμιας και μέλη Δ.Ε.Π.
124. Πρώτες Βοήθειες	Χειμερινό - Εαρινό όλα τα εξάμηνα	Δευτέρα - Τετάρτη 16.00-17.30 Δώμα Νοσ. Ευαγγελισμός	Σ. Νανάς Α. Αρμαγανίδης Χ. Ρούσσος Ε. Δουζίνας Θ. Ρόζενμπεργκ Σ. Ορφανός
125. Ψυχοσωματικά Προβλήματα των Παιδιών	Χειμερινό 9,11	Δευτέρα 15.00-16.45 Αμφ. Νοσ. Παιδων «Αγία Σοφία»	Β. Τομαράς Α. Ξυπολυτά-Ζαχαριάδη
126. Κλινική Διατροφή	Χειμερινό 7,9,11	Τρίτη, Πέμπτη 15.00-17.00 Λαϊκό Νοσοκομ.	Ε. Ρώμα Κ. Μακρυλάκης Π. Νικολαΐδου Ε. Δρογγάρη Α. Αρχιμανδρίτης Ε. Ζουμπούλη Χρ. Πίτσαβος Ι. Παπαγεωργίου Δ. Παπαδογιάννης Α. Πολύζος Π. Λάγιου Ε. Δουζίνας
127. Τροπική Ιατρική	Εαρινό 10,12	Τετάρτη 15.00-18.30 Αιθ. Παθ. Φυσιολογίας	Θ. Κορδόσης Α. Ανδρεόπουλος Κ. Αρώνη Α. Γουλιάμος Α. Μπαμπινιτάκης
128. HIV Λοίμωξη/AIDS	Εαρινό 10,12	Θα ανακοιν. από το Δ.Ε.Π.	Α. Φιλιώτου Σ. Ντουράκης Ν. Σεβαστός Ι. Κοσκίνας Δ. Βασιλόπουλος Θ. Ρόζενμπεργκ Ο. Γρηγορίου Α. Χατζηγιάννη
129. Κλινική Ανοσολογία	Χειμερινό 9,11	Θα ανακοιν. από το Δ.Ε.Π.	Α. Τζούφας και Δ.Ε.Π. της Παθολογικής Φυ- σιολογίας
130. Αιματολογία	Εαρινό 10,12	Θα ανακοιν. από το Δ.Ε.Π.	Κ. Κωνσταντόπουλος Ι. Μελέτης Θ. Καλμαντής Α. Φιλιώτου

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (συνέχεια)

A/A ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΑ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ	ΗΜΕΡΕΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΙ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ
			Θ. Οικονομόπουλος Α. Δημόπουλος Ε. Παπαγεωργίου Α. Τραυλού Ν. Νταλαμάγκα Π. Ρούσσου Ι. Ρόμπος Κ. Κωνσταντόπουλος Π. Παναγιωτίδης
131. Εφηβιατρική	Χειμερινό 7,9,11	Δευτέρα & Παρασκευή 15.00-16.30 Αμφ. ΧΕΕ (Μεγάλη Αίθουσα)	Γ. Χρούσος και ΔΕΠ Α΄ Παιδιατρικής και Β΄ Μαιευτικής και Γυν/κής Κλινικής και ΔΕΠ Παιδοψυχιατρικής
132. Αγγλική Ιατρική Ορολογία	Εαρινό 4,6	Δευτέρα, Τρίτη 15.00-17.00 Αμφ. ΧΕΕ (Μεγάλη Αίθουσα)	Γ. Χρούσος
133. Ουσιοεξαρτήσεις: Βιολογικές Ψυχολογικές και Κοινωνικές Προσεγγίσεις	Εαρινό 6,8,10,12	Τετάρτη 15.00-17.00	Ζ. Παπαδοπούλου- Νταϊφώτη Ι. Λιάπας Α. Κοκκέβη Ε. Λύκουρας Θ. Παπαρηγόπουλος Γ. Μουσσάς Μ. Μαλλιώρα Αικ. Τυλιγάδα
134. Προνοσοκομειακή Επείγουσα Ιατρική	Χειμερινό-Εαρινό 7,8,9,10,11,12	Πέμπτη 16.00-18.00 Αμφιθ. «Αττικόν»	Α. Αρμαγανίδης Γ. Γερολουκά- Κωστοπαναγιώτου και μέλη Δ.Ε.Π. του Π.Γ.Ν. «Αττικόν»
135. Μοριακή Καρδιολογία	Εαρινό 4,6,8,10,12		Χρ. Στεφανάδης και μέλη ΔΕΠ Α΄ Καρδιολογικής Κλινικής και Εργ/ρίου Βιολογικής Χημείας
136. Χειρουργική Ανατομία και Τεχνική	Εαρινό 8,10		Π. Σκανδαλάκης Γ. Τρουπής Ι. Μπράμης